سنت لُوقا

رو لِکيَل پريُو يِسُوع ري باري ۾

پَوِيتر شاستر

1 ①مانوَاڑا تيوفِلُس،
جِکو واتين اَسان وٹ پُورين تئين اَهين، اُوئان نا لِکڻ رِي گهٹان
ماڑهُوئان کوشِش کرِي اَهي. ②او واتين آپان نا اُوئان ماڑهُوئان
پُجائين، جِکان شرُوع سين لي سب کُجه آپري اَنکيان سين ڏِتين آن
اِيشوَر رو وچن سِکاڻ واڙا تي گيا. ③اِيئي کري مين پڻ اِين نِيک
سمجهيو اَهي تہ هُون اَوهان سارُون او واتين ترتِيبوار لِکان، کِي تہ
مين شرُوع سين لي اُوئان سجيان واتيان رِي پُورِي خبر سُئي نمُوني
لئِي اَهي. ④هُون اِيئي سارُون لِکان پيو تہ اَوهان نا پکِي خاطرِي
تي، تہ جِکو واتين ماڑهُوئان اَوهان نا سِکائين اَهين، او سجين ئي
سچين اَهين.

يُوحنا آن يِسُوع رو جنِم آن باڑاپڻ

يُوحنا ري جنِم رِي اَگکتِي

⑤يهُوديہ مُلک ري راجا هيروديس ري ڏِينهان ۾ هيک پُوجارِي
رهتو، جِکي رو نان زکرياه هتو. او اَبياه پُوجاريان ري تولي مان هتو.

اُوئي رِي گهر واڙِي رو نان اَلِيشبع هتو، آن او پُوجارِي هارُونَ ري اولاد
مان هتِي. ⑥او ٻِئي اِيشوَر رِي نظر ۾ نيڪ هتا، آن پرڀُو اِيشوَر را
سجا حُڪم آن قانُونَ پُوري نمُوني مڃتا. ⑦اَلِيشبع وانجهياڻِي هتِي،
اِيئي ڪري اُوئان نا اولاد ڪو هتو، آن هي او ٻِئي پوڙها ٿي گيا تا.
⑧هيڪ ڏِينهِ زڪرياه آپري ٽولِي ري واري تي وڏي مندر ۾ شيوا
پي ڪرِي. ⑨پُوجاريان ري ياگ آزماڻ رِي رِيت ۾ زڪرياه رو نان
نِسريو تہ جِين او پرڀُو اِيشوَر ري وڏي مندر رِي پَوِيتر جگها ۾
جائي لوٻاڻ رو ڌُونپ ڪري.
⑩ڌُونپ ڪرڻ ري ٽاڻي سجان ماڻهُوئان ٻاهر دُعا پي منگِي.
⑪تڏهين پرڀُو اِيشوَر ري هيڪي فرِشتي آئي لوٻاڻ ٻاڙڻ رِي جگها ري
سُبتي پاسي پِيچي زڪرياه نا درشن ڏِنو. ⑫زڪرياه اُوئي نا ڏيکي
واٽِرو ٿيو، آن گهڻو بِيهاجي گيو. ⑬پڻ فرِشتي اُوئي نا ڪهيو تہ،
’زڪرياه، بِيهاج مَ، ڪِي تہ تاهجو عرض اَگهاڻو اَهي، آن تاهجِي
گهر واڙِي نا ڏِڪرو جاپسي. اُوئي رو نان يُوحنا رکي. ⑭تِنا
گهڻِي خُوشِي آن سُک جُڙسي، آن گهڻا ماڻهُو اُوئي ري جِنم تي
خُوش ٿيسين، ⑮ڪِي تہ پرڀُو اِيشوَر ري نظر ۾ او وڏو ماڻهُو ٿيسي.
اُوئي نا ڪڏهي پڻ اَنگُوران رو رس يا شراب پِيئڻ نہ کپي، آن او
ما ري پيٽا ئي پَوِيتر آتما سين پريَل هوسي. ⑯او اِسرائيلِي قوم ري
گهڻان ماڻهُوئان نا پرڀُو سمهان ڦيرسي، جِڪو اُوئان رو اِيشوَر اَهي.
⑰او ايلياه ري جِين آتما آن طاقت سين پرڀُو اِيشوَر ري آڻ سين اَگ
۾ اِيئي سارُون هلسي تہ جِين ٻاپان نا ڏِڪران سين سرچائي، آن جِڪو
اِيشوَر ري واتيان تي ڪو تا هلين، اُوئان نا پچا سچان ماڻهُوئان ري
رستي تي لِي آئي. ايهڙي نمُوني او پرڀُو اِيشوَر سارُون هيڪ قوم
تَيار ڪرسي.‘

⑱تڏهين زڪرياه فرشتي نا ڪهيو تہ، 'مِنا اِيئي وات رِي پڪ
ڪِين ٿيسي؟ ڪِي تہ هُون آپ پوڙهو اَهان، آن مانهجِي گهر واڙِي
پڻ وڏِي عُمر رِي اَهي.'
⑲تڏهين فرشتي وڙتِي ڏِني تہ، 'مانهجو نان جبرائيل اَهي، آن
هُون اِيشوَر وٽ پيٽل هوئان تو. اُوئي مِنا اِيئي سارُون ميلهيو اَهي تہ
هُون تين سين واتين ڪران آن تِنا اي خُوشِي رِي خبر سنيڙائُون. ⑳پڻ
تين مانهجِي وات تي اِعتبار ڪو ڪريو اَهي، جِڪو آپري وقت تي
سچِي ٿيسي. اِيئي ڪري تُون گُونگو ٿي جائِيس، آن جِتِي تائِين اي
واتين پُورين نہ ٿيسين، اُتِي تائِين تُون بولي ڪِنهِي سگهين.'
㉑اُوئي ٽاٽي ماڙهُوئان زڪرياه رِي وات پي جوئِي، آن حيرانَ
هتا تہ اُوئي پَوِيتر جگها ۾ اِتِي دير ڪي ري ڪري لگائِي اَهي.
㉒جڏهين او باهر آيو، تڏهين اُوئان سين بولي ڪو تي سگهيو.
اِيئي تي ماڙهُوئان اِين سمجهيو تہ اُوئي نا پَوِيتر جگها ۾ ڪو
درشن ٿيو اَهي. زڪرياه اُوئان نا هٿان را اِشارا پي ڪريا، آن بولي
ڪو تي سگهيو.
㉓جڏهين اُوئي رِي شيوا ڪرڻ را ڏِينهہ پُورا ٿيا، تڏهين او پڇو
آپري گهري گيو.
㉔ڪينهڪ ڏِينهان سين پڇي زڪرياه رِي گهر واڙِي اُميد سين
ٿئِي، آن او پنچ مهِينا گهر سين باهر ڪو نِسرِي. اُوئي اِين سوچيو
تہ، ㉕'اِيئان ڏِينهان ۾ پربُو اِيشوَر مين تي دَيا ڪري مِنا اولاد
ڏِنو اَهي. ايهڙِي نمُوني اُوئي ماڙهُوئان ري ميهڻان سين مانهجِي جِند
ڇڏائِي اَهي.'

يِسُوع ري جنم رِي اَگَڪتِي

26 جڏهين اَلِيشبع ري اُميد تيڻ رو ڇهون مهِينو پي هليو، تڏهين
اِيشوَر آپرو فرِشتو جبرائيل گلِيل صُوبي ري ناصرت شهر ۾ 27 هيڪِي
ڪونئارِي نِينگرِي وٽ ميلهيو. اُوئي نِينگرِي رو نان مريَم هتو. اُوئي
رو وِيهان هيڪي ڇوڪري سين ڪريَل هتو، جِڪي رو نان يُوسف هتو.
او راجا دائُود رِي پيڙهِي مان هتو.
28 فرِشتي مريَم نا آئي ڪهيو ته، 'نمسڪار. اِيشوَر تين تي وڏِي
ڪِرپا ڪرِي اَهي، آن او تين پيڙو اَهي.'
29 مريَم فرِشتي رِي اِيئي وات تي ڏادِي پريشانَ ٿي گئِي، آن
سوچڻ لگِي ته اِيئي رو مطلب ڪِي اَهي. 30 فرِشتي ڪهيو ته، 'مريَم،
بِيهاج مَ. اِيشوَر تين تي وڏِي ڪِرپا ڪرِي اَهي. 31 وات سنيڙ. تِنا

اُميد ٿيسي، آن تاهجو ذِڪرو جاپسي. ٿُون اُوئي رو نان يِسُوع رکي.
32او وڏو ماڙهُو ٿيسي، آن پرميشوَر رو پُتر سڏيو جاسي. پرڀُو اِيشوَر
اُوئي نا آپري ڏاڏي دائُود رو راج ڏيسي، 33آن او يعقُوب ري اولاد
تي هميشہ راج ڪرسي. اُوئي رو راج ڪڏهي پڻ ختم ڪِنهِي ٿي.'
34اِيئي تي مريَم فرِشتي نا ڪهيو تہ، 'هُون تہ ڪونئارِي اَهان،
پڇي اِين ڪِين تي سگهي تو؟'
35فرِشتي وڙتِي ڏِني تہ، 'پَوِيتر آتما تين تي اُترسي آن پرميشوَر
رِي طاقت تين تي ڇانه ڪرسي. اِيئي ڪري جِڪو پَوِيتر ٻاڙيو جاپسي
او اِيشوَر رو پُتر سڏيو جاسي. 36آن جو، تاهجِي عزيز اَلِيشبع،
او پوڙهِي اَهي، اُوئي نا پڻ ٻاڙيو ٿيڻ واڙو اَهي. ماڙهُو اُوئي نا
وانجهياٽِي ڪهتا، پڻ اُوئي نا ڇهان مهِينان رِي اُميد اَهي، 37ڪِي تہ
ڪوئِي ڪم اِيشوَر رِي طاقت سين ٻاهر ڪو اَهي.'
38مريَم ڪهيو تہ، 'هُون پرڀُو اِيشوَر رِي ٻانهِي اَهان. يلين مِنا
اِين ٿي، جِين اَوهان ڪهيو اَهي.'
پڇي فرِشتو اُوئي وٽا هليو گيو.

مريَم رو اَلِيشبع ري گهري جاڻ

39اُوئي سين ٿوڙها ئيج ڏِينه پڇي مريَم سنبري ڇيڪِي ڇيڪِي
يهُوديہ مُلڪ ري جابلُو عِلائِقي ري هيڪي شهر گئِي. 40اُوئي اُت
زڪرياه ري گهري جائي اَلِيشبع نا نمسڪار ڪريو.
41جڏهين اَلِيشبع مريَم رو نمسڪار سنيڙيو، تڏهين ڪِي ٿيو تہ
ٻاڙيو اُوئي ري پيٽ مِ ڪُڏڻ لگو. اَلِيشبع پَوِيتر آتما سين ڀرجي
گئِي، 42آن وڏي آواز سين ڪهڻ لگِي تہ، 'اِيشوَر تِنا سجيان
ٻايان سين گهٽِي آسِيس ڏِني اَهي، آن اُوئي ٻاڙِيئي نا پڻ آسِيس

ڏِنِي اَهي جِڪي نا تُون جنم ڏيئِيس. 43مين تي ايهڙِي دَيا ڪِين
ٿئِي اَهي، جِڪو مانهجي پريُو رِي ما مين آپ وٿ هلي آئِي اَهي؟
44جو، جڏهين تاهجي نمسڪار رو آواز مانهجي ڪنان تي پيو،
تڏهين مانهجي پيٽ ۾ ٻاڙيو خُوشِي سين ڪُڏڻ لگو. 45تُون ڪِڏِي
ڀاگوازِي اَهين، جِڪي پريُو اِيشوَر تي ويساه رکيو اَهي. ڪِي تہ
جِڪو واتين پريُو اِيشوَر رِي طرف سين تِنا سنيڙائين گئين اَهين، او
پُورين ٿيسين.

مريَم رو اِيشوَر رو ڀجن گاڻ

46پڇي مريَم ڪهيو تہ،
'مانهجو من پريُو اِيشوَر رِي واکاڻ ڪري تو،
47آن مانهجو جِيوَ اِيئي وات ۾ خُوش ٿيو اَهي
تہ اِيشوَر مانهجو بچاڻ واڙو اَهي.
48ڪِي تہ اُوئي آپري ٻانهِي رِي غرِيب حالت رو خيال
رکيو اَهي.
اَج سين لي سجان زمانان را ماڙهُو
مِنا ڀاگوازِي ڪهسين،
49ڪِي تہ طاقت واڙي اِيشوَر
مين سارُون وڏا وڏا ڪم ڪريا اَهين.
اُوئي رو نان پَوِيتر اَهي،
50آن اُوئي رِي دَيا پِيڙهِي پڻ پِيڙهِي اُوئان تي اَهي
جِڪو اُوئي نا سچِي دِل سين مڃين تا.
51اُوئي آپرِي وڏِي طاقت ڏيکازِي اَهي.
او جِڪو آپرِي دِل ۾ آپ نا وڏا سمجهتا،

اُوئان نا اُوئي پجائي ڇڏيا.
52اُوئي وڏا راجا گاديان سين هيٺا اُتاري ڇڏيا،
آن غرِيبان نا مٿي ڪري ڇڏيا.
53اُوئي بُکيان نا سُٺيان شئيان سين ڍاپائي ڇڏيا،
آن شاهُوڪاران نا ٺلي هٿي رَوانا ڪري ڇڏيا.
54-55آن اُوئي آپرِي شيوا ڪرڻ واڙِي
اِسرائيلِي قوم رِي مدد ڪرِي اَهي.
ايهڙي نمُوني اُوئي آپرو اي وچن پُورو ڪريو اَهي،
جِڪو اُوئي آپٽي ڏاڏان سين ڪريو تو،
تہ او اِبراهِيم آن اُوئي ري اولاد تي
هميشہ سارُون دَيا ڪري.
56مريَم اَلِيشبع پيڙِي اَٽڪل ٽِن مهِينا رهِي، آن پڇي آپري گهري
وڙي آئِي.

يُوحنا رو جنم

57جڏهين اَلِيشبع ري باڙ جِڻڻ رو ٽاٽو آيو، تڏهين اُوئي رو هيڪ
ڏِڪرو جايو. 58اُوئي ري پاڙي واڙان آن عزِيزان جڏهين سنيڙيو تہ
پريُو اِيشوَر اُوئي تي وڏِي دَيا ڪرِي اَهي، تڏهين او پڻ اُوئي پيڙِي
خُوشِي ڪرڻ لگا.
59اَٺين ڏِينهہ پاڙي واڙا آن عزِيز باڙِيئي رِي طُهر رِي رسم ڪرڻ
سارُون آيا. او باپ ري نان پُٺيا اُوئي باڙِيئي رو نان پڻ زڪرياہ رکڻ
واڙا هتا. 60پڻ باڙِيئي رِي ما ڪهيو تہ، ’نہ، اِيئي رو نان يُوحنا
رکٽو اَهي.‘
61تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، ’اِيئي نان سين اَوهانجو تہ ڪوئِي عزِيز

ڪو اَهي.' 62تو اُوئان ٻاڙِيئي ري ٻاپ نا اِشاران ۾ پُڇيو تہ، 'اِيئي
رو نان رکڻ ري ٻاري ۾ اَوهانجِي ڪيهڙِي مرضِي اَهي؟'
63تڏهين زڪرياه تختِي منگائي اُوئي تي لِکيو تہ، 'اِيئي رو
نان يُوحنا اَهي.' اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو عجب ۾ پئي گيا.
64اُوئي ئيج ٽاڻي زڪرياه رِي زبانَ کُلي گئِي، آن اِيشوَر رِي واکاڻ
ڪرتو بولڻ لگو.
65آسي پاسي ۾ جِڪو ماڙهُو رهتا، او حيرانَ تي گيا، آن ماڙهُو
اي واتين يهُوديہ مُلڪ ري سجي جابلُو عِلائِقي ۾ ڪرتا رهيا.
66جِڪان پڻ اي واتين سنيڙين، او دِل ۾ وِيچار ڪري ڪهڻ لگا
تہ، 'اي ٻاڙيو ڪِي تيسي؟' او اِين ڪهڻ لگا ڪِي تہ اُوئي تي پريُو
اِيشوَر رو هٿ هتو.

زڪرياه رو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ

67پڇي يُوحنا رو ٻاپ زڪرياه پَوِيتر آتما سين پرجي گيو، آن
اِيشوَر رو نياپو اِين ڏيڻ لگو تہ،

68'پريُو رِي واکاڻ تي،
جِڪو اِسرائيلِي قوم رو اِيشوَر اَهي،
ڪِي تہ اُوئي آپري چُنديَل قوم رو خيال رکي
اُوئي نا ڇڏائِي اَهي.
69اُوئي آپري شيواڌارِي دائُود رِي پيڙهِي مان
آپان سارُون هيڪ وڏو بچاڻ واڙو ميلهيو اَهي.
70اي وات اُوئي آپري پَوِيتر نياپو ڏيڻ واڙان پيڙِي
گهڻا سال اَگي اِين سنيڙائِي تِي
71تہ او آپان نا آپڻي دُشمنان سين بچاسي،

آن آپان سين وير رکڻ واڙان سجان ري قبضي سين ڇڏاسي.
72ايھڙي نمُوني اُوئي آپڻان ڏاڏان سين ڪريَل
آپرو دَيا ڪرڻ رو واعِدو پاڙيو اَھي،
آن آپرو ڪريَل پَوِيتر پڪو وچن پُورو ڪريو اَھي.
73اي وچن اُوئي آپڻي ڏاڏي اِبراهِيم وٽ
قسم کڻي ڪريو تو
74تہ او آپان نا آپڻي دُشمنان ري قبضي سين ڇڏاسي،
آن آپان نا بِنا ڪيھِي بِيھ ري آپرِي شيوا ڪرڻ ڏيسي،
75آن آپان نا سچِي حَياتِي
آپ سمھان پَوِيتر آن سچا رھڻ ڏيسي.
76اي مانھجا ڏِڪرا،
تُون پرميشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو سڏيو جائِيس،
ڪِي تہ تُون پربُو ري اَگ ۾ ھلي
اُوئي سارُون رستو تَيار ڪرِيس،
77آن تُون اُوئي رِي چُنديَل قوم نا اي خبر ڏيئِيس
تہ اِيشوَر ماڙھُوئان را پاپ معاف ڪري
اُوئان نا بچاسي،
78ڪِي تہ اَسانجو اِيشوَر دَيا آن ڪِرپا ڪرڻ واڙو اَھي.
او آڪاس سين پرڀات رِي روشنِي اَسان تي چمڪاسي،
79آن او روشنِي اُوئان نا سوجھرو ڏيسي
جِڪو اَنڌاري ۾ مَوت ري مُونھ ۾ بيٺا اَھين،
آن آپان نا سُکِي ٿيڻ رِي واٽ تي ھلڻ رو ڏس ڏيسي.
80او ڇوڪرو يُوحنا وڏو ٿيتو گيو، آن اُوئي رِي سمجھ وڌتِي
گئِي. آن جِتِي تائِين او اِسرائيلِي قوم وٽ کُلي نمُوني پڌرو نہ ٿيو،

اُتِي تائِين بيابانَ ۾ رهيو.

يِسُوع رو جنم

(متِي 1:18–24، لُوقا 2:1–7)

2 ①اُوئان ڏِينهان ۾ کِي ٿيو تہ راجا قيصر اوگُستُس هيک حُکم
ڏِنو تہ رُومِي راج را سجا ئي ماڻهُو آپرا آپرا نان لِکائين.
②اي پهلکِي آدمشُمارِي هتِي جِکو شام صُوبي تي راج کرڻ وارِي
کورنيس ري ڏِينهان ۾ ٿئِي تِي. ③اِيئي کري سجا ئي ماڻهُو آپرو
نان لِکاڻ سارُون آپري آپري شهر گيا.

④-⑤يُوسف پڻ گلِيل صُوبي ري شهر ناصرت سين نِسري
يهُوديہ صُوبي ري هيکي شهر ۾ آپرِي منگ مريَم پيڙو آپرو نان
لِکاڻ سارُون گيو. اُوئي شهر رو نان بيت لحم هتو. يُوسف اُٿ اِيئي
کري گيو جو او شهر اَگي راجا دائُود رو هتو، آن يُوسف دائُود رِي
پيڙهِي آن ذات مان هتو. اُوئان ڏِينهان ۾ مريَم اُميد سين هتِي.

(6) جڈھين او بيت لحم شهر ۾ هتا، تڈھين مريَم رو ٻاڙ جڻڻ رو
ٽاٽو آئي گيو. (7) اُوئي آپري موپِي ڈِکري نا جنم ڈِنو، آن اُوئي نا
پوتڙان ۾ ويڙهي آهوري ۾ سُوئاڙيانتِي، کِي تہ اُوئان سارُون هوٽل
۾ جگها کو هتِي.

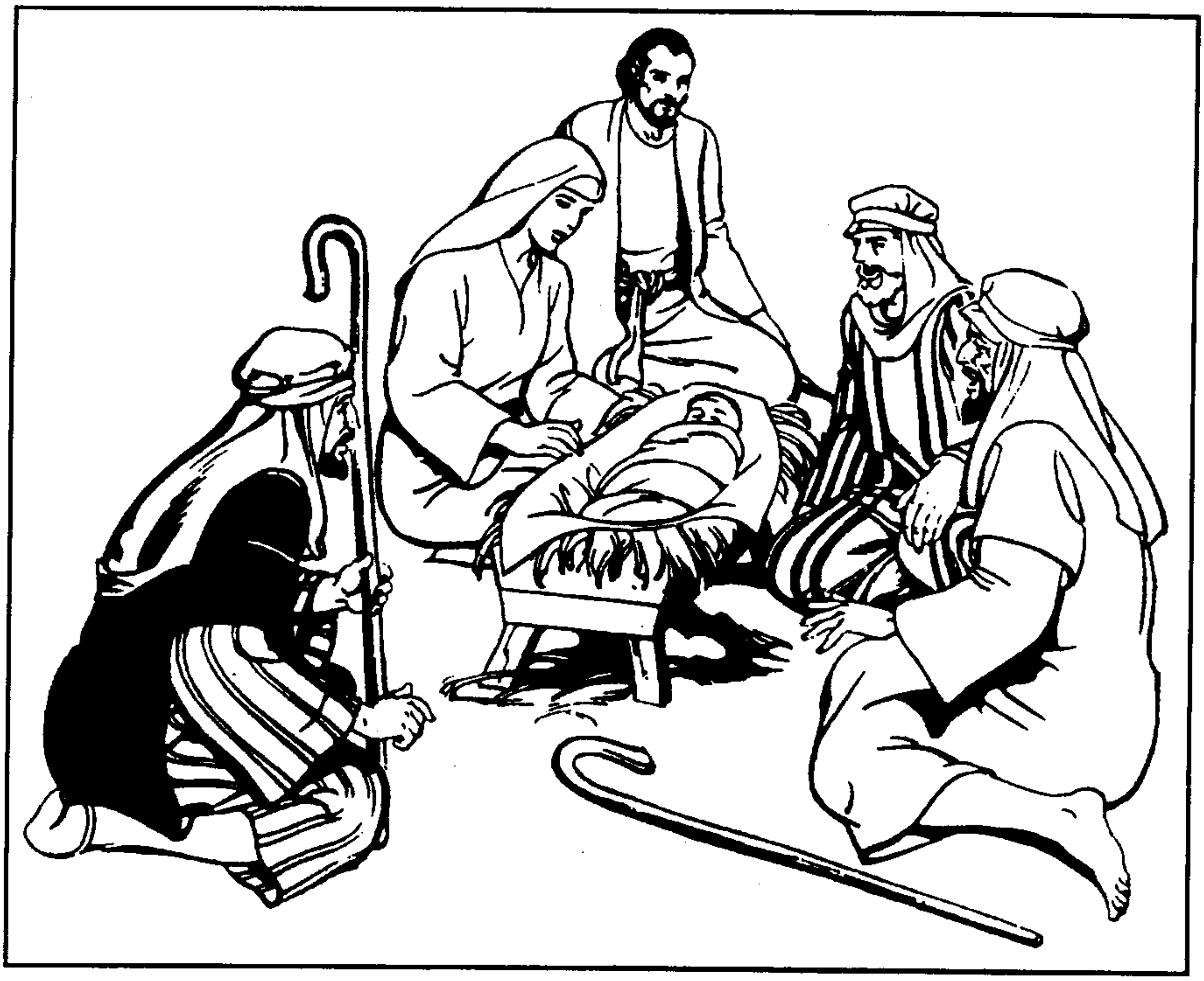

فرِشتي رو ريباران نا درشن ڈين

(8) اُوئي عِلائِقي ۾ کينهک ريبار هتا، جِکو جهنگ ۾ رهتا.
رات رو اُوئان آپري رِڍان ري ولر تي چوکِي پي ڈِني. (9) تڈھين کِي
تيو تہ اُوئان ري اَگيا پريُو اِيشوَر رو هيک فرِشتو آئي پِيٽو، آن هر
پاسي پريُو اِيشوَر رِي روشنِي پکڙجي گئِي. اُوئي نا ڈيکي او ڈاڍا
بِيهاجي گيا. (10) پڻ فرِشتي اُوئان نا کهيو تہ، ’بِيهاجو مَ، کِي تہ
هُون اَوهان سارُون هيک وڈِي خُوشِي رِي خبر لي آيو اَهان، جِکي

سين سجا ئي ماڙهُو خُوش ٿيسين. 11اَجوڪي ڏِينهہ دائُود ري شهر
مِ اَوهان سارُون هيڪي بچاڻ واڙي جِنم ليو اَهي، جِڪو اِيشوَر رو
چُنديَل مسِيح اَهي، آن پريُو اِيشوَر آپ پڻ اَهي. 12اُوئي نا اوڙکڻ رِي
اَوهان سارُون اي نِشانِي اَهي تہ اَوهِين هيڪ ٻاڙيو پوتڙان مِ ويڙهيَل
آهوري مِ سُتل ڏيکسو.'

13اوچتو اُوئي فرِشتي ڀيڙو فرِشتان ري لشڪر رو هيڪ وڏو ٽولو
ڏيکڻ مِ آيو. اُوئان اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتي اِين پي ڪهيو تہ،
14'آڪاس تي اِيشوَر رِي واکاڻ ٿي، آن ڌرتِي تي اُوئان ماڙهُوئان نا
سُک جُڙي، جِڪان تي اِيشوَر خُوش اَهي.'

15جڏهين فرِشتا اُوئان وٽا تي پڇا آڪاس سمهان هليا گيا،
تڏهين ريدار هيڪي ٻيجي نا ڪهڻ لگا تہ، 'هلو تہ بيت لحم شهر
هلان. اي وات جِڪو ٿئِي اَهي، جِڪي رِي خبر آپان نا پريُو اِيشوَر
ڏِنِي اَهي، او هلي جوئان.'

16اِين کھي او چيڪا چيڪا اُٿ گيا تہ مريَم، يُوسف آن آھوري
مِ پيل ٻاڙِيئي نا ڏِٺانتي. 17اي ڏيکي جِڪو وات ٻاڙِيئي ري باري مِ
فرِشتي ريداران نا سنيڙائِي تِي، اُوئان او وات ماڙھُوئان نا سنيڙائِي.
18ريداران رين واتين سنيڙي سجا ئي ماڙھُو عجب مِ پئي گيا. 19پڻ
مريَم اي واتين آپري من مِ ياد رکي اُوئان تي وِيچار ڪرڻ لڳِي.
20پڇي ريداران جِڪين سنيڙيو آن ڏِٺو تو، اُوئي تي اِيشوَر رِي
وڏائِي آن واکاڻ ڪرتا پڇا وڙيا، ڪِي تہ جِين اُوئان نا فرِشتي
سنيڙايو تو، او اِين رو اِين ھتو.

ٻاڙِيئي رو نان يِسُوع رکڻ

21اَنين ڏِينھ جڏھين ٻاڙِيئي رِي طُھر ڪرڻ رو ٽاٽو آيو، تڏھين
اُوئان اُوئي رو نان يِسُوع رکيو، ڪِي تہ اي نان مريَم نا اُميد ٽيڻ
سين اَگ مِ فرِشتي ڪھيو تو.

چاليسين ڏِينھ يِسُوع نا وڏي مندر مِ لي جاڻ

22پڇي او ٽاٽو آيو جڏھين مُوسيٰ ري لِکيَل حُڪمان موجب
يُوسف آن مريَم نا ٻاڙِيئي ري جِنم سين پڇي صاف ٽيڻ رِي رِيت
ڪرڻِي ھتِي. تڏھين او ٻاڙِيئي نا پريُو اِيشوَر وٹ حاضر ڪرڻ سارُون
يرُوشلم شھر تيڙي گيا، 23ڪِي تہ پريُو اِيشوَر ري حُڪمان مِ
اِين لِکيَل اَھي تہ، ’ھر موپِي ڏِکرو پريُو اِيشوَر ري نان تي ڪريو
جائي.‘* 24او اِيئي سارُون پڻ اُٿ گيا تہ ھولان رِي جوڙِي يا پاريٻان
را ٻہ ٻچا قُربانِي چاڙھين، ڪِي تہ صاف ٽيڻ سارُون پريُو اِيشوَر رو

* خرُوج 2:13، 12 پڙھو

او لِکيَل حُڪم هتو.*

(25)اُت يرُوشلم شهر ۾ هيڪ ماڙهُو رهتو، جِڪي رو نان شمعُونَ
هتو. او نيڪ آن ڈرمِي ماڙهُو هتو، آن اِسرائيلِي قوم نا دِلدارِي ڈيڻ
واڙي رِي واٽ پي جويانتي. پَوِيتر آتما اُوئي پيڙو هتو، (26)جِڪي اَگي
اُوئي نا سنيڙايو تو تہ 'تُون پريُو اِيشوَر ري چُندبَل مسِيح نا ڈيکڻ
سين اَگ ۾ ڪِنهِي مرين.'

(27)تو پَوِيتر آتما ري ڪهڻ تي شمعُونَ وڈي مندر ۾ آيو. جڈهين
يِسُوع را ما باپ اِيشوَر ري حُڪمان موجب ٻاڙِيئي يِسُوع نا اِيشوَر
ري نان تي ڪرڻ سارُون وڈي مندر ۾ لي آيا، (28)تڈهين شمعُونَ اُوئي
نا هنچ ڪريو، آن اِيشوَر رِي واکاڻ ڪري ڪهڻ لگو تہ،

(29)'اي مالِڪ، جيهڙي نمُوني تين واعِدو ڪريو تو،
ايهڙي نمُوني تُون آپري شيواڈارِي نا هي سُک سين
موڪل ڈيئين تو،
(30)ڪِي تہ مين آپري اَنکيان سين
تاهجو ميلهيَل چوٽڪارو ڈيڻ واڙو ڈِٺو اَهي.
(31)اِيئي نا تين سجيان قومان سارُون پڌرو ڪريو اَهي،
(32)تہ جِين او ڈاريان قومان سارُون سمجھ ڈيڻ واڙو
سوجهرو ٿي،
آن تاهجِي چُندبَل اِسرائيلِي قوم سارُون واکاڻ ٿي.'

(33)تڈهين يِسُوع را ما باپ اُوئي ري باري ۾ اي واتين سنيڙي
گهٹا حيرانَ ٿيا.

(34)پڇي شمعُونَ اُوئان سارُون آسِيس منگِي، آن ٻاڙِيئي رِي ما
مريَم نا ڪهيانتي تہ، 'وات سنيڙ. اي ٻاڙيو اِيئي سارُون چُندبَل اَهي

---

* اَحبار 8:12 پڙهو

تہ اِيئي ري ڪري اِسرائيلِي قوم را گھڻا ماڙھُو ڪِرين آن گھڻا ماڙھُو
چڙھين. اي ٻاڙيو اِيشوَر ري طرف سين هيڪ ايھڙو نِشانَ پڻ هوسي،
جِڪي ري خِلاف ماڙھُو تي جاسين. 35 ايھڙي نمُوني گھڻان ماڙھُوئان
رِي دِل را خيال پڌرا ٿيسين. پڻ تِنا اِتو ڏُک ٿيسي جيھڙو تاھجِي
دِل ۾ تلوار لڳي گئِي هوئي.

36 اُوئان ڏِينھان ۾ اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙِي هيڪ ڏوڪرِي هتِي.
اُوئي رو نان حنا هتو، آن او آشر ذات مان هتِي. اُوئي ري ٻاپ رو نان
فنُوئيل هتو. او ڏوڪرِي وڏِي عُمر رِي هتِي. پرڻجڻ سين پڇي او ست
سال آپري ڌڻي ڀيڙِي رهِي تِي، 37 آن پڇي رنڏول تي گئِي. اُوئي رِي
عُمر چورياسِي سال هتِي. او ڪڏھي پڻ وڏي مندر سين ٻاهر پڳ ڪو
رکتِي، آن ڏِينھ رات ورت رکي دُعا منگي اِيشوَر رِي ڀگتِي ڪرتِي.

38 او پڻ اُوئي ٽاڻي آئي اِيشوَر را ٿورا مڃڻ لڳِي، آن جِڪان
ماڙھُوئان اي واٽ ڀي جوئِي تہ اِيشوَر يرُوشلم شھر نا آزاد ڪري،
او اُوئان سجان سين ٻاڙِيئي ري ٻاري ۾ واتين ڪرڻ لڳِي.

يُوسف رو پڇو ناصرت شھر آڻ

39 جڏھين يُوسف آن مريَم پريُو اِيشوَر ري حُڪمان موجب سجين
رِيتان پُورين ڪري رهيا، تڏھين پڇا آپري شھر ناصرت آيا، جِڪو
گلِيل صُوبي ۾ هتو.

40 ٻاڙيو يِسُوع وڏو ٿيتو گيو، عقل سين پرجتو گيو آن اُوئي رِي
طاقت وڌتِي گئِي. اُوئي تي اِيشوَر رِي ڪِرپا هتِي.

ٻارھان سالان رِي عُمر ۾ يِسُوع رو وڏي مندر ۾ جاڻ

41 يِسُوع را ما ٻاپ هر سال پاسڪا پرب تي يرُوشلم شھر جاتا.

42جڏهين يِسُوع ٻارهان سالان رو ٿيو، تڏهين او سجا ئي پرٻ رِي
رِيت موجب اُت گيا.
43پڇي جڏهين او پرٻ ملهائي پڇا وڙيا، تڏهين چوڪرو يِسُوع
يرُوشلم ۾ رهيو. پڻ اِيئي وات رِي اُوئي ري ما ٻاپ نا خبر ئي ڪو
رهِي. 44اُوئان اِين سمجهيو تہ يِسُوع اِيئي لڏي ۾ هوسي. اِيئي ڪري
اُوئان هيڪي ڏِينهہ رو پنڌ ڪري پڇي اُوئي نا آپري عزِيزان آن اوڙڪاڻ
واڙان ۾ جوڻ شرُوع ڪريو. 45جڏهين او ڪو جُڙيو، تڏهين جوتا جوتا
پڇا يرُوشلم شهر آيا.
46پڇي ڪِي ٿيو تہ تِيجي ڏِينهہ اُوئان يِسُوع نا وڏي مندر ۾
ڏِٺو. اُوئي پنڌتان وٹ ٻيسي اُوئان رين واتين پي سنيڙين آن سَوال
پي پُڇيا. 47جِتان ماڙهُوئان اُوئي رين واتين پي سنيڙين، او سجا ئي
اُوئي ري عقل واڙيان وڙتيان تي حيرانَ هتا.

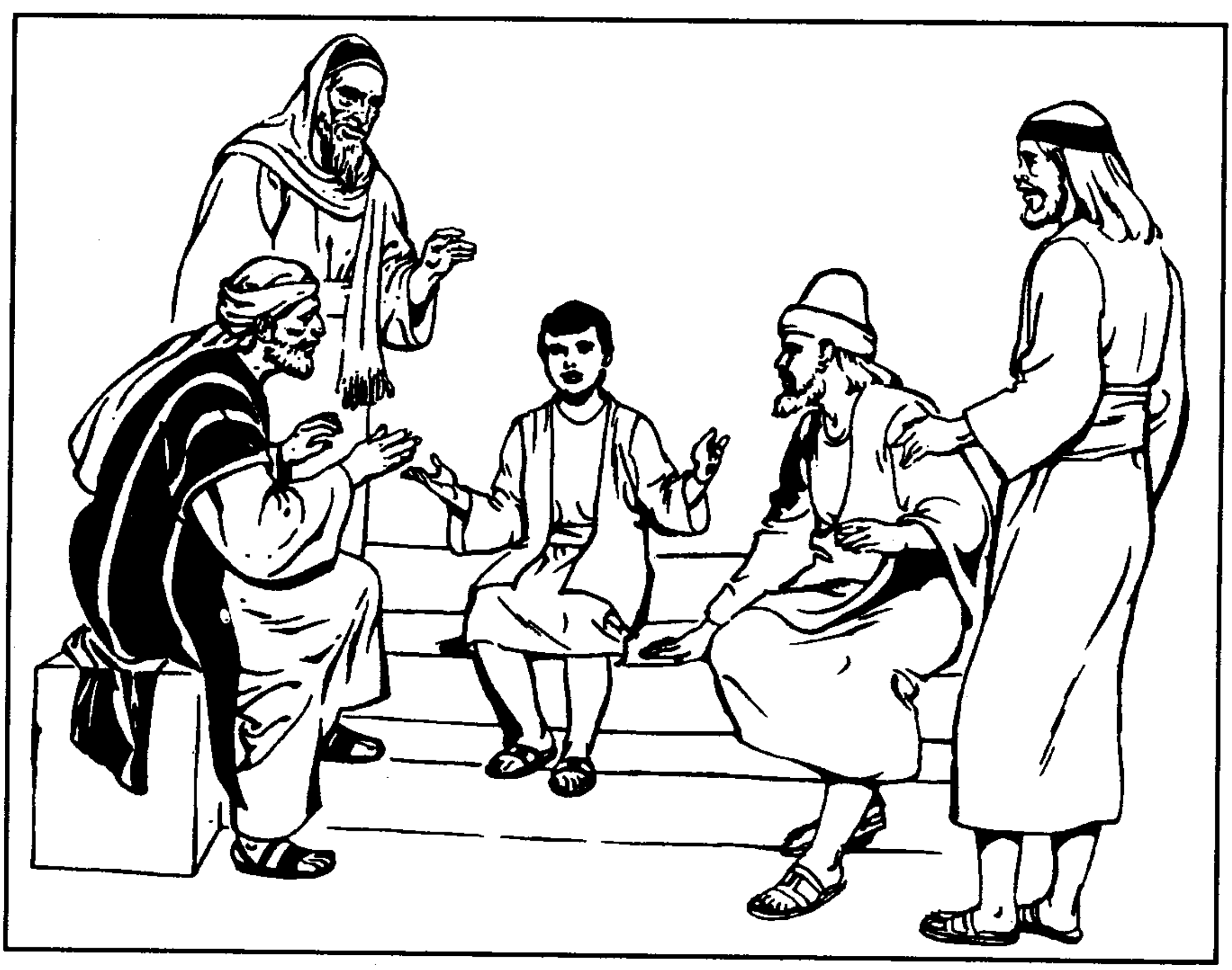

48جڏهين يِسُوع ري ما باپ اُوئي نا ڏِنو، تڏهين گهڻا حيرانَ
تي گيا. اُوئي رِي ما اُوئي نا ڪهيو تہ، ’ڏِڪرا، تين اَسان سين
اي ڪِي ڪريو اَهي؟ هُون آن تاهجو باپ تِنا جوئي جوئي گٽتِي ہِ
پئي گيا آهان.‘
49پڻ يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، ’اَوهان مِنا ڪي ري ڪري
پي جويو؟ ڪِي اَوهان نا خبر ڪو هتِي تہ مِنا آپري پِتا ري گهر ہِ
هوڻ ڪپي؟‘ 50پڻ اُوئان اِيئي رِي وات ڪو سمجهِي.
51پڇي يِسُوع اُوئان ڀيڙو تي ناصرت شهر آيو، آن اُٿ آئي
اُوئان ري ڪهڻ ہِ رهيو. اُوئي رِي ما اي سڄين واتين آپري من ہِ
سانڌي رکين.
52يِسُوع وڏو ٿيو، آن اُوئي رِي سمجه وڌتِي گئِي. اِيشوَر آن
ماڑهُو اُوئي تي خُوش رهتا.

يُوحنا پَويِتر سِنانَ ڏيڻ واڙو پرڀُو يِسُوع ري آڻ سارُون ماڑهُوئان نا تَيار ڪري تو

(متِي 1:3-12، مرقس 1:1-8، لُوقا 1:3-18، يُوحنا 1:19-28)

3 1راجا تِبرِيُس قيصر ري راج رو پندرهون سال هتو. اُوئان
ڏِينهان ہِ يهُوديہ صُوبي تي پينطُس پِيلاطُس راج ڪرتو، گلِيل
عِلائِقي تي هيروديس راج ڪرتو، اِتُوريہ آن ترخونِيتِس عِلائِقي تي
هيروديس رو ڀائِي فِلِپُس راج ڪرتو، آن اَبليني عِلائِقي تي لِسانياس
راج ڪرتو. 2حناه آن ڪائِفا مُک پُوجارِي هتا.
اُوئان ئيج ڏِينهان ہِ اِيشوَر زڪرياه ري ڏِڪري يُوحنا نا بياباںَ
ہِ آپرو نياپو ڏِنو. 3تڏهين يُوحنا يردن دريا ري آسي پاسي ري

سجان عِلائِقان مِ آئي ماڙهُوئان نا سنيڑاڻ لگو تہ، 'اَوهِين آپري پاپان
سين تويان ڪرو آن پَوِيتر سِنانَ ليو، تو اِيشوَر اَوهانجا پاپ معاف
ڪرسي.' 4 اي وات اِين ٿئِي جِين اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي يسعياه
ري ڪِتاب مِ لِکيَل اَهي تہ،

'بيابانَ مِ ڪوئِي وڏي آواز سين ڪهي تو تہ
پربُو سارُون وِڌو تَيار ڪرو.
اُوئي سارُون رستو سِڌو ڪرو.
5 هر ڪڏو پريو جاسي،
آن هر جبل آن ٽڪر ڍاهيو جاسي.
آنتا رستا سِڌا ٿيسين،
آن ڪڏان واڙا رستا سرِيکا ڪريا جاسين.
6 پڇي دُنيا را سجا ئي ماڙهُو اِيشوَر رو ڇوٽڪارو
ڏيکسين.'*

* يسعياه 40:3-5 پڙهو

(7)جڏهين گهڻا ماڙهُو يُوحنا وٽ بيابانَ ۾ پَوِيتر سِنانَ ليڻ آيا،
تڏهين اُوئي کهيو تہ، 'اي خراب من واڙان، اَوهان نا کيھِي پڻ اِين
کو کهيو اَهي تہ اَوهِين اِيشوَر رِي آڻ واڙِي سزا سين بچِي سگهو
تا. (8)پڻ اَوهِين ايهڙا کم کرو جِکان سين خبر پئي تہ اَوهان سچِي
تويان کرِي اَهي. اِين مَ سمجهو تہ اَسِين اِبراهِيم رو اولاد اَهان. هُون
اَوهان نا کهان تو تہ اِيشوَر اِيئان پٿران مان پڻ اِبراهِيم سارُون پوترا
ٺاهي سگهي تو. (9)پڻ هي کوهاڙِي وٽان ري پاڙان نا گوڍا وڍڻ
واڙِي اَهي. جِکي وڻ ۾ سُٺو ميوو کو تو تي، اُوئي نا وڍِي جوت ۾
ڦگايو جاسي.'

(10)تڏهين اُوئان سجان ماڙهُوئان يُوحنا نا پُڇيو، 'تو پڇي اَسان
نا کِي کرڻ کپي؟'

(11)يُوحنا اُوئان نا کهيو تہ، 'جِکي وٽ بہ وگا هوئين، اُوئان مان
هيک اُوئي نا ڏي، جِکي وٽ کو اَهي. آن جِکي وٽ کاڌو هوئي،
او اِين رو اِين وِرهائي ڏي.'

(12)اُوئي وٽ کينهک ناکو ليڻ واڙا پڻ پَوِيتر سِنانَ ليڻ آيا، آن
اُوئي نا پُڇيانتي تہ، 'گرُو جِي، اَسان نا کِي کرڻ کپي؟'

(13)اُوئي اُوئان نا کهيو تہ، 'جِتو اَگهہ لِکيَل اَهي، اُوئي سين
وڌِيک مَ ليو.'

(14)کينهک فوجيان پڻ اُوئي نا پُڇيو تہ، 'پلا اَسان نا کِي کرڻ
کپي؟'

اُوئي وڙتِي ڏِني تہ، 'کيھِي نا بِيهاڙِي يا کُوڙو ڏوهہ لگائي
پئِيسا مَ ليو. آن اَوهان نا جِتو پگهار جُڙي تو، اُوئي تي خُوش رهو.'

(15)تو ماڙهُو اِيئي وات تي اُميد رکي هيکي بِيجي نا يُوحنا ري
باري ۾ کهتا تہ، 'اي اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح اَهي يا نہ؟'

(16) تڏهين يُوحنا اُوئان نا ڪهيو تہ، 'هُون تہ اَوهان نا رُگو پاڻِي
سين پَوِيتر سِنانَ ڏيئان تو. پڻ مين سين وڏِي طاقت واڙو آئي پيو.
هُون تہ اِيئي ري لائِق پڻ ڪو اَهان جو اُوئي رِي جُتِي را ڪسا کولان.
او اَوهان نا پَوِيتر آتما آن جوت سين پَوِيتر سِنانَ ڏيسي. (17) اُوئي ري
هٿ ۾ آپرِي اُونڌَڻ واڙِي ٽنگڙِي اَهي، جِڪي سين او ڌانَ اَڇو ڪري
آپري ڪوٺيان ۾ رکسي. پڻ بوھ نا ايھڙِي جوت ۾ باڙسي جِڪو
ڪڏهي پڻ ڪِنهِي اُونجهاجي.'

(18) ايھڙِي نمُوني يُوحنا گهڻين بِيجين واتين پڻ ماڙهُوئان نا
سمجهائي خُوشخبرِي ڏيتو رهيو.

(19) پڻ يُوحنا راج ڪرڻ واڙِي هيروديس تي اي ڏوھ ڏِنو تہ اُوئي
آپري ڀائِي رِي گهر واڙِي هيروديا‌س نا آپري گهر ۾ رکِي تِي، آن
اُوئي بِيجا گهڻا بُڇڙا ڪم پڻ ڪريا تا. (20) تو هيروديس اُوئان سجان
ڏوهان سين وڏو ڏوھ اي ڪريو تہ اُوئي يُوحنا نا جيل ۾ هٽي ڇڏيو.

يِسُوع رو پَوِيتر سِنانَ ليڻ
آن شيطانَ رو اُوئي نا اِيشوَر رِي مرضِي سين
ڦيرڻ رِي ڪوشِش ڪرڻ

يِسُوع رو پَوِيتر سِنانَ ليڻ

(متِي 3:13–17، مرقس 1:9–11، لُوقا 3:21–22)

(21) جڏهين سجان ماڙهُوئان پَوِيتر سِنانَ ليو پي، تڏهين يِسُوع پڻ
پَوِيتر سِنانَ ليو. پڇي ڪِي ٿيو تہ جِين ئي اُوئي دُعا پي منگِي، تہ
آڪاس کُلِي گيو، (22) آن پَوِيتر آتما پاريبي ري رُوپ ۾ اُوئي تي
اُتريو. پڇي آڪاس سين اي آواز سنيڙڻ ۾ آيو تہ، 'تُون مانهجو

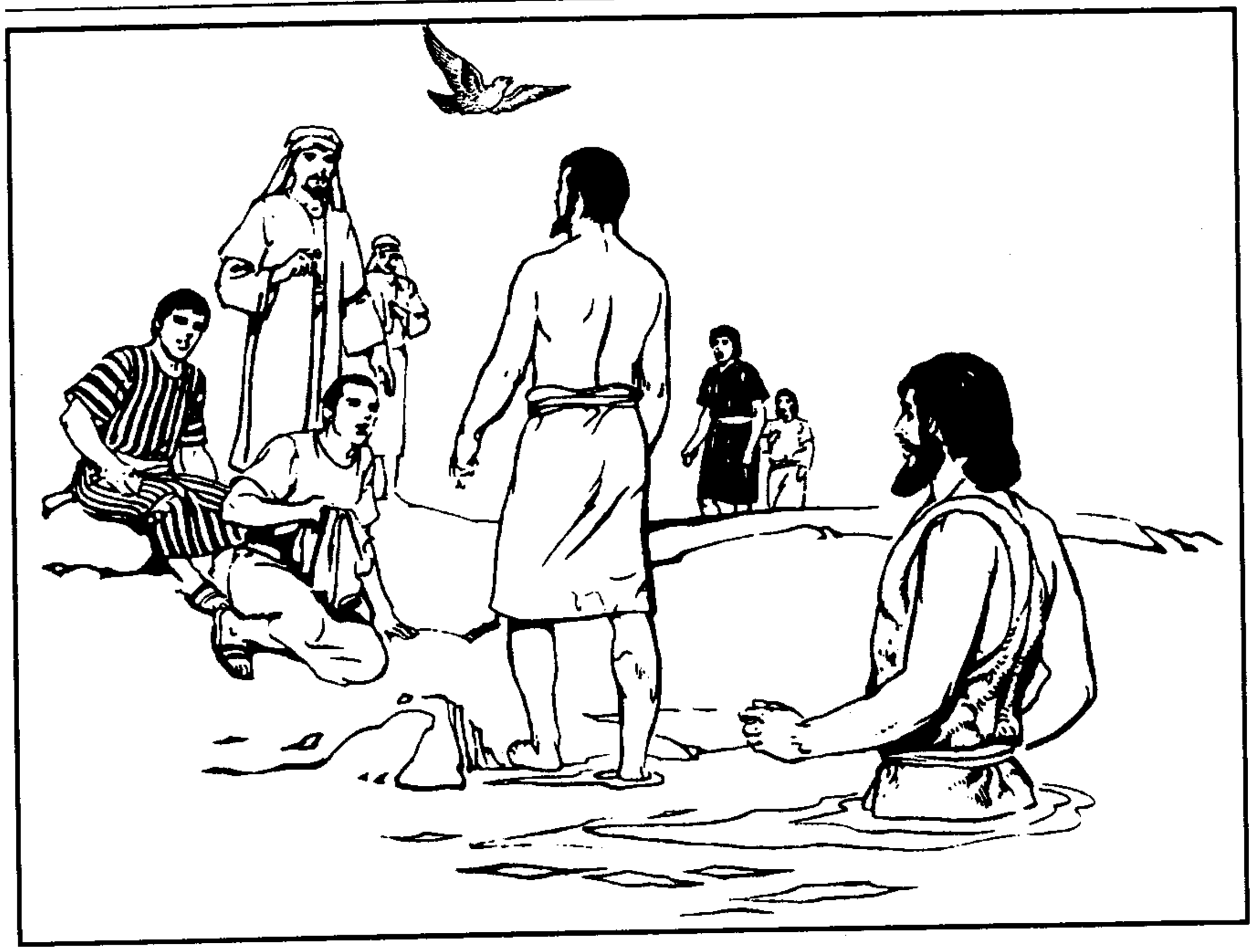

پريمِي پُتر اَهين. هُون تين تي گهڻو خُوش اَهان.

يِسُوع رِي پيڙهِي را نان

(متِي 1:1–17، لُوقا 3:23–38)

23 جڏهين يِسُوع آپرو ڪم شرُوع ڪريو، تڏهين او اَتڪل ٽِيسان
سالان رو هتو.
ماڙهُو اِين سمجهتا تہ او يُوسف رو ڎِڪرو اَهي. يُوسف عيلِي
رو ڎِڪرو هتو، 24 عيلِي متات رو، متات لاوِي رو، لاوِي ملڪِي رو،
ملڪِي ينا رو، ينا يُوسف رو، 25 يُوسف متتياه رو، متتياه عامُوس
رو، عامُوس ناحُوم رو، ناحُوم اَسلياه رو، اَسلياه نوگہ رو، 26 نوگہ
ماعت رو، ماعت متتياه رو، متتياه شِمعِي رو، شِمعِي يوسيخ رو،
يوسيخ يوداه رو، 27 يوداه يُوحنا رو، يُوحنا ريسا رو، ريَسا زرُبابل
رو، زرُبابل سيالتِي ايل رو، سيالتِي ايل نيرِي رو، 28 نيرِي ملڪِي رو،

ملڪِي اَدِي رو، اَدِي قوسام رو، قوسام اِلمودام رو، اِلمودام عِير رو،
(29)عِير يِشُوع رو، يِشُوع اِليعزر رو، اِليعزر يورِيم رو، يورِيم متات
رو، متات لاوِي رو، (30)لاوِي شمعُونَ رو، شمعُونَ يهُوداه رو، يهُوداه
يُوسف رو، يُوسف يونانَ رو، يونانَ اِلياقِيم رو، (31)اِلياقِيم ملي آه رو،
ملي آه مِناه رو، مِناه متتاه رو، متتاه ناتن رو، ناتن دائُود رو، (32)دائُود
يسِي رو، يسِي عوبيد رو، عوبيد بوعز رو، بوعز سلمونَ رو، سلمونَ
نحسونَ رو، (33)نحسونَ عمِيناداب رو، عمِيناداب اَدمِن رو، اَدمِن اَرنِي
رو، اَرنِي حصرونَ رو، حصرونَ فارص رو، فارص يهُوداه رو، (34)يهُوداه
يعقُوب رو، يعقُوب اِضحاق رو، اِضحاق اِبراهِيم رو، اِبراهِيم تاره رو،
تاره نحُور رو، (35)نحُور سرُوج رو، سرُوج رعُو رو، رعُو فلج رو، فلج
عِبر رو، عِبر سِلح رو، (36)سِلح قِينانَ رو، قِينانَ اَرفڪسد رو، اَرفڪسد
سِم رو، سِم نُوح رو، نُوح لمڪ رو، (37)لمڪ متُوسلح رو، متُوسلح
حنُوڪ رو، حنُوڪ يارِد رو، يارِد مهلل ايل رو، مهلل ايل قِينانَ رو،
(38)قِينانَ اَنُوس رو، اَنُوس سيت رو، سيت آدم رو، آن آدم اِيشوَر رو.

اِيشوَر ري دُشمن شيطانَ رو يِسُوع نا آزمانڻ

(متِي 4:1–11، مرقس 1:12–13، لُوقا 4:1–13)

4 (1)پڇي يِسُوع پَوِيتر آتما سين پرجي يردن دريا سين پڇو آيو،
آن پَوِيتر آتما ري ڪهڻ تي چالِيس ڏِينهان تائِين بيابانَ مِ ڦِرتو
رهيو، (2)جِت شيطانَ اُوئي نا آزماتو رهيو. اُوئان ڏِينهان مِ يِسُوع
ڪِينه ڪو ڪاڏو تو. پڇي جڏهين او ڏِينه پُورا ٿيا، تڏهين اُوئي رِي
بُک تمام گهڻِي وڌي گئِي تِي.
(3)تو شيطانَ اُوئي نا ڪهيو ته، ’جي تُون اِيشوَر رو پُتر اَهين،
تو اِيئي پٿر نا ڪه ته روٽِي ٿي جائي.‘

(4) پڻ يِسُوع وڙتي ڏِني تہ، 'شاستر مِ لِکيَل اَهي تہ ماڙهُو رُگو
کاڏي سين جِيتو کو تو رهي.'*
(5) پڇي شيطانَ يِسُوع نا هيکِي اُونچي جگها متي لي گيو، آن
اُوئي نا جهٽ مِ دُنيا را سجا ئي مُلک ڏيکاڙيانتي. (6) اُوئي کهيو
تہ، 'اِيئان سجان مُلکان رو راج آن مانَ هُون تِنا ڏيئِيس، کِي تہ
اِيئان رو راج مِنا ڏِنل اَهي، آن جِکي نا مانهجِي دِل کهي، اُوئي نا
هُون ڏيئان. (7) اِيئي کري جي تُون مانهجي اَگيا سِيس نِمائين، تو
اي سجو ئي راج تاهجو تيسي.'
(8) پڻ يِسُوع وڙتي ڏِني تہ، 'شاستر مِ لِکيَل اَهي تہ پريُو تاهجي
اِيشوَر ري اَگيا سِيس نِما، آن رُگو اُوئي رِي شيوا کر.'**
(9) اُوئي سين پڇي شيطانَ يِسُوع نا يرُوشلم شهر مِ تيڙي گيو،

---

* اِستِشنا 3:8 پڙهو

** اِستِشنا 13:6 پڙهو

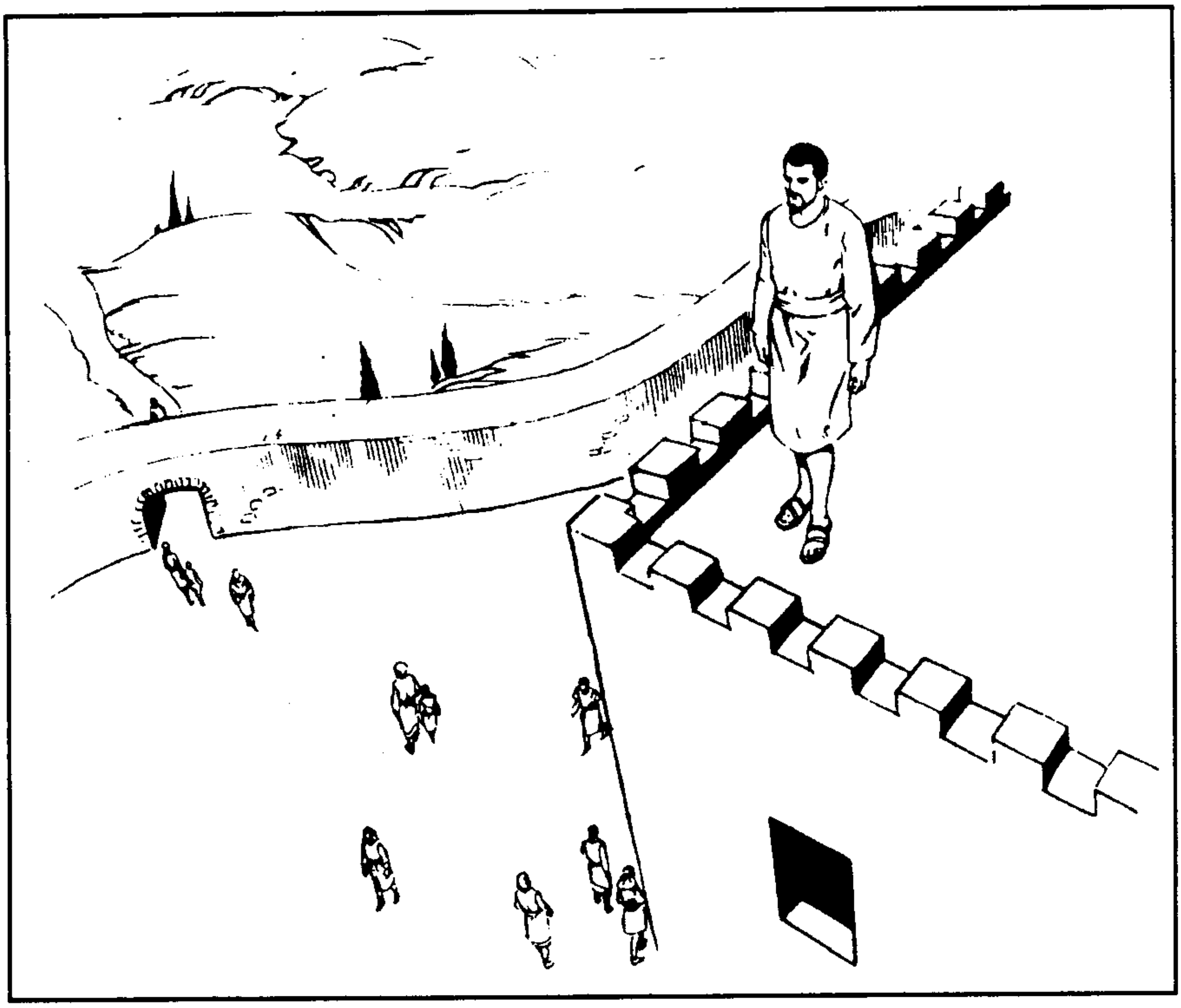

آن اُوئي نا وڏي مندر رِي چوٽِي تي پيچاڙي ڪهيانتي تہ، 'جي تُون
اِيشوَر رو پُتر اَهين، تو اِيها هيٺو ٽِپو ڏي، ⑩ڪِي تہ شاستر مِ لِکيَل
اَهي تہ اِيشوَر آپري فرِشتان نا تاهجِي سنيال ڪرڻ سارُون حُڪم
ڏيسي، ⑪آن او تِنا آپري هٿان مِ ڪٽي ليسين، جِين تاهجو پگ پڻ
پٿر نا نہ لگي.'*

⑫پڻ يِسُوع وِرتِي ڏِني تہ، 'شاستر اِين ڪهي تو تہ پرڀُو اِيشوَر
نا مَ آزما جِڪو تاهجو اِيشوَر اَهي.'**

⑬پڇي جڏهين شيطانَ سجان نمُونان را آزمتا لي رهيو، تڏهين او
ڪينهڪ وقت تائِين يِسُوع وٽا هليو گيو.

---

* زبُور 91:11-12 پڑهوٗ

** اِستِشنا 6:16 پڑهو

يِسُوع رو گَلِيل صُوبي مِ اِيشوَر رو ڪم ڪرڻ

يِسُوع رو سِڪاڻ شرُوع ڪرڻ

(متِي 4:12-17، مرقس 1:14-15، لُوقا 4:14-15)

14 پڇي يِسُوع پَوِيتر آتما رِي طاقت سين پريَل پڇو گَلِيل صُوبي
مِ آيو، آن سجي عِلائِقي مِ اُوئي رِي خبر پکڙجي گئِي. 15 اُت يِسُوع
مندران مِ ماڙهُوئان نا سِڪاڻ لگو، جِڪي تي سجا ئي اُوئي رِي
واکاڻ ڪرتا.

يِسُوع نا ناصرت شهر سين باهر ڪيڻ

(متِي 13:53-58، مرقس 6:1-6، لُوقا 4:16-30)

16 اُوئي سين پڇي يِسُوع ناصرت شهر مِ آيو، جِت او نِنڍيو وڏو
تيو تو. اُت او آگي ري جين پَوِيتر ڏينهہ رو مندر مِ گيو، آن اُتي
شاستر پڙهڻ سارُون پِيتو. 17 تڏهين اُوئي نا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي
يسعياه رو لِکيَل ڪِتاب ڏِنو گيو. ڪِتاب کولي يِسُوع جوئي جوئي
اي آکر پڙهيا:

18 'پريُو اِيشوَر رو ميلهيَل آتما مين پيڙو اَهي،
ڪِي تہ غرِيبان نا خُوشخبرِي ڏيڻ سارُون
اِيشوَر مِنا چُنديو اَهي.
اُوئي مِنا اِيئي سارُون ميلهيو اَهي،
تہ هُون غُلامان نا چُٽڻ رِي خبر
آن آنڌان نا سجا تيڻ رِي خبر سنيڙائون،

آن ڏُکان ﮨِ پيل ماڙهُوئان نا ڇڏائُون،
19 آن اي وات پڻ سنيڙائُون ته او ٿاٽو آئي گيو اَهي
جڏهين اِيشوَر ماڙهُوئان تي وڏِي مهربانِي ڪرسي.'*
20 پڇي اُوئي ڪِتاب بند ڪري شيواڌارِي نا ڏي ڇڏيو، آن آپ
بيسي رهيو. مندر ﮨِ سجان ئي ماڙهُوئان اُوئي سمهون ڌيانَ سين
جويو پيي.
21 تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهڻ لگو ته، 'اي شاستر رِي لِکيَل وات
اَج اَوهانجي رُوبرُو پُورِي تي گئِي اَهي.' 22 تڏهين سجا ئي ماڙهو
اُوئي رِي واکاڻ ڪرڻ لگا آن اِيئي وات تي حيرانَ ٿي گيا ته اي
ڪيهڙو سُنو تو بولي.
پڇي او ڪهڻ لگا ته، 'اي ته يُوسف رو ڏِڪرو اَهي.'
23 تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو ته، 'اَوهِين ضرُور اي پهاڪو مِنا
ڪهسو ته، 'اي ڊاڪتر، آپرو آپ نا ته سجو ڪر. اِيئي ڪري تاهجا
ڪفرنحُوم شهر ﮨِ ڪريَل ڪم جِڪان رِي باري ﮨِ اَسان سنيڙيو اَهي،
او آپري وطن ﮨِ پڻ ڪري ڏيکاڙ.''
24 پڇي يِسُوع اَگتي ڪهيو ته، 'هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان
ته ڪيهِي پڻ اِيشوَر رِي نياپو ڏيڻ واڙي نا آپري وطن ﮨِ قبُول
ڪو تا ڪرين. 25 هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان ته اِيشوَر رِي نياپو
ڏيڻ واڙي ايلياه رِي ڏِينهان ﮨِ جڏهين ساڍا ٽِن سال ميهه سفا ڪو
وسيو، آن سجي مُلڪ ﮨِ ڏاڍو ڏُڪاڙ پيو تو، تڏهين اِسرائيل مُلڪ ﮨِ
گهڻين رنڊول ڏوسين هتين. 26 پڻ اِيشوَر ايلياه نا اُوئان سجيان مان
ڪيهِي وٽ مدد ڏيڻ سارُون ڪو ميلهيو، پڻ رُگو صيدا عِلائِقي رِي
صارپت شهر ﮨِ هيڪِي رنڊول ڏوسِي وٽ ميلهيانتي.

* يسعياه 1:61-2 پڙهو

(27)ساڳِي نمُوني اِيشوَر ري نياپو ڏيڻ واڙي اِليشع ري ڏِينهان مِہ
اِسرائيل مِہ گهڻا ئي ڪوڙهيَل ماڙهُو هتا. پڻ اِيشوَر اُوئان سجان مان
ڪيهِي نا سجو ڪو ڪريو، پڻ رُڳو سُوريانِي قومہ ري هيڪي نعمانَ
نان ري ماڙهُو نا سجو ڪريانتي.'
(28)اي واتين سنيڙي جِتا ئي ماڙهُو مندر مِہ بيٺا تا، او سجا ئي
ڪاوَڙ سين ڀرجي گيا. (29)اُوئان اُٺي يِسُوع نا ڌِڪا ڏي شهر سين
ٻاهر ڪڍيو، آن جِڪي جبل تي اُوئان رو شهر هتو، اُوئي رِي چوٽِي
تي لي آيا تہ جِين متا ڪري هيٺو ڦگائي چڏين. (30)پڻ يِسُوع اُوئان
وِچيا نِسري هليو گيو.

يِسُوع رو هيڪي ماڙهُو مان ڀُوت ڪڍڻ

(مرقس 1:21–28، لُوقا 4:31–37)

(31)پڇي يِسُوع ڪفرنحُوم شهر مِہ آيو، جِڪو گليل صُوبي مِہ اَهي.
اُٺ پَوِيتر ڏِينهہ رو ماڙهُوئان نا سِکاڻ لڳو. (32)او ماڙهُو اِيئي ري وچن
تي عجب مِہ پئي گيا، ڪِي تہ او آپرو حق سمجهي ٻوليو پي.
(33)اُٺ ڀگتِي ري گهر مِہ هيڪ ماڙهُو هتو، جِڪي نا ڀُوت لڳل
هتو. اُوئي رڙ ڪري ڪهيو تہ، (34)'اي يِسُوع ناصرت شهر واڙا،
تاهجو اَسان سين ڪيهڙو واسطو؟ ڪِي تُون اَسان نا ناس ڪرڻ آيو
اَهين؟ مِنا خبر اَهي تہ تُون ڪوڻ اَهين. تُون اِيشوَر رو ميلهيَل پَوِيتر
اَهين.'
(35)تڏهين يِسُوع ڀُوت نا حُڪم ڏِنو تہ، 'مات ڪر. اِيئي ماڙهُو
مان نِسري جا.' تڏهين ڀُوت اُوئي ماڙهُو نا سجان ري اَگ مِہ ڦگايو،
آن اُوئي مان نِسري گيو. پڻ اُوئي نا ڪوئِي نُقصانَ ڪو ڏِنانتي.
(36)اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو حيرانَ تي گيا، آن هيڪي ٻِيجي نا

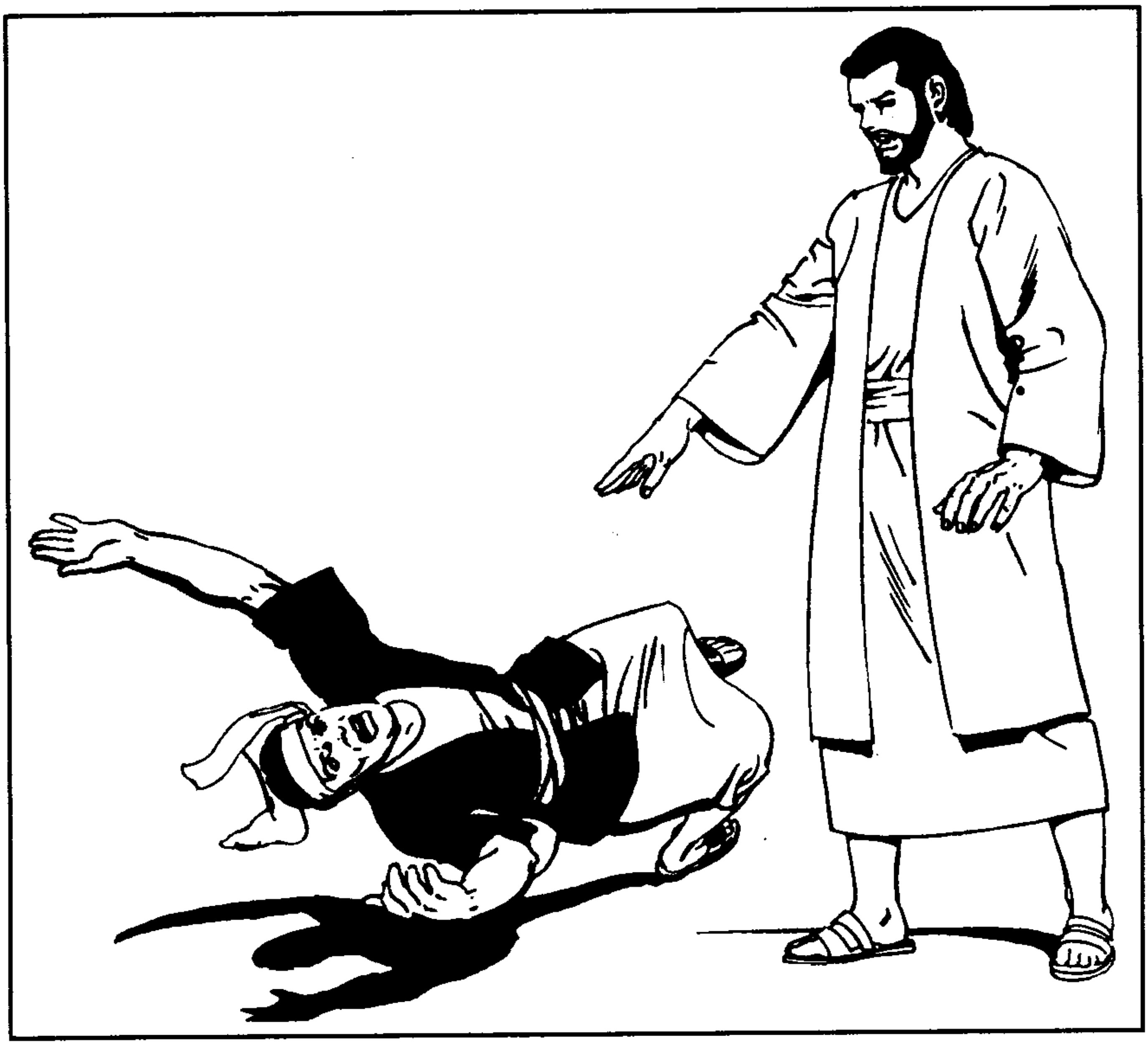

کهڻ لڳا تہ، ’اِيئي رو وچن ڪيھڙو اَھي؟ جِکو او آپرو حق سمجھي
طاقت سين ڀُوتان نا حُڪم تو ڏي، آن او ٻاھر نِسري تا جائين.‘
37 پڇي پاسي واڙان سڄان عِلائِقان ہِ يِسُوع رِي ھاڪ ڦني گئِي.

يِسُوع رو آپري چيلي شمعُونَ رِي ساسُو نا سجِي ڪرڻ

(متِي 8:14–17، مرقس 1:29–34، لُوقا 4:38–41)

38 پڇي يِسُوع مندر مان نِسري شمعُونَ ري گھري آيو. اُت
شمعُونَ رِي ساسُو گھڻِي تپيَل ھتِي. تو ماڻھُوئان يِسُوع نا عرض
ڪريو تہ، ’اِيئي نا سجِي ڪرو.‘ 39 تڏھين يِسُوع آئي اُوئي متي
ڀِيچي تپ نا چڏي جاڻ رو حُڪم ڏِنو، آن تپ چڏي گيو. او يڪدم
اُٺِي، آن اُوئان رِي شيوا ڪرڻ لڳِي.

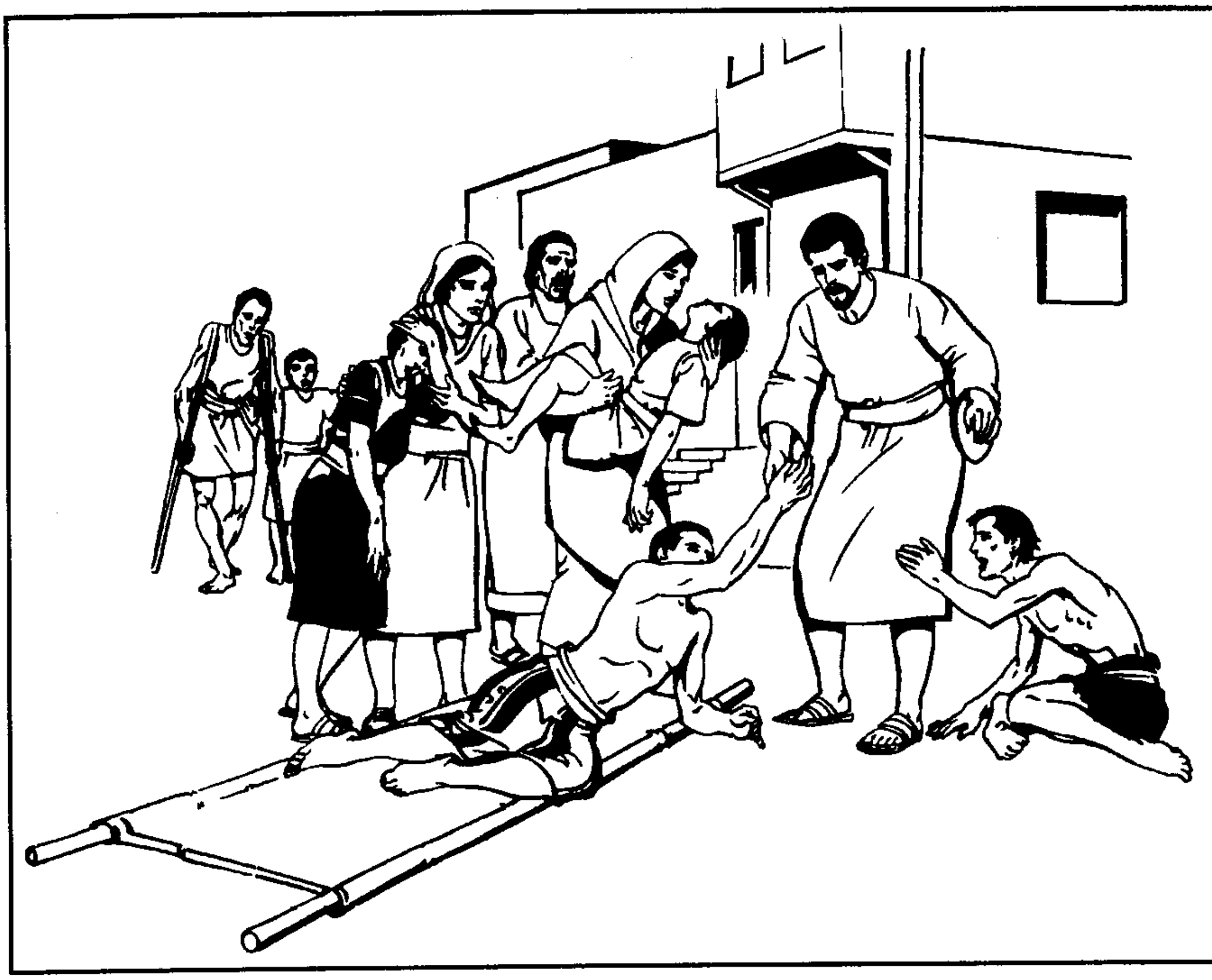

40ڏِينهہ آنٿوڻ ري ٽاڻي سجا ئي ماڙهُو آپري آپري بِيماران نا
يِسُوع وٽ تيڙي آيا، جِڪان نا نمُوني نمُوني رين بِيمارين لگل هتين.
يِسُوع هيڪُوڪي مٿي هٿ رکي سجان نا نِيڪ ڪرتو گيو. 41 گهڻان
ماڙهُوئان مان يُوت پڻ رڙين ڪري نِسرتا گيا آن ڪهتا گيا تہ،
'تُون اِيشوَر رو ڏِڪرو آهين.' پڻ يِسُوع يُوتان نا دڙڪو ڏي بولڻ
ڪو ڏِنو، ڪِي تہ اُوئان نا خبر هتِي تہ او اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح
آهي.

يِسُوع رو سجي مُلڪ مِ اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ سارُون جاڻ

(مرقس 1:35–39، لُوقا 4:42–44)

42جڏهين ڏِينهہ اُگو، تڏهين يِسُوع شهر ڇڏي بيابانَ مِ گيو. گهڻا
ماڙهُو اُوئي نا جوڻ لگا، آن جوئي ليڻ سين پڇي اُوئان اُوئي نا روڪڻ

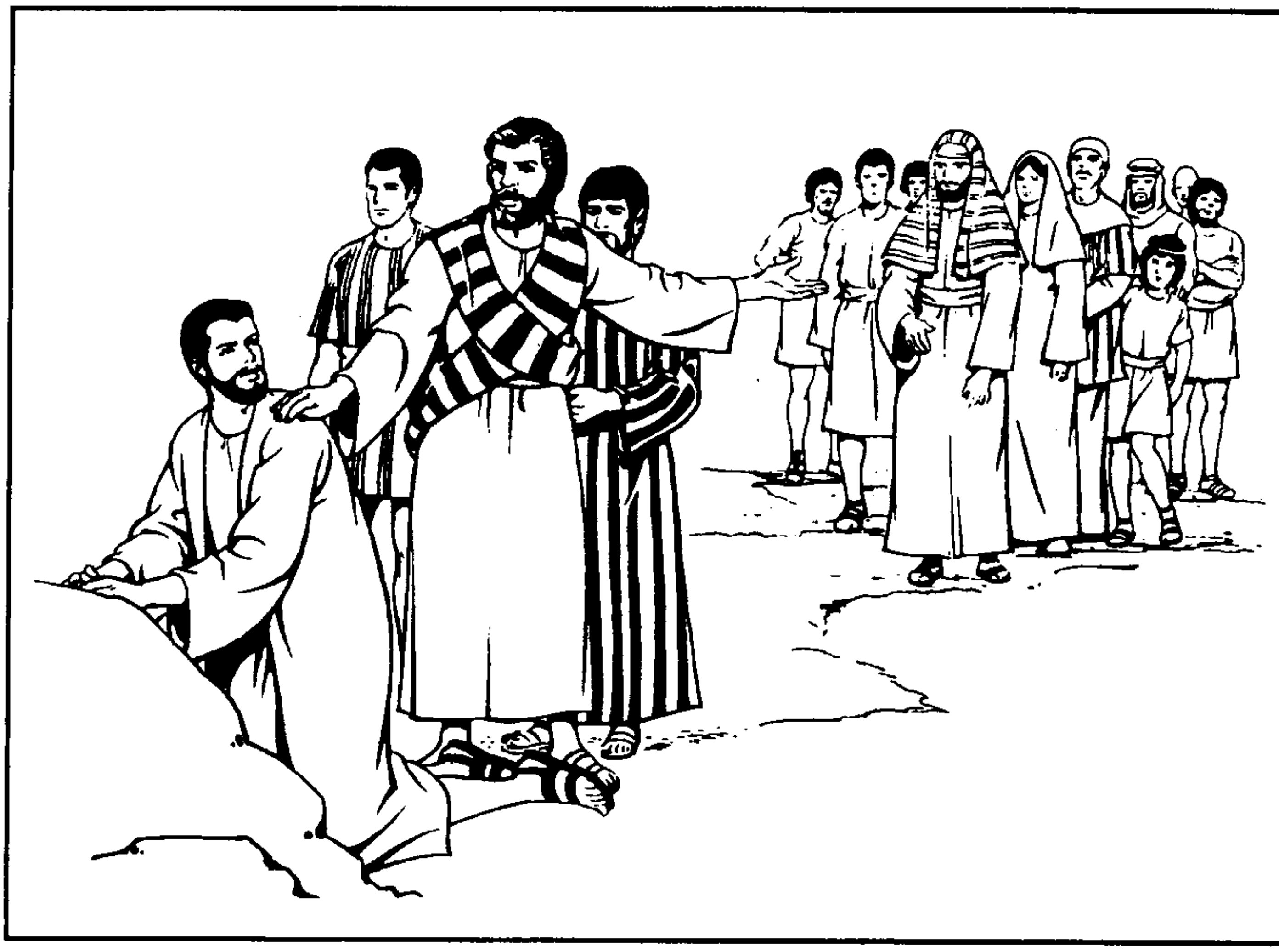

رِي ڪوشِش ڪرِي تہ اَسان وٽا مَ جائو. (43) پڻ يِسُوع اُوئان نا ڪهيو
تہ، 'مِنا اِيشوَر ري راج رِي خُوشخبرِي بِيجان شهران ۾ پڻ سنيڙاٽِي
اَهي، ڪِي تہ اِيشوَر مِنا اِيئي سارُون ميلهيو اَهي.'
(44) ايهڙي نمُوني يِسُوع يهُوديہ مُلڪ ري مندران ۾ اِيشوَر روَ
نياپو سنيڙاتو رهيو.

يِسُوع را پهلڪا چيلا

(متِي 18:4–22، مرقس 16:1–20، لُوقا 1:5–11)

5 (1) هيڪ ڏِينهہ يِسُوع گنيسرت ڍِنڍِ ري ڪپ تي ٻِيٺو تو. اُٿ
اِيشوَر رو وچن سنيڙڻ سارُون اِتا ماڙهُو آئي پيڙا ٿيا تا جِڪو
يِسُوع سوڙ ۾ آئي گيو. (2) تڏهين يِسُوع ڍِنڍِ ري ڪپ تي ٻہ
ٻيڙين پِيٺل ڏِٺين. مڇين مارڻ واڙان ٻيڙين ڇڏي آپرا جاڙ پي ڌويا.
(3) اُوئان ٻيڙيان مان هيڪ شمعُونَ رِي ٻيڙِي هتِي. يِسُوع اُوئي ۾ چڙهي

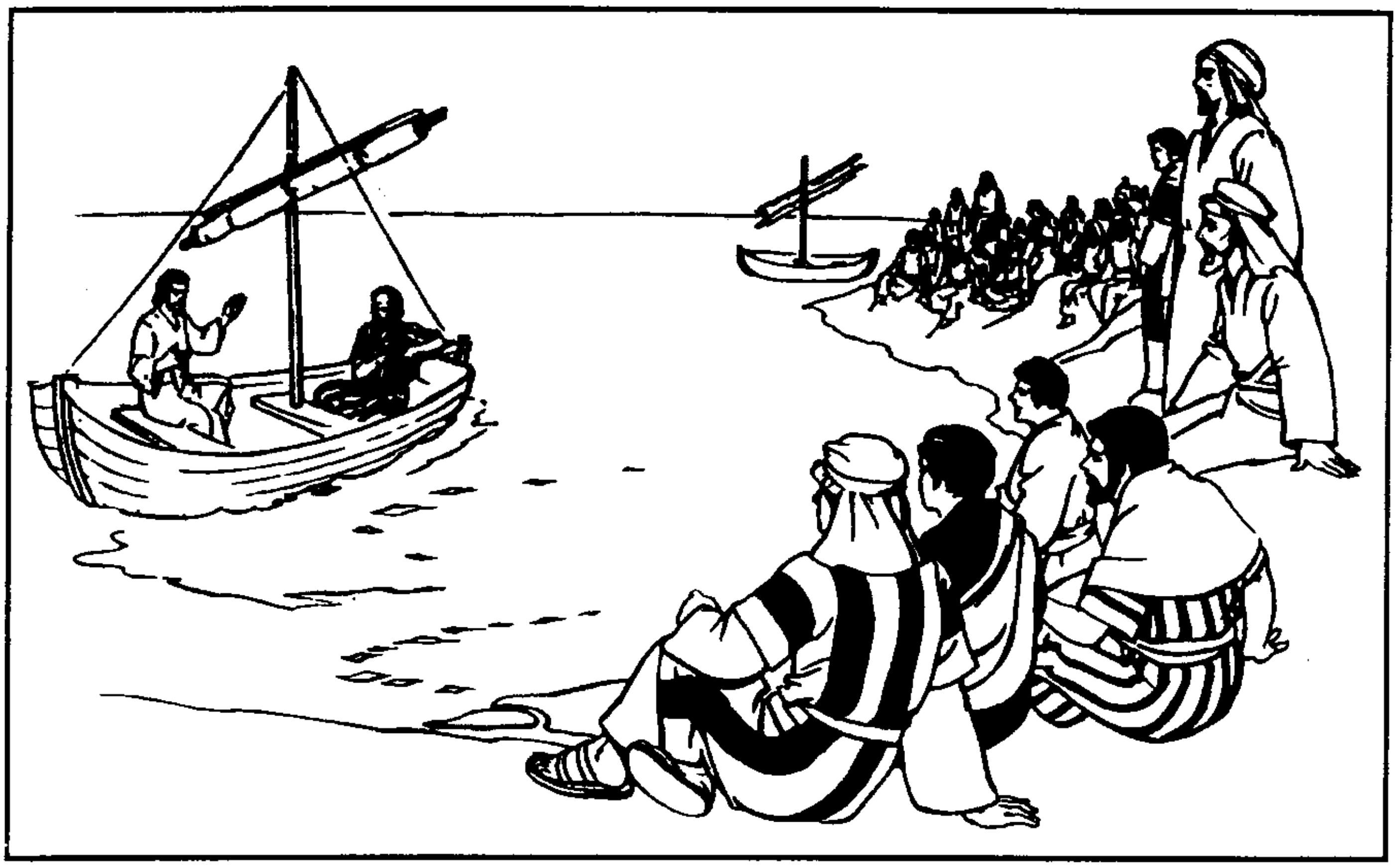

شمعُونَ نا ڪهيو تہ، 'اِيئي نا ڪپ سين توڙهِي اَگهِي لي هل.'
پچي يِسُوع بيڙِي ہِ بيسي ماڙهُوئان نا اِيشوَر رو وچن سنيڙاڻ
لگو.

④جڏهين اُوئي وچن پُورو ڪريو، تڏهين شمعُونَ نا ڪهيانتي تہ،
'هي بيڙِي نا اُونڏي پاڻِي ہِ لي هل. پچي تُون آن تاهجا ساٿِي مڇيان
سارُون آپرا جاڙ پاڻِي ہِ هٽو.'

⑤تڏهين شمعُونَ ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَسان سجِي رات جاڙ
هٽيا اَهين، پڻ هٽ ڪِينهِ ڪو آيو. پڻ اَوهانجي ڪهڻ تي هُون جاڙ
هٽان تو.'

⑥تڏهين اُوئان جاڙ هٽيا، آن اِتين مڇين ڦاٿين جو جاڙ ٽُٽڻ لگا.

⑦تو جِڪو بيجِي بيڙِي ہِ اُوئان را ساٿِي هتا، اُوئان نا مدد سارُون
هوڙو ڪريانتي. او آيا، آن بيڙا تي بئِي بيڙين مڇيان سين ايهڙين
پريانتي جو بُڏڻ لگين.

⑧اي رنگ ڏيکي شمعُونَ، جِڪي نا يِسُوع پَطرس پڻ ڪهتو،
اُوئي يِسُوع ري پگان تي ڪِري ڪهيو تہ، 'اي پربُو، اِٿ مَ بيچو،

کِي تہ هُون پاپِي اَهان.' ⑨اُوئي اِيئي کري اِين کهيو، کِي تہ
او آن اُوئي را ساٿِي اِتين مچين ڏيکي حيرانَ ٿي گيا تا. ⑩زبدِي
را ڏِکرا يعقُوب آن يُوحنا، جِکو شمعُونَ پيڙا مچين جهلتا، او پڻ
عجب ہِ پئي گيا تا.

اِيئي تي يِسُوع شمعُونَ نا کهيو تہ، 'بِيهاج مَہ. اَج سين پڇي
تُون ماڑهُوئان نا هٿ کري مانهجا چيلا تاهِيس.'

⑪پڇي او بيڙين لي کپ تي گيا، آن سي کُجه ڇڏي يِسُوع
پُٺيا هلڻ لگا.

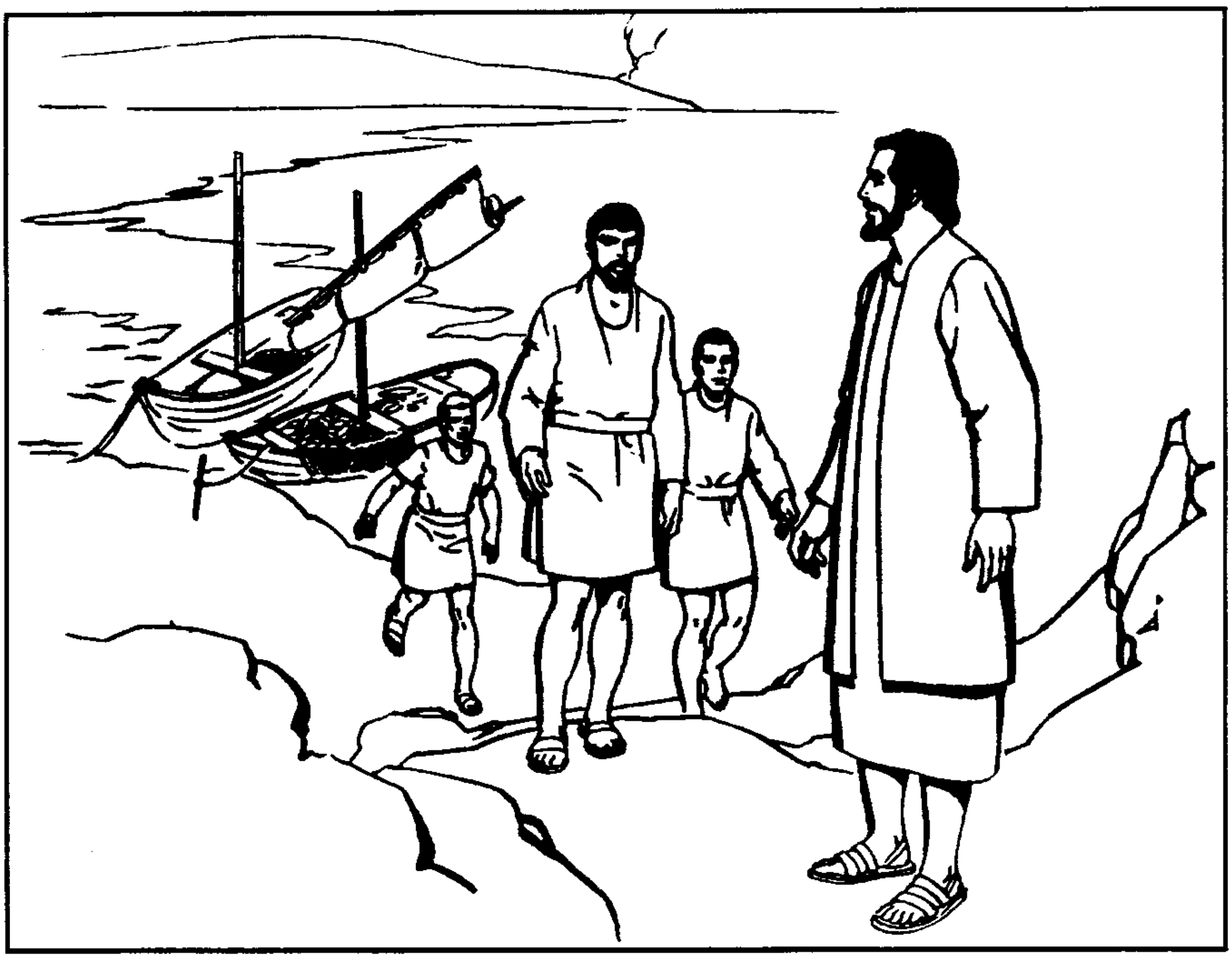

يِسُوع رو هيکي کوڙهيَل ماڑهُو نا سجو کرڻ

(متِي 8:1−4، مرقس 1:40−45، لُوقا 5:12−16)

⑫هيکِي گهوئِي يِسُوع هيکي شهر ہِ هتو. اُت هيک ماڑهُو هتو

جِڪو ڪوڙھ ۾ گرِيَل هتو. جڏهين اُوئي يِسُوع نا ڏِٺو، تڏهين آئي
پگان تي ڪِري مِنت ڪري کهيانتي تہ، ’ساڏُو جِي، جي اَوهانجِي
مرضِي هوئي، تو اَوهِين مِنا نِيڪ ڪري صاف ڪري سگهو تا.‘
13 تڏهين يِسُوع هٿ دِگهو ڪري اُوئي نا لگايو، آن کهيانتي
تہ، ’هوئي، اي مانهجِي مرضِي اَهي. تُون صاف تي جا.‘ يڪدم اُوئي
نا ڪوڙھ چِڏي گئِي.
14 پڇي يِسُوع اُوئي نا حُڪم ڏِنو تہ، ’اي وات ڪيهِي نا متان
سنيڙائي. پڻ جائي آپرِي طبِيعت پُوجارِي نا ڏيکاڙ. پڇي جِين مُوسيٰ
شاستر ۾ حُڪم ڏِنو اَهي، تِين جائي قُربانِي چاڙھ، تہ ماڑهُوئان نا
پڪ تي، تہ تُون صاف تي گيو اَهين.‘
15 پڻ يِسُوع ري باري ۾ اي وات پهلڪي سين گهڻِي پڪڙي
گئِي، آن گهڻا ماڑهُو اُوئي رين واتين سنيڙڻ آن آپري بِيمارِيان سين
نِيڪ تيڻ سارُون آئي پيڙا ٿيتا رهيا. 16 پڻ يِسُوع آپ بيابانَ ۾ جائي

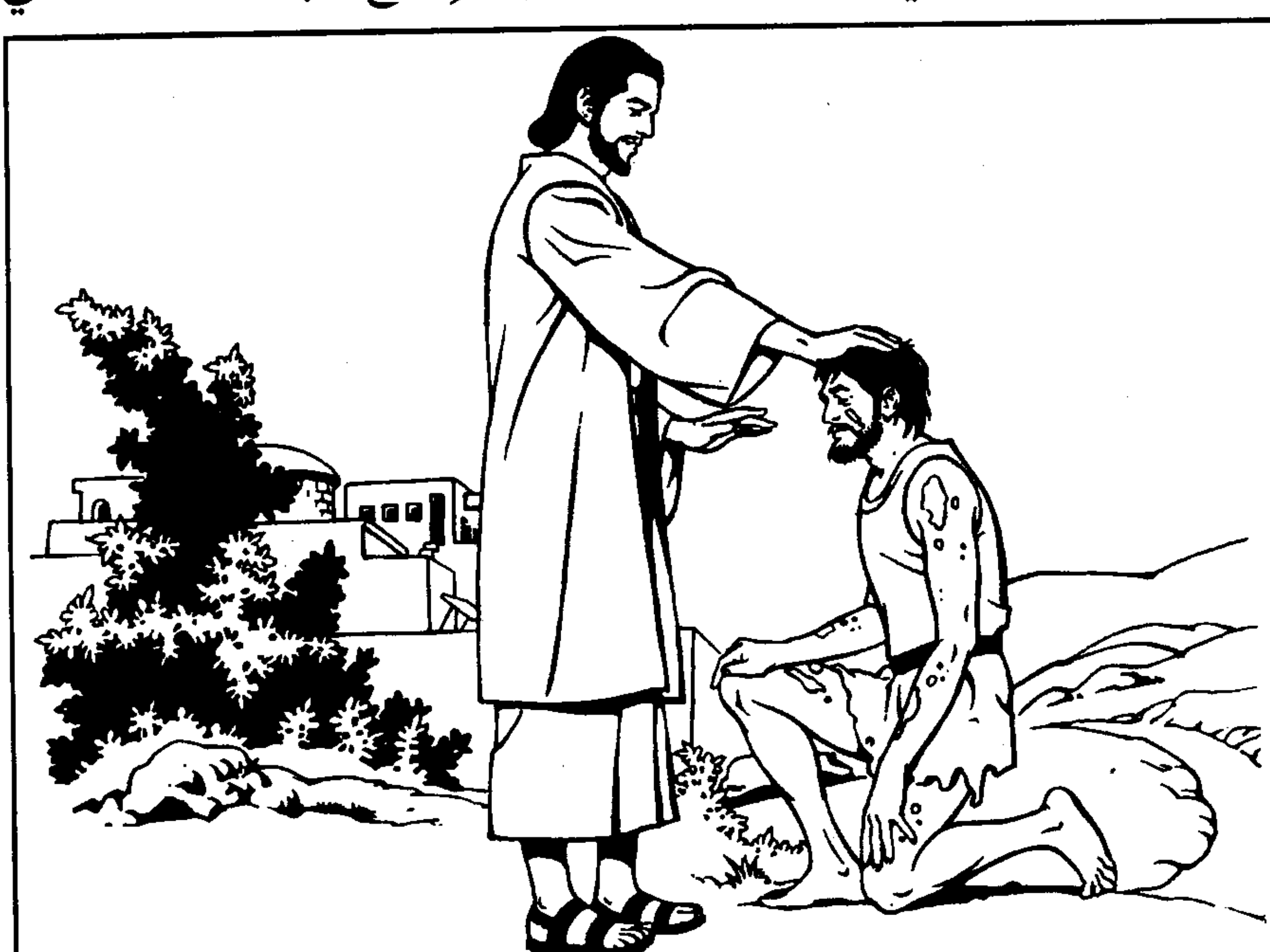

دُعا منگتو رهيو.

يِسُوع رو هيڪي اَدرنگ ري بِيمار ماڙهُو نا سجو ڪرڻ

(متِي 9:1–8، مرقس 2:1–12، لُوقا 5:17–26)

⑰هيڪ ڈِينهِ يِسُوع ماڙهُوئان نا سِکايو پي. فرِيسِي ٽولي را
ماڙهُو آن پنڊت پڻ اُٿ بيٺا تا، جِڪو گلِيل آن يهُوديہ صُوبان ري
هر گان آن يرُوشلم شهر سين آيَل هتا. يِسُوع ۾ بِيماران نا سجا
ڪرڻ سارُون پرپُو اِيشوَر رِي طاقت هتِي.
⑱اُوئي ٽاٽي ڪينهڪ ماڙهُو هيڪي اَدرنگ ري بِيمار ماڙهُو نا
جهوڙِي ۾ کٽي آيا. او ڪوشِش ڪرڻ لگا تہ اَسِين اِيئي نا گهر
مهِين لي جائي يِسُوع ري اَگ ۾ رکان. ⑲پڻ ماڙهُو تمام گهٹا هوڻ
ري ڪري اُوئان نا مهِين جاڻ رِي گهتِي ڪو جُڙِي. تو اُوئان چِت

متي چڙهي اُوئي را چونڪا ڪوليا، آن اُوئي گهڻي وِچيا آڏرنگ واڙي
نا جهوڙِي سميت هيٺو اُتاري ماڙهُوئان ري وِچ ۾ يِسُوع ري آگ ۾
رکيانتي. 20 جڏهين يِسُوع اُوئان ماڙهُوئان رو آپ تي اِتو ويساهه ڏِٺو،
تڏهين اُوئي آڏرنگ واڙي نا ڪهيو تہ، 'يائِي، تاهجا پاپ معاف ٿي
گيا آهين.' 21 اِيئي تي فرِيسِي آن پنڊت دِل ۾ ڪهڻ لگا تہ، 'اي
ڪوڻ آهي؟ جِڪو آپ نا اِيشوَر تو سمجهي. اِيشوَر سَوا ڪوئِي ڪو
آهي جِڪو پاپ معاف ڪري سگهي تو.'
22 پڻ يِسُوع اُوئان ري من رين واتين سمجهي گيو، آن ڪهيانتي
تہ، 'اَوهين ايهڙين واتين ڪِي تا سوچو؟ 23 مِنا سنيڙائو تہ ڪِي سَولو
آهي؟ اِين ڪهڻ سَولو آهي تہ 'تاهجا پاپ معاف ٿي گيا آهين'؟ يا
اِين ڪهڻ تہ 'اُٿي گهُم ڦِر'؟ 24 هُون اَوهان نا هِيٽا ثابت ڪري
ڏيکاڙِيس تہ دُنيا ۾ مُنش پُتر نا پاپ معاف ڪرڻ رو حق آهي.' اِين

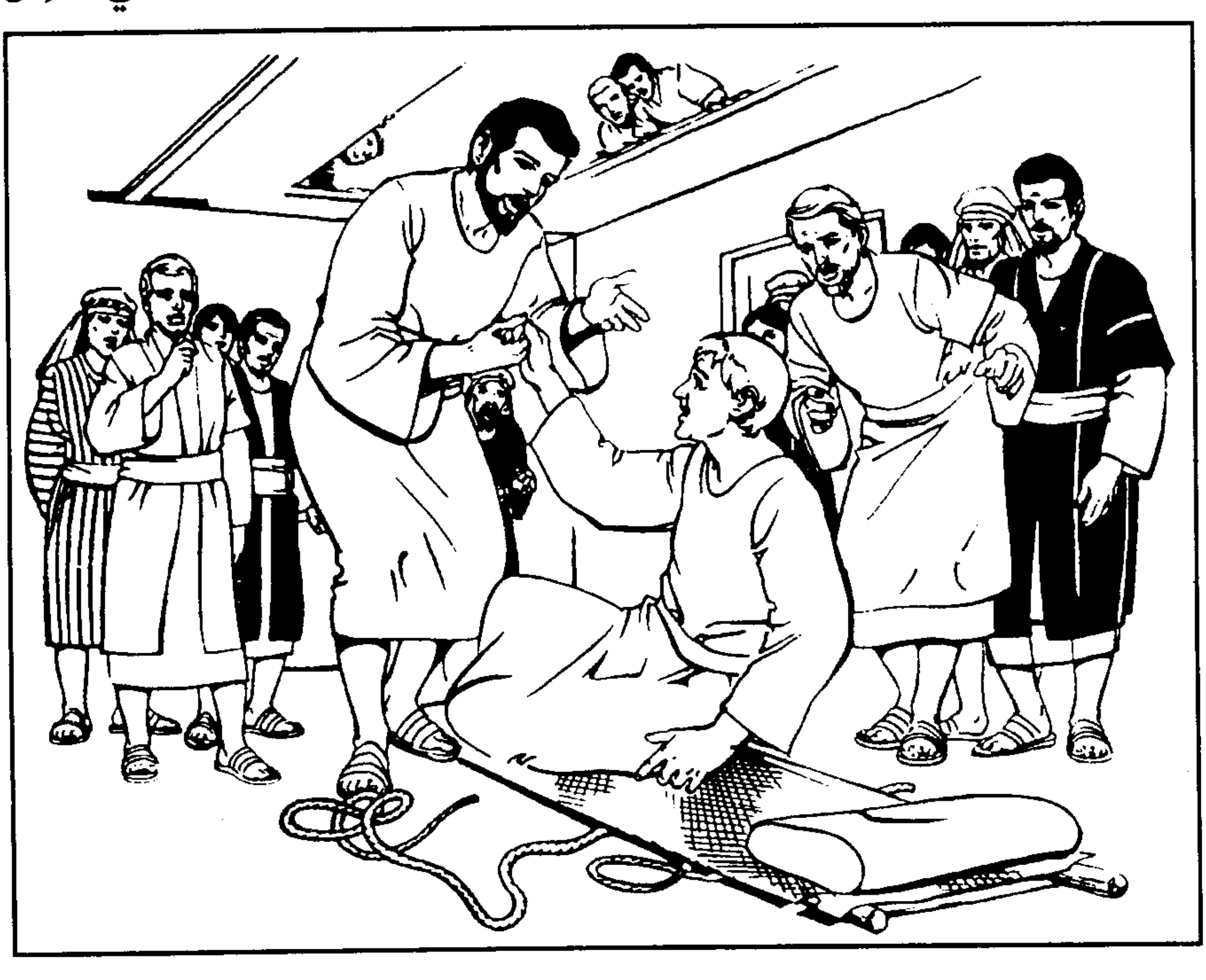

ڪھي يِسُوع اَڏرنگ واڙي نا ڪھيو تہ، 'هُون تِنا ڪھان تو تہ اُونچو
اُٿي، آن آپرِي جھوڙِي ڪٽي گھري هليو جا.' 25 يڪدم او ماڙهُو اُوئان
سجان ري اَگ مِہ اُٿي پيٺو، آن جِڪي جھوڙِي مٿي اَگي سُتو تو، اُوئي
نا ڪٽيانتي، آن اِيشوَر رِي واڪاڻ ڪرتو آپري گھري گيو.
26 اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو تمام گھڻي عجب مِہ پئي گيا، آن
حيرانَ ٿي اِيشوَر رِي واڪاڻ ڪرتا اِين ڪھڻ لگا تہ، 'اَج اَسان عجب
رنگ ڏِٺو اَهي.'

لاوِي رو يِسُوع رو چيلو ٿيڻ

(متِي 9:9–13، مرقس 2:13–17، لُوقا 5:27–32)

27 اُوئي سين پڇي يِسُوع اُوها باهر نِسريو، تو اُوئي هيڪ ناڪو
ليڻ واڙو ڏِٺو جِڪو ناڪي تي بيٺو تو. اُوئي رو نان لاوِي هتو. يِسُوع
اُوئي نا جوئي ڪھيو تہ،'مين پُٺيا هل.' 28 تو لاوِي اُٿيو آن سبي
ڪُجھ ڇڏي اُوئي پُٺيا هلڻ لگو.
29 پڇي لاوِي آپري گھري يِسُوع رِي هيڪ وڏِي دعوَت ڪرِي.
اُوئي دعوَت مِہ ناڪي ليڻ واڙا گھڻا هتا. آن بِيجا ماڙهُو پڻ پيڙا هتا.
30 پڇي جِڪو فرِيسِي ٽولي را ماڙهُو آن اُوئان را پندت اُٿ هتا،
اُوئان يِسُوع ري چيلان نا اِعتراض ڪري ڪھيو تہ، 'اَوهِين ناڪي ليڻ
واڙان آن پاپيان پيڙا ڪِي تا ڪائو؟'
31 تڏهين يِسُوع اُوئان نا وڙتِي ڏِني تہ، 'جِڪو سجا سارا هوئين
تا، اُوئان نا ڊاڪٽر رِي ضرُورت ڪو تِي هوئي، پڻ رُگو بِيماران نا
هوئي تِي. 32 هُون ڌرمِي ماڙهُوئان نا نہ، پڻ پاپِي ماڙهُوئان نا تويان
ڪرڻ رو ڪھڻ سارُون آيو اَهان.'

وِرت ري باري ۾ سَوال

(متِي 9:14-17، مرقس 2:18-22، لُوقا 5:33-39)

33 پڇي ڪينهڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا ڪهيو ته، 'يُوحنا را چيلا ته گهٽا وِرت رکين تا آن ڏاڍين دُعائين منگين تا. فرِيسيان را چيلا پڻ اِين رو اِين ڪرين تا. پڻ اَوهانجا چيلا ڪي ري ڪري کائين پيئين تا؟'

34 تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو ته، 'جڏهين ته لاڏو جانَ پيڙو اَهي، تڏهين پڻ اَوهِين جانيان نا وِرت رکائي سگهسو ڪِي؟ 35 پڻ ايهڙا ڏِينهِ آسين جڏهين لاڏو اُوئان سين ڏار ڪريو جاسي. اُوئان ڏِينهان ۾ جانِي پڻ وِرت رکسين.'

36 پڇي يِسُوع اُوئان نا وڙي اي مِثال ڏِنو ته، 'ڪوئِي پڻ ماڙهُو نَوي گَيي مان ٽُڪر ڦاڙي پُراڻي نا ڪارِي ڪِنهِي ڏي. جي اِين ڪرسي، تو نَوو گَيو ڦاٽل هوسي، آن او ٽُڪر پُراڻي گَيي ۾ سُٺو پڻ ڪِنهِي لگي.

37 ساڳِي نمُوني ڪوئِي ماڙهُو اَنگُور رو تازو رس پُراڻيان ڏِيڙيان ۾ ڪِنهِي رکي، ڪِي ته جي اِين ڪرسي، تو تازو رس ڏِيڙيان نا ڦاڙي ڇڏسي. پڇي رس اِڙي جاسي، آن ڏِيڙين پڻ ڪيهِي ڪم رين ڪِنهِي ٿيئين. 38 پڻ تازو رس نَويان ڏِيڙيان ۾ رکڻ کپي.

39 پيجو ته جِڪي ماڙهُو رو پُراڻو رس پِيتل اَهي، او تازو رس پيئڻ ڪو تو چاهي، ڪِي ته او کهسي ته جِڪو پُراڻو اَهي او سُٺو اَهي.'

يِسُوع پَوِيتر ڏِينهه رو مالِڪ اَهي

(متِي 12:1–8، مرقس 2:23–28، لُوقا 6:1–5)

6 ①هيڪي پَوِيتر ڏِينهه يِسُوع آپري چيلان پيڙو کيتران مان
گيو پي. اُوئي را چيلا سِرا جهوري مسڙي کاتا پي گيا.
②تڏهين فرِيسِي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان چيلان سين پُڇيو
تہ، 'اَوهِين اَج اي ڪم ڪي ري ڪري ڪرو پيا؟ پَوِيتر ڏِينهه تي
شاستر ري جِين اِين ڪرڻ نہ کپي.'
③يِسُوع اُوئان نا وڙتِي ڏِنِي تہ، 'ڪِي اَوهان ڪڏهي شاستر ۾
ڪو پڙهيو اَهي تہ دائُود آن اُوئي را ماڙهُو جڏهين بُکيا هتا، تڏهين
دائُود ڪِي ڪريو؟ ④او وڏي مندر ۾ گيو، آن جِڪو روٽين اِيشوَر
ري نان تي ڏِنل هتين، او کٽي کاڌين آن آپري ماڙهُوئان نا پڻ
ڏِنين. پڻ شاستر ري جِين پُوجاريان سَوا بِيجو ڪوئِي او روٽين کائي
ڪو تو سگهي.'
⑤پڇي يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'مُنش پُتر پَوِيتر ڏِينهه رو
مالِڪ اَهي.'

يِسُوع رو پَوِيتر ڏِينهه تي هيڪي ماڙهُو نا سجو ڪرڻ

(متِي 12:9–14، مرقس 3:1–6، لُوقا 6:6–11)

⑥بِيجي ڪيهِي پَوِيتر ڏِينهه تي يِسُوع هيڪي مندر ۾ جائي
ماڙهُوئان نا سِکاڻ لگو. اُٿ هيڪ ماڙهُو هتو جِڪي رو سُبتو هٿ
سُڪل هتو. ⑦تو ڪينهڪ پنڊت آن فرِيسِي ٽولي را ماڙهُو يِسُوع
نا چِٽائي جوئي دِل ۾ کهڻ لگا تہ، 'اي پَوِيتر ڏِينهه تي ڪيهِي نا
سجو ڪرسي ڪِي؟' اُوئان اِيئي تي پَوِيتر ڏِينهه ري ڪم ڪرڻ رو

ڏوھ لڳائڻ چاھيو ٿي.
(8) پڻ يِسُوع نا اُوئان ري من رِي وات رِي خبر ھتِي. تو اُوئي
سُڪل ھٿ واڙي نا ڪھيو تہ، 'اُونچو اُٺِي، آن وچ ہِ آئي پيچ.' او
اُٺي وچ ہِ آئي پيٺو.
(9) پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ھُون آوھان نا اي پُڇان تو
تہ شاستر ري جِين پَوِيتر ڏِينھ رو ڀِلائِي ڪرڻ نِيڪ اَھي يا بُرائِي
ڪرڻ؟ حَياتِي بچاڻ يا ناس ڪرڻ؟' (10) پڇي سجان سمھون جوئي
يِسُوع سُڪل ھٿ واڙي نا ڪھيو تہ، 'تاھجو ھٿ ڊِگھو ڪر.' اُوئي
اِين رو اِين ڪريو، آن ھٿ سجو ٿي گيو.
(11) پڻ او ماڙھُو ڪاوَڙ مان ڀرجي گيا، آن آپت ہِ ڪھڻ لڳا تہ،
'ھي يِسُوع سين ڪِي ڪرڻ ڪپي؟'

يِسُوع رو آپري چيلان مان بارھي خاص چيلا چُندڻ

(متِي 10:1–4، مرقس 3:13–19، لُوقا 6:12–16)

(12) پڇي اُوئان ڏِينھان ہِ ڪِي ٿيو تہ يِسُوع جبل متي دُعا منگڻ
سارُون گيو، آن سجِي رات اِيشوَر وٽا دُعا منگتو رھيو.
(13) جڏھين ڏِينھ اُگو، تڏھين اُوئي آپري چيلان نا آپ وٽ سڏ
ڪريو. پڇي اُوئان مان بارھي جڻا چُندبي ليانتي، آن اُوئان نا آپرا
خاص چيلا ٺاھيانتي. (14) اُوئان را نان اي آھين:

شمعُونَ، جِڪي رو يِسُوع بِيجو نان پَطرس رکيو،
اُوئي رو ڀائِي اَندرياس،
يعقُوب،
يُوحنا،
فِلِپُس،

برتُلمائِي،
15 متِي،
توما،
حلفِي رو ڏِڪرو يعقُوب،
شمعُونَ، جِڪي نا وطن دوست ڪهتا،
16 يعقُوب رو ڏِڪرو يهُوداه،
آن يهُوداه اِسڪريوتِي، جِڪي پڇي يِسُوع نا جهلايو.

يِسُوع رو گهڻان ماڙهُوئان نا سِڪاڻ آن نِيڪ ڪرڻ

(متِي 4:23-25، لُوقا 6:17-19)

17 پڇي يِسُوع اُوئان چيلان ڀيڙو جبل تا هيٺو اُتري هيڪي پوٺي
تي آئي ٻيٺو. اُٺ اُوئي ري چيلان رو هيڪ وڏو ٽولو هتو، آن ٻِيجا
تمام گهڻا ماڙهُو آيَل هتا. او سجي يهُوديه مُلڪ، يرُوشلم شهر، آن
صُور شهر آن صيدا شهر ري سامُوندِي ڪپ سين آيا تا. او ماڙهُو
اِيئي سارُون اُٺ آيا تا ته يِسُوع رين واتين سنيڙين آن آپري بِيماريان
سين سجا ٿيئين. 18 ٻِيجو ته جِڪان نا پُوت لگل هتا، او پڻ نِيڪ
ٿيتا گيا. 19 سجان ئي ماڙهُوئان يِسُوع نا هٿ لگاڻ رِي ڪوشِش
پي ڪرِي، ڪِي ته اِيشوَر رِي طاقت اُوئي مان نِسري سجان نا نِيڪ
پي ڪريانتي.

سِياگان آن نِياگان رِي اوڙڪاڻ

(متِي 5:3-12، لُوقا 6:20-23)

20 پڇي يِسُوع آپري چيلان سمهون جوئي ڪهڻ لگو ته،
'ياگواڙا اوهِين اَهو جِڪو غرِيب اَهو،

ڪِي تہ اِيشوَر رو راج اَوهان تي اَهي.
21 ياگوارَا اَوهِين اَهو جِڪو هِيٽا بُکيا اَهو،
ڪِي تہ اَوهِين ڍاپسو.
ياگوارَا اَوهِين اَهو جِڪو هِيٽا روئو تا،
ڪِي تہ اَوهِين خُوش ٿي هسسو.
22 ياگوارَا اَوهِين هوسو، جڏهين ماڙهُو اَوهان سين مُنش پُتر را
چيلا هوڻ ري ڪري وير رکسين، اَوهان سين ناتا توڙسين، اَوهانجِي
بي عِزتِي ڪرسين، آن اَوهان نا بُرا سمجهي ڇڏي ڏيسين.
23 اُوئي ڏِينهہ اَوهِين خُوش ٿيا آن خُوشِي مِہ نچيا، ڪِي تہ آڪاس
مِہ اَوهانجو اُجُورو گهڻو اَهي. اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان سين پڻ
اُوئان را باپ ڏاڏا اِين رو اِين ڪرتا.
24 پڻ ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا شاهُوڪار اَهو،
ڪِي تہ اَوهان موج ڪري لئِي اَهي.

25 ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا ڍاپيَل اَهو،
ڪِي تہ اَوهِين بُک مرسو.
ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا خُوشِي مِ هسو تا،
ڪِي تہ اَوهِين متو ڪُٽي روسو.
26 ڏُک اَهي اَوهان سارُون جڏهين سجا ئي ماڙهُو
اَوهانجِي واکاڻ ڪرين تا،
ڪِي تہ اِيشوَر ري ڪُوڙان نياپو ڏيڻ واڙان سين پڻ
اُوئان را باپ ڏاڏا اِين رو اِين ڪرتا.'

دُشمنان سين پريم رکڻ

(متِي 5:38–48، 7:12، لُوقا 6:27–36)

27 'پڻ اَوهِين جِڪو مانهجين واتين سنيڙو پيا، هُون اَوهان نا
کهان تو تہ آپري دُشمنان سين پريم رکو. جِڪو ماڙهُو اَوهان سين
وير رکي تو، اُوئي سين ڀلائِي ڪرو. 28 جِڪو اَوهان نا پِٽي تو، اَوهِين
اُوئي سارُون آسِيس منگو، آن جِڪو اَوهانجِي بي عِزتِي ڪري تو، اُوئي
سارُون دُعا منگو. 29 جِڪو اَوهانجي هيڪي گل تي چنبو هٽي تو،
اُوئي نا بِيجو گل پڻ ڦيري ڏيو. آن جِڪو اَوهانجِي شال ڦُڙي لي تو،
اُوئي نا آپرِي ڪميس پڻ ڏي ڇڏو. 30 جِڪو اَوهان وٿا منگي تو،
اُوئي نا ڏيو. آن جِڪو اَوهانجين شئين کٽي جائي تو، اُوئي وٿا پڇين
مَ منگو.
31 جيهڙي نمُوني اَوهانجِي مرضِي اَهي تہ ماڙهُو اَوهان سين
هلين، ايهڙي نمُوني اَوهِين پڻ اُوئان سين هلو.
32 جي اَوهِين رُگو اُوئان سين پريم رکو تا جِڪو اَوهان سين پڻ پريم
رکين تا، تو اَوهِين ڪيهڙِي مهربانِي تا ڪرو؟ ڪِي تہ پاپِي پڻ آپ

سين پريم ڪرڻ وارَن سين پريم ڪرين تا. 33جي اَوهِين رُڳو اُوئان
سين ڀلائِي ڪرو تا جِڪو اَوهان سين پڻ ڀلائِي ڪرين تا، تو پڇي اَوهِين
ڪيهڙِي مهربانِي تا ڪرو؟ ڪِي ته پاپِي پڻ اِين رو اِين ڪرين تا. 34جي
اَوهِين رُڳو اُوئان نا اُڌارو تا ڏيو جِڪان وتا پڇو جُڙڻ رو آسرو اَهي، تو
پڇي اَوهِين ڪيهڙِي مهربانِي تا ڪرو؟ ڪِي ته پاپِي پڻ پاپيان نا اُڌارو
ڏيئين تا، ته جِين او سجو ئي پڇو لي سگهين.
35پڻ اَوهِين آپري دُشمنان سين پريم ڪرو، آن اُوئان سين ڀلائِي
ڪرو. اُوئان نا اُڌارو ڏيو، پڻ پڇو ليڻ رو آسرو مَ رکو. پڇي اَوهان
نا گهڻو اُجُورو جُڙسي، آن اَوهِين پرميشوَر را ٻاڙيا هوسو، ڪِي ته او
ٿورا نه مڃڻ وارَن تي آن بُران ماڙهُوئان تي پڻ مهربانِي ڪري تو.
36جِين اَوهانجو آڪاسِي پِتا قياس ڪرڻ وارو اَهي، تِين اَوهِين پڻ
قياس ڪرڻ وارا ٿيو.'

بِيجان تي ڏوهه نه ڏيڻ

(متِي 7:1–5، لُوقا 6:37–42)

37اَوهِين بِيجان تي ڏوهه مَ ڏيو، تو اَوهان تي پڻ ڏوهه ڪِنهِي
ڏِنو جائي. بِيجان رِي گِلا مَ ڪرو، تو اَوهانجِي گِلا پڻ ڪِنهِي ڪرِي
جائي. بِيجان نا معافِي ڏيو، تو اَوهان نا پڻ معافِي ڏِنِي جاسي.
38بِيجان نا ڏيو، تو اَوهان نا پڻ ڏِنو جاسي. ماڙهُو ٿان ۾ ڏٻي
ڏنڏُوٽي چِلائي اَوهانجِي جهوڙِي ۾ تمام گهڻو گهتسين. ڪِي ته
جِڪي ماپ سين اَوهِين ڏيو تا، اَوهان نا پڻ اُوئي ئيج ماپ ري جِين
ڏِنو جاسي.'
39پڇي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال سنيڙايو ته، 'ڪِي هيڪ اَنڌو
بِيجي اَنڌي نا رستو ڏيکاڙي سگهي تو؟ اِين ڪرڻ سين ٻئِي جڻا

ڪڏ ۾ جائي ڪِرسين. 40ڪوئِي چيلو آپري گرُو سين وڏو ڪو اَهي.
پڻ جڏهين هر چيلو سجين واتين سِکي جاسي، تڏهين آپري گرُو
جيهڙو تي جاسي.
41اَوهِين آپري ڀائِي رِي اَنک ۾ جِکو ڪک پيو اَهي، او ڪِي تا
جوئو؟ پڻ اَوهانجِي آپرِي اَنک ۾ جِکو لڪڙ پيو اَهي، اُوئي رو اَوهان
نا ڪوئِي خيال ڪو اَهي. 42جڏهين اَوهِين آپرِي اَنک ۾ لڪڙ ڪو تا
ڏيکو، تو ڀڇي آپري ڀائِي نا اي وات اَوهِين ڪِين تا ڪهي سگهو؟
تہ، 'ڀائِي ڀِيچ. تاهجِي اَنک مان ڪک ڪيان.' اي ڪُوڙان ماڙهُوئان،
پهلڪيا آپرِي اَنک مان لڪڙ ڪيو، پڇي آپري ڀائِي رِي اَنک مان
ڪک سُئي نمُوني جوئي ڪدي سگهسو.'

جيهڙو وڻ تيهڙو ميوو

(متِي 7:16-20، 12:33-35، لُوقا 6:43-45)

43ڪوئِي سُٺو وڻ خراب ميوو ڪو تو ڏي، نِڪو ئي خراب وڻ

سُئو ميوو ڏي. 44 هر هيڪ وڻ آپري آپري ميوي سين اوڙکجي تو،
ڪِي تہ ماڻھُو نِڪو ڪيجڙِي مان اَنجِير رو ميوو تا توڙين، نِڪو ئي
ڪانڌيران مان اَنگُور.

45 ايھڙي نمُوني سُئو ماڻھُو آپرِي دِل مِ جِڪو سُئين واتين رکيَل
اَهين، اُوئان مان سُئين واتين ٻاهر ڪڍسي. آن بُڇڙو ماڻھُو آپرِي دِل
مِ رکيَل بُڇڙيان واتيان مان بُڇڙين واتين ٻاهر ڪڍسي. ڪِي تہ جِڪي
سين ماڻھُو رو من ڀريَل اَهي، او ايھڙين واتين ڪرسي.

ٻہ گھر ناهڻ واڙان رو مِثال

(متِي 7:24–27، لُوقا 6:46–49)

46 'اَوهِين مِنا پريُو پريُو تہ کھو تا، تو پڇي مانهجي کھيَل
واتيان تي ڪِي ڪو تا هلو؟

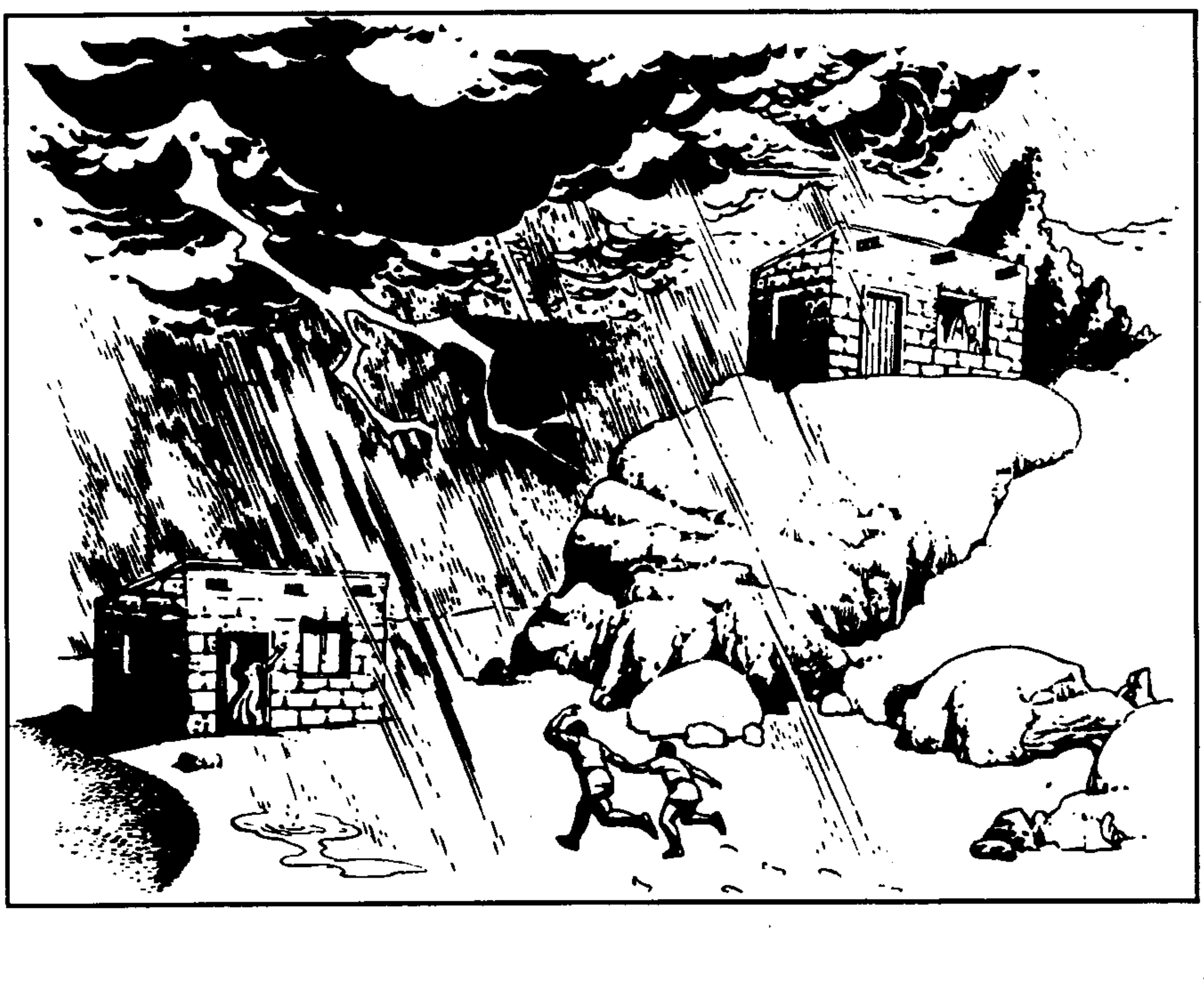

47جِڪو پڻ ماڙهُو مين وٽ آئي ٿو، آن مانهجين واتين سنيڙي
اُوئان تي هلي ٿو، هُون اَوهان نا سنيڙائُون ٿو تہ او ماڙهُو ڪي جيهڙو
اَهي. 48او ماڙهُو اِيئي جيهڙو اَهي، جِڪي آپرو گهر ٺاهيو. گهر
ٺاهتي اُوئي رو بُنياد اُونڊو کوتري پٿر تي رکيانتي. پڇي جڏهين
دريا رِي ٻوڏ آئِي، تڏهين ٻوڏ رو پاڻِي اُوئي گهر نا زور سين لگو،
پڻ لوڏي ڪو سگهيو، ڪِي تہ او مضبُوط اَڏيَل هتو.
49پڻ جِڪو ماڙهُو مانهجين واتين سنيڙي اُوئان تي ڪو تو هلي،
او ماڙهُو اِيئي جيهڙو اَهي، جِڪي آپرو گهر ڪچِي زمِينَ تي بِنا بُنياد
ٺاهيو. پڇي جڏهين ٻوڏ رو پاڻِي آئي اُوئي نا زور سين لگو، تڏهين
او يڪدم ڪِري بِلڪُل ناس ٿي گيو.

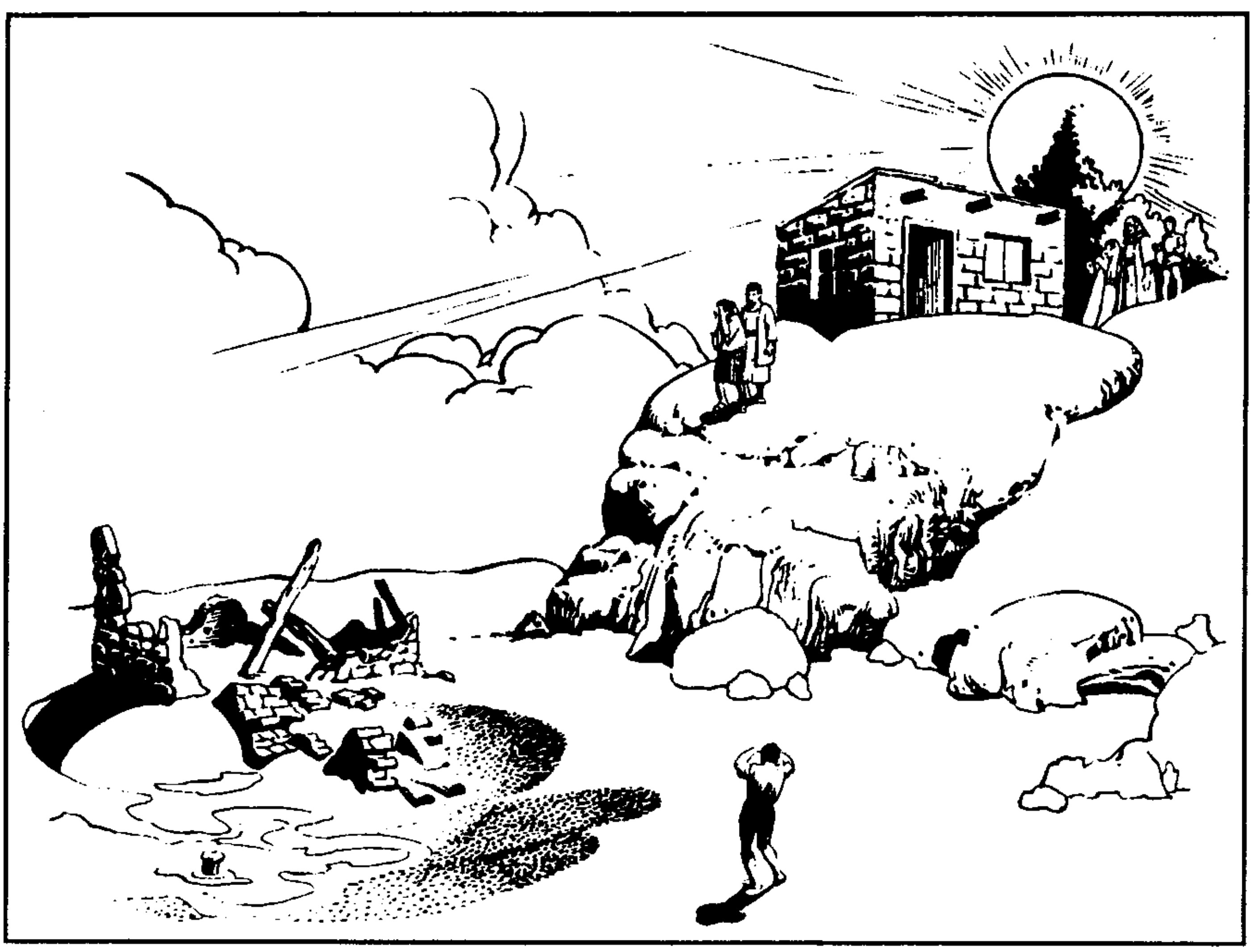

هيڪي رُومِي فوج ري آفِيسر رو يِسُوع تي ويساه

(متِي 8:5–13، لُوقا 7:1–10)

7 ①جڏهين يِسُوع ماڙهُوئان نا آپرين سجين واتين سنيڙائي پُورين
ڪرين، تڏهين او ڪفرنحُوم شهر ۾ آيو. ②اُت هيڪ فوج رو
آفِيسر هتو. اُوئي رو هيڪ نوڪر هتو جِڪي رِي او گهڻِي عِزت ڪرتو.
او نوڪر بِيمار هوڻ ري ڪري مرڻ واڙو هتو.
③جڏهين آفِيسر يِسُوع ري باري ۾ سنيڙيو، تڏهين اُوئي يهُوديان
را ڪينهڪ اَگواڻ يِسُوع وٽ مِنت ڪرڻ سارُون ميلهيا تہ، 'اَوهِين آئي
مانهجي نوڪر رِي حَياتِي بچائو.' ④اُوئان يِسُوع وٽ آئي هٿ ٻڌي
مِنت ڪرِي تہ، 'او آفِيسر يلو ماڙهُو اَهي. اُوئي رِي مدد ڪرو. ⑤او
آپڻِي قوم سين گهڻو پريم ڪري تو، آن اُوئي آپ اَسان نا هيڪ مندر
ناهرائي ڏِنو اَهي.' ⑥تو يِسُوع اُوئان ماڙهُوئان پيڙو هليو گيو.

جڏهين يِسُوع آفِيسر ري گهر نا نيڙو آيو، تڏهين آفِيسر آپري دوستان نا کهي ميلهيا تہ، 'ساڌُو جِي، اَوهِين تڪلِيف مَ ڪرو. هُون اِيئي ري لائِق ڪو اَهان جو اَوهِين مانهجي گهري آئو. 7 اِيئي ڪري مين آپ نا اِيئي لائِق ڪو سمجهيو تہ هُون اَوهان وٹ آئُون. پڻ اَوهِين رُگو حُڪم ڏيو، تو مانهجو نوڪر سجو تي جاسي. 8 اي مِنا خبر اَهي، ڪِي تہ هُون پڻ بِيجان ري هٿ هيٺ اَهان، آن مانهجي هٿ هيٺ فوجِي اَهين. جي هُون ڪيهِي نا ڪهان تو تہ، 'جا'، تو او جاسي، بِيجي نا ڪهان تو تہ، 'اُرهو آ'، تو او آسي، آن جي هُون نوڪر نا ڪهان تو تہ، 'اي ڪم ڪر'، تو او ڪرسي.'

9 اي وات سنيڙي يِسُوع حيرانَ تي گيو، آن جِڪو ماڙهُو پُٺيا آيا پي، اُوئان سمهون مُونهہ ڦيري ڪهيانتي تہ، 'وات سنيڙو. مين ايهڙو ويساهہ يهُودِي قوم ۾ پڻ ڪڏهي ڪو ڏِٺو.'

10 پڇي ميلهيَل ماڙهُوئان پڇا آفِيسر ري گهري جائي جويو تہ نوڪر سجو تي گيو اَهي.

يِسُوع رو هيڪِي رنڈول ڏوسِي ري ڏِڪري نا جِيتو ڪرڻ

11 اُوئي سين پڇي يِسُوع نائِينَ شهر گيو. اُوئي ڀيڙا آپرا چيلا آن بِيجا گهڻا ماڙهُو هتا.

12 جڏهين او شهر ري دروازي نا نيڙو آيو، تڏهين اُوئي ڪِي ڏِٺو تہ ماڙهُو هيڪ لاش ڪٹي آئين پيا. جِڪي رو لاش هتو، او آپرِي ما رو هيڪ ئيج ڏِڪرو هتو، آن اُوئي رِي ما رنڈول هتِي. اُوئي ڏوسِي ڀيڙا شهر را گهڻا ماڙهُو ڪانڌيا تي آيا پي.

13 جڏهين پربُو يِسُوع ڏوسِي نا ڏِٺِي، تڏهين اُوئي نا قياس آيو، آن ڪهيانتي تہ، 'مَ رو.' 14 پڇي اُوئي اَگهو جائي منجڻ نا هٿ

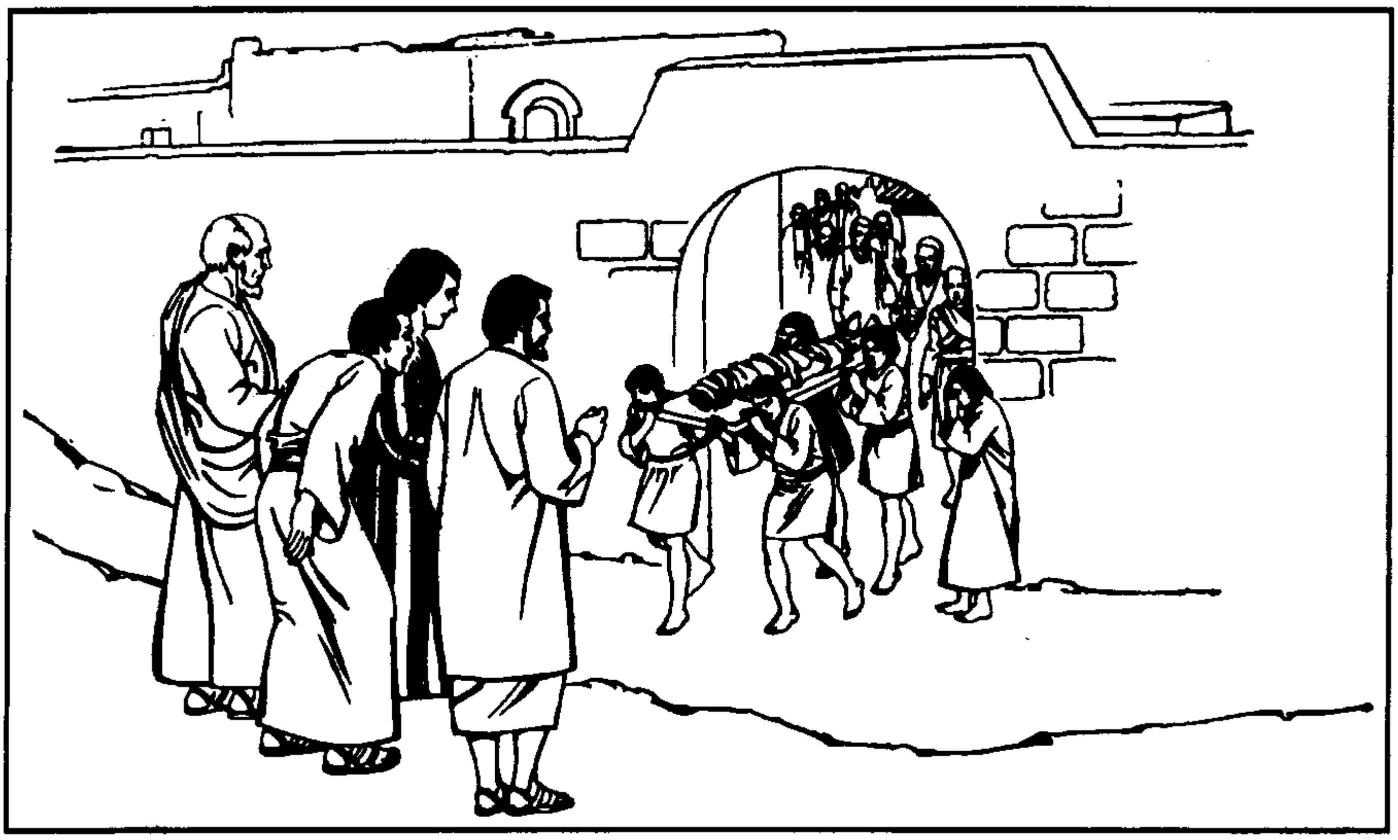

لگايو، تو کانڌيا پيچي رهيا. اُوئي کهيو تہ، 'اي چوکرا، هُون تِنا
کهان تو تہ اُٿِي.' 15اِيئي تي مُئل چوکرو جِيتو ٿي اُٿي بيٺو آن
بولڻ لگو. پڇي يِسُوع اُوئي نا آپرِي ما ري حَوالي کريو.
16تڏهين سجا ئي ماڑهُو ڏاڍا حيرانَ ٿي گيا، آن اِيشوَر رِي واکاڻ
کرتي کهيانتي تہ، 'هيک وڏو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو اَسان ہِ
پڌرو ٿيو اَهي. اِيشوَر آپرِي قوم تي کرِپا کرِي اَهي.' 17يِسُوع
ري باري ہِ اي وات يهُوديہ ري سجي مُلک آن پاسي واڙان سجان
مُلکان ہِ پکڙي گئِي.

يُوحنا رو آپري چيلان نا يِسُوع وٹ ميلهڻ

(متِي 11:2-6، لُوقا 7:18-23)

18يُوحنا ري چيلان يِسُوع رين سجين واتين يُوحنا نا سنيڑائين.
19تو يُوحنا آپري چيلان مان بِيان جٹان نا منگائي اُوئان نا پريُو
يِسُوع وٹ اي پُڇڻ ميلهيا تہ، 'کِي اَوهِين او اَهو جِکو آڻ واڙا هتا،
يا اَسِين بِيجي کيهِي رِي وات جوئان؟'

20تڏهين اُوئان پيان جٺان يِسُوع وٽ آئي کهيو تہ، ’يُوحنا پَوِيتر
سِنانَ ڏيڻ واڙي اَسان نا اَوهان وٽ اي پُڇڻ ميلهيا اَهين تہ، ’ڪِي
اَوهِين او اَهو جِڪو آڻ واڙا هتا، يا اَسِين بِيجي ڪيهِي رِي واٽ
جوئان؟‘
21اُوئي ئيج ٽاڻي يِسُوع گهڻان ماڙهُوئان نا بِيماريان آن تڪلِيفان
سين نِيڪ ڪريا، گهڻان ماڙهُوئان مان پُوت ڪڍيانتي، آن گهڻان
اَنڌان نا سجا ڪريانتي. 22پڇي يِسُوع يُوحنا ري ميلهيَل چيلان نا
کهيو تہ، ’جِين اَوهِين ڏيکو آن سنيڙو پيا، اِين يُوحنا نا جائي سنيڙايا
تہ اَنڌا ڏيکين تا، پِنگڙا هلين تا، ڪوڙهيَل ماڙهُو صاف ٿيئين تا،
بوڙا سنيڙين تا، مُئل ماڙهُو جِيتا ٿيئين تا، آن غرِيبان نا خُوشخبرِي
سنيڙائِي جائي تِي. 23او ڪِتا ئي ياگوارا اَهين، جِڪو مين تي شڪ
ڪو تا ڪرين.‘

يِسُوع رو ماڙهُوئان نا يُوحنا ري باري مِ سنيڙاڻ

(متِي 11:7-19، لُوقا 7:24-35)

24جڏهين يُوحنا را ميلهيَل چيلا پڇا گيا، تڏهين يِسُوع سجان
ماڙهُوئان نا يُوحنا ري باري مِ کهڻ لگو تہ، ’اَوهِين بيابانَ مِ ڪِي
جوڻ گيا تا؟ هَوا مِ لُڏڻ واڙي سر نا جوڻ گيا تا ڪِي؟ 25جي نہ،
تو اَوهِين ڪي سارُون گيا تا؟ ڪيهِي سُنا گيا پهريَل ماڙهُو نا جوڻ
گيا تا ڪِي؟ نہ. او جِڪو اُونچي مِ اُونچا گيا پهرين تا، آن سُک آن
موج مِ رهين تا، او تہ راجان ري موحلاتان مِ هوئين تا. 26تو پڇي
اَوهِين ڪِي جوڻ گيا تا؟ ڪِي هيڪي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي نا؟
بِلڪُل هوئي. يُوحنا هيڪي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي سين وڏو اَهي.
27يُوحنا او اَهي جِڪي ري باري مِ شاستر مِ اِين لِکيَل اَهي تہ،

’جو، هُون آپرو نياپو ڐيڻ واڙو تين سين اَگ ۾ ميلهان تو،
جِڪو تاهجي آڻ سين اَگ ۾ تين سارُون رستو تَيار ڪرسي.‘*
(28)هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ سجِي دُنيا ري ماڙهُوئان ۾ يُوحنا
سين وڏو ڪوئِي ڪو اَهي. توئي پڻ اِيشوَر ري راج ۾ جِڪو سجان
سين نِنديو اَهي، او پڻ يُوحنا سين وڏو اَهي.‘
(29)سجان ماڙهُوئان آن ناڪو ليڻ واڙان پڻ جڏهين يُوحنا رين
واتين اَگي سنيڙين تين، تڏهين اُوئي وتا پَوِيتر سِنانَ لي اِيشوَر رِي
وات سچِي ڐيڪاڙِي تِي. (30)پڻ فريسِي تولِي واڙان آن پندتان يُوحنا
وتا پَوِيتر سِنانَ ڪو ليو تو، آن ايهڙِي نمُوني اُوئان آپ سارُون اِيشوَر
رو مقصَد رد ڪريو تو.
(31)پچي يِسُوع ڪهيو تہ، ’هي هُون اِيئي زماني ري ماڙهُوئان رِي
ڪي سين پيٽ ڪران؟ اي ڪي جيهڙا اَهين؟ (32)اي ماڙهُو تہ اُوئان
ٻاڙيان ري جِين اَهين جِڪو شهر ري ميدانَ ۾ ٻيسي ٻِيجان ٻاڙيان نا
سڏ ڪري اِين ڪهين تا تہ،
’اَسان اَوهان سارُون بانسلِي وجائِي، پڻ اَوهِين تہ نچيا ئي ڪو.
اَسِين پار ڪٽي رويا، پڻ اَوهِين تہ رويا ئي ڪو.‘
(33)اَوهِين اُوئان ٻاڙيان ري جِين اَهو، ڪِي تہ يُوحنا پَوِيتر سِنانَ
ڐيڻ واڙو آيو اَهي، او وِرت رکي تو، آن اَنگُوران رو رس ڪو تو
پيئي. پڻ اَوهِين ڪهو تا تہ ’اِيئي نا ڀُوت لگل اَهي.‘ (34)پڻ مُنش
پُتر تہ آيو اَهي، جِڪو وِرت ڪو تو رکي، آن اَنگُور رو رس پِيئي
تو. توئي پڻ اَوهِين ڪهو تا تہ، ’اِيئي نا جوئو. اي گهٽو کاڻ واڙو
آن شرابِي اَهي. اي تہ ناڪو ليڻ واڙان آن ايهڙان پاپِي ماڙهُوئان
رو سنگتِي اَهي.‘

* ملاڪِي 3:1 پڙهو

(35)توئي پڻ جِڪان ماڙھُوئان اِيشوَر ري عقل رِي وات مجِي تِي،
اُوئان سجان او وات سچِي ثابت ڪري ڏيکاڙِي اَھي.'

ھيڪِي ڏوسِي رو بُرو ڪم ڇڏي يِسُوع وٽ آڻ

(36)ھيڪِي گھوئِي فرِيسِي تولي ري ھيڪي ماڙھُو يِسُوع نا آپري
گھري روٽِي رِي دعوَت ڏِنِي. تڏھين يِسُوع اُوئي ري گھري گيو، آن
روٽِي کاڻ سارُون رَواج موجب اِرڪِي کوئي تيڪ ڏي بيٺو.
(37)اُوئي ئيج شھر ۾ ھيڪ ڏوسِي رھتِي جِڪو بُرو ڪم ڪرتِي.
جڏھين اُوئي نا خبر پئِي تہ يِسُوع اُوئي فرِيسِي ري گھري روٽِي بيٺو
کائي، تڏھين او سنگ مرمر رِي نھيَل عنطر رِي شِيشِي ڪٽي اُت
آئِي. (38)او يِسُوع پُٺيا پگان وٽ پيچي روڻ لگِي، تو يِسُوع را پگ
اُوئي ري لُڙڪان سين پِنجڻ لگا. پڇي ڏوسِي آپري مٿوَاڙان سين پگ
لُوھيا، آن اُوئان تي چُمِي ڏي عنطر ھٽيانتِي.
(39)تڏھين جِڪي فرِيسِي يِسُوع نا دعوَت ڏِنِي تِي، او اي ڏيکي
سوچڻ لگو تہ، 'جي اي ماڙھُو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو ھونت، تو
اي ڏوسِي جِڪو اُوئي نا ھٿ لگائي پئِي، اِيئي نا ضرُور اوڙکِي ھونت
تہ اي ڪيھڙِي نمُوني رِي ڏوسِي اَھي، جِڪو ھيڪ پاپڻ اَھي.'
(40)تو يِسُوع فرِيسِي نا ڪھيو تہ، 'شمعُونَ، مِنا تين سين ھيڪ
وات ڪرڻِي اَھي.'
فرِيسِي ڪھيو تہ، 'گرُو جِي، پلين ڪھو.'
(41)تڏھين يِسُوع ڪھيو تہ، 'ھيڪي ماڙھُو را بہ قرضِي ھتا.
ھيڪي تي پنچ سو چاندِي را سِڪا* قرض ھتو، آن بِيجي تي پنجاھ
سِڪا. (42)پڻ اُوئان بِيان وٽ پئِيسا پڇا ڏيڻ سارُون ڪِينھ ڪو ھتو.

* ھيڪ چاندِي رو سِڪو ھيڪي ڏِينھ رِي مزُورِي ھتِي.

اِيئي ڪري قرض منگڻ واڙي اُوئان نا قرض معاف ڪري ڇڏيو.
تو پڇي اِيئان ٻيان مان اُوئي رو تورو ڪوڻ وڌيڪ مجسي؟'
43شمعُونَ وڙتِي ڏِنِي تہ، 'مانهجِي سمجھ ۾ اُوئي جِڪي نا گهڻو
قرض معاف ڪريو.'
تو يِسُوع ڪهيو تہ، 'بِلڪُل صحِيح.' 44پڇي اُوئي ڏوسِي سمهون
ڦِري يِسُوع وڙي شمعُونَ نا ڪهيو تہ، 'اِيئي ٻائِي نا جو. هُون تاهجي
گهري آيو اَهان آن تين مِنا پگ ڌوڻ سارُون پاڻِي پڻ ڪو ڏِنو. پڻ
اِيئي ٻائِي مانهجا پگ آپري لُڙڪان سين ڌويا آن آپري متوَاڙان سين
لُوهيا اَهين. 45تين مِنا چُمِي پڻ ڪو ڏِنِي. پڻ جڏهين هُون اِت پُگو
اَهان، اُوئي سين پڇي اِيئي مانهجي پگان تي چُمين ڏيڻ بند ئي
ڪو ڪرين اَهين. 46تين مانهجي متي ۾ تيل پڻ ڪو گهتيو. پڻ
اِيئي ٻائِي تہ مانهجي پگان تي عنطر هٽيو اَهي. 47اِيئان واتيان
ري ڪري هُون تِنا سنيڙائُون تو تہ اِيئي جِڪي گهڻا پاپ ڪريا
اَهين، او سجا ئي پاپ معاف تي گيا، اِيئي ڪري اِيئي گهڻو پريم
ڪريو اَهي. پڻ جِڪي را تورڙها پاپ معاف ٿيئين تا، او تورڙهو پريم
ڪري تو.'
48پڇي يِسُوع اُوئي ڏوسِي نا ڪهيو تہ، 'تاهجا پاپ معاف
تي گيا.'
49تڏهين جِڪان ماڙهُوئان اُوئي دعوَت ۾ يِسُوع ڀيڙي روٽِي
کاڌِي پي، او سوچڻ لگا تہ، 'اي ڪوڻ اَهي؟ جِڪو پاپ معاف
ڪري تو.'
50پڻ يِسُوع اُوئي ڏوسِي نا ڪهيو تہ، 'تاهجي وِشواس تِنا بچايو
اَهي. ڀلين جا، اِيشوَر تِنا سُکِي رکي.'

ڪينهڪ ڏوسيان رو يِسُوع پيڙو جاڻ

8 ①اُوئي سين پڇي يِسُوع شهر شهر آن گان گان پنڌ ڪري
اِيشوَر ري راج رِي خُوشخبرِي سنيڙاتو رهيو. اُوئي را چُنديَل
بارهي چيلا آپ پيڙا هتا. ②ڪينهڪ ڏوسين پڻ هتين، جِڪان نا
يِسُوع بيِماريان آن يُوتان سين ڇڏائين تين. اُوئان ۾ مريَم هتِي جِڪي
نا مگدلِينِي ڪهتا. اُوئي مان يِسُوع ست يُوت ڪديا تا. ③يُوئانه پڻ
هتِي، جِڪي رو ڌڻِي خُوزه هيروديس ري موحلات ۾ وڏو مُنڇِي هتو.
اُوئي سَوا سُوسناه آن بِيجين پڻ گهڻين ڏوسين هتين، جِڪو آپري ڌن
مال سين يِسُوع آن اُوئي ري چيلان رِي شيوا ڪرتين.

ٻج ڇِنڊڻ واڙي رو مِثال

(متِي 13:1-9، مرقس 4:1-9، لُوقا 8:4-8)

④جڎهين شهر شهر سين تمام گهڻا ماڙهُو يِسُوع وٽ آئي ڀيڙا
ٿيا پي، تڎهين يِسُوع اي مِثال ڎي کهيو ته، ⑤’هيک هاڙِي ٻج
ڇِنڊڻ گيو. ٻج ڇِنڊتي کينهک ڪڻ وچ وڍي کِريا، آن ماڙهُو اُوئان
نا لتاڙي گيا آن پکِي کائي گيا. ⑥کينهک ڪڻ پٿرِيلِي زمِينَ تي
جائي کريا، جِکِي م ريچ نه هوڻ ري کري او اُگڻ سين پڇي ڇيڪا
سُکي گيا. ⑦ٻيجا ڪڻ کانديران م جائي کريا. کانديرا اُوئان ڀيڙا
اُگا، آن سِلان نا وڌڻ کو ڎِنو. ⑧پڻ کينهک ڪڻ ڀلِي زمِينَ م جائي
کِريا، آن اُگي هر هيک ڪڻ مان سو سو ڪڻ ٿيا.
يِسُوع اي وات کري وڎي سڎا کهيو ته، ’جي اِيشوَر اَوهان نا

ڪن ڏِنا اَهين، تو سنيڙو.

مِثالان رو مطلب

(متِي 13:10–17، مرقس 4:10–12، لُوقا 8:9–10)

⑨پڇي يِسُوع ري چيلان اُوئي نا پُڇيو، 'اِيئي مِثال رو مطلب
ڪِي اَهي؟'
⑩تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اَوهان نا اِيشوَر ري راج ري لِڪيَل
واتيان رِي سمجھ ڏِنل اَهي. پڻ هُون بِيجان نا مِثالان سين سنيڙائُون
تو، تہ جِين او ڏيکتي ئي نہ ڏيکين، آن سنيڙتي ئي نہ سمجھين.'

يِسُوع بِج چِنڊڻ واڙي رو مِثال سمجھائي تو

(متِي 13:18–23، مرقس 4:13–20، لُوقا 8:11–15)

⑪'هي اِيئي مِثال رو مطلب اي اَهي تہ بِج اِيشوَر رو وچن
اَهي. ⑫جِڪو ڪڻ وچ وِڌي ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڙهُو اَهين
جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا. پڇي شيطانَ آئي اُوئان رِي دِل مان
وچن ڪڍي تو چڏي، متان او ويساھ نہ رکين، آن اُوئان نا چوٽڪارو
نہ جُڙي. ⑬جِڪو ڪڻ پٿريلِي زمِينَ تي ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا
ماڙهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙي خُوشِي سين مجين تا. پڻ دِل ۾ اُوئي
وچن رِي ڪوئِي پاڙ ڪو تِي هوئي. او ٿوڙهِي تائِين ويساھ رکين تا،
پڻ آزمتي ري ٽاڻي ڦِري جائين تا. ⑭جِڪو ڪڻ ڪانديران ۾ ڪِريا،
اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڙهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙين تا، پڻ هلتي
هلتي حَياتِي ري گُنتيان، ڌن مال آن عيش آرام ۾ ڦاسجي جائين
تا، آن اُوئان رو ميوو ڪو تو پڇي. ⑮پڻ جِڪو ڪڻ پِلِي زمِينَ تي
ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڙهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙين تا، اُوئي

نا سچِي آن سُٺِي دِل سين سانديِ رکين تا، آن هِمٿ نہ هاري ميوو
جهلين تا.

ڏِيئو نان سين ڍڪڻ

(مرقس 4:21-25، لُوقا 8:16-18)

16 'ڪوئِي ماڙهُو ايهڙو ڪو اَهي جِڪو ڏِيئو ٻاڙِي اُوئي نا ڪيهِي
نان سين ڍڪي چڙي، يا ڪٽ هيٺيا رکي چڙي. پڻ او اُوئي ڏِيئي نا
اُونچو رکسي، تہ جِين جِڪو ماڙهُو گهر ۾ آئين تا، اُوئان سارُون ساهو
تي. 17 ڪِي تہ هر شئي جِڪو لِڪيَل اَهي او پڌرِي ٿيسي، آن هر وات
جِڪو لِڪيَل اَهي اُوئي رِي خبر پئي جاسي آن پڌرِي ٿيسي. 18 اِيئي
ڪري هُوشيار رهو تہ اَوهِين ڪيهڙي نمُوني سنيڙو تا. ڪِي تہ جِڪي
وٽ ڪينهڪ اَهي، اُوئي نا وڌِيڪ ڏِنو جاسي. پڻ جِڪي وٽ ڪِينهہ
ڪو اَهي، اُوئي وٽا او پڻ ليو جاسي جِڪي نا او آپرو سمجهي تو.'

يِسُوع رِي ما آن اُوئي را ڀائِي

(متِي 12:46-50، مرقس 3:31-35، لُوقا 8:19-21)

19 هيڪ ڏِينهہ يِسُوع رِي ما آن اُوئي را ڀائِي اُوئي وٽ آيا، پڻ
گهڻا ماڙهُو هوڻ ري ڪري اُوئي تائِين پُڄي ڪو سگهيا. 20 اِيئي تي
ڪينهڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'اَوهانجِي ما آن اَوهانجا ڀائِي
ٻاهر ڀيٺا اَهين. او اَوهان سين مِلڻ چاهين تا.'
21 پڻ يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'مانهجِي ما آن مانهجا ڀائِي او
اَهين جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا آن اُوئي تي هلين تا.'

يِسُوع رو طُوفانَ نا بند كرڻ

(متِي 8:23–27، مرقس 4:35–41، لُوقا 8:22–25)

22 هيڪ ڏِينهہ يِسُوع آپري چيلان پيڙو بيڙِي ۾ چڙهيو، آن اُوئان نا ڪهيانتي تہ، 'هلو آپين ڊِند ري بِيجي ڪپ تي هلان.' تڏهين او رَوانا تيا.

23 جاتي جاتي يِسُوع نا اُونگھ آئي گئِي. تڏهين ڊِند ۾ هيڪ ايهڙو طُوفانَ آيو جِڪو بيڙِي پاڻِي سين پرجڻ لگِي، آن اُوئان رِي حَياتِي خطري ۾ پئي گئِي. 24 تو چيلان يِسُوع نا جاگائي ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، گرُو جِي، آپين تہ بُڏان تا.'

اِيئي تي يِسُوع اُٿيو، آن هَوا آن چوليان نا حُڪم ڏِنانتي تہ، 'بند تيو.' تڏهين او بند تي گئين، آن ماتو ماٺ تي گئِي.

25 پڇي يِسُوع چيلان نا ڪهيو تہ، 'اَوهانجو ويساهہ ڪِٿ اَهي؟'

پڻ او بِيهاجي حيرانَ ٿي گيا، آن آپت ۾ ڪهڻ لگا تہ، 'اي ڪيهڙو ماڙهُو اَهي؟ جِڪو هَوا آن پاڻِي نا حُڪم ڏي تو، آن او مجين تا.'

يِسُوع رو هيڪي ماڙهُو مان گهٽا ڀُوت ڪڍڻ

(متِي 8:28–34، مرقس 5:1–20، لُوقا 8:26–39)

26 پڇي يِسُوع آن اُوئي را چيلا ٻيڙي ۾ چڙهي گراسينيان ري
عِلائِقي ۾ جائي پُگا، جِڪو ڍِنڍ ري ٻِيجي ڪپ تي گلِيل صُوبي نا
سمهون اَهي. 27 جڏهين يِسُوع ڍِنڍ ري ڪپ تي اُتريو، تڏهين اُوئي
نا اُوئي شهر رو هيڪ ماڙهُو ڀيڙو ٿيو جِڪي نا ڀُوت لگل هتا. او
ماڙهُو گهڻان ڏِينهان سين نِڪو گيا پهرتو، نِڪو ئي گهري رهتو،
پڻ مُقامان ۾ رهتو.
28 اُوئي جڏهين يِسُوع نا ڏِٺو، تڏهين رڙ ڪري اُوئي ري پگان تي

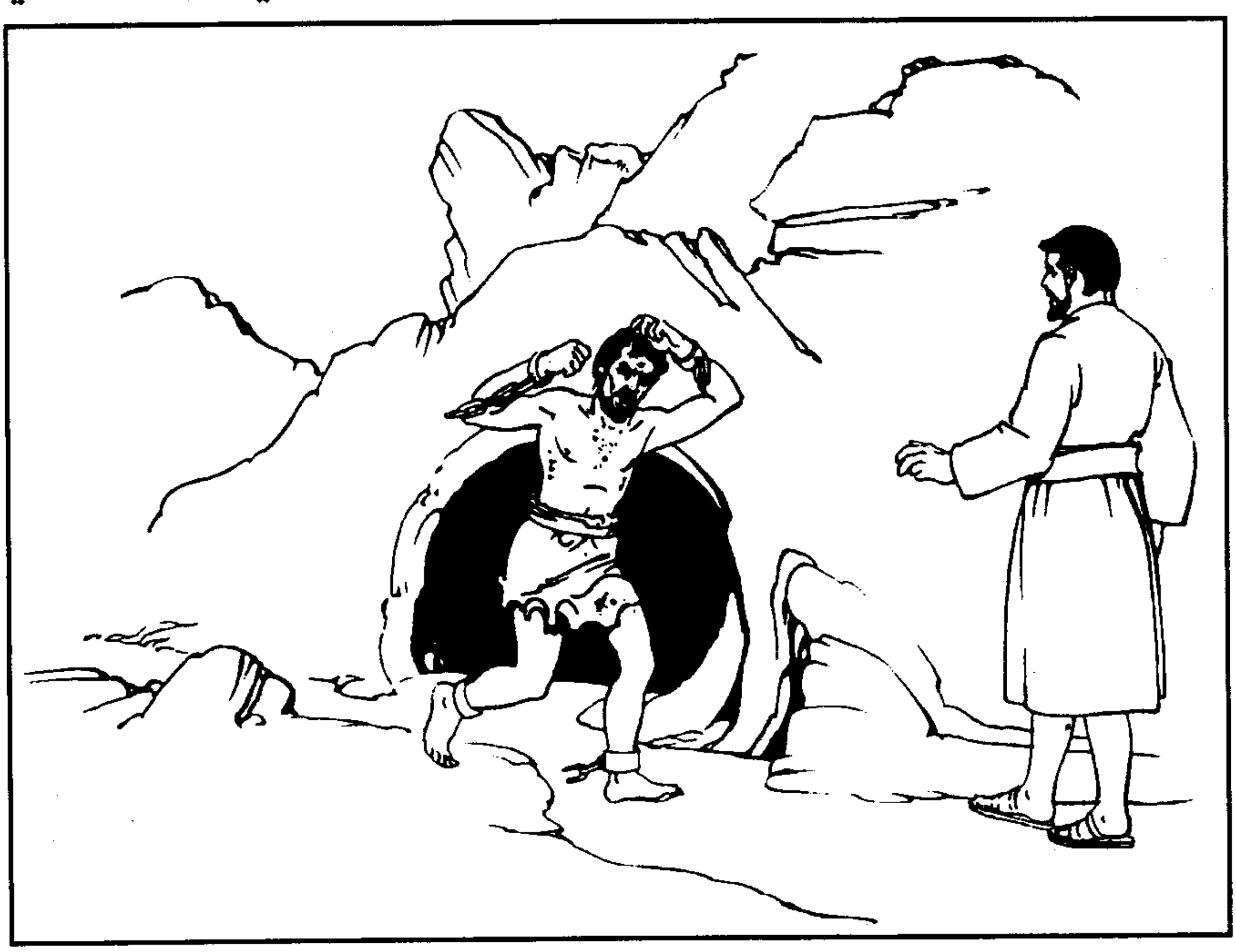

ڪِريو، آن وڏي سڏا ڪهيانتي تہ، 'اي يِسُوع، اي پرميشوَر را پُتر،
تُون مانهجي وچ مِ ڪِي پيو اَهين؟ هُون تِنا مِنٿ تو ڪران، مِنا سُوڙ
مَ ڏي.' 29 اُوئي اِيئي ڪري اِين ڪهيو ڪِي تہ يِسُوع اَگي يُوت نا
اُوئي ماڙهُو مان نِسري جاڻ رو حُڪم ڏِنو تو.
ڪِتا ئي دفعا يُوت اُوئي نا قابُو ڪرتو رهيو. ماڙهُو اُوئي را هٿ
پڳ سنڪڙان سين ٻڌي قابُو ڪرتا. پڻ او سنڪڙان توڙائي جاتو، آن
يُوت اُوئي نا بيابانَ سمهون ڳِينسلي جاتو.
30 تو يِسُوع اُوئي نا پُڇيو تہ، 'تاهجو نان ڪِي اَهي؟'
اُوئي ڪهيو تہ، 'لشڪر.' اُوئي اِيئي ڪري لشڪر ڪهيو جو اُوئي
نا گهڻا يُوت لڳل هتا.
31 تڏهين او يُوت يِسُوع نا مِنٿ ڪري ڪهڻ لڳا تہ، 'اَسان نا
نرڳ مِ مَ ميلھ.'
32 اُت جبل متي سُوئران رو هيڪ وڏو ولر پي چريو. تو اُوئان
يُوتان يِسُوع نا مِنٿ ڪري ڪهيو تہ، 'اَسان نا اُوئان سُوئران مِ جاڻ
رِي موڪل ڏي.' تڏهين اُوئي موڪل ڏِني. 33 تو او يُوت ماڙهُو نا
ڇڏي جائي سُوئران نا لڳا، آن سجو ولر جبل ري پاساڙي مان ڊوڙتو
جائي ڍنڍ مِ ڪِريو آن ٻُڏي مري ڳيو.
34 سُوئر چارڻ واڙان جڏهين اي ڏِٺو، تڏهين ڀڳا جائي شهر آن
ٻاهراڙِي مِ اي وات سنيڙايانتي. 35 پڇي ماڙهُو اي رنگ ڏيکڻ سارُون
ٻاهر نِسري آيا. اُوئان يِسُوع وٽ آئي اُوئي ماڙهُو نا ڏِٺو جِڪي مان
يُوت نِسري ڳيا تا. او ڳيا پهري آپري صحِيح دِماغ سين يِسُوع
ري پڳان وٽ ٻيٺو تو. اي ڏيکي او سجا ئي ٻِيهاجي ڳيا. 36 پڇي
جِڪان اي رنگ ڏِٺو تو، اُوئان آيَل ماڙهُوئان نا سنيڙايو تہ يُوت واڙو
ماڙهُو ڪِين سجو ٿيو اَهي.

37تڏهين گراسينيان ري عِلائِقي ري سجان ماڙهُوئان يِسُوع نا
مِنت ڪري ڪهيو تہ، 'اِيها هليو جا.' اُوئان اِيئي ڪري اِين ڪهيو
ڪِي تہ اُوئان نا گهڻو بِيهہ هتو. اِيئي تي يِسُوع بيڙي ۾ چڙهي پڇو
رَوانو ٿيو.
38پڻ جِڪي ماڙهُو مان ڀُوت نِسري گيا تا، او يِسُوع نا مِنت
ڪري ڪهڻ لڳو تہ، 'مِنا اَوهان ڀيڙو تيڙي هلو.'
پڻ يِسُوع اُوئي نا اِين ڪهي پڇو ميلهيو تہ، 39'تُون پڇو آپري
گهري جا، آن جائي ماڙهُوئان نا سنيڙا تہ اِيشوَر تين تي ڪِڌِي وڌِي
ڀلائِي ڪرِي اَهي.' تڏهين اُوئي پڇو جائي سجي شهر ۾ سنيڙايو تہ
يِسُوع مين تي ڪِڌِي وڌِي ڀلائِي ڪرِي اَهي.

يِسوع رو هيڪِي نِينگرِي نا جِيتِي ڪرڻ
آن هيڪِي ڏوسِي نا سجِي ڪرڻ

(متِي 9:18-26، مرقس 5:21-43، لُوقا 8:40-56)

40جڏهين يِسُوع وڙي پڇو آيو، تڏهين گهڻا ماڙهُو اُوئي نا ڏيکي
ڏاڍا خُوش ٿيا، ڪِي تہ اُوئان اِيئي رِي واٽ پي جوئِي.
41اُٿ هيڪ ماڙهُو هتو جِڪي رو نان يائِير هتو. او اُٿلي مندر
رو اَگواڻ هتو. او آئي يِسُوع ري پڳي پيو، آن اُوئي نا آپري گهري
تيڙي جاڻ رِي مِنت ڪريانتي، 42ڪِي تہ اُوئي رِي هيڪ ئيج نِينگرِي،
جِڪو اَٽڪل ٻارهان سالان رِي هتِي، او مرڻ تي هتِي. تو يِسُوع اَگواڻ
ري گهران سمهون رَوانو ٿيو. جاتي جاتي يِسُوع ري چاري پاسي
ماڙهُوئان رو ميڙ اُوئي را پڳ ڪچرتو پي آيو.
43اُوئان ماڙهُوئان ۾ هيڪ ڏوسِي هتِي، جِڪي نا ٻارهان سالان
سين زنانِي بِيمارِي هتِي. اُوئي وٽ جِڪين هتو، او ڊاڪٽران نا

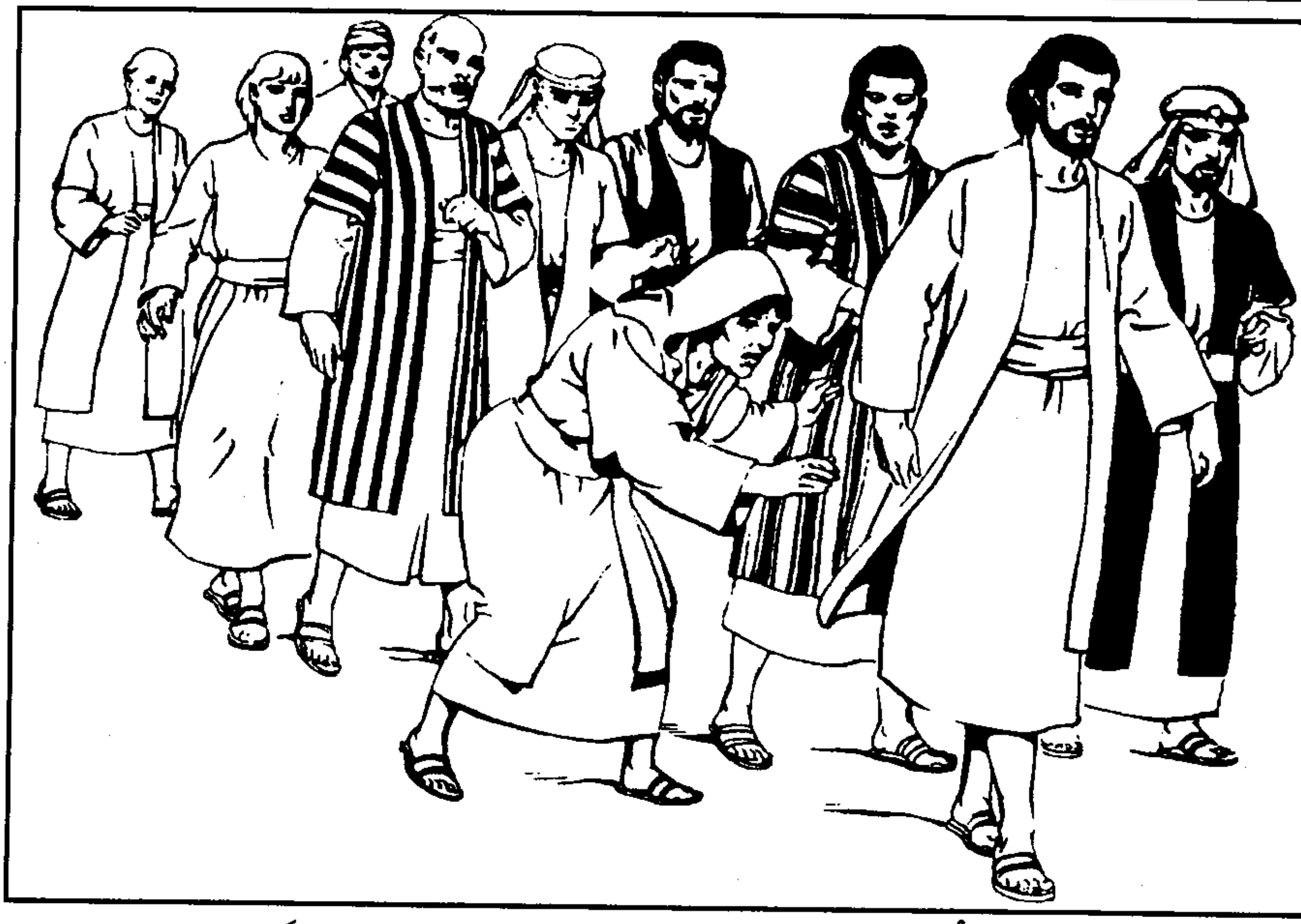

ڏي ڇڏيانتِي، پڻ اُوئي نا ڪوئِي سجِي ڪري ڪو سگهيو. 44 تو او
ڏوسِي يِسُوع پُٺيا آئِي، آن اُوئي رِي لوئِي ري پلي نا هٿ لگايو.
هٿ لگاڻ سين او يڪدم سجِي تي گئِي.
45 اِيئي تي يِسُوع ڪهيو تہ، ’مِنا هٿ ڪي لگايو؟‘
پڻ سجان ڪهيو تہ، ’اَسان ڪو لگايو.‘
پَطرس آن اُوئي ري ساتيان ڪهيو تہ، ’گرُو جِي، اَوهانجي چاري
پاسي گهاٽا ماڙهُو اَهين، آن اَوهان متي چڙهتا پيا آئين.‘
46 پڻ يِسُوع ڪهيو تہ، ’ڪيهِي تہ مِنا هٿ لگايو، ڪِي تہ
اُوئي ئيج تاٽي مِنا خبر پئِي تہ اِيشوَر رِي طاقت مين مان نِسري
گئِي اَهي.‘
47 جڏهين ڏوسِي ڏِٺو تہ هي هُون لِڪي ڪِنهِي سگهان، تڏهين او
ڏُٻتِي ڏُٻتِي آئي يِسُوع ري پگان تي ڪِري پئِي، آن سجان ري رُوبرُو
اُوئي نا ڪهيانتِي تہ مين ڪي ري ڪري هٿ لگايو، آن هُون ڪِين
يڪدم سجِي تي گئِي اَهان.

48تڏهين يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'اَما، تاهجي ويساھ تِنا سجِي
ڪرِي اَهي. هي پلين جا. اِيشوَر تِنا سُکِي رکي.'
49اَجان يِسُوع اِين ڪهيو پي، تو هيڪي ماڑهُو اَگواڻ ري گهرا
آئي اَگواڻ نا ڪهيو تہ، 'اَوهانجِي نِينگرِي مري گئِي اَهي. هي گرُو
جِي نا تڪلِيف مَ ڏيو.'
50پڻ يِسُوع اي وات سنيڙي اَگواڻ نا ڪهيو تہ، 'بِيهاجو مَ.
رُگو ويساھ رکو، تو نِينگرِي جِيتِي تي جاسي.'
51جڏهين يِسُوع اَگواڻ ري گهري پُگو، تڏهين اُوئي پَطرس،
يُوحنا، يعقُوب آن نِينگرِي ري ما باپ سَوا بِيجان ماڑهُوئان نا آپ
پيڙا مهِين آڻ ڪو ڏِنو. 52تو اُت سَجا ئي ماڑهُو نِينگرِي را پار ڪٽي
رويا پي. تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'روئو مَ. نِينگرِي مري ڪو گئِي
اَهي، پڻ اُونگھ مِ اَهي.' 53اي سنيڙي سجا ئي اُوئي تي ٺٺولين ڪرڻ
لگا، ڪِي تہ اُوئان نا خبر هتِي تہ نِينگرِي تہ مري گئِي اَهي.

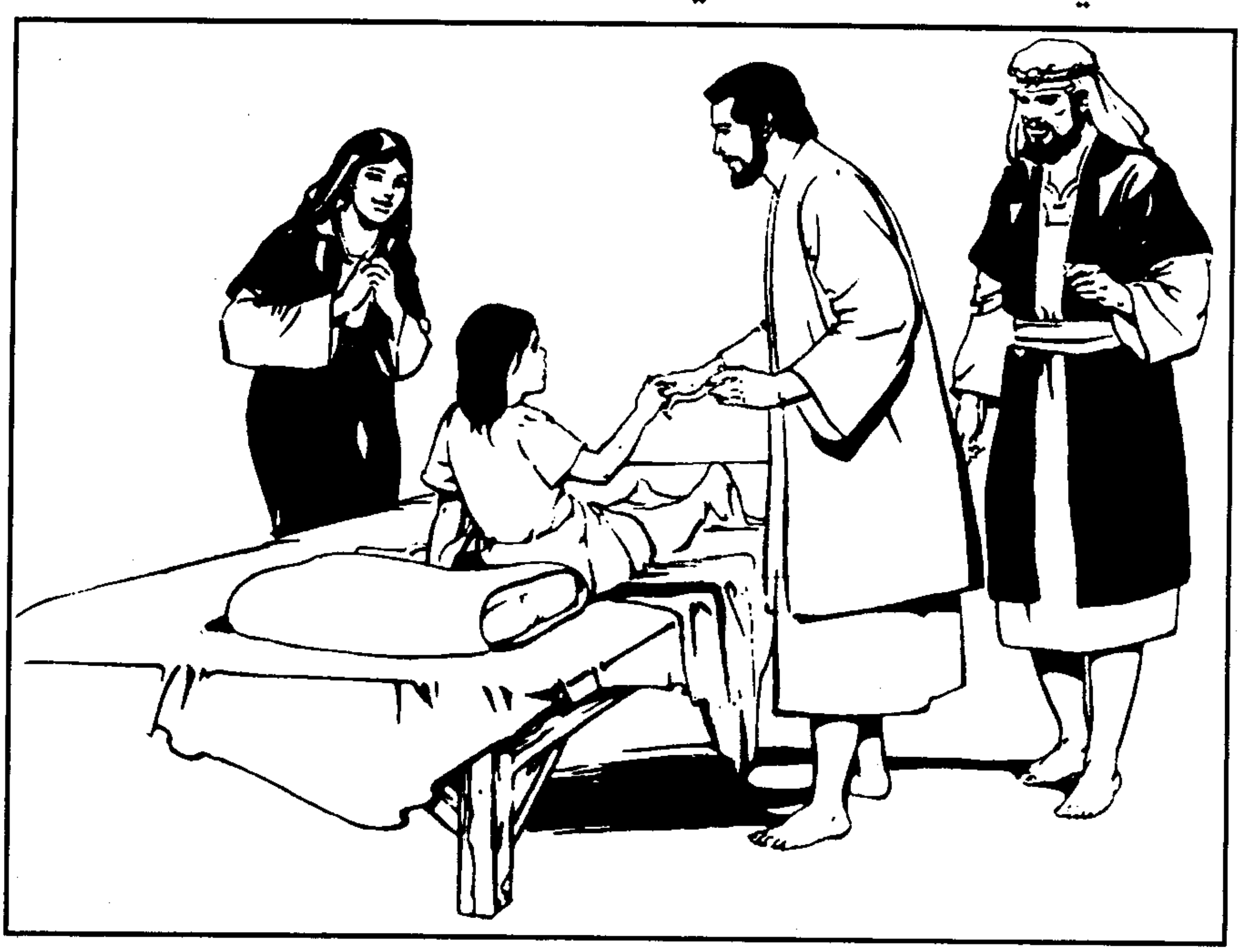

54 پڻ يِسُوع جائي نِينگرِي نا هٿ مان جهلي سڏ ڪريو تہ، ’اي
نِينگرِي، اُونچِي اُٿِي.‘ 55 تڏهين اُوئي نِينگرِي رو ساس وڙي آيو، آن
او اُٺي پيٺِي. پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، ’اِيئي نا ڪينهڪ ڏيو تہ کائي.‘
56 اُوئي را ما باپ حيرانَ ٿي گيا. پڻ يِسُوع اُوئان نا گهٽو ڪهيو
تہ، ’ڪيهِي نا پڻ متان ڪهيا تہ ڪِي ٿيو اَهي.‘

يِسُوع رو آپري بارهان چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

(متِي 10:5–15، مرقس 6:7–13، لُوقا 9:1–6)

9 1 پڇي يِسُوع آپري بارهان چُندِيَل چيلان نا سڏ ڪري ڀيڙا ڪريا،
آن اُوئان نا بِيمارين چڏاڻ آن ڀُوت ڪيڻ رِي طاقت آن حق ڏِنانتي.
2 پڇي يِسُوع اُوئان نا ميلهيا تہ جين او جائي اِيشوَر ري راج ري
باري ۾ سنيڙائين آن ماڙهُوئان نا سجا ڪرين، 3 آن اُوئان نا ميلهڻ
ري ٽاڻي اِين ڪهيانتي تہ، ’پنڌ سارُون ڪوئِي شئي مَ ڪٽو، نِڪو
گيڏِي، نِڪو جهوڙِي، نِڪو روٽِي، نِڪو پئِيسا آن نِڪو ئي ٻيجو وگو.
4 جِڪي ري گهري اَوهِين اَگ ۾ جائي ٽِڪو، جِتِي ٽائِين اُوئي شهر
مان رَوانا نہ ٿيو، اُتِي ٽائِين اُوئي ئيج گهر ۾ ٽِڪيا. 5 پڻ جِڪي
شهر ۾ ماڙهُو اَوهان نا آڻ نہ ڏيئين، اُوئي شهر سين باهر نِسري
آپري پگان رِي ڏُوڙ پڻ چندِيا. تہ او اُوئان سارُون نِشانِي ٿي.‘
6 پڇي او چيلا رَوانا ٿيا، آن گان گان جائي خُوشخبرِي سنيڙاتا
آن بِيماران نا سجا ڪرتا گيا.

راج ڪرڻ واڙي هيروديس رو وائِڙو ٿيڻ

(متِي 14:1–12، مرقس 6:14–29، لُوقا 9:7–9)

7 جڏهين راج ڪرڻ واڙي هيروديس اي سجين واتين سنيڙين،

تڏهين او وائڙو ٿي ويو، ڇو تہ ڪينهڪ ماڻهُوئان اِين پي کهيو
تہ، 'يُوحنا مُئلان مان جِيتو ٿي اُٿيو اَهي'، ⑧ ڪينهڪ ماڻهُوئان
کهيو پي تہ، 'ايلياه وڙي پڌرو ٿيو اَهي'، آن بِيجان وڙي کهيو پي
تہ، 'آگلان اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان مان ڪوئِي جِيتو ٿي اُٿيو اَهي.'
⑨ اِيئي تي هيروديس کهيو تہ، 'يُوحنا رو تہ مين ڪنڌ وڍائي
ڇڏيو تو. پڇي اي وڙي ڪوڻ اَهي؟ جِڪي رين ايهڙين واتين هُون
سنيڙان پيو.' آن او يِسُوع سين مِلڻ رِي ڪوشِش ڪرتو رهيو.

يِسُوع رو پنج هزار ماڻهُوئان نا روٽِي کاراڻ

(متِي 14:13-21، مرقس 6:30-44، لُوقا 9:10-17، يُوحنا 6:1-13)

⑩ جڏهين خاص چيلا پڇا وڙي آيا، تڏهين جِڪين اُوئان ڪريو تو،
او سجو ئي يِسُوع نا آئي سنيڙايانتي. پڇي يِسُوع اُوئان نا آپ ڀيڙا
بيت صيدا شهر سمهان هيڪلائِي مِہ ٽيڙي گيو. ⑪ پڻ ماڻهُوئان را
جِڪو ميڙ هتا، اُوئان نا جڏهين اِيئي وات رِي خبر پئِي، تڏهين او

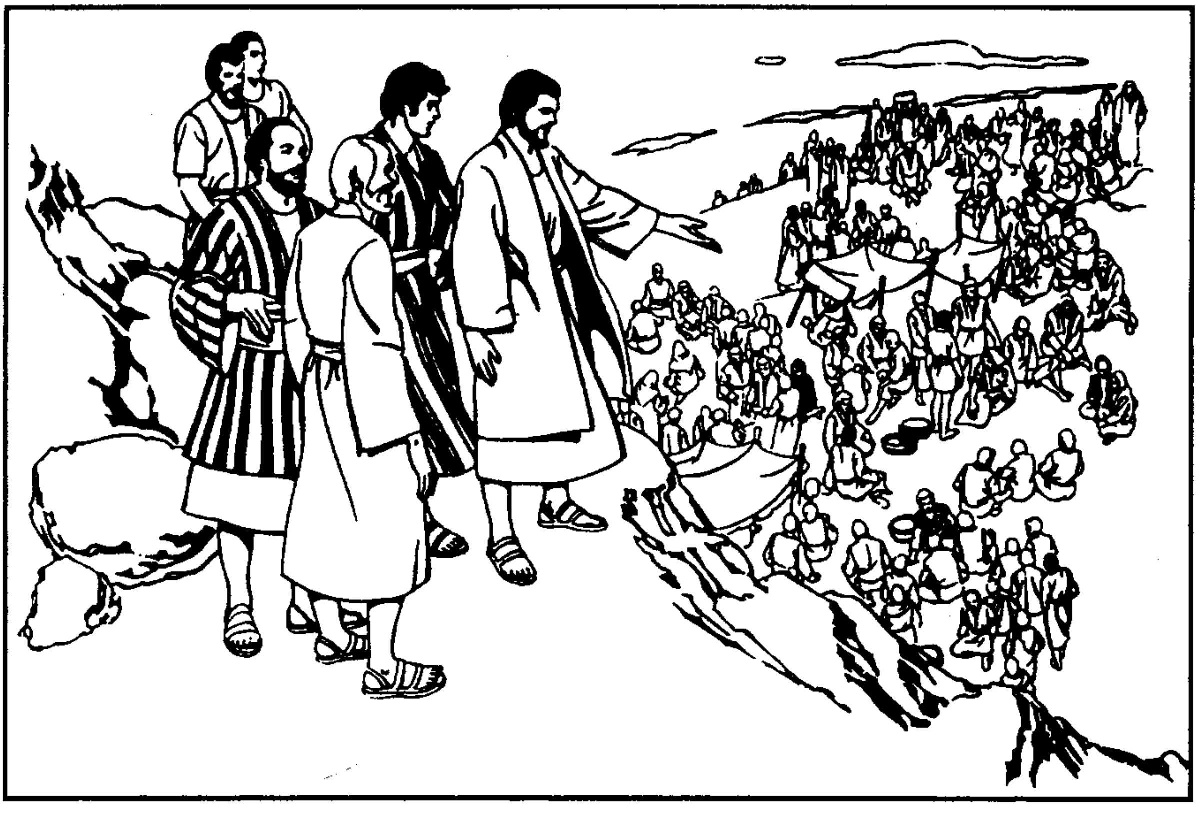

پڻ يِسُوع پُڻيا گيا. يِسُوع اُوئان سين خُوشِي سين مِليو آن اُوئان نا
اِيشوَر ري راج رين واتين سنيڙاڻ لگو، آن جِڪو بِيمار هتا، اُوئان نا
سجا ڪريانتي.
12 جڏهين ڏِينھ آنتوڻ واڙو هتو، تڏهين بارهان ئي چيلان يِسُوع
نا آئي ڪهيو تہ، 'اِٿ آپين بيابانَ ۾ بيٺا آهان. اِيئي ڪري ماڙهُوئان
نا موڪل ڏيو تہ آسي پاسي واڙان گامان آن ڍاٽيان ۾ جائي آپري
کاڻ پِيئڻ آن رهڻ رو بندوبست ڪرين.'
13 پڻ يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، 'اِيئان نا اَوهِين کارائو.'
تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، 'اَسان وٽ رُگو پنچ روٽين آن بہ مڇين
آهين. بِيجو ڪِينھ ڪو اَهي. جي اَوهِين ڪهو، تو پڇي اِيئان سجان
سارُون کاڌو ناٽي رو لي آئُون.' 14 اُوئان اِيئي ڪري اِين ڪهيو،
ڪِي تہ اُٿ پنچ هزار ڪن رُگو مرد هتا.
تو يِسُوع چيلان نا ڪهيو تہ، 'اِيئان نا پنجاھ پنجاھ ري ٽولي ۾
بيساڙو.' 15 تڏهين چيلان جِين يِسُوع ڪهيو تو، اِين رو اِين ماڙهُوئان

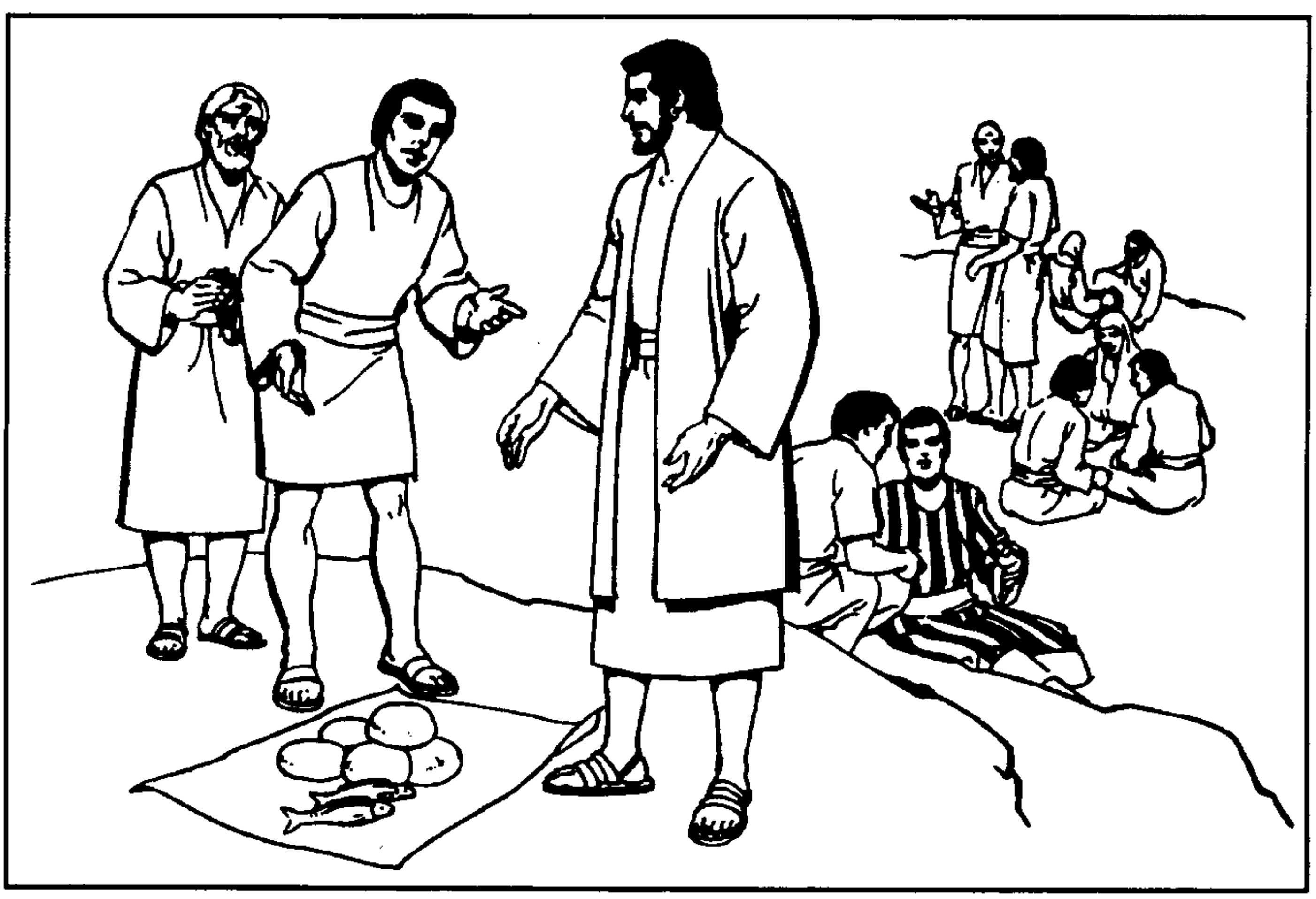

نا پيساڙيا. 16پڇي يِسُوع پنچ روٽين آن ٻہ مڇين کٽي آڪاس
سمھون جوئي اُوئان سارُون اِيشوَر را ٿورا مڃيا. پڇي او جھوري
آپري چيلان نا ڏيتو گيو، آن او ماڻھُوئان ري اَگ ۾ رکتا گيا.
17سجا ئي ماڻھُو کائي ڌاپيا، آن جِکو ٽُکر بچيا تا، اُوئان سين
ٻارھي کارا ڀراٽا.

پَطرس رو يِسُوع تي ويساھ رِي پڌرائِي ڪرڻ آن يِسُوع رو آپري موت ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 16:13-23، مرقس 8:27-33، لُوقا 9:18-22)

18هيڪ ڏِينھ يِسُوع هيڪلي دُعا پي منگِي، آن اُوئي را چيلا
اُوئي ري پاسي ۾ بيٺا تا. دُعا ڪرڻ سين پڇي يِسُوع اُوئان وتا پُڇيو
تہ، ’ماڻھُو مانھجي باري ۾ ڪِي تا ڪھين تہ هُون ڪوڻ اَهان؟‘
19تڏھين چيلان وڙتي ڏِنِي تہ، ’ڪي ماڻھُو اِين ڪھين تا تہ
اَوهِين يُوحنا پَوِيتر سِنانَ ڏيڻ واڙا اَهو، ڪي ماڻھُو اِين ڪھين تا تہ
اَوهِين ايلياہ اَهو، آن ڪي ماڻھُو وڙي اِين ڪھين تا تہ اَگلان اِيشوَر
رو نياپو ڏيڻ واڙان مان ڪوئِي جِيتو ٿيو اَهي.‘
20يِسُوع وڙي پُڇيو، ’پڻ اَوهِين ڪِي تا ڪھو تہ هُون ڪوڻ
اَهان؟‘

تڏھين پَطرس ڪھيو تہ، ’اَوهِين اِيشوَر را چُنديَل مسِيح اَهو.‘
21تو يِسُوع اُوئان نا تمام گھٽو ڪھيو تہ، ’اي وات ڪيھِي
نا متان ڪھيا‘، 22آن وڙي ڪھيانتي تہ، ’اِين ٿيڻ کپي تہ مُنش
پُتر گھڻا ڏُک سھي. ٻيجو تہ آپڻِي قوم را اَگواڻ، وڏا پُوجارِي آن
پندت اُوئي نا رد ڪري مارائي ڇڏين، آن پڇي تِيجي ڏِينھ او جِيتو
ٿي اُٺي.‘

چيلو ٿيڻ رو شرط

(متِي 16:24–28، مرقس 8:34–9:1، لُوقا 9:23–27)

23 پڇي يِسُوع سجان نا کهڻ لگو تہ، 'جي کوئِي مين پُٺيا
هلڻ چاهي تو، او آپرو آپ نا وِساري، هر روز آپرِي سُولِي کٽي،
آن مين پُٺيا آئي. 24 کِي تہ جِکو آپرِي حَياتِي بچاڻ چاهي تو،
او اُوئي نا گونسي. پڻ جِکو مين سارُون آپرِي حَياتِي گونئي تو،
او اُوئي نا بچاسي. 25 جي کوئِي ماڙهُو دُنيا ري سجين شئين
هٿ کري، پڻ آپري جِيوَ نا گونئي ڇڏي، آن سزا کائي، تو اُوئي
نا کيهڙو فائِدو؟ 26 جي کيهِي نا مين آن مانهجي واتيان سين
ڦِکائِي ٿي تِي، تو مين مُنش پُتر نا پڻ اُوئي تاڻي اُوئي سين ڦِکائِي
ٿيسي جڏهين هُون آپرِي آن آپري پِتا آن پَوِيتر فرِشتان رِي روشنِي ہِ
آئِيس.

27 پڻ هُون اَوهان نا سچ تو کهان تہ اِٿ ہيٺل ماڙهُوئان ہِ کي
ايهڙا اَهين، جِکو جِتِي تائِين اِيشوَر رو راج نہ ڏيکسين، اُتِي تائِين
کِنهِي مرين.'

يِسُوع رو سوجهرو پڌرو ٿيڻ

(متِي 17:1–8، مرقس 9:2–8، لُوقا 9:28–36)

28 اِيئان واتيان نا هفتو کن ٿي گيو، تو يِسُوع آپ ہيڙا پَطرس،
يُوحنا آن يعقُوب نا تيڙي جبل متي دُعا منگڻ سارُون گيو.

29 جڏهين يِسُوع دُعا پي منگِي، تڏهين اُوئي رِي شِکل بدلجي
گئِي، آن اُوئي را گيا کِوَڻ ري جِين چمکڻ لگا. 30 پڇي کِي تيو
تہ ہہ ماڙهُو يِسُوع سين واتين کرڻ لگا، جِکو مُوسيٰ آن ايلياه هتا.

(31)اُوئان روشنِي ۾ درشن ڏي يِسُوع ري موت ري باري ۾ واتين
پي ڪرين، جِڪو يرُوشلم شهر ۾ ٿيڻو هتو.
(32)اُوئي ٽاٽي پَطرس آن اُوئي را ساٿِي گهٽِي اُونگه ۾ هتا.
جڏهين اُوئان نا سار ٿئِي، تڏهين اُوئان يِسُوع رو سوجهرو ڏِٺو، آن او
ٻہ ماڙهُو پڻ پيڙا پِيتل ڏِٺانتي. (33)پڇي جڏهين مُوسيٰ آن ايلياه يِسُوع
وٽا جاڻ لڳا، تڏهين پَطرس يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، پلا ياگ
اَسانجا جِڪو اَسِين اِٿ اَهان. هي اَسِين اِٿ ٽئي ٽِن پُونگين ٺاهُون،
هيڪ اَوهان سارُون، هيڪ مُوسيٰ سارُون آن هيڪ ايلياه سارُون.' پڻ
اُوئي آپ نا اي خبر ڪو پئِي تہ هُون ڪِي پيو ڪهان.
(34)اَجان پَطرس اِين ڪهيو پي تہ هيڪي ڪڪر آئي اُوئان متي
ڇانهہ ڪرِي. جڏهين او ڪڪر سين ڍڪجي گيا تڏهين چيلا ٻِيهاجڻ
لڳا، (35)آن ڪڪر مان هيڪ آواز سنيڙڻ ۾ آيو تہ، 'اي مانهجو پُتر
اَهي، مين اِيئي نا چُنديو اَهي. اوهِين اِيئي رين واتين مجو.' (36)اي
آواز آڻ سين پڇي اُوئان نا يِسُوع هيڪلو ڏيکڻ ۾ آيو.
پڇي چيلان اي واقعو آپرِي دِل ۾ رکيو، آن جِڪِين اُوئان ڏِٺو تو،
او اُوئان ڏِينهان ۾ ڪيهِي نا پڻ ڪو سنيڙايانتي.

يِسُوع رو هيڪي ڇوڪري مان ڀُوت ڪيڻ

(متِي 17:14-21، مرقس 9:14-27، لُوقا 9:37-43)

(37)ٻِيجي ڏِينهہ جڏهين يِسُوع آن او ٽِن چيلا جبل سين هيٺا اُتريا،
تڏهين يِسُوع نا تمام گهڻا ماڙهُو پيڙا ٿيا. (38)اُوئان مان هيڪي جڻي
رڙ ڪري ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، هُون اَوهان نا مِنٿ تو ڪران تہ اي
مانهجو سِڪِيلَڙو ڏِڪرو جِڪو اَهي، اِيئي نا جوئو. (39)هيڪ ڀُوت اِيئي
نا قابُو ڪري تو، اوچتين رڙين ڪرائي چِڙڪان ڪارائي تو، آن اِيئي ري

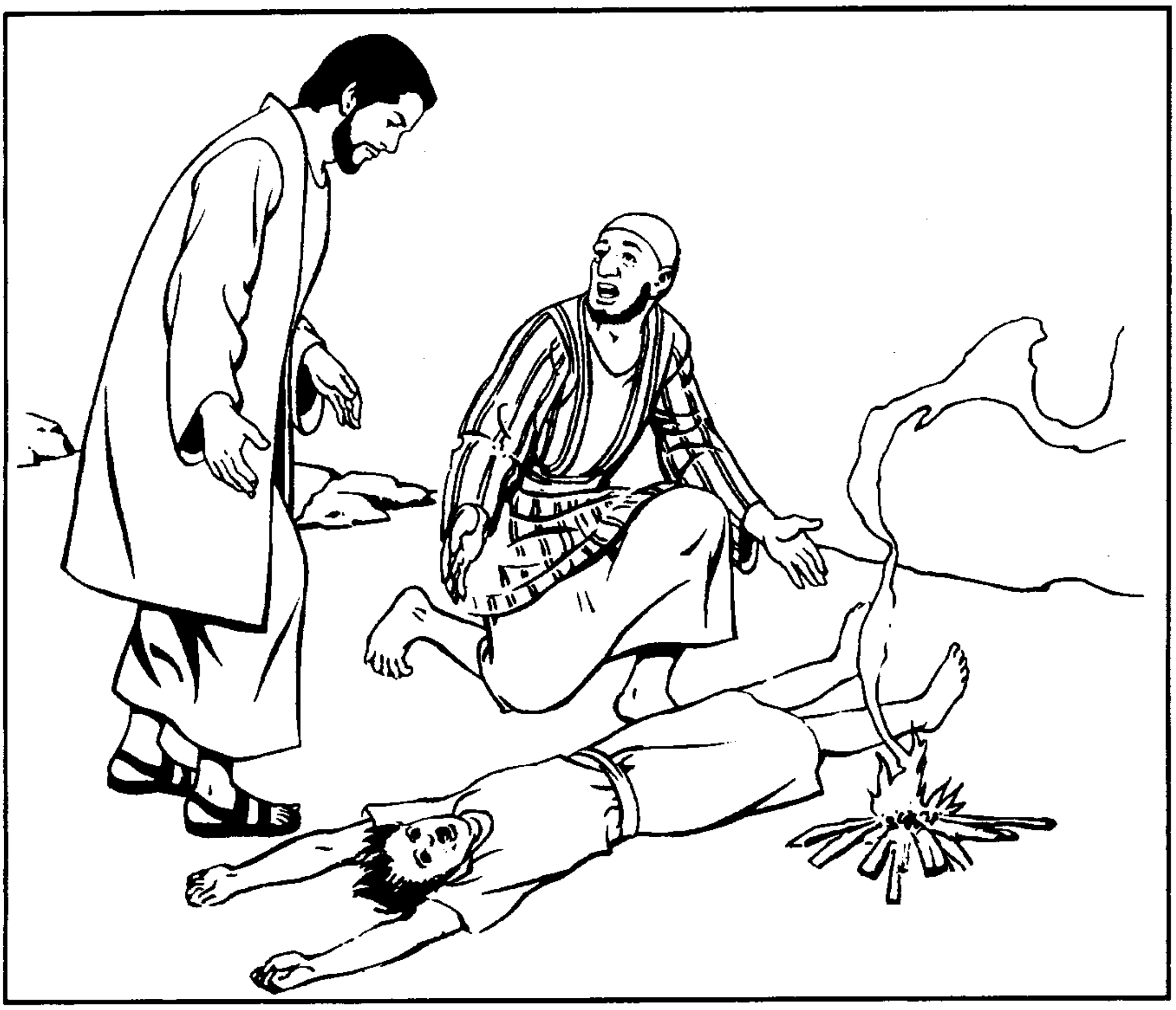

مُونهہ مان گوگھِي وهي تِي. پڇي او تمام گھٹا سُوڑ ڈي مس مس
چڈي تو. 40مين اَوهانجي چيلان نا يُوت کيڈڻ سارُون مِنت کرِي،
پڻ او کيِي کو سگھيا.'
41تڈهين يِسُوع کهيو تہ، 'اَوهِين اِيئي زماني را ماڑهُو کِتا
بي اِعتبار آن پتکيَل اَهو. مِنا اَوهان پيڙو کِتا ڈِينهہ رهٹو پاسي؟
آن کِتا ڈِينهہ اَوهانجين واتين سهٹين پاسين؟ تاهجي ڈِکري نا اُرهو
تيڙي آ.'
42اَجان او چوکرو آيو پي، تو يُوت اُوئي نا هيٹو کيرائي چڙکان
کاراڻ لگو. تڈهين يِسُوع يُوت نا نِسرڻ رو حُکم ڈِنو، آن چوکري نا
سجو کري آپري باپ ري حَوالي کريانتي. 43سجا ئي ماڑهُو اِيشوَر
رِي ايهڑِي طاقت ڈيکي حيرانَ تي گيا.

يِسُوع رو يِيجِي گھوئِي آپري موت ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 17:22-23، مرقس 9:30-32، لُوقا 9:43-45)

اَجان سجا ئي ماڙھُو يِسُوع ري سجان كمان تي حيرانَ هتا، تو
يِسُوع آپري چيلان نا كھيو تہ، 44 'اَوھِين مانھجِي اي وات دِل ۾
ركيا تہ مُنش پُتر نا ماڙھُوئان ري حَوالي كريو جاسي.'
45 پڻ چيلا اي وات سمجھيا ئي كو. وات اُوئان سين لِكائِي
گئِي تِي، تہ جِين او نہ سمجھين. آن اِيئي ري باري ۾ او يِسُوع وٽا
پُڇڻ سين بِيھاجتا پي.

سجان سين وڏو چيلو كوڻ اَهي؟

(متِي 18:1-5، مرقس 9:33-37، لُوقا 9:46-48)

46 پڇي چيلا آپت ۾ بحث كرڻ لگا تہ، 'آپان مان وڏو

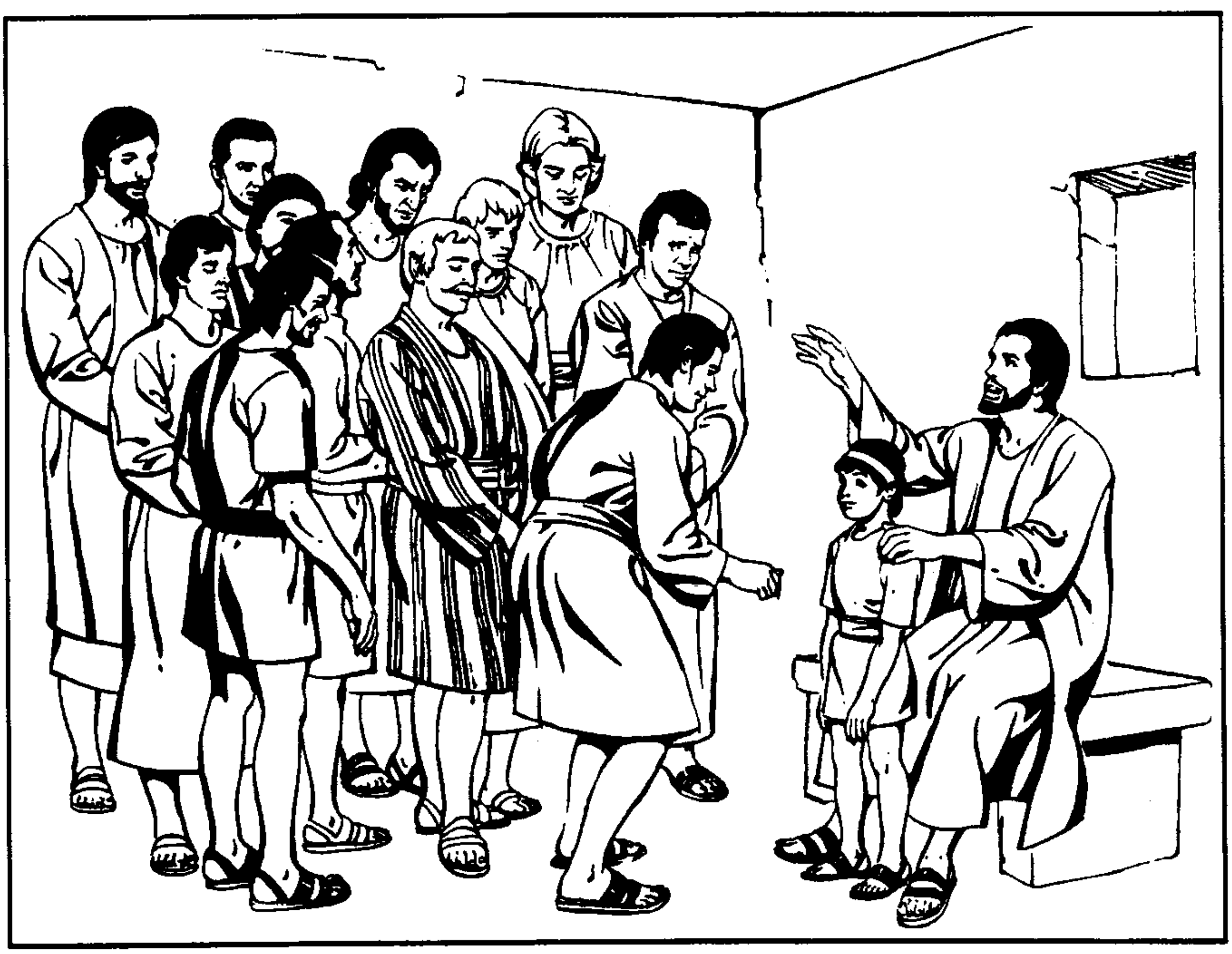

ڪوڻ اَهي؟‘
47 پڻ يِسُوع اُوئان رِي دِل را خيال سمجهي گيو، تو اُوئي هيڪ
نِنديو ٻاڙيو تيڙي آپري پاسي ۾ پيچاڙيو، 48 آن چيلان نا ڪهيانتي
تہ، ’جِڪو مانهجي نان ري ڪري اِيئي ٻاڙِيئي نا قبُول تو ڪري، اِين
سمجهو تہ او مِنا قبُول ڪري تو. آن جي ڪوئِي مِنا قبُول تو ڪري،
اِين سمجهو تہ او اُوئي نا قبُول تو ڪري جِڪي مِنا ميلهيو اَهي.
ڪِي تہ جِڪو اَوهان سجان ۾ نِنديو اَهي، او ئيج وڏو اَهي.‘

جِڪو اَوهانجي خِلاف ڪو اَهي، او اَوهانجي پاسي اَهي

(مرقس 9:38–40، لُوقا 9:49–50)

49 پڇي يُوحنا يِسُوع نا ڪهيو تہ، ’گرُو جِي، اَسان هيڪي ماڙهُو
نا اَوهانجي نان سين يُوت ڪڍتي ڏِٺو، آن اَسان اُوئي نا منع ڪرِي،
ڪِي تہ او اَسان پيڙو اَوهان پُٺيا ڪو تو هلي.‘
50 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، ’اُوئي نا هي منع متان ڪريا،
ڪِي تہ جِڪو اَوهانجي خِلاف ڪو اَهي، او اَوهانجي پاسي اَهي.‘

يِسُوع رو گلِيل صُوبي سين
يرُوشلم شهر سمهون جاڻ

يِسُوع رو سفر شرُوع ڪرڻ

51 جڏهين يِسُوع رو آڪاس تي ڪجڻ را ڏِينھ نيڙا آيا، تڏهين
اُوئي يرُوشلم شهر سمهون جاڻ رو پڪو فيصلو ڪريو. 52 اُوئي آپ
سين اَگ ماڙهُو ميلهيا، آن او يِسُوع ري تِڪڻ رِي تَياري ڪرڻ سارُون
سامرِي قوم ري هيڪي گان ۾ آيا. 53 پڻ اُتلان ماڙهُوئان يِسُوع نا

تِڪڻ ڪو ڏِنو، ڪِي تہ او يرُوشلمر سمھون گيو پي.
54 اي ڏيکي يِسُوع ري چيلان يعقُوب آن يُوحنا اُوئي نا ڪھيو تہ، 'پريُو، جي اَوھانجِي مرضِي ھوئي، تو اَسِين حُڪمر ڏيئان تہ آڪاس سين جوت اُتري اِيئان نا باڙي ناس ڪري ڇڏي، (جِين ايلياہ ڪريو تو).'
55 پڻ يِسُوع اُوئان نا دڙڪو ڏِنو تہ، 'نہ. (اَوھِين سمجھو ڪو تا تہ ڪيھڙي پاسي سين وات ڪرو پيا، اِيشوَر ري پاسي سين، يا شيطانَ ري پاسي سين.
56 ڪِي تہ مُنش پُتر ماڙھُوئان نا ختمر ڪرڻ سارُون نہ، پڻ بچاڻ سارُون آيو اَھي.)'
پڇي يِسُوع آن چيلا بِيجي گان سمھان رَوانا تي گيا.

يِسُوع را چيلا ڪوڻ اَھين؟

(متِي 8:19–22، لُوقا 9:57–62)

57 يِسُوع آن اُوئي را چيلا آپرِي وات ڏي گيا پي، تو ھيڪي ماڙھُو يِسُوع نا ڪھيو تہ، 'اَوھِين جِٿ پڻ جاسو، ھُون اَوھان پُٺيا ھلِيس.'
58 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪھيو تہ، 'لونڪڙيان سارُون ڏران اَھين، آن پکيان سارُون ڪُنيل اَھين. پڻ مُنش پُتر نا مٿو لِڪاڻ سارُون ڪوئِي جگھا ڪو تِي ھوئي.'
59 پڇي يِسُوع ھيڪي بِيجي ماڙھُو نا ڪھيو تہ، 'مين پُٺيا آ.'
پڻ اُوئي ڪھيو تہ، 'پريُو، ھيڪاٹِي مِنا موڪل ڏيو تہ ھُون جائي مانھجي اَبا نا دفن ڪران.'
60 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪھيو تہ، 'مُئلان نا ڇڏو تہ او آپري مُئلان نا دفن ڪرين. پڻ تُون جائي اِيشوَر ري راج ري باري ۾ سنيڙا.'
61 بِيجي پڻ ھيڪي ماڙھُو يِسُوع نا ڪھيو تہ، 'پريُو، ھُون اَوھان

پُنيا هلِيس. پڻ هيڪاڙِي مِنا موڪل ڏيو تہ آپريَ گهر واڙان وٽا
جائي موڪلائي آئُون.'
(62) پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'جِڪو هڙ ۾ جهلي تو، آن پڇو
جوئي تو، او اِيشوَر ري راج ري ڪم رو ڪو اَهي.'

يِسُوع رو ستر چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

10 (1) اُوئي سين پڇي يِسُوع بِيجا ستر چيلا آپري ڪم سارُون
چُنديا. اُوئان مان بہ بہ جڻا آپ سين اَگ هر اُوئي شهر آن
گان سمهان ميلهيانتي جِٿ آپ جاڻ واڙو هتو. (2) اُوئي ڪهيو تہ،
'فصل تمام گهڻو اَهي، پڻ لُڻڻ واڙا ٿوڙها اَهين. اِيئي ڪري فصل
ري ڌڻِي نا عرض ڪرو تہ لاباري سارُون لُڻڻ واڙا ميلهي.
(3) هي اَوهِين جائو. هُون اَوهان رِڍان جيهڙان نا بگهڙان ۾ ميلهان
پيو. (4) سفر سارُون ٻٽُون، جهوڙِي يا بِيجِي جُتِي متان ڪڻيا، نِڪو ئي
واٽ ۾ ڪيهِي سين خبرچار پُڇيا. (5) جِڪي گهر ۾ اَوهِين جائو، اُٿ
پهلڪيا ڪهيا تہ، 'اي گهر سُکيو رهي.' (6) جي اُٿ ڪوئِي سُک
شانتِي واڙو ماڻهُو هوسي، تو اُوئي تي اَوهانجِي دُعا رهسي، نِتاڻي
او دُعا اَوهان وٽ پڇِي وڙي آسي. (7) پڇي اُوئي ساگِي گهر ۾
ٽِڪي رهيا، آن جِڪِين اَوهان نا ڪاڌي پيتي سارُون جُڙي، او ڪايا
پيئا. ڪِي تہ ڪم ڪرڻ واڙي نا مزُورِي ليڻ رو حق اَهي. گهر گهر
متان ٽِڪيا.
(8) جِڪي شهر اَوهِين جائو، آن اُٿلا ماڻهُو خُوشِي سين اَوهان نا
آڻ ڏيئين تا، تو جِڪِين ڪاڌي سارُون ڏيئين، او ڪايا. (9) جِڪو اُوئي
شهر ۾ بِيمار هوئين، اُوئان نا سجا ڪريا، آن اُٿلان ماڻهُوئان نا ڪهيا
تہ، 'اِيشوَر رو راج اَوهان نا نيڙو آئي پُگو اَهي.'

(10)پڻ جِڪي شهر اَوهِين جائو، آن ماڙهُو اَوهان نا آڻ
نہ ڏيئين، تو اُتليان گهٽيان مہ جائي اِين ڪهيا تہ، (11)'اَسِين اَوهانجي
شهر رِي جِڪو ڏُوڙ اَسانجي پگان نا لگي گئِي اَهي، او پڻ اَوهان
سمهِين چِنڊي تا چڏان. توئي پڻ اَوهِين سمجهيا تہ اِيشوَر رو راج
نيڙو آيو اَهي.' (12)هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اُوئي ڏِينهہ جڏهين
اِيشوَر نيا ڪرسي، تڏهين سدُوم شهر پڻ اُوئي شهر سين گهٽ
پوگسي.'

ويساه نہ رکڻ واڙان ماڙهُوئان را شهر

(متِي 11:20–24، لُوقا 10:13–16)

(13)تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اي خُرازِينَ شهر واڙان، ڏُک اَهي
اَوهان سارُون. اي بيت صيدا شهر واڙان، ڏُک اَهي اَوهان سارُون. ڪِي
تہ جِڪو اِيشوَر را وڏا ڪم اَوهان مہ ٿيا تا، او جي صُور آن صيدا
شهران مہ ٿيا هونت، تو اُتلا ماڙهُو گهڻو وقت اَگي جٽ را گيا پهري
رک مہ بيسي آپري پاپان سين توبان ڪري چڏِي هونت. (14)پڻ اُوئي
ڏِينهہ جڏهين اِيشوَر نيا ڪرسي، تڏهين صُور آن صيدا شهر واڙا پڻ
اَوهان سين گهٽ پوگسين.

(15)اي ڪفرنحُوم شهر واڙان، ڪِي اَوهِين اِين سمجهو تا تہ، 'اَسِين
اُونچا آڪاس تي ڪٽيا جاسان؟' نہ، اَوهِين نرگ مہ اُڇلايا جاسو.'
(16)پڇي يِسُوع آپري چيلان نا وڙي ڪهيو تہ، 'جِڪو اَوهانجِي
وات سنيڙين تا، اِين سمجهو تہ او مانهجِي وات پڻ سنيڙين تل.
جِڪو اَوهانجِي وات ڪو تا مڃين، اِين سمجهو تہ او مانهجِي وات
پڻ ڪو تا مڃين. آن جِڪو مانهجِي وات ڪو تا مڃين، اِين سمجهو
تہ او اُوئي رِي وات ڪو تا مڃين جِڪي مِنا ميلهيو اَهي.'

ستر چيلاَن رو پـچو وڙي آڻ

⑰پچي او ستر چيلا خُوشِي سين پرجي پچا يِسُوع وٽ آيا، آن
آئي اُوئي نا کهيانتي تہ، 'پرڀُو، اَوهانجي نان سين يُوت پڻ اَسانجو
حُڪم مچين تا.'
⑱تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'مين شيطانَ نا اِين کِرتي ڏِٺو
اَهي جِين آڪاس مان کِوَڻ کِري تِي. ⑲جوئو، مين اَوهان نا ايهڙِي
طاقت ڏِنِي اَهي جِڪي سين اوهِين نانگ آن وِچُوئان نا لتاڙي سگهو،
آن دُشمن شيطانَ وٽا سجِي طاقت کٽي جائو. اَوهان نا ڪوئِي پڻ شئي
نُقصانَ ڪِنهِي ڏي. ⑳توئي پڻ اِيئي وات تي خُوش مہَ ٿيو تہ يُوت
اَوهانجو کهڻ مچين تا. پڻ اِيئي وات تي خُوش ٿيو تہ اَوهانجا نان
آڪاس ۾ لِکيَل اَهين.'

يِسُوع رو خُوش ٿيڻ

(متِي 11:25-27، 13:16-17، لُوقا 10:21-24)

㉑اُوئي ئيج ٽاٽي يِسُوع پَوِيتر آتما ري ڪري گهڻو خُوش ٿيو،
آن کهيانتي تہ، 'اي پِتا، ڌرتِي آن آڪاس را مالِڪ، هُون تاهجا ٿورا
مجان تو تہ تين اي واتين سمجهُو آن عقل واڙان وٽا لِڪائي رکين
اَهين، آن جِڪان نا سمجهہ ڪو اَهي، اُوئان وٽ پڌرين ڪرين اَهين.
هوئي پِتا، اي سجو ئي تين آپرِي مرضِي آن خُوشِي سين ڪريو اَهي.
㉒مانهجي پِتا سجو ئي مانهجي وس ۾ ڏِنو اَهي. ٻيجو ڪوئِي
ڪو تو اوڙکي تہ پُتر ڪوڻ اَهي، رُگو پِتا اوڙکي تو. ٻيجو ڪوئِي
ڪو تو اوڙکي تہ پِتا ڪوڻ اَهي، رُگو پُتر اوڙکي تو، آن او پڻ
اوڙکي تو جِڪي وٽ پُتر پِتا نا پڌرو ڪرڻ چاهي تو.'

23 پوءِ يِسُوع چيلان سمهون ڦِري رُگو اُوئان نا کهيو تہ،
'ياگوارا اَوهِين اَهو، جو اي واتين اَنکيان سين ڏيکو تا. 24 کِي تہ
هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِکو واتين اَوهِين ڏيکو تا، او واتين
ڏيکڻ سارُون گهٽا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙا آن راجا سِکتا رهيا،
پڻ اُوئان کو ڏِئين. آن جِکو واتين اَوهِين سنيڙو تا، او واتين سنيڙڻ
سارُون پڻ او سِکتا رهيا، پڻ اُوئان کو سنيڙين.'

نيک سامرِي رو مِثال

25 اُوئي سين پوءِ هيکي پندت اُٺي يِسُوع نا آزماڻ سارُون کهيو
تہ، 'گرُو جِي، هُون کِي کران جو مِنا هميشہ رو جِيوَن جُڙي؟'
26 اِيئي تي يِسُوع کهيو تہ، 'شاستر مِہ کِي لِکيَل اَهي؟ او
پڙهڻ سين اَوهِين کِي تا سمجهو؟'
27 تڏهين اُوئي وڙتي ڏِني تہ، 'تُون پريُو آپري اِيشوَر سين آپري
پُوري دِل، آپري پُورِي جانَ، آپرِي پُورِي طاقت آن آپري پُوري عقل
سين پريم کر،* آن آپري پاڙي واڙان سين اِتو پريم کر جِتو تُون
آپ سين کرين تو.'**
28 اِيئي تي يِسُوع کهيو تہ، 'اَوهان بِلکُل صحِيح کهيو. اِين ئيج
کرو، تو هميشہ رو جِيوَن جُڙسي.'
29 پڻ اُوئي آپ نا سچو ثابت کرڻ سارُون يِسُوع نا کهيو، 'تو
پوءِ مانهجو پاڙي واڙو کوڻ اَهي؟'
30 تڏهين يِسُوع وڙتي ڏِني تہ، 'هيک ماڙهُو هتو. او يرُوشلم
شهر سين يريحُو شهر سمهون گيو پي. رستي مِہ اُوئي نا ڏاڙيل

* اِستِشنا 5:6 پڙهو
** اَحبار 18:19 پڙهو

قِري آيا. اُوئان اُوئي را گيا اُتاري ليا، آن ڏاڍو ڪُٽي اَڌ مُئو ڪري
ڇڏي پرها گيا.

(31) پڇي ڪِي ٿيو تہ هيڪ پُوجارِي اُوئي واٽ تا گيو پي. پُوجارِي
جڏهين اُوئي نا ڏِٺو، تڏهين پاسو ڏي هليو گيو.

(32) ساڳِي نمُوني لاوِي ذات رو هيڪ ماڙهُو جڏهين اُٿ آيو، تڏهين
او پڻ اُوئي نا ڏيکي پاسو ڏي هليو گيو.

(33) پڻ سامرِي قوم رو هيڪ ماڙهُو پنڌ ڪرتي جڏهين اُوئي وٽ
آئي پُڳو، تڏهين اُوئي نا ڏيکي قياس آيو. (34) او اُوئي وٽ آيو، آن
اُوئي ري ڦٽان تي تيل آن اَنگُوران رو رس مکي پٽِي بڌيانتي. پڇي
اُوئي ناِ آپري ويهتر تي چاڙهي هيڪِي هوٽل ۾ لي گيو، آن اُٿ اُوئي
رِي سنڀال ڪريانتي. (35) بِيجي ڏِينهہ اُوئي چاندِي را ٻہ سِڪا ڪڍي
هوٽل ري ڌڻِي نا ڏي کهيو تہ، 'اِيئي رِي سنڀال ڪرتو رهہ، آن تاهجو
جِتو وڌِيڪ خرچ لڳو، او هُون وڙتو تِنا ڏي جائِيس.'

36 پڇي يِسُوع پنڊت سين پُڇيو تہ، ’هي اَوهانجو ڪيهڙو خيال
اَهي تہ جڪو ماڙهُو ڌاڙيلان وٽ ڦاٿو تو، اُوئي رو اِيئان ٽِنهان مان
ڪِهو پاڙي واڙو ٿيو؟‘
37 اِيئي تي پنڊت وڙتي ڏِني تہ، ’او ٿيو جِڪي نا اُوئي تي قياس
آيو.‘
تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، ’اَوهِين پڻ جائي اِين رو اِين ڪرو.‘

يِسُوع رو مارٿا آن مريَم ري گهري جاڻ

38 يِسُوع آن اُوئي را چيلا واٽ ڏي گيا پي، تو يِسُوع هيڪي
گان مِ آيو. اُوئي گان مِ هيڪ ڏوسِي هتِي، جِڪي رو نان مارٿا هتو.
اُوئي يِسُوع نا آپري گهري تِڪايو. 39 اُوئي ڏوسِي رِي هيڪ ٻيهن پڻ
هتِي، جِڪي رو نان مريَم هتو. او يِسُوع ري پگان وٽ ٻيسي اُوئي
رين واتين سنيڙڻ لگِي.
40 پڻ مارٿا سانجڻ رو گهڻو ڪم هوڻ ري ڪري پريشانَ هتِي،

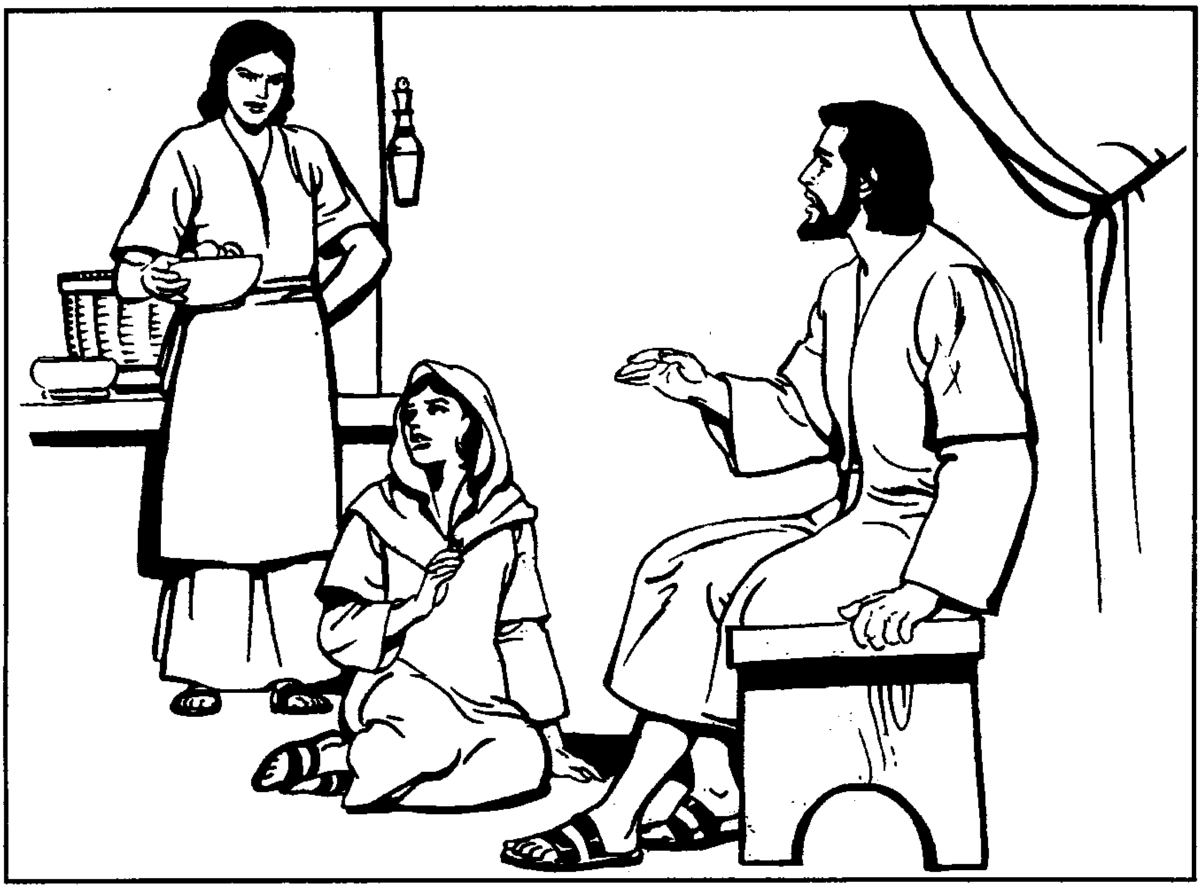

اِيئي ڪري يِسُوع نا آئي ڪهيانتِي تہ، ’پرڀُو، ڪِي اَوهان نا اِيئي وات
رو ڪوئِي خيال ڪو تو تي؟ تہ مانهجِي ٻيهن مِنا ڪم ۾ هيڪلِي
چڙي ڏِنِي اَهي. هي اِيئي نا مانهجِي مدد ڪرڻ رو ڪهو.‘
(41) پرڀُو يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، ’مارٿا، تُون گهڻيان واتيان ري
گڻتيان آن تڪلِيفان ۾ اَهين. (42) پڻ رُڳو هيڪِي وات رِي ضرُورت
اَهي. مريَم اي سُٺِي وات چُندي لئِي اَهي، جِڪو ڪڏهي پڻ اِيئي وٽا
ڪسِي ڪِنهِي جائي.‘

يِسُوع رو آپري چيلان نا دُعا سِکاڻ

(متِي 6:9–13، 7:7–11، لُوقا 11:1–13)

11 (1) هيڪ ڏِينهہ يِسُوع هيڪي هند دُعا منگِي پي. جڏهين او
دُعا منگي رهيو، تڏهين آپري چيلان مان هيڪي جٽي اُوئي
نا ڪهيو تہ، ’پرڀُو، جِين يُوحنا آپري چيلان نا دُعا منگڻ سِکايا تا،

تِين اَوهِين پڻ اَسان نا سِکائو.'

②تو يِسُوع چيلان نا کهيو تہ، 'جڏهين اَوهِين دُعا منگو، تڏهين اِين کهيا:

'اي پِتا، تاهجو نان پَوِيتر مجيو جائي.
تاهجو راج آئي.
③اَسانجِي روز رِي روٽِي هر روز اَسان نا ڏي.
④اَسانجا ڏوه اَسان نا معاف کر،
کِي تہ اَسِين آپ پڻ آپري سجان ڏوهاريان نا
معاف تا کران.
آن اَسانجو آزمتو مہَ لي.'

⑤پچي يِسُوع چيلان نا کهيو تہ، 'فرض کرو تہ اَوهانجو هيک دوست هوئي، آن آڌِي رات رو اَوهِين اُوئي ري گهري جائي کهو

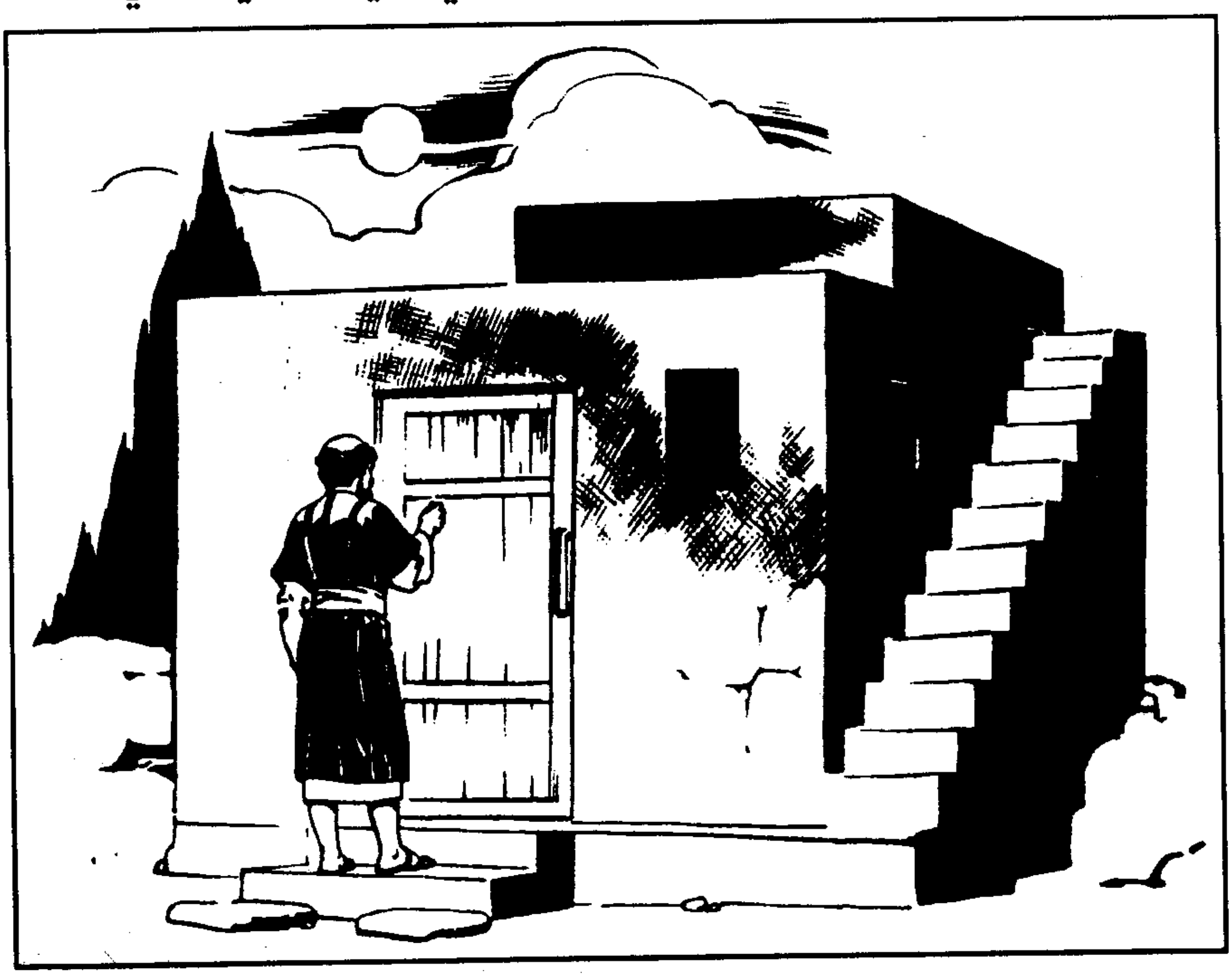

تہ، 'يائِي، مِنا تِن روٽِين اُڌارين ڏي، (6) کِي تہ مين وٽ آڙگي پنڌ
سين هيڪ مهمانَ آيو اَهي، آن مين وٽ اُوئي نا کاراڻ سارُون کِينھ
کو اَهي.'
(7) فرض کرو تہ اَوهانجو دوست پِتريا اِين تو کهي تہ، 'مِنا
تنگ مَ کر. هِيٽا در بند پيو اَهي، آن مانهجا ٻاڙيا مين پيڙا سُتل
اَهين. هُون اُٿي تِنا کِينھ کو تو ڏي سگهان.'
(8) هُون اَوهان نا کهان تو تہ اَوهانجِي دوستِي هوتي پڻ او اُٿي
اَوهان نا کِينھ کِنهِي ڏي. پڻ جڏهين اَوهِين منگڻ بند نہ کرسو،
تو نيٺ او اُٿسي، آن جِکِين اَوهان نا کپي تو، او ڏيسي.
(9) تو هُون اَوهان نا کهان تو تہ منگو، تہ اَوهان نا ڏِنو جاسي،
جوئو، تہ اَوهِين ليسو، در کڙکائو، تہ او اَوهان سارُون کُليو جاسي.
(10) کِي تہ جِکو پڻ منگسي، اُوئي نا جُڙسي، جِکو پڻ جوسي، او
ليسي، آن جِکو پڻ در کڙکاسي، اُوئي سارُون کوليو جاسي.

(11) اَوهان مِ ايهڙو کوئِي باپ اَهي
کِي؟ (جِکي وٽا ڏِکرو روٽِي منگي،
پڻ باپ اُوئي نا روٽِي ري بدلي پٿر
ڏي.) يا ڏِکرو مڇِي منگي، پڻ باپ
اُوئي نا مڇِي ري بدلي نانگ ڏي.
(12) يا ڏِکرو اِينڊو منگي، آن باپ
اُوئي نا وِڇُون ڏي؟ (13) اَوهِين خراب
اَهو، توئي پڻ آپري ٻاڙيان نا سُٺين
شئين ڏي سگهو تا. تو پِڇي اَوهانجو
آکاسِي پِتا اُوٺان نا ضرُور پَوِيتر آتما
ڏيسي، جِکو اُهُئي وٽا منگين تا.'

يِسُوع رو آپري دُشمن شيطانَ ري راج نا آپ سين هيٺ رکڻ

(متِي 12:22-30، مرقس 3:20-27، لُوقا 11:14-23)

14 هيکِي گھوئِي يِسُوع هيکي ايھڙي ماڙھُو مان پُوت کڍيو
جِکي نا پُوت گُونگو کري ڇڏيو تو. جڏھين پُوت نِسري گيو، تڏھين
گُونگو ماڙھُو بولڻ لگو. اِيئي تي اُٿ جِکو گھڻا ماڙھُو هتا، او
حيرانَ تي گيا.
15 پڻ اُوئان ماڙھُوئان مان کينهک جڻان کهيو تہ، 'اي ماڙھُو
پُوتان ري اَگواڻ بعلزبُول رِي طاقت سين پُوت کڍي تو.' 16 آن بِيجان
يِسُوع نا آزماڻ سارُون کهيو تہ، 'اَسان نا اِيشوَر ري طرف سين
کوئِي نِشانِي ڏيکاڙو.'
17 پڻ يِسُوع اُوئان رو خيال سمجھي کهيو تہ، 'جِکي راج ري
ماڙھُوئان مِہ ڦوٽ پئِي جائي تِي، او راج ختم تي جاسي، آن جِکي
گھر مِہ کِروڌ هوسي، او ناس تي جاسي. 18 ساگِي نمُوني جي شيطانَ
ري راج مِہ پڻ ڦوٽ هوسي، تو او کِين رهي سگھي تو؟ توئي پڻ
اَوهِين کهو پيا تہ هُون بعلزبُول رِي طاقت سين پُوت تو کڍان.
19 جي هُون بعلزبُول رِي طاقت سين پُوت تو کڍان، تو پڇي
اَوهانجا آپرا ماڙھُو کي رِي طاقت سين پُوت کڍين تا؟ او آپ اي
فيصلو کري کهسين تہ اَوهِين غلط اَهو. 20 پڻ هُون تہ اِيشوَر رِي
طاقت سين پُوت کڍان تو، اِيئي کري اِين سمجھو تہ اِيشوَر رو راج
اَوهان مِہ آئي گيو اَهي.
21 جڏھين هيک طاقت واڙو ماڙھُو آپرا سجا ئي هٿيار کٽي آپري
گھر تي چونکِي ڏي تو، تو اُوئي را سجا ئي ٽپڙ ٽاڙِي بچيا پيا
هوسين. 22 پڻ جڏھين اُوئي سين گھڻِي طاقت واڙو اُوئي تي آئي

قبضو تو ڪري، تڏهين اُوئي وتا او هٿيار ڪسي تو لي، جڪان تي
اُوئي رو ڀروسو هتو، آن اُوئي را سجا ئي ٿيڙ ٿاڙي وِرهائي تو ڇڏي.
23جِڪو مانهجي پاسي ڪو اَهي، او مانهجي خِلاف اَهي. آن
جِڪو مين ڀيڙو ٿي ماڙهُو ڀيڙا ڪو تو ڪري، او پکيڙي تو.'

ڀُوتان رو پڇو آڻ

(متِي 12:43–45، لُوقا 11:24–26)

24جڏهين ڪيهِي ماڙهُو مان ڀُوت نِسري جائي تو، تڏهين او
بيابانَ مِ آپري آرام ڪرڻ رِي جگها جوڻ سارُون ايڻ اوڻ ڦِرتو رهسي.
جي جگها ڪو ٿِي جُڙي، تو ڀُوت اِين سوچسي تہ، 'هُون وڙي پڇو
اُوئي گهري جائُون جِڪي سين نِسريو تو.' 25اُت ڀُجي او جوئي تو
تہ گهر صاف اَهي، آن سجو ئي سامانَ ٺِيڪ پيو اَهي. 26تڏهين او
جائي آپ سين پڻ بُڇڙا ڀِيجا ست ڀُوت تيڙي آئي تو، آن سجا ئي
اُوئي ماڙهُو نا لگي اُوئي مِ رهين تا. نيٺ اُوئي ماڙهُو رِي حالت
اَگلي سين پڻ وڌِيڪ خراب ٿي جائي ٿِي.'

ڀاگوازا ماڙهُو

27جڏهين يِسُوع او واتين پي ڪرين، تڏهين ماڙهُوئان ري ميڙ
مان هيڪِي ڏوسِي وڏي سڏا ڪهيو تہ، 'وڏي ڀاگوازِي او اَهي جِڪي
اَوهان نا جڻيو آن بُبو پيئاڙيو.'
28اِيئي تي يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'اي تہ ٺِيڪ اَهي. پڻ
وڌِيڪ ڀاگوازا او اَهين جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا، آن اُوئي
تي هلين تا.'

ماڙھُوئان رو يِسُوع نا وڏو ڪم ڏيکاڙڻ رو ڪھڻ

(متِي 12:38-42، لُوقا 11:29-32)

29جڏھين يِسُوع ري آڪِين پاڪِين گھڻا ماڙھُو ڀيڙا ٿيتا گيا،
تڏھين يِسُوع اُوئان نا ڪھڻ لگو تہ، 'اِيئي زماني را ماڙھُو ڪيھڙا
خراب اَھين، ڪِي تہ او پرچا ڏيکڻ چاھين تا. پڻ اِيئان نا رُگو اِيشوَر
رو نياپو ڏيڻ واڙي يُوناہ رِي نِشانِي ڏيکاڙِي جاسي، بِيجِي ڪوئِي پڻ
نہ. 30جيھڙي نمُوني يُوناہ نِينوَہ شھر ري ماڙھُوئان سارُون نِشانِي
ٿيو تو، ايھڙي نمُوني مُنش پُتر اِيئي زماني ري ماڙھُوئان سارُون
نِشانِي ٿيسي.
31نيا ڪرڻ ري ڏِينھ ڪاڇيلي مُلڪ رِي راڻِي اِيئي زماني ري
ماڙھُوئان ڀيڙِي اُٺي ڀيچسي، آن اِيئان نا ڏوھارِي ڪرسي. ڪِي تہ او
آپ سُليمانَ راجا ري عقل رين واتين سنيڙڻ سارُون گھڻي پنڌ سين
آئِي تِي. پڻ جوئو، اِٿ ھيڪ ايھڙو اَھي جِڪو سُليمانَ سين وڏو اَھي.
32نيا ڪرڻ ري ڏِينھ نِينوَہ شھر را ماڙھُو اِيئي زماني ري
ماڙھُوئان ڀيڙا اُٺي ڀيچسين، آن اِيئان نا ڏوھارِي ڪرسين. ڪِي تہ
اُوئان يُوناہ رو نياپو سنيڙي آپري پاپان سين تويان ڪرِي تِي. پڻ
جوئو، اِٿ ھيڪ ايھڙو اَھي جِڪو يُوناہ سين وڏو اَھي.'

بدن رِي روشنِي

(متِي 5:15، 6:22-23، لُوقا 11:33-36)

33ڪوئِي ماڙھُو ايھڙو ڪو اَھي جِڪو ڏِيئو ٻاڙي اُوئي نا لِڪائي،
يا ڪيھِي ٺان ھيٺيا ڍڪي ڇڏي. پڻ او اُونچو رکسي، تہ جِين اُوئي
گھر ۾ آڻ واڙان نا ساھو ٿي.

34 اَوهانجين اَکين اَوهانجي بدن سارُون ڏِيئو اَهين. جي او سجين سارَين اَهين، تو اَوهانجو سجو بدن روشنِي سين پريَل هوسي. پڻ جي او خراب اَهين، تو اَوهانجي بدن مِ اَنڌارو ئي اَنڌارو اَهي. 35 اِيئي ڪري خيال رکو تہ اَوهان مِ جِڪو روشنِي اَهي، او اَنڌارو نہ هوئي. 36 ايهڙِي نمُوني جي اَوهانجو سجو بدن روشنِي سين پريَل هوئي، آن اُوئي ري ڪيهِي پڻ حِصي مِ اَنڌارو نہ هوئي، تو بدن مِ ايهڙِي روشنِي تيسي جيهڙِي روشنِي ڏِيئو اَوهان تي چمڪائي تو.'

يِسُوع رو فرِيسيان آن پنڊِتان نا ڏوهارِي ڪرڻ

(متِي 23:1-36، مرقس 12:38-40، لُوقا 11:37-54)

37 جڏهين يِسُوع واتين ڪري رهيو، تڏهين هيڪي فرِيسِي تولي ري ماڙهُو اُوئي نا روٽِي رِي دعوَت ڏِني. تو يِسُوع اُوئي ري گهري گيو، آن روٽِي کاڻ بيٺو. 38 پڻ فرِيسِي اي ڏيکي حيرانَ تي گيو تہ يِسُوع روٽِي کاڻ سين اَگ مِ ڌرم رِي رِيت ري جين آپرا هٿ ڪو ڌويا.

39 تڏهين پرڀُو يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'جوئو، اَوهِين فرِيسِي ماڙهُو آپري پيئالي آن پليٽ رو باهرلو پاسو تہ صاف ڪرو تا، پڻ اَوهانجو اَندر تہ لالچ آن بُرائِي سين پريو پيو اَهي. 40 اي بيوَقُوفان، جِڪي ٺاهڻ واڙي بدن رو باهرلو پاسو ٺاهيو اَهي، اُوئي اَندرلو پڻ ٺاهيو اَهي. 41 پڻ جِڪين اَوهان وٽ اَهي، او غرِيبان نا دِل سين ڏي ڇڏو، تو اَوهان سارُون سڀ ڪُجھ صاف تي جاسي.

42 اي فرِيسيان، اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڪِي تہ اَوهِين ڦُودني، سوئان آن هر هيڪ ايهڙِي ڀاجِي ري فصل مان ڏسون حِصو تہ اِيشوَر ري نان تي ڏيو تا. پڻ اِنصاف ڪرڻ آن اِيشوَر سين پريم ڪرڻ رِي ڪوئِي پروَاھ ڪو تا ڪرو. اَوهان نا اِين اِنصاف آن پريم ڪرڻ کپي،

آن او واتين پڻ ڇڏڻ نہ کپين.

43اي فرِيسيان، اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇو تہ اَوهانجو شونق
اي اَهي تہ مندران ۾ اَوهِين سجان سين سُٺي جگها تي ويسو، آن
بازاران ۾ ماڻهُو اوهان سين عِزت سين مِلين.

44اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇو تہ اَوهِين اُوٺان قبران ري جِين اَهو
جِڪو پڌرين ڪو اَهين، آن ماڻهُو بي خبرِي ۾ اُوٺان تي هلين تا.'

45پڇي پندتان مان هيڪي جٽي يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي،
اَوهانجي واتيان سين اَسانجِي بي عِزتِي پئِي تي.'

46اِيئي تي يِسُوع ڪهيو تہ، 'اي پندتان، اَوهان سارُون پڻ ڏُک
اَهي، ڇو تہ اَوهِين ماڻهُوئان تي يار اِتو ناکو تا جو او ڪٽي
ڪو تا سگهين. پڻ اَوهِين آپ تہ اُوٺان نا يار ڪٽاڻ سارُون هٿ ئي
ڪو تا ڏيو.

47اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇو تہ اَوهِين اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ
واڙان را قُبا نهرائو تا، جِڪان نا اَوهانجي باپ ڏاڏان مارائي ڇڏيا.
48اِين ڪرڻ سين اي وات پڌرِي تي تِي تہ اَوهِين مجو تا تہ اَوهانجي
باپ ڏاڏان ٺِيڪ ڪريو تو. ڇو تہ اُوٺان نياپو ڏيڻ واڙان نا مارائي
ڇڏيا، آن اَوهِين اُوٺان را قُبا تا نهرائو. 49اِيئي ڪري اِيشوَر آپرِي
عقل سين ڪهيو اَهي تہ، 'هُون مانهجا نياپو ڏيڻ واڙا آن خاص چيلا
اُوٺان وٽ ميلهِيس. اُوٺان مان ڪينهڪ او ماري ڇڏسين، آن ڪينهڪ
تنگ ڪرسين.'

50اِيئي ڪري دُنيا رِي شرُوعات سين لي جِڪو اِيشوَر رو نياپو
ڏيڻ واڙان را خُونَ ٿيا اَهين، اُوٺان سجان ري خُونَ رو حِساب اِيئي
زماني ري ماڻهُوئان وٽا ليو جاسي. 51هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ
هابِل سين لي زڪرياہ تائِين، جِڪي نا وڏي مندر ۾ قُربانِي چاڙهڻ

رِي جگھا آن پَوِيتر جگھا ري وچ ۾ مارائي چڈيو، اُوئان سجان ري
خُونَ رو حِساب اِيئي زماني ري ماڙهُوئان وٽا ليو جاسي.
52اَوهان پنڊتان سارُون ڈُک اَهي، ڪِي تہ اَوهان عِلم رِي چابِي
تہ ڪسي لئِي اَهي، پڻ اَوهِين آپ اَندر ڪو گيا، آن جِڪو گيا پي،
اُوئان نا پڻ اَوهان روڪي چڈيا.'
53جڈهين يِسُوع اُوها رَوانو ٿيو، تو اُوئي ٽاٽي سين لي پنڊتان
آن فرِيسيان اُوئي سين وير رکڻ شرُوع ڪريو، آن اُوئي وٽا گهٽين
واتين پُڇڻ لگا. 54اُوئان اي وجھ پي جويو تہ يِسُوع ڪو ايھڙِي
وات ڪري، جِڪي ۾ اُوئي نا ڦاسائُون.

فرِيسيان رِي نڳِي سين پاسو ڈيا

(متِي 10:26–27، لُوقا 12:1–3)

12 1اِتي ۾ هزارين ماڙهُو آئي ڀيڙا ٿيا، جِڪو هيڪي بِيجي مٿي
پي کِريا. تڈهين يِسُوع پهلڪيا آپري چيلان نا ڪهڻ لگو تہ،
'فرِيسيان رِي نڳِي سين هُوشيار رهو، جِڪو گوهيَل ڪٽي اَٽي ري جِين
اَهي. 2جِڪو پڻ شئي ڍڪيَل اَهي، او پڌرِي ٿيسي، آن جِڪو پڻ
وات لِڪيَل اَهي، اُوئي رِي خبر پئي جاسي. 3اِيئي ڪري جِڪو واتين
اَوهان اَنڌاري ۾ ڪرين هوسين، او ساهي ۾ سنيڙاجسين. آن جِڪو
واتين اَوهان بند ڪوٽيان ۾ ماڙهُوئان ري ڪنان ۾ ڪهين هوسين، او
سجان نا ڪُڈان رِي ڇِت مٿا وڈي آواز سين سنيڙائين جاسين.'

ماڙهُوئان سين متان بِيهاجيا

(متِي 10:28–31، لُوقا 12:4–7)

4'اي مانهجان دوستان، هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اُوئان سين

متان بِيهاجيا جِڪو اَوهانجو بدن ناس ڪري سگهين تا، پڻ اُوئي سين
پڇي بِيجو ڪِينهہ ڪو تا ڪري سگهين. (5) پڻ هُون اَوهان نا سنيڙائُون
تو تہ ڪي سين بِيهاجڻ ڪپي. رُگو اُوئي سين بِيهاجو جِڪي نا مارڻ
سين پڇي نرگ ۾ ناکڻ رِي طاقت اَهي. هوئي، هُون اَوهان نا ڪهان
تو تہ اُوئي سين بِيهاجو.
(6) اَوهان نا خبر اَهي تہ جِڪو چِڙڪين اَهين، او بِيان رُوپِيان رين
پنچ پِين جُڙين. پڻ اُوئان مان ڪيهِي نا پڻ اِيشوَر ڪو تو وِساري.
(7) اَوهانجي تہ مٿي را متوَاڙ پڻ اِيشوَر را سارِيَل اَهين. اِيئي ڪري
بِيهاجو مَ، ڪِي تہ اَوهانجِي قِيمت گهڻيان چِڙڪيان سين گهڻِي مٿي
اَهي.

آپ نا يِسُوع رو چيلو ڪهڻ سين متان بِيهاجيا

(متِي 10:32–33، 12:32، 10:19–20، لُوقا 12:8–12)

(8) 'هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ جِڪو ماڙهُوئان ري رُوبرُو اِين
ڪهي تو تہ او مين تي وِشواس رکي تو، هُون مُنش پُتر پڻ اِيشوَر
ري فرِشتان ري رُوبرُو اِين رو اِين ڪهيس تہ او وِشواس رکي تو.
(9) پڻ جِڪو ماڙهُوئان ري رُوبرُو اِين ڪهي تو تہ او مين تي وِشواس
ڪو تو رکي، تو اِيشوَر ري فرِشتان ري رُوبرُو اِين رو اِين ڪهيو
جاسي تہ او وِشواس ڪو تو رکي.
(10) جِڪو ماڙهُو مين مُنش پُتر ري خِلاف ڪِينهہ ڪهي تو، اُوئي
نا معافِي جُڙسي. پڻ جِڪو پَوِيتر آتما ري خِلاف بُچڙو تو بولي، اُوئي
نا معافِي ڪِنهِي جُڙي.
(11) جڏهين ماڙهُو اَوهان نا مندران ۾ پنچائِتان وٽ، اَگواٽان وٽ
يا ڪورٽان ۾ تيڙي جائين، تو اَوهين اي گٽتِي متان ڪريا تہ اَسين

ڪيھڙي ورتي ڏيئان آن ڪِي ڪھان. ⑫ڪِي تہ اُوئي ئيج ٽاٽي پَوِيتر
آتما اَوھان نا او سجين ئي واتين سِڪاسي جِڪو اَوھان نا ڪھٽين
ھوسين.'

بي عقل زمِيندار رو مِثال

⑬پڇي اُوئان گھٽان ماڙھُوئان مان ھيڪي جٽي يِسُوع نا ڪھيو
تہ، 'گرُو جِي، مانھجي ڀائِي نا ڪھو تہ جِڪو اَسانجي اَبا رِي
مِلڪيَت اَھي، اُوئي مان مانھجو حِصو مِنا ورِھائي ڏي.'

⑭پڻ يِسُوع ڪھيو تہ، 'ڀائِي، مِنا اَوھانجو فيصلو ڪرڻ واڙو آن
حِصو ورِھاڻ واڙو ڪي چُنديو اَھي؟ اي تہ مانھجو ڪم ڪو اَھي.'

⑮تڏھين يِسُوع اُوئان سجان نا ڪھيو تہ، 'ھُوشيار ٿيو. آپ نا ھر
لالچ سين بچائو، ڪِي تہ گھٽي مال مِلڪيَت سين ماڙھُو رِي حَياتِي
ڪو تِي ٿھي.'

⑯پڇي يِسُوع اُوئان نا ھيڪ مِثال ڏِنو. 'ھيڪ شاھُوڪار ماڙھُو
ھتو. اُوئي رِي زمِينَ ھتِي جِڪي ۾ تمام سُنو فصل ٿيو تو. ⑰تڏھين
او سوچڻ لگو تہ، 'مين وٽ اِيئي فصل رکڻ رِي گھتِي ئي ڪو اَھي.
ھي ھُون ڪِي ڪران؟' ⑱نيٺ اُوئي سوچيو تہ، 'ھُون اِين ڪران،
مانھجا گُدام ڪولائي وڏا ٺاھرائُون. پڇي اُوئان ۾ ھُون مانھجو سجو
ئي فصل رکان. ⑲پڇي ھُون آپ نا اِين ڪھيس تہ، 'تين وٽ اِتو
فصل پيڙو ڪريَل اَھي، جِڪو گھٽا سال ڪِنھِي کُٽي. تُون آپرِي حَياتِي
آرام سين گُذار. کا پِي، آن موج ڪر.'

⑳پڻ اِيشوَر اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اي بيوَقُوف، تاھجو تہ ساس
اَجوڪِي رات ۾ ڪڍيو جاسي. پڇي تين جِڪِين پيڙو ڪري رکيو اَھي،
او ڪي رو ٿيسي؟'

㉑پڇي يِسُوع اُوئي وات رو اي مطلب ڪديو تہ، 'او ماڑهُو
ايهڙو اَهي جِڪو آپ سارُون مال مِلڪيَت ڀيڙي ڪري تو، پڻ او اِيشوَر
رِي نظر ۾ شاهُوڪار ڪو اَهي.'

اِيشوَر تي ويساه رکو

(متِي 25:6-34، لُوقا 22:12-31)

㉒پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، 'اِيئي ڪري هُون اَوهان
نا ڪهان تو تہ آپرِي حَياتِي سارُون گٹتِي متان ڪريا تہ اَسِين ڪِي
کاسان؟ نِڪو ئي آپري بدن سارُون تہ اَسِين ڪِي پهرسان؟ ㉓ڪِي تہ
حَياتِي کاڏي سين وڏِيڪ اَهي، آن بدن گيان سين وڏِيڪ اَهي.
㉔هاڏان نا جوئو. او نِڪو کيڙين تا نِڪو ئي لُٹين تا. اُوئان وٹ
نِڪو گُدام اَهين نِڪو ئي ڪوٺين. توئي پڻ اِيشوَر اُوئان نا کاڏو

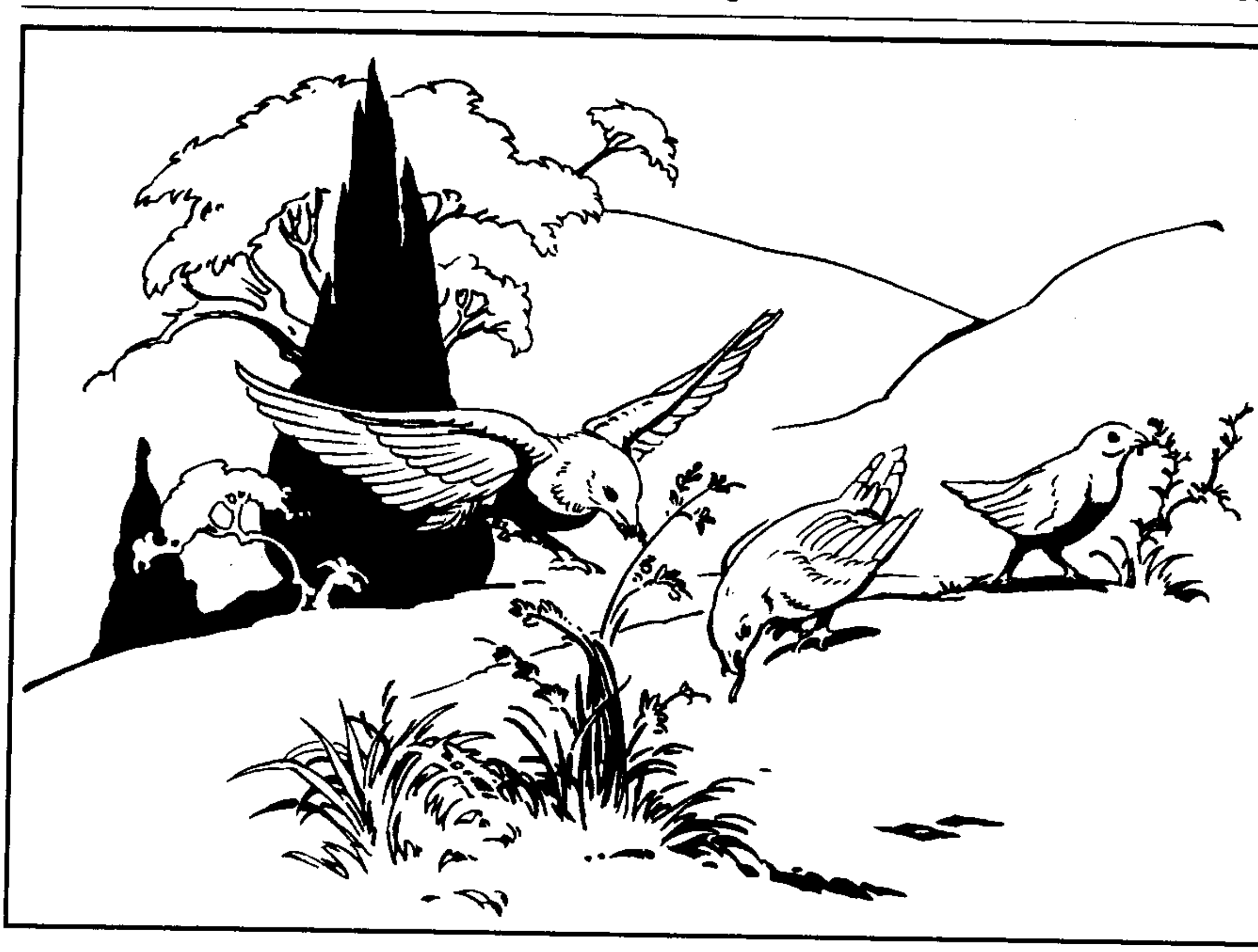

ڏي ٿو. اَوهِين تہ پکيان سين تمام گهڻا مٿي آهيو.
25اَوهان ۾ ايهڙو ڪوڻ اَهي؟ جِڪو گڻتي ڪري آپري حَياتِي
رو هيڪ مِنٽ پڻ وڌائي سگهي. 26جي اَوهان سين اي نِنيڪِي
وات پڻ ٿي ڪو تِي سگهي، تو پڇي بِيجيان واتيان سارُون گڻتِي
ڪِي تا ڪرو؟
27جهنگلِي گُلان نا جوئو تہ او ڪِين تا اُگين. او نِڪو محنت
تا ڪرين، نِڪو ئي ڪپڙا تا ناهين. پڻ هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ
راجا سُليمانَ پڻ آپرا اُونچي ۾ اُونچا گيا پهري اِيئان گُلان جيهڙو
سُٺو ڪو لگتو. 28اِيشوَر ايهڙي جهنگلِي گاهہ نا ويس تو پهرائي،
جِڪو اَج پيٽو اَهي آن سَواري چُلهي ۾ ناکيو جاسي. تو پڇي اي
توڙهو ويساهہ رکڻ واڙان، او اَوهان نا پڻ ضرُور ويس پهراسي.
29پيجو تہ اَوهِين اي خيال مَ ڪرو تہ اَسِين ڪِي کاسان آن ڪِي
پِيسان، نِڪو ئي اِيئي سارُون اَوهان نا گڻتِي ڪرڻ کپي. 30ڪِي تہ

دُنيا رين سجين قومان اِيمان واتيان سارُون خيال ڪرين تين. آن
اَوهانجي تہ پِتا نا خبر اَهي تہ اَوهان نا اِيمان شئيان رِي ضرُورت
اَهي. 31 پڻ اَوهِين اِيشوَر ري راج ۾ آپرو جِيوَ لڳائو، تو پڇي اي
سجين ئي شئين پڻ اَوهان نا جُڙسين.'

آڪاسِي مِلڪيَت

(متِي 6:19-21، لُوقا 12:32-34)

32 'مانهجِي نِنڍڪِي ٽولِي، اَوهِين متان ٻِيهاجيا، ڪِي تہ اَوهانجي
آڪاسِي پِتا رِي مرضِي اي اَهي تہ او اَوهان نا آپرو راج ڏي. 33 اَوهِين
آپرين شئين ويچِي پئِيسا اِيشوَر ري نان تي ڏي چڏو، آن اَوهِين
آڪاس ۾ آپ سارُون ايهڙا ٻٽُون تَيار ڪرو جِڪو ڪڏهي ڪِنهِي ٽُٽين،
آن اُت ايهڙِي مِلڪيَت پيڙِي ڪرو جِڪو ڪڏهي ڪِنهِي ڪُٽي. اُت نِڪو
چور آئي تو، نِڪو ئي ڪِيڙا خراب تا ڪرين. 34 اَوهِين اِين ڪرو،
ڪِي تہ جِت اَوهانجِي مِلڪيَت اَهي، اُت اَوهانجو جِيوَ پڻ هوسي.'

جاڳتان نوڪران رو مِثال

35 'اَوهِين شيوا ڪرڻ سارُون آپرا سندرا ٻڌي تَيار تي ٻِيچو، آن
آپرا ڏِيئا ٻارِي رکو. 36 اَوهِين آپ نا اُوئان نوڪران ري جِين تَيار رکو
جِڪو آپري مالِڪ رِي واٽ پيا جوئين تہ جڏهين او وِيهان رِي دعوَت
سين پڇو وڙي، آن آئي در ڪڙڪائي، تڏهين او چيڪا اُتِي در کولين.
37 او نوڪر وڏي ڀاڳوارا اَهين جِڪان نا آپرو مالِڪ آئي جاڳتا ڏيکي.
هُون اَوهاِن نا سچ تو ڪهان تہ مالِڪ آپ سندرو ٻڌي روٽِي ڪاراڻ
سارُون اُوئان نوڪران نا ٻيسارسي، آن آپ اُوئان رِي شيوا ڪرسي.
38 جي مالِڪ آڌِي يا اَسُور رو آئي، آن آئي ڏيکي تہ او جاڳتا ٻيٺا

اَهين، تو او نوڪر ڪِڏا ڀاڳوارا اَهين.

39 پڻ اِي وات ياد رکو تہ جي گهر ري ڌڻِي نا اُوئي ٽاڻي رِي خبر هونت تہ چور ڪڏهين آسي، تو او جاگتو هونت آن آپري گهر نا کات لگڻ نہ ڏِنو هونت.

40 اِيئي ڪري اَوهِين پڻ تَيار رهو، ڪِي تہ اُوئي ٽاڻي رِي خبر اَوهان نا ڪو اَهي جِڪي مِہ مُنش پُتر آسي.'

اِيماندار آن بي اِيماندار نوڪران رو مِثال

(متِي 24:45–51، لُوقا 12:41–48)

41 پڇي پَطرس ڪهيو تہ، 'اي پريُو، او مِثال اَوهِين رُڳو اَسان سارُون تا سنيڙائو، يا سجان ماڙهُوئان سارُون؟'

42 تڏهين پريُو يِسُوع ڪهيو تہ، 'اِيماندار آن عقل واڙو نوڪر ڪوڻ اَهي؟ او نوڪر اِي اَهي جِڪي نا اُوئي رو مالِڪ ٻِيجان نوڪران متي رکي تو، تہ جين اِي اُوئان نا ٽاڻي تي روٽِي پاڻِي ڏي.

43 ڀاڳوارو او نوڪر اَهي جِڪي نا مالِڪ آپري آڻ ري ٽاڻي اِين شيوا ڪرتو ڏيکي. 44 هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان تہ او آپري سجِي مِلڪيَت اُوئي ري حَوالي ڪري ڇڏسي.

45 پڻ فرض ڪرو تہ او نوڪر دِل مِہ سمجهي، تہ مانهجو مالِڪ آڻ مِہ گهڻِي دير لگائي تو، آن پڇي او ٻِيجان نوڪران آن نوڪرياڻيان نا ڪُٽڻ شرُوع ڪري تو، آن آپ کائي پِيئي نشو ڪرڻ لگي تو. 46 تو اُوئي رو مالِڪ اُوئي ڏِينهہ آسي جِڪي ڏِينهہ رِي خبر نوڪر نا ڪِنهِي هوئي، آن اُوئي ٽاڻي آسي جِڪي ٽاڻي رِي اُميد نوڪر نا ڪِنهِي هوئي. پڇي مالِڪ آئي اُوئي نا ٽُڪرا ٽُڪرا ڪري ايهڙِي سزا ڏيسي جيهڙِي بي اِيمانَ ماڙهُوئان نا جُڙي تِي.

47او نوڪر جِڪي نا آپري مالِڪ رِي مرضِي رِي خبر اَهي، پڻ اُوئي رِي تَيارِي ڪو تو ڪري، نِڪو ئي اُوئي رِي مرضِي تي هلي تو، اُوئي نا ڏاڍِي مار جُڙسي. 48پڻ او جِڪي نا آپري مالِڪ رِي مرضِي رِي خبر ڪو اَهي آن سزا جيهڙو ڪم ڪري تو، اُوئي نا توڙهِي مار جُڙسي. جِڪي نا گهڻو ڏِنو گيو اَهي، اُوئي وتا گهڻو منگيو پڻ جاسي، آن جِڪي نا گهڻو سونپيو گيو اَهي، اُوئي وتا گهڻو وڌِيڪ منگيو پڻ جاسي.'

يِسُوع رِي ڪري ماڙهُوئان رو آپت مِ وِڙهڻ

(متِي 10:34-36، لُوقا 12:49-53)

49'هُون ڌرتِي تي جوت ڏيڻ آيو اَهان، آن ڪيهڙِي سُئِي وات ٿئِي هونت جي او اَگي لگل هونت. 50پڻ مِنا هيڪ پَوِيتر سِنانَ ليڻو اَهي، آن جِتِي تائِين اي وات پُورِي نہ ٿي، اُتِي تائِين هُون ڏاڍو پريشانَ اَهان.

51ڪِي اَوهِين اِين سمجهو تا تہ هُون ڌرتِي تي سنپ ڪراڻ آيو اَهان؟ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ سنپ ڪراڻ نہ، پڻ آپت مِ وِڙهاڻ آيو اَهان. 52ڪِي تہ اَج سين لي، جي هيڪي گهر مِ پنچ ياتِي هوسين، تو اُوئان مان ٽِن بِيان سين وِڙهيَل هوسين، آن بہ ٽِنهان سين وِڙهيَل هوسين. 53باپ ڏِڪري سين وِڙهيَل هوسي، آن ڏِڪرو باپ سين. ما ڏِڪرِي سين وِڙهيَل هوسي، آن ڏِڪرِي ما سين. ساسُو بئُوهارِي سين وِڙهيَل هوسي، آن بئُوهارِي ساسُو سين.'

زمانِي رِي خبر رکڻ

(متِي 16:2-3، لُوقا 12:54-56)

54پڇي يِسُوع سجان ماڙهُوئان نا ڪهيو تہ، 'جڏهين اَوهِين آنتولي پاسي ڪڪر ٿيتو ڏيکو تا، تڏهين جهٽ مِ اِين ڪهو تا تہ

ميھ آسي. آن اِين رو اِين ٿي تو. 55پڻ جڎھين ڪاڇي ھَوا لگي
ٿِي، تڎھين اِين ڪھو تا تہ لُو لگسي، آن اِين رو اِين ٿي تو. 56اي
ڪُوڙان ماڙھُوئان، اَوھِين ڌرتِي آن آڪاس ري نِشانيان رِي تہ خبر رکي
سگھو تا، پڻ اي ٽاٽو ڪِي ڪو تا اوڙکو؟'

دُشمنان سين ناھ ڪرڻ

(متِي 5:25–26، لُوقا 12:57–59)

57'اَوھِين آپ اي فيصلو ڪِي ڪو تا ڪرو تہ اَسان نا ڪِي ڪرڻ
کپي؟ 58جي ڪوئِي فريادِي اَوھان تي ڪيس ڪري اَوھان نا ڪورٽ
ہِ لي جائي، تو ڪوشِش ڪري اُوئِي سين واٹ ہِ ئي ٺاھ ڪرو، متان
او اَوھان نا جج وٹ تيڙي نہ جائي، آن جج اَوھان نا پولِيس ري حَوالي
نہ ڪري، آن پولِيس وڙي اَوھان نا جيل ہِ بند نہ ڪري ڇڎي. 59ھُون
اَوھان نا سنيڙائُون تو تہ جتِي ٽائِين قرض رِي پائِي پائِي پري ڪو تا
ڎيو، اُتِي ٽائِين اَوھانجِي جِند ڪِنھِي ڇُٽي.'

پاپان سين توبان نہ ڪرڻ رو نتِيجو

13 1اُوئي ٽاڻي ڪينھڪ ماڙھُوئان يِسُوع نا آئي اي وات
سنيڙائِي تہ گليل صُوبي ري ڪينھڪ ماڙھُوئان قُربانِي
پي چاڙھِي تہ اُوئان نا راج ڪرڻ واڙي پيلاطُس مارائي ڇڎيا.
2اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ڪِي اَوھِين اِين سمجھو
تا تہ اُوئان ماڙھُوئان سين اي ظُلم اِيئي ڪري ٿيو تو، جو او بِيجان
سجان گليل ري ماڙھُوئان سين وڌِيڪ پاپِي ھتا؟ 3نہ. اِين ڪو اَھي.
پڻ جي اَوھِين آپري پاپان سين توبان نہ ڪرو، تو اَوھِين پڻ سجا ئي
اُوئان ري جِين ختم ٿي جاسو. 4بِيجو تہ او اَڍاري ماڙھُو جِڪان تي

شِيلوخ نان ري پاڙي ۾ ٽنيو ڪِريو تو آن او مري گيا تا، ڪِي اَوهِين
اِين تا سمجهو تہ او بِيجان سجان يرُوشلم ۾ رهڻ واڙان سين وڌِيڪ
پاپِي هتا؟ (5)نہ. اِين ڪو اَهي. پڻ جي اَوهِين آپري پاپان سين تويان
نہ ڪرسو، تو اَوهِين پڻ سجا ئي اُوئان ري جِين ختم ٿي جاسو.'

ميوو نہ ڏيڻ واڙي وڻ رو مِثال

(6)پڇي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال ڏِنو تہ، 'هيڪي ماڙهُو رو
اَنگُوران رو باغ هتو، جِڪي ۾ هيڪ اَنجِير رو وڻ پوکيَل هتو. هيڪ
ڏِينهہ او اُوئي وڻ ۾ ميوو جوڻ سارُون آيو، پڻ هيڪ ئي ڪو ڏِنو.
(7)تڏهين اُوئي مالهِي نا ڪهيو تہ، 'ٽِنهان سالان سين هُون اِيئي وڻ
۾ ميوو جوڻ سارُون آئُون تو. پڻ مين ڪڏهي پڻ ڪِينهہ ڪو ڏِٺو اَهي.
اِيئي نا وِڍي ڇڏ. اُونهِين زمِينَ ڪِي روڪي پِيٽو اَهي؟'
(8)تڏهين مالهِي ڪهيو تہ، 'سائِين، اِيئي نا اَجان هيڪ سال ڇڏي
ڏيو تہ هُون اِيئي ري چاري پاسي ڇَلهو کوتري ياڻ ڏيئان. (9)پڇي
جي او بِيجِي سال ميوو ڏي، تو نِيڪ اَهي. نِتاٽي پلين وڍائي ڇڏيا.'

يِسُوع رو پَوِيتر ڏِينهہ تي هيڪِي گُڪِي ڏوسِي نا سجِي ڪرڻ

(10)هيڪي پَوِيتر ڏِينهہ تي يِسُوع هيڪي مندر ۾ سِکايو پي. (11)اُت
هيڪ ڏوسِي هتِي جِڪي نا اَداران سالان سين يُوت لگل هتو. اُوئي
يُوت لگڻ ري ڪري او ڪمزور تي گُڪِي تي گئِي تِي، آن سِڌِي
بِلڪُل ڪو تي سگهتِي.
(12)يِسُوع جڏهين اُوئي نا ڏِٺِي، تڏهين اُوئي نا آپ وٽ سڏ ڪري
ڪهيانتي تہ، 'بائِي، هي تاهجِي بيمارِي سين جِند ڇُٽي گئِي اَهي.'
(13)اِين ڪهي يِسُوع آپرا هٿ اُوئي تي رکيا، آن او جهٽ پٽ سِڌِي

تي پيتِي، آن اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرڻ لڳِي.
14اِيئي تي مندر ري اَگواڻ نا ڪاوَڙ لڳِي، ڪِي تہ يِسُوع پَوِيتر
ڏِينھ تي سجو سارو ڪرڻ رو ڪم ڪريو تو. اُوئي ماڻھُوئان نا کھيو
تہ، 'ھفتي ۾ چھ ڏِينھ اَھين جِڪان ۾ اَوھِين ڪم ڪري سگھو تا.
اِيئي ڪري اُوئان ئيج ڏِينھان ۾ سجا تيڻ سارُون آيا ڪرو، پڻ پَوِيتر
ڏِينھ تي نہ.'
15تڏھين پريُو يِسُوع اُوئي نا کھيو تہ، 'اي ڪُوڙان ماڻھُوئان،
پَوِيتر ڏِينھ تي اَوھان مان ھرڪو آپرو آپرو گڏھ گابو وٿاڻ مان
چوڙھي پِيئاڙڻ ڪو تو جائي ڪِي؟ 16اي اِبراھِيم ري اولاد مان ھيڪ
بائِي اَھي، جِڪي نا اَڍاران سالان سين شيطانَ قابُو ڪري پيتو تو.
تو پچي اِيئي نا پَوِيتر ڏِينھ تي اِيئي بِيمارِي سين چڏاڻ ضرُورِي
ڪو ھتو ڪِي؟'

17 يِسُوع رِي اي وات سنيڙي جِڪو ماڙهُو اُوئي ري خِلاف هتا، او
ڏاڍا ڦِڪا ٿيا. پڻ ٻيجا سجا ئي ماڙهُو يِسُوع ري ڪريَل وڏان وڏان
ڪمان تي خُوش ٿيا.

ٿورِيئي ري ٻِج رو مِثال

(متِي 13:31-32، مرقس 4:30-32، لُوقا 13:18-19)

18 پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هي هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ
اِيشوَر رو راج ڪي جيهڙو اَهي، آن اُوئي رِي ڪي سين پيٽ ڪران.
19 او ٿُورِيئي ري ٻِج ري جِين اَهي، جِڪي نا ڪيهِي ماڙهُو لي آپري
باغ ۾ پوکيو. پڇي او وڏي وڻ ٿيو، آن اُوئي ري ٽاڙيان ۾ پکيان
کُنيل ٺاهيا.'

گوهيَل کٽي اَٽي رو مِثال

(متِي 13:33، لُوقا 13:20-21)

20 پڇي يِسُوع وڙي ڪهيو تہ، 'هُون اِيشوَر ري راج رِي ڪي سين
پيٽ ڪران؟ 21 او گوهيَل کٽي اَٽي ري جِين اَهي، جِڪي نا ڪيهِي
ڏوسِي لي اَڌ مڻ اَٽي ۾ مِلايو، تو نيٺ اُوئي رو اَثر سجي اَٽي ۾
پکڙجي گيو.'

سوڙي دروازي رو مِثال

(متِي 7:13-14، 21-23، لُوقا 13:22-30)

22 يِسُوع شهران آن گامان مان ٿيتو ماڙهُوئان نا سِکاتو يرُوشلم
شهر سمهون گيو پي.
23 تو ڪيهِي ماڙهُو اُوئي نا پُڇيو تہ، 'ساڌُو جِي، ڪِي ايهڙا

ماڙهُو بِلڪُل ٿوڙها آهين جِڪان نا ڇوٽڪارو جُڙسي؟'
تو يِسُوع ماڙهُوئان نا ڪهيو تہ، 24 'سوڙي دروازي وِچيا مٿڻ
سارُون پُورِي پُورِي ڪوشِش ڪرو، ڪِي تہ هُون اَوهان نا ڪهان تو
تہ گهڻا ماڙهُو اَندر جاڻ رِي ڪوشِش ڪرسين، پڻ جائي ڪِنهِي
سگهين. 25 جِڪو گهر رو ڌڻِي اَهي، او اُئي دروازو بند ڪري ڇڏسي.
تو پڇي اَوهِين باهر پيچي در ڪڙڪائي ڪهسو تہ، 'اي گهر را ڌڻِي،
اَسان سارُون در کولو.'
پڻ او اَوهان نا ڪهسي تہ، 'هُون اَوهان نا ڪو تو اوڙکان تہ
اَوهِين ڪها آيا اَهو.'
26 تڏهين اَوهِين ڪهسو تہ، 'اَسان اَوهان پيڙو کاڌو پيئو اَهي، آن
اَوهان اَسانجي پاڙي ہِ واتين سِکائين اَهين.'
27 پڻ او اَوهان نا وڙي ڪهسي تہ، 'هُون اَوهان نا ڪو تو اوڙکان
تہ اَوهِين ڪها آيا اَهو. بُچڙان ماڙهُوئان، اَوهِين سجا ئي مانهجي
اَنکيان سين ٽڙي جائو.'
28 جڏهين اَوهِين آپ نا باهر ڪڍيَل ڏيکسو، آن اِبراهِيم، اِضحاق،
يعقُوب آن سجان اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان نا اِيشوَر ري راج
ہِ ڏيکسو، تڏهين اَوهِين ڏنت ڪُرتي روسو. 29 پڻ چاران ڏِسان
سين ماڙهُو آئي اِيشوَر ري راج ہِ دعوَت کاسين. 30 وات سنيڙو.
ڪي ايهڙا اَهين جِڪو هيٺا پُنيا اَهين، او اَگ ہِ تيسين. آن ڪي ايهڙا
اَهين جِڪو هيٺا اَگ ہِ اَهين، او پُنيا تيسين.'

يِسُوع رو يرُوشلم شهر سين پريم ڪرڻ

(متِي 23:37-39، لُوقا 13:31-35)

31 اُوئي ئيج ٽاڻي فرِيسِي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان آئي يِسُوع

نا کهيو تہ، 'اَوهِين اِيها نِسري ڀِيجڻ هليا جائو، کِي تہ راج کرڻ
واڙو هيروديس اَوهان نا مارڻ چاهي تو.'
32 تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'اَوهِين جائي اُوئي گِدڙ نا
کهو تہ، 'اَج آن سَواري هُون ماڙهُوئان سين ڀُوت کڍتو رهِيس آن
ماڙهُوئان نا سجا سارا کرتو رهِيس. ڀڇي تِيجي ڏِينهہ آپرو کم ڀُورو
کريس.' 33 توئي پڻ اَج، سَواري آن پرين مِنا پند کرٽو اَهي. کِي تہ
اي ٺِيڪ کو اَهي تہ کوئِي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو يرُوشلم سين
ٻاهر ماريو جائي.
34 اي يرُوشلم واڙان، اي يرُوشلم واڙان، اَوهِين اِيشوَر رو نياپو
ڏيڻ وڙان را خُونِي اَهو. آن جِکان نا اِيشوَر اَوهان وٽ ميلهي تو،
اُوئان نا اَوهِين پٿران سين ماري تا ڇڏو. جيهڙي نمُوني کُکڙِي آپري
ٻچيان نا آپري پنکان هيٺا ڀيڙا کري تِي، ايهڙي نمُوني هُون پڻ
کِتا ئي دفعا اَوهان نا ڀيڙا کرڻ سارُون سِکيو، پڻ اَوهان کو مڃيو.
35 هي اِيشوَر اَوهانجو گهر اَوهان سارُون ڇڏي ڏيسي. هيک ڏِينهہ
اَوهِين اِين کهسو تہ، 'اِيشوَر رِي آسِيس اُوئي تي هوئي، جِکو پريُو
اِيشوَر ري نان سين آئي تو.' پڻ هُون اَوهان نا کهان تو تہ اُوئي
ڏِينهہ تائِين اَوهِين مِنا کِنهِي ڏيکو.'

يِسُوع ٻَويتر ڏِينهہ رو هيکي سوجِي ري ٻِيمار نا سجو کري تو

14 1 هيکِي گهوئِي يِسُوع ٻَويتر ڏِينهہ رو فرِيسِي ٽولي ري
هيکي اَگواڻ ري گهري روٽِي کاڻ گيو تو. اُٿ ماڙهُوئان
اُوئي نا چِٽائي جويو ڀي.
2 اُوئي هند هيک ماڙهُو يِسُوع سمهون ٻيٺو تو، جِکي نا سوجِي

رِي بيمارِي هتِي. ③اِيئي تي يِسُوع پنڊتان آن فرِيسيان نا پُڇيو تہ، ’شاستر ري جين پَوِيتر ڏِينھ رو سجو کرڻ ٺِيک اَھي يا نہ؟‘
④پڻ او سجا ئي ماٺ رھيا. تڏھين يِسُوع اُوئي ماڻھُو متي ھٿ رکي اُوئي نا سجو سارو کريو، آن اُوئي نا رَوانو کريو.
⑤پڇي يِسُوع اُوئان نا کھيو تہ، ’جي اَوھان مان کيھِي رو ڏِکرو يا ڍِگو پَوِيتر ڏِينھ رو ترھي ہِ کِري جائي، تو اَوھِين ضرُور اُوئي نا اُوئي ئيج ٽاٽي ٻاھر کڍيسو.‘
⑥پڻ او اِيئي وات رِي کوئِي وِرتِي ڏي کو سگھيا.

دعوَتان را مِثال

⑦جڏھين يِسُوع اي ڏِٺو تہ دعوَتُو بيسڻ سارُون عِزت وارِي جگھا چُنڊين تا، تڏھين اُوئي اُوئان نا اي مِثال ڏِنو تہ، ⑧’جڏھين کوئِي اَوھان نا وِيھان رِي دعوَت ڏي تو، تڏھين اَوھِين عِزت وارِي جگھا تي مَ بيسو. ٿي سگھي تہ اَوھان سين وڏِي عِزت وارِي ماڻھُو نا دعوَت ڏِنل ھوئِي. ⑨پڇي جِکي اَوھان ٻِيان نا دعوَت ڏِنِي اَھي، او اَوھان وٽ آئي اِين کھي تہ، ’اَوھِين اِيئي ماڻھُو نا جگھا ڏيو.‘ تو پڇي اَوھان نا کِتو ڦِکو ٿي سفا گھٽ عِزت وارِي جگھا تي بيسٹو پاسي.
⑩پڻ جڏھين اَوھان نا دعوَت جُڙِي تِي، تڏھين سجان سين گھٽ عِزت وارِي جگھا تي جائي بيسو، تہ جِين دعوَت ڏيڻ وارو آپ اَوھان نا آئي اِين کھي تہ، ’يائِي، متي ھلي بيسو.‘ تو پڇي جِکان پيڙا اَوھِين بيٺا اَھو، اُوئان ہِ اَوھانجِي کِتِي عِزت ٿي جاسي. ⑪کِي تہ جِکو ماڻھُو آپرو آپ نا وڏو سمجھي تو، اُوئي نا گھٽ کريو جاسي. آن جِکو آپ نا گھٽ سمجھي تو، اُوئي نا وڏو کريو جاسي.‘
⑫پڇي يِسُوع دعوَت کرڻ وارِي نا کھيو تہ، ’جڏھين اَوھِين

ڏِينھ رِي يا رات رِي دعوَت ڪرو تا، تڏھين آپري دوستان، پايان، عزِيزان آن شاھُوڪار پاڙي واڙان نا مَ منگائو، متان او پڻ اَوھانجِي دعوَت ڪري اَوھان نا آپري دعوَت پڇِي نہ ڏي چڏين. ⑬پڻ جڏھين پڻ اَوھِين دعوَت ڪرو تا، تڏھين غرِيبان، پِنگڙان، اَنڌان منڊان نا منگائو. ⑭ايھڙي نمُوني اَوھان نا آسِيس جُڙسي، ڪِي تہ اُوئان وت اَوھانجِي دعوَت پڇِي ڏيڻ سارُون ڪِينھ ڪو اَھي. پڻ اُوئي دعوَت رو بدلو اُوئي ڏِينھ اَوھان نا جُڙسي جِڪي ڏِينھ نيڪ ماڙھُو جِيتا ڪري اُٿاڙيا جاسين.'

وڏِي دعوَت رو مِثال

(متِي 22:1-10، لُوقا 14:15-24)

⑮تڏھين دعوَتُوئان مان ھيڪي ماڙھُو او واتين سنيڙي يِسُوع نا ڪھيو تہ، 'ڀاڳوارو او ماڙھُو اَھي جِڪو اِيشوَر ري راج ۾ دعوَت

كاسي.'

16 اِيئي تي يِسُوع اُوئي نا کهيو تہ، 'هيک ماڙهُو هتو. اُوئي
هيک وڏِي دعوَت کرِي، جِکي ۾ گهڻان ماڙهُوئان نا منگايا.
17 روٽِي ري ٽاٽي اُوئي آپرِي نوکر نا ميلهيو تہ تُون دعوَتُوئان
نا جائي کهي آ تہ، 'هلو، هي روٽِي تَيار اَهي.' 18 پڻ او سجا ئي
ساڳِي نمُوني باهنا کرڻ لگا. پهلکي کهيو تہ، 'مين کيتر ليو
اَهي، جِکي نا جوڻ سارُون مِنا ضرُور جاٽو اَهي. مهربانِي کري، مين
سارُون معافِي منگي.'
19 بِيجي کهيو تہ، 'مين ڍگان را پنچ جوڙا ليا اَهين، آن اُوئان نا
آزماڻ سارُون جائُون پيو. مهربانِي کري، مين سارُون معافِي منگي.'
20 تِيجي کهيو تہ، 'هُون نَوو پرڻيو اَهان. اِيئي کري هُون هلي
کو تو سگهان.'
21 نوکر وڙي آئي او سجين واتين آپرِي مالِک نا سنيڙائين. اِيئي
تي مالِک نا کاوَڙ لگِي، آن کهيانتي تہ، 'چيکو ٿي. شهر رِي گهٽِي

گهِٽي مان جائي غريب، پِنگڙا، اَنڌا آن منڊا سجا ئي اِتِ تيڙي آ.‘
22 پڇي نوڪر آئي ڪهيو تہ، ’سائِين، جِين اَوهان ڪهيو تو، مين
اِين رو اِين ڪريو اَهي. پڻ اَجان جگها پئِي اَهي.‘
23 تڏهين مالِڪ نوڪر نا ڪهيو تہ، ’ٻاهر نِسري جا. رستان آن
ٻاهراڙِي ري واٽان تي جا، آن جِڪو ئي ماڙهُو هوئين، اُوئان نا مِنتَ
ميڙ ڪري تيڙي آ، تہ مانهجو گهر پرجي جائي. 24 ڪِي تہ هُون
اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِڪان نا مين دعوَت ڏِنِي تِي، اُوئان مان
ڪوئِي پڻ مانهجِي دعوَت ڪِنهِي کائي.‘

يِسُوع رو چيلو ٿيڻ سارُون ڪِي ڪرڻو اَهي

(متِي 10:37–38، لُوقا 14:25–33)

(متِي 5:13، مرقس 9:50، لُوقا 14:34–35)

25 هيڪِي گهوئِي تمام گهڻا ماڙهُو يِسُوع پُٺيا پي آيا. تو يِسُوع
اُوئان سمهون ڦِري ڪهيو تہ، 26 ’جي ڪوئِي مين وٽ آئي تو، پڻ
آپري ما ٻاپ سين، آپرِي ڏوسِي سين، آپري ٻاڙان سين، آپري ڀايان
ڀيهنان سين، آن آپري جِيوَ سين پڻ گهڻو پريم تو ڪري، آن مين سين
گهٽ تو ڪري، تو او مانهجو چيلو ڪو تو ٿي سگهي. 27 جِڪو پڻ
آپرِي سُولِي کٽي مين پُٺيا ڪو تو آئي، او مانهجو چيلو ٿي ڪو
تو سگهي.

28 مِثال، جي اَوهان مان ڪوئِي وڏو گهر ٺاهراڻ چاهي تو، او
پهلڪيا پيسي خرچ رو اَندازو ضرُور لگاسي تہ مين وٽ گهر ٺهراڻ
سارُون پئِيسا اَهين يا نہ؟ 29 اِين نہ ٿي، تہ او گهر رو بُنياد رکي،
پڻ پُورو نہ ڪري سگهي، آن ڏيکڻ واڙا اُوئِي تي ٺٺولين ڪري اِين
ڪهين تہ، 30 ’اِيئي ماڙهُو گهر ٺاهراڻ شرُوع تہ ڪريو، پڻ پُورو

ٺاهرائي ڪو سگهيو.‘
31ٻيجو مِثال، جي ڪوئِي راجا لڙائِي ۾ ٻِيجي راجا سين وِڙهڻ
تو جائي، تو اَگ ۾ اي وات ضرُور سوچسي تہ مانهجِي ڏس هزار
فوج اُوئي سمهلِي وِيس هزار فوج سين ڪٽي سگهسي يا نہ؟ 32جي
او ڪِنهِي ڪٽي سگهي، تو ٻِيجو راجا اَچان اَڙگو هوسي، تڏهين اُوئي
نا سرچاڻ رو عرض ڪرڻ سارُون ماڻهُو ميلهسي.
33ايهڙي نمُوني جي اَوهان مان ڪوئِي آپرو سپ ڪُجھ ڪو تو
ڇڏي، تو او مانهجو چيلو ٿي ڪو تو سگهي.
34لُوڻ تہ سُٺو اَهي. پڻ جي او پڻ موڙو ٿي جائي، تو او ڪِين
وڙي سَواد واڙو ڪريو جاسي؟ 35او نِڪو زمِينَ ري ڪم رو اَهي،
نِڪو ياڻ ري ڪم رو. ماڙهُو اُوئي نا ٻاهر ڦگائي تا ڇڏين.
جي اِيشوَر اَوهان نا ڪن ڏِنا اَهين، تو سنيڙو.‘

گونئيل رِڍ رو مِثال

(متِي 12:18-14، لُوقا 15:1-7)

15 1هيڪ ڏِينهہ تمام گهڻا ناڪو ليڻ واڙا آن پاپِي ماڙهُو
يِسُوع رين واتين سنيڙڻ سارُون اُوئي وٽ آيا پي. 2تڏهين
فريسِي ٽولي را ماڙهُو آن پنڊت آپت ۾ سُس پُس ڪرڻ لگا تہ، ’اي
ماڙهُو پاپيان نا آپ وٽ آڻ ڏي تو، آن اُوئان پيڙي روٽِي کائي تو.‘
3اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال سنيڙايو. 4’فرض ڪرو تہ
اَوهان مان ڪيهِي وٽ سو رِڍان هوئين، آن اُوئان مان هيڪ گونئاجي
جائي، تو اُوئي نا جوڻ سارُون او ماڙهُو ڪِي ڪرسي؟ اُوئان نَوانَوي
رِڍان نا سِيم ۾ ڇڏي او گونئيل رِڍ نا اُتِي تائِين ضرُور جوتو رهسي،
جتِي تائِين اُوئي نا هٿ نہ آئي. 5پڇي جڏهين او هٿ ڪري تو،

تڏهين خُوش ٿي اُوئي نا ڪُلهان تي ڪٽي ⑥ گهري آئي تو. پڇي
آپري دوستان آن پاڙي واڙان نا منگائي ڪهي تو تہ، 'مين پيڙا
تي خُوشِي ڪرو، ڪِي تہ جِڪو رِڍ گونئاجي گئِي تِي، او مين هٿ
ڪرِي اَهي.'
⑦ تو هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ ايهڙي نمُوني نَوانَوي نيڪ ماڙهُو
جِڪان نا آپري پاپان سين تويان ڪرڻ رِي ضرُورت ڪو اَهي، اُوئان
وٽا هيڪ پاپِي ماڙهُو جِڪو تويان ڪري تو، اُوئي سارُون آڪاس مِ
وڌِيڪ خُوشِي ٿيسي.'

گونئيل سِڪي رو مِثال

⑧ 'يا وڙي فرض ڪرو تہ هيڪِي ڏوسِي وٽ ڏس چاندِي را سِڪا
اَهين، آن اُوئان مان هيڪ سِڪو گونئي تِي، تو او ڪِي ڪرسي؟ او
ضرُور ڏِيئو ٻاڙي گهر ٻوهاري اُوئي سِڪي نا نہ لڀڻ تائين ڏيانَ سين

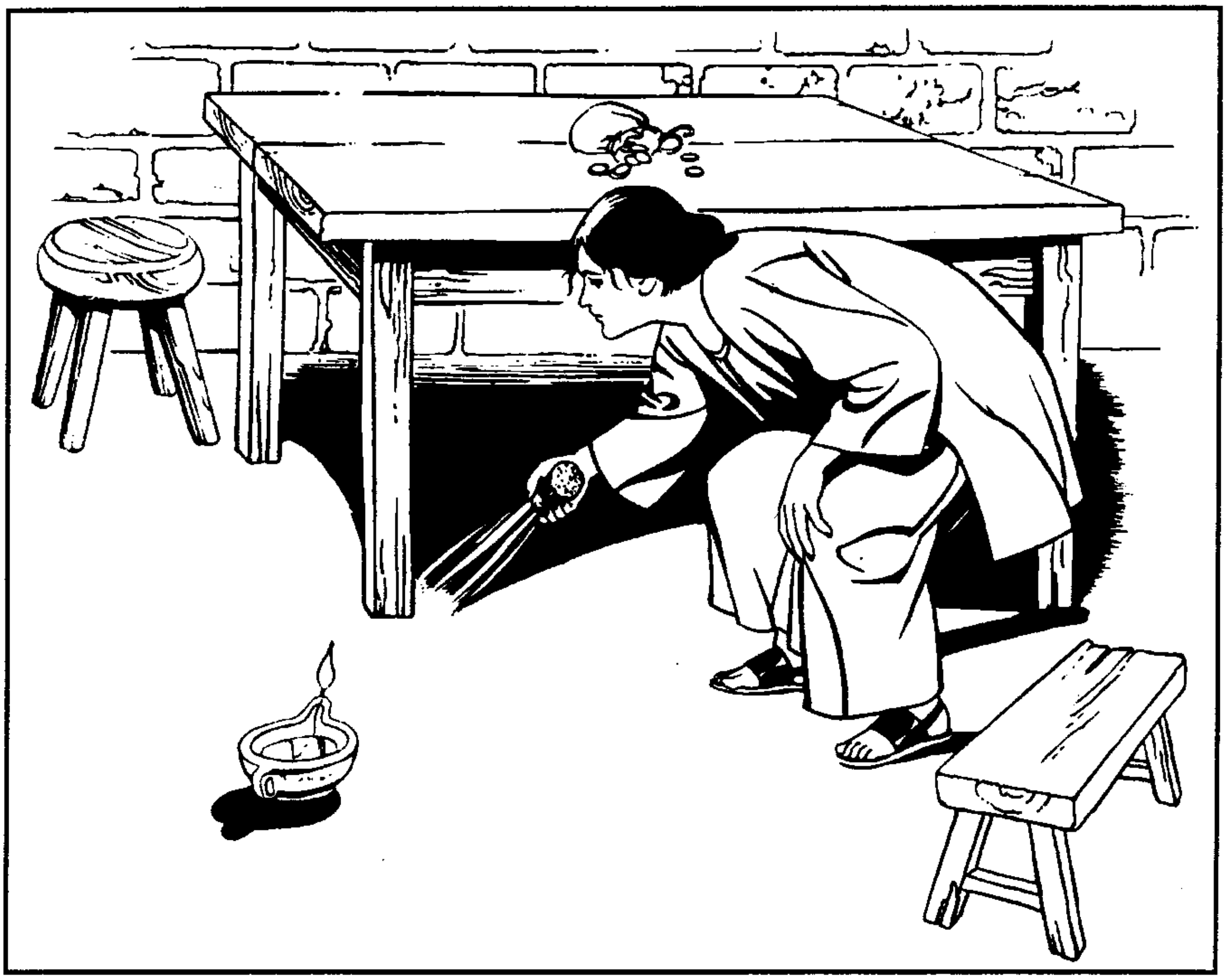

جوتِي رهسي. 9 پڇي جڏهين او سِڪو لڀي تِي، تڏهين آپري جيڏلان
آن پاڙي واڙيان نا آپ وٽ منگائي کهي تِي تہ، 'مين پيڙين تي
خُوشِي ڪرو، ڪِي تہ مين جِڪو سِڪو گونيو تو، او مِنا جُڙيو اَهي.'
10 تو هُون اَوهان نا کهان تو تہ ايهڙي نمُوني جڏهين هيڪ پاپِي
ماڙهُو تويان ڪري تو، تڏهين اِيشوَر ري فرشتان نا خُوشِي تي تِي.'

گونئيل ڏِڪري رو مِثال

11 پڇي يِسُوع اِين پڻ کهيو تہ، 'هيڪي ماڙهُو را بہ ڏِڪرا هتا.
12 هيڪ ڏِينهہ نِنڍي ڏِڪري آپري باپ نا کهيو تہ، 'اَبا، مِلڪيَت مان
جِڪو مانهجو حِصو تي تو، او هِيٽا ئي مِنا ڏيو.' تڏهين اُوئي آپرِي
مِلڪيَت بِيان نا وِرهائي ڏِنِي.
13 تورڙهان ڏِينهان سين پڇي نِنڍو ڏِڪرو آپرو حِصو ويچي پئِيسا

ڪٽي ڪيھِي اَڙگي مُلڪ گيو ھليو. اُت جائي اُوئي اَجايو خرچ ڪري
آپِري سجِي مِلڪيَت اُڏائي چڏِي.
(14)جڏھين او سجِي مِلڪيَت ڪپائي رھيو، تڏھين پُوري مُلڪ ۾
ايھڙو ڏُڪاڙ آئي پيو جو او بُک مرڻ لگو. (15)تو او جائي اُوئي مُلڪ
ري ھيڪي ماڙھُو وٽ مزُورِي تي پيٽو. اُوئي ماڙھُو اُوئي نا آپري
کيتران ۾ سُوئر چارڻ رو ڪم ڏِنو. (16)پڇي اُوئي رِي دِل گھڻو ئي
کھڻ لگِي ته جِڪو ڪاڏو سُوئر ڪائين تا، او پڻ ھُون ڪائُون. پڻ
اُوئي نا ڪيھِي وٽا ڪِينھ ڪو جُڙيو.
(17)نيٺ جڏھين اُوئي رو دِماغ ٺِڪاڻي آيو، تڏھين اُوئي سوچيو
ته، 'مانھجي باپ وٽ ڪِتا ئي مزُور پيا ڍاپين. پڻ ھُون ته اِت بُک
پيو مران. (18)ھُون ھِيڻا ئي مانھجي باپ وٽ پڇو جائُون، آن اُوئي نا

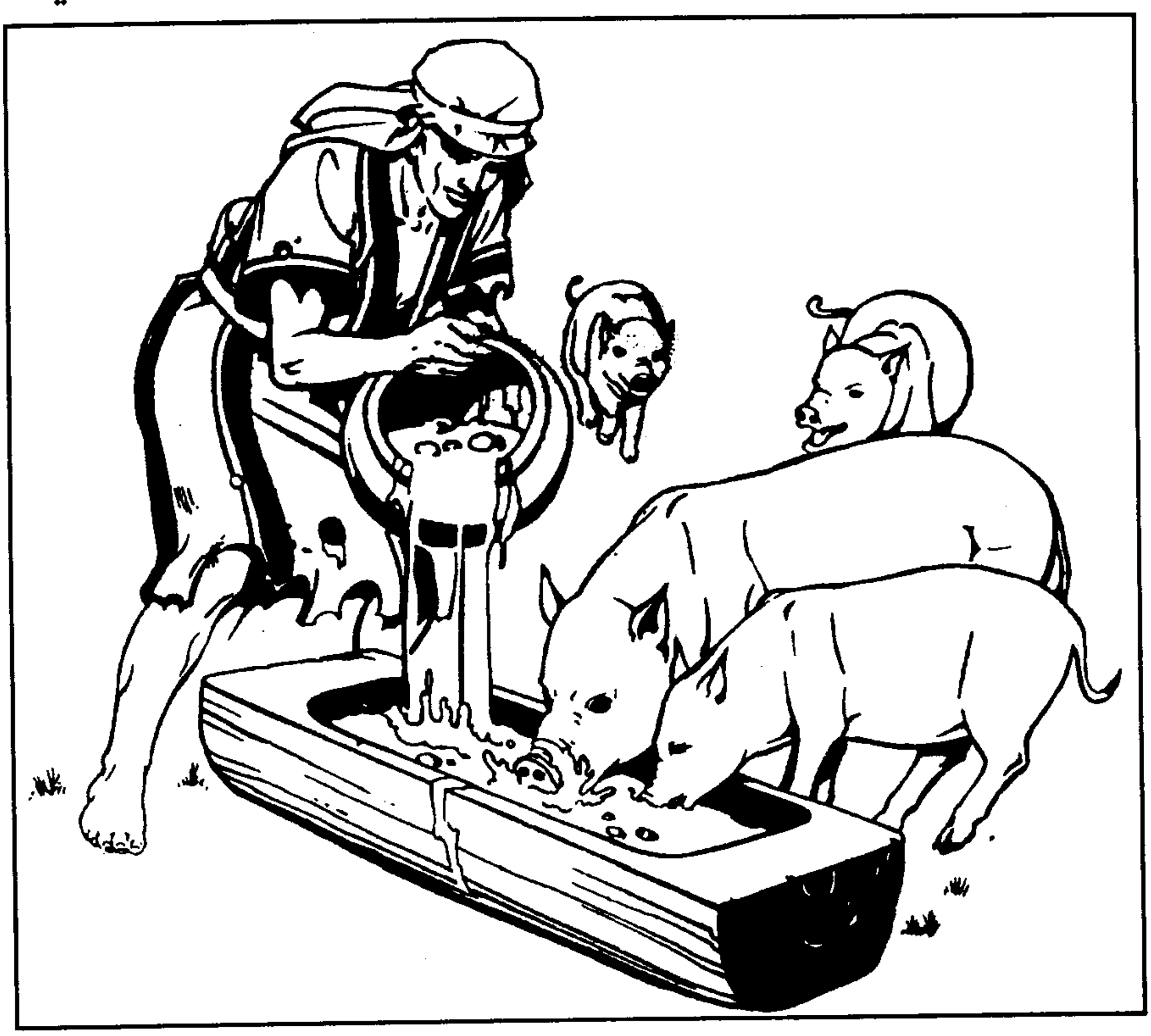

ڪهان تہ، ’اَبا، مين اِيشوَر رو آن اَوهانجو ڏوھ ڪريو اَهي. 19هي
هُون اِيئي ري لائِق ڪو اَهان جو اَوهانجو ڏِڪرو سڏائُون. هي مِنا
آپري مزُوران ہِ هيڪ مزُور ڪري پِيچاڙو.‘ 20اِين سوچي پڇي او
سِڌو آپري ٻاپ وٽ هليو گيو.
اَجان او گهران سين اَڙگو هتو، تہ اُوئي ري ٻاپ اُوئي نا آتي ڏِٺو.
آپري ڏِڪري نا ڏيکي ٻاپ رِي دِل ہِ قياس آيو، آن ڊوڙي جائي اُوئي
نا ياڪر گهتِي، آن چُمين ڏِناتي. 21تڏهين ڏِڪري ڪهيو تہ، ’اَبا،
مين اِيشوَر رو آن اَوهانجو ڏوھ ڪريو اَهي. هي هُون اِيئي ري لائِق
ڪو اَهان جو اَوهانجو ڏِڪرو سڏائُون.‘
22پڻ ٻاپ آپري نوڪران نا ڪهيو تہ، ’چيڪا تيو. سُني ہِ سُنا
گيا لي آئي اِيئي نا پهرائو، آن هٿ ہِ وِينٽِي آن پگان ہِ جُتِي پڻ
پهرائو. 23آن جِڪو متارو گابو اَهي، اُوئي نا لي آئي ڪوهو. آئو تہ
آپين کائُون آن خُوشِي ڪران. 24ڪِي تہ مين اِين سمجهيو تو تہ اي

مانهجو ڏِڪرو مري گيو تو، پڻ هي وڙي جِيتو ٿيو اَهي. او گونئاجي
گيو تو، آن وڙي جُڙيو اَهي.‘ پڇي او خُوشِي ملهاڻ لگا.
25 پڻ اُوئي ٽاٽي وڏو ڏِڪرو ڪيتر گيل هتو. پڇو آتي جڏهين او
گهران نا نيڙو آيو، تڏهين اُوئي گاڻ وجاڻ آن نچڻ رو آواز سنيڙيو.
26 تو اُوئي هيڪي نوڪر نا سڏ ڪري پُڇيو ته، ’اي ڪِي پيو ٿي؟‘
27 تڏهين نوڪر ڪهيو ته، ’اَوهانجو ڀائِي پڇو آيو اَهي. آن
اَوهانجي ٻاپ متارو گابو ڪوهرايو اَهي، ڪِي ته او سجو سارو پڇو
آيو اَهي.‘ 28 اي وات سنيڙي وڏو ڀائِي ڪاوَڙجي پيو، آن گهري ڪو
گيو. تو ٻاپ ٻاهر آيو، آن اُوئي نا سمجهاڻ لگو. 29 پڻ اُوئي آپري
ٻاپ نا ڪهيو ته، ’جوئو، اِتا سال مين اَوهانجو نوڪر ري جِين ڪم
ڪريو اَهي. هُون ڪڏهي پڻ اَوهانجي ڪهڻ سين ٻاهر ڪو گيو اَهان.
پڻ اَوهان مِنا ڪڏهي پڻ هيڪ ٻڪريو ئي ڪو ڏِنو، جِڪو هُون مانهجي
دوستان پيڙي خُوشِي ڪران. 30 پڻ اِيئي اَوهانجي ڏِڪري اَوهانجِي
سجِي مِلڪيَت بُريان ڏوسيان تي اُڏائي چڏِي. جڏهين اي گهري آيو
اَهي، تڏهين اَوهان اِيئي سارُون متارو گابو ڪوهرائي چڏيو.‘
31 اِيئي تي ٻاپ ڪهيو ته، ’ڏِڪرا، تُون ته هميشه مين پيڙو
اَهين، آن جِڪِين مين وٽ اَهي، او سجو ئي تاهجو اَهي. 32 پڻ آسان
نا ته خُوشِي ڪرڻِي هتِي آن خُوش ٿيڻو هتو، ڪِي ته اي تاهجو ڀائِي
آپان سمجهيو تو ته مري گيو، پڻ اي ته وڙي جِيتو ٿيو اَهي. اي
گونئاجي گيو تو، پڻ وڙي جُڙيو اَهي.‘

هُوشيار مُنچِي رو مِثال

16 1 پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو ته، ’هيڪ شاهُوڪار
ماڙهُو هتو. اُوئي وٽ هيڪ مُنچِي رکيَل هتو. هيڪ ڏِينه

ماڙھُوئان اُوئي مالِڪ نا آئي سنيڙايو تہ، 'مُنچِي اَوھانجو ڏن اُڏائي پيو.'

②اِيئي تي مالِڪ مُنچِي نا آپ وٽ منگائي پُڇيو تہ، 'ھُون تاھجي باري ۾ اي ڪِي پيو سنيڙان؟ تُون آپرو حِساب ڪِتاب ڏي، ڪِي تہ ھي ھُون تِنا آپ وٽ مُنچِي رکي ڪو تو سگھان.'

③تڏھين مُنچِي دِل ۾ سوچيو تہ، 'ھي ھُون ڪِي ڪران؟ ڪِي تہ مانھجو مالِڪ مِنا نوڪرِي مان ڪڍي پيو. ڪوڏاڙ ھٽڻ جِتِي مين ۾ طاقت ڪو اَھي، آن جي ھُون پِنان، تو قِڪو تو ٿيئان. ④ھان، ھي مِنا وات سمجھ ۾ آئي گئِي تہ ھُون ڪِي ڪران جو نوڪرِي مان نِسرڻ سين پڇي ماڙھُو مِنا آپري گھران ۾ خُوشِي سين جگھا ڏيئين.'

⑤تڏھين اُوئي آپري مالِڪ ري ھيڪُوڪي قرضِي نا سڏ ڪريو. پھلڪي نا اُوئي پُڇيو تہ، 'تين تي مانھجي مالِڪ رو ڪِتو قرض اَھي؟'

⑥اُوئي ڪھيو تہ، 'سو مڻ تيل.'

تڏھين مُنچِي اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اي لي، آپرِي رسِيد. آن جھٽ ڪر، ھينو بيس، اِيئي تي لِک پنجاھ مڻ.'

⑦پڇي بِيجي نا اُوئي پُڇيو تہ، 'تين تي ڪِتو قرض اَھي؟'

اُوئي ڪھيو تہ، 'پنچ سو مڻ ڪڻڪ.'

تڏھين مُنچِي اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اي لي، آپرِي رسِيد. آن اِيئي تي لِک چار سو مڻ.'

⑧پڇي مالِڪ اُوئي بي اِيمانَ مُنچِي رِي واکاڻ ڪرِي، جِڪي ھُوشيارِي سين اي ڪم ڪريو تو، ڪِي تہ اِيئي زماني را ماڙھُو آپري مسئلان ۾ روشنِي واڙان ماڙھُوئان وتا وڌِيڪ ھُوشيار اَھين.

⑨تو پڇي ھُون اَوھان نا ڪھان تو تہ اَوھِين اِيئي دُنيا ري ڏن

مان آپ سارُون دوست ٺاهو، تہ جڏهين اَوهان وٽ اي ڌن کُٽي جائي،
تڏهين هميشہ واڙان گهران ۾ اَوهان نا خُوشِي سين آڻ ڏيئين.
10 جِڪو ٿوڙهي ۾ اِيماندار هوسي، او گهڻي ۾ پڻ اِيماندار
هوسي. آن جِڪو ٿوڙهي ۾ بي اِيمانَ هوسي، او گهڻي ۾ پڻ بي اِيمانَ
هوسي. 11 اِيئي ڪري جي اَوهِين اِيئي ڪُوڙِي دُنيا ري ڌن ۾ اِيماندار
ڪو اَهو، تو سچِي دُنيا رو ڌن اَوهان نا ڪوڻ سونپسي؟ 12 آن جي
اَوهِين پرائي ڌن ۾ اِيماندار ڪو اَهو، تو پڇي اَوهانجو آپرو ڌن اَوهان
نا ڪوڻ ڏيسي؟
13 ڪوئِي پڻ نوڪر بِيان مالڪان رِي شيوا ڪري ڪو تو سگهي.
او هيڪي سين پريم ڪرسي، آن بِيجي سين وير، يا هيڪي سين
وفادارِي ڪرسي تہ بِيجي سين بي وفائِي ڪرسي. اَوهِين اِيشوَر آن
ڌن بِيان رِي شيوا ڪو تا ڪري سگهو.'

يِسُوع فرِيسيان رِي غلط سوچ رِي خِلاف بولي تو

(متِي 11:12–13، 5:31–32، مرقس 10:11–12، لُوقا 16:14–18)

14 اي سجين واتين سنيڙي فرِيسِي ٽولي ري ماڙهُوئان يِسُوع تي
ٺٺولين ڪرين، ڪِي تہ او مِلڪيَت رِي لالچِ رکتا. 15 تو يِسُوع اُوئان
نا ڪهيو تہ، 'اَوهِين ايهڙا ماڙهُو اَهو جِڪو آپ نا ماڙهُوئان ري اَگ
۾ سُٺا ڪهرائو تا. پڻ اِيشوَر نا اَوهانجي دِلان رِي خبر اَهي، ڪِي تہ
جِڪي وات رو ماڙهُو گهڻو قدر ڪرين تا، اُوئي سين اِيشوَر نا سُوگ
تي تِي. 16 مُوسيٰ را لِکيَل شاستر آن اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان را
لِکيَل شاسترِ يُوحنا ري وقت تائِين هلتا، پڻ اُوئي ٽاڻي سين لي اِيشوَر
ري راج رِي خُوشخبرِي سنيڙائِي جائي پئِي، آن سجا ئي ماڙهُو اُوئي
راج ۾ داخِل ٿيڻ رِي گهڻِي ڪوشِش پيا ڪرين. 17 آڪاس آن ڌرتِي

ختم ٿيڻ ڏُکِي وات آهي، پڻ شاستر رو هيڪ نُقطو ختم ٿيڻ اُوئي
سين پڻ ڏُکِي وات آهي.
⑱جي ڪوئِي ماڙهُو آپرِي ڏوسِي نا ڇڏي بِيجِي ڏوسِي سين
پرڻجي تو، او بُرو ڪم ڪري تو. آن جِڪو بِيجي رِي ڇڏيَل ڏوسِي
سين پرڻجي تو، او پڻ بُرو ڪم ڪري تو.'

شاهُوڪار آن غرِيب ماڙهُو رو مِثال

⑲پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هيڪ شاهُوڪار ماڙهُو هتو. او اُونچي
مِ اُونچا گيا پهرتو، آن روز سُتا سُتا ڪاڏا ڪاتو. ⑳اُٺ هيڪ غرِيب
ماڙهُو پڻ هتو، جِڪي رو نان لعزر هتو. اُوئي ري سجي بدن تي ڦوڙا
هتا. او اُوئي شاهُوڪار ري در تي پيو هوتو. ㉑لعزر رِي دِل اِين
ڪهتِي تہ هُون اُوئي شاهُوڪار را اُوباريَل ٽُڪر ڪائي آپرو پيٽ پران.

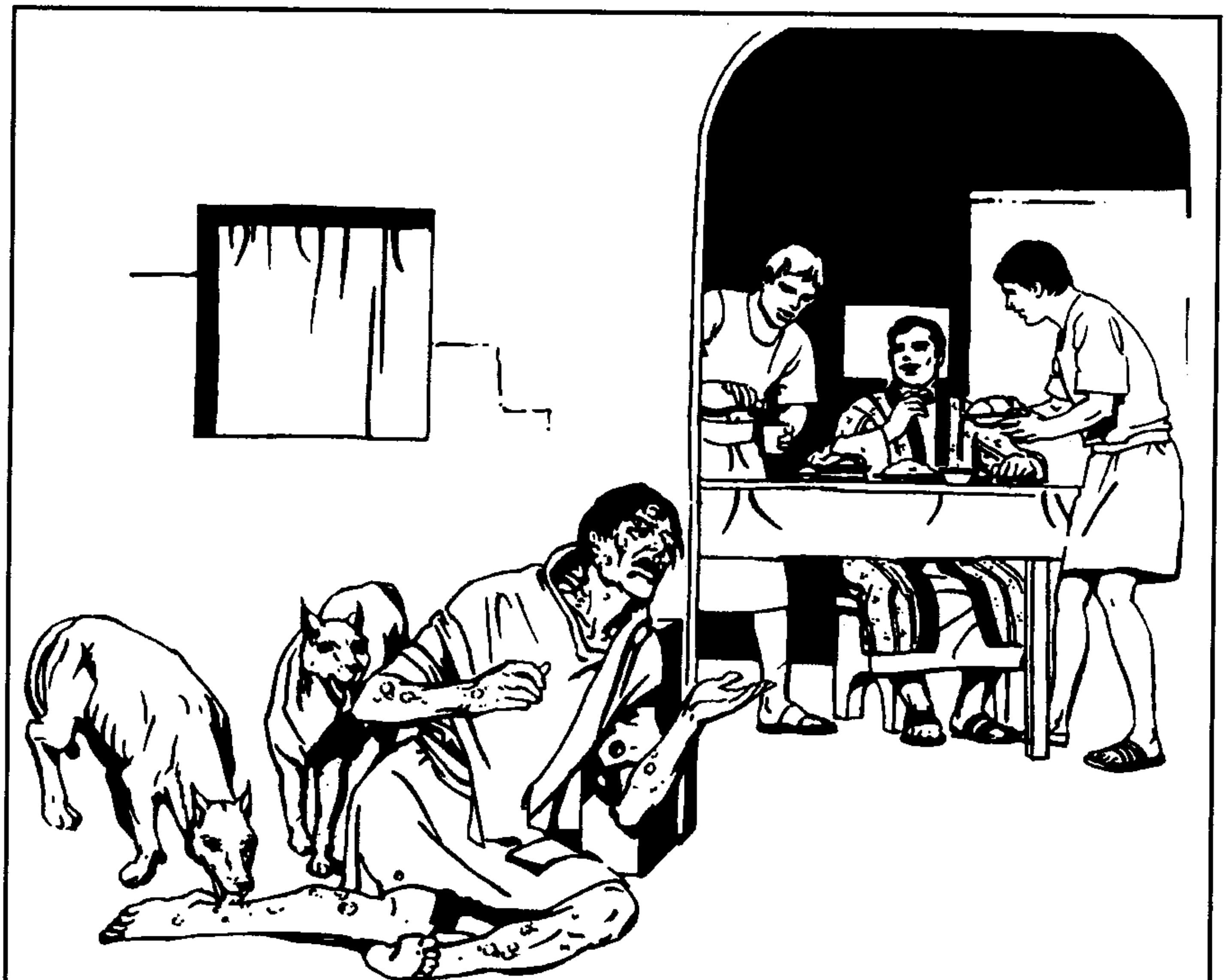

ڪُتا پڻ آئي اُوئي را ڦوڙا چٽتا.

22هيڪ ڏينهہ او غرِيب ماڙهُو مري گيو، آن فرشتان اُوئي نا ڪٽي
اِبراهِيمہ ري پاسي مہ ٻيساڙيو. پڇي شاهُوڪار ماڙهُو پڻ مري گيو،
آن ماڙهُوئان اُوئي نا پُوري چڏيو. 23نرگ مہ او شاهُوڪار ماڙهُو
رويان رو هتو. پڇي او اُونچو جوئي تہ پيريا اِبراهِيمہ ڏيکڻ مہ آيو،
آن اُوئي وٽ لعزر ٻيٺل هتو. 24تڏهين اُوئي سڏ ڪري ڪهيو تہ،
'ڏاڏا اِبراهِيمہ، مين تي دَيا ڪرو. لعزر نا مين وٽ ميلهو تہ او آپرِي
آنگڙِي پاڻِي مہ ٻوڙي مانهجِي جِڀ ٺڏِي ڪري، ڪِي تہ هُون اِٿ جوت
رِي سخت تڪلِيف مہ آهان.'

25پڻ اِبراهِيمہ اُوئي نا ڪهيو تہ، 'ڏِڪرا، ياد ڪر. تاهجِي حَياتِي
مہ تاهجِي حالت سُٺِي هتِي، پڻ لعزر رِي حالِت خراب هتِي. هي او
اِٿ سُک مہ آهي، آن تُون تڪلِيف مہ آهين. 26ٻيجو تہ آسانجي آن
آوهانجي وِچ مہ هيڪ وڏِي کڏ کوتريَل آهي. اِيئي ڪري جي ڪوئِي
اِيها آوهان وٽ جاڻ چاهي تو، تو جائي ڪِنهِي سگهي، نِڪو ئي
آوهان مان ڪوئِي آسان وٽ آئي سگهي.'

27پڇي شاهُوڪار ماڙهُو ڪهيو تہ، 'ڏاڏا، تو پڇي هُون آوهان
نا مِنٿ تو ڪران تہ لعزر نا مانهجي ٻاپ ري گهري ميلهو، 28ڪِي
تہ مانهجا پنچ ڀائِي آهين، لعزر اُت جائي اُوئان نا خبردار ڪري. اِين
نہ ٿي تہ او پڻ اِيئي سُوڙان رِي جگها مہ آئين.'

29اِيئي تي اِبراهِيمہ ڪهيو تہ، 'مُوسيٰ آن ٻيجان اِيشوَر رو نياپو
ڏيڻ واڙان را لِکيَل شاستر اُوئان وٽ آهين. پلين اُوئان رِي وات مجين.'

30تڏهين شاهُوڪار ماڙهُو اِبراهِيمہ نا ڪهيو تہ، 'ڏاڏا اِبراهِيمہ،
اِين ڪِنهِي ٿي. پڻ جي مُئلان مان ڪوئِي اُوئان وٽ جاسي، تو او
آپري پاپان سين توٻان ڪرسين.'

31 پڻ اِبراهِيمہ ڪهيو تہ، 'جي او مُوسيٰ آن اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ
واڙان رِي وات ڪِنهِي مجين، تو مُئلان مان ڪوئِي جِيتو تي اُٺي، توئي
پڻ اُوئي رِي وات او ڪِنهِي مجين.'

پاپ آن ڏوھ ڪرڻ ري باري ۾

(متِي 6:18–7، 21–22، مرقس 42:9، لُوقا 1:17–4)

17 1 پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، 'ايهڙين واتين
ضرُور تيسين جِڪان ري ڪري ماڙهُو پاپ ڪرسين. پڻ ڏُک
اُوئي سارُون اَهي جِڪي ري هٿا ايهڙين واتين تيئين تين. 2 جي
ايهڙو ماڙهُو اِيئان غرِيبان مان ڪيهِي نا پاپ ۾ ڦاسائي تو، تو اُوئي
سارُون سُنو اِين تيو هونت تہ اُوئي سين اَگ ۾ گهرٽي رو پٽر ڪنڌ ۾
ٻڌي اُوئي نا سمنڊ ۾ ڦگايو گيو هونت. 3 اِيئي ڪري هُوشيار رهو.
جي اَوهانجو ڪوئِي ڀائِي ڏوھ ڪري تو، تو اُوئي نا سمجهائو. آن
جي او ڏوھ ڪرڻ سين تويان ڪري تو، تو اُوئي نا معافِي ڏيو. 4 جي
او ڏِينهہ ۾ گهڙِي گهڙِي اَوهانجو ڏوھ ڪري تو، آن هر گهڙِي اَوهان
وٽ آئي ڪهي تو تہ، 'هُون تويان تو ڪران'، تو اُوئي نا معافِي
ڏيتا رهو.'

ويساھ رکڻ ري باري ۾

5 پڇي خاص چيلان پريُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'اَسانجو ويساھ
وڌائو.'

6 تو پريُو يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'جي اَوهانجو تُورِيئي ري
بِج جِڌو ويساھ هونت، تو اَوهِين اِيئي تُوت ري وڻ نا اِين ڪهي
سگهيا هونت تہ، 'اِيها اُکڙي سمنڊ ۾ جائي اُگ'، تو اُوئي اَوهانجو

ڪهڻ مجيو هونت.'

مالِڪ آن غُلام رو مِثال

⑦'فرض ڪرو تہ اَوهان مان ڪيھِي رو غُلام اَهي جِڪو ڪيتر
ڪيڙي تو يا رِڍان چاري تو. جڏهين او ڪيتر سين پڇو آئي تو،
تڏهين ڪِي اَوهِين اُوئي نا اِين ڪهسو تہ، 'اُرهو آ، بيس. روٽِي
کا.' ⑧بِلڪُل نہ. پڻ اَوهِين غُلام نا اِين ڪهسو تہ، 'مانهجِي روٽِي
تَيار ڪر. جِتِي تائِين هُون کائي پِيئي رهان، اُتِي تائِين سنبري مانهجِي
شيوا ڪر. پڇي تُون پِلين جائي کا.' ⑨جڏهين غُلام اَوهانجو ڪهيَل
ڪم پُورو ڪري تو، تو اَوهِين اُوئي را تورا پڻ ڪِنهِي مجو.
⑩ايهڙي نمُوني اَوهان پڻ جڏهين آپ نا ڪهيَل سجا ڪم پُورا
ڪريا هوئين، تو اِين ڪهيا تہ، 'اَسِين تہ رُگو غُلام اَهان. جِڪو ڪم
اَسان نا ڪرڻو هتو، او اَسان ڪري چڏيو اَهي.'

يِسُوع رو ڏسان ڪوڙهيَل ماڙهُوئان نا سجا ڪرڻ

⑪هيڪ ڏِينھ يِسُوع يرُوشلم شهر سمهون جاتي سامريہ آن گلِيل
عِلائِقان ري دنگ وٽا گيو پي. ⑫او هيڪي گان ۾ پُجڻ واڙو هتو،
تڏهين ڏس ڪوڙهيَل ماڙهُو اُوئي نا سمهان آيا. او آئي يِسُوع سين
اَڙگا پيچي ⑬وڏي سڏا ڪهڻ لگا تہ، 'اي يِسُوع، اي گرُو جِي،
اَسان تي دَيا ڪرو.'
⑭تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڏيکي ڪهيو تہ، 'اَوهِين جائي آپرِي
طبِيعت پُوجاريان نا ڏيکاڙو.' پڇي ڪِي ٿيو تہ جاتي جاتي او ڪوڙھ
مان آجا ٿي صاف ٿي گيا.
⑮اُوئان مان هيڪي جٽي جڏهين ڏِٺو تہ هُون سجو ٿي گيو اَهان،

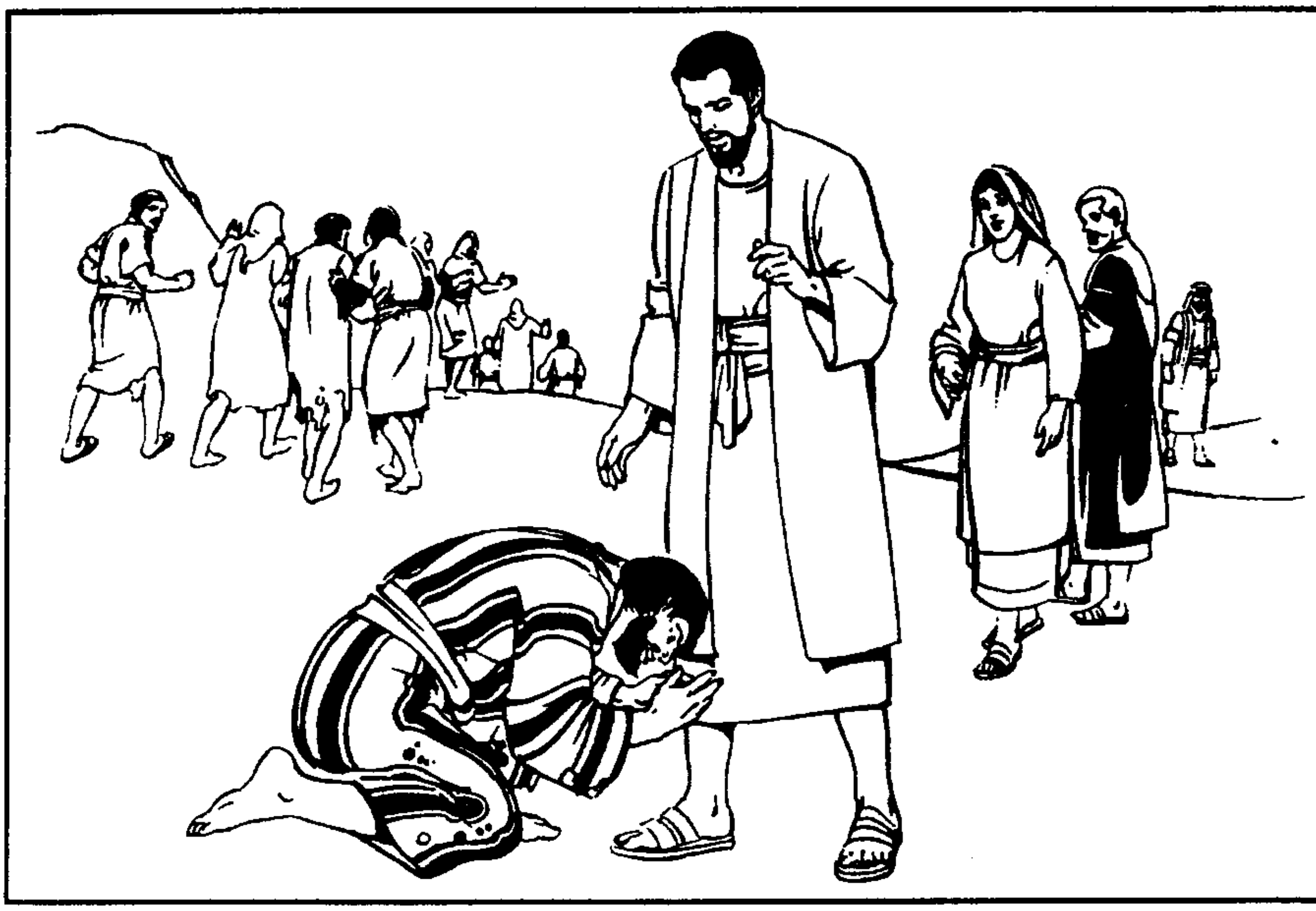

تڏھين او وڏي آواز سين اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتو پڇو وڙيو. ⑯اُوئي
آئي يِسُوع ري پڳان تي ڪِري اُوئي را ٿورا مڃيا. او سامرِي قومر
رو ھتو. ⑰تڏھين يِسُوع ڪھيو تہ، 'ڏس ئي ماڻھُو صاف ڪو ٿيا
ڪِي؟ تو بِيجا نو جڻا ڪِٿ اَھين؟ ⑱اِيئي ھيڪي ڏارِين قومر واڙي
سَوا بِيجو ڪوئِي اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرڻ سارُون پڇو ڪو آيو ڪِي؟'
⑲پڇي يِسُوع اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اُٿِي جا. تاھجي ويساھ تِنا سجو
ڪريو اَھي.'

اِيشوَر ري راج رو آڻ

(متِي 24:23-28، 37-41، لُوقا 17:20-37)

⑳پڇي فرِيسِي ٽولي ري ڪينھڪ ماڻھُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ،
'اِيشوَر رو راج ڪڏھين آسي؟'
تڏھين يِسُوع وڙتِي ڏِنِي تہ، 'ايھڙِي ڪوئِي نِشانِي ڪو اَھي جِڪِي
سين اِيشوَر ري راج ري آڻ ري ٽاڻي رِي خبر پئِي. ㉑ماڻھُو اِين

ڪِنهِي ڪهين تہ، ’جوئو، اِيشوَر رو راج اِت اَهي يا اُت اَهي‘، ڪِي تہ
حقِيقت مِہ او راج اَوهانجي وچ مِہ اَهي.‘

22 پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، ’ايهڙا پڻ ڏِينهہ آسين
جڏهين اَوهِين مُنش پُتر ري ڏِينهان مان هيڪي ڏِينهہ سارُون پيا
سِڪسو، پڻ ڏيکي ڪِنهِي سگهو. 23 ماڙهُو اَوهان نا اِين ڪهسين
تہ، ’اِت جوئو، يا اُت جوئو‘، پڻ اَوهِين جوڻ سارُون متان جايا، نِڪو
ئي اُوئان پُٺيا هليا. 24 ڪِي تہ جِين ڪِوَڻ تيڻ ري تاٽي او آڪاس
ري هيڪي دنگ سين بِيجي دنگ تائين چمڪي تِي، تِين مُنش پُتر
آپري آڻ ري ڏِينهہ ساڳِي نمُوني پڌرو تيسي. 25 پڻ اُوئي سين اَگ مِہ
اِين تيڻ کپي تہ او تمام گهڻا ڏُک سهي، آن اِيئي زماني را ماڙهُو
اُوئي نا رد ڪري چڏين.

26 مُنش پُتر ري ڏِينهان مِہ اِين رو اِين تيسي، جِين اَگي نُوح ري
ڏِينهان مِہ تيو تو. 27 اُوئان ڏِينهان مِہ ماڙهُو کاتا پِيتا رهيا، آن آپرا
چوڪرا آن نِينگرين پرڻاتا رهيا. نيٺ او ڏِينهہ آيو جڏهين نُوح بيڙي مِہ
جائي بيٺو، آن پڇي ٻوڏ آئِي، جِڪي بِيجان سجان نا ناس ڪري چڏيا.
28 لُوط ري ڏِينهان مِہ پڻ ساڳِي نمُونو تيو تو. او ماڙهُو کاتا
پِيتا، واپار ڪرتا، فصل پوکتا، آن گهر ٺاهتا رهيا. 29 پڻ جِڪي ڏِينهہ
لُوط سدُوم شهر مان ٻاهر نِسريو، اُوئي ڏِينهہ آڪاس مان جوت آن
ٻڙتل پٿر وسيا، جِڪان اُٿلان سجان ماڙهُوئان نا ناس ڪري چڏيا.
30 ساڳِي نمُوني جِڪي ڏِينهہ مُنش پُتر پڌرو تيسي، اُوئي ڏِينهہ اِين
رو اِين تيسي.

31 اُوئي ڏِينهہ جي ڪوئِي ماڙهُو آپري ڪُڏ رِي چِت تي اَهي، آن
اُوئي رو سامانَ گهر مِہ اَهي، تو اُوئي نا آپرو سامانَ ڪٽڻ سارُون هيٺو
اُترڻ نہ کپي. ساڳِي نمُوني جي ڪوئِي آپري کيتر مِہ اَهي، تو اُوئي

نا پڇو گهري آڻ نہ ڪپي. 32جِڪو لُوط رِي ڏوسِي سين ٿيو تو، او
ياد ڪرو. 33جِڪو آپرِي حَياتِي بچاڻ چاهي تو، او اُوئي نا گونسي.
پڻ جِڪو آپرِي حَياتِي گونئي تو، او اُوئي نا بچاسي.
34هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ اُوئي رات ہہ جٹا هيڪِي ڪٽ
تي سُتل هوسين، تو هيڪي نا تيڙيو جاسي، آن بِيجي نا ڇڏيو جاسي.
35ہہ ڏوسين پيڙين گهرتِي پيستين هوسين، تو هيڪِي نا تيڙِي جاسي،
آن بِيجِي نا ڇڏِي جاسي. 36(ڪيتر مِ ہہ ماڙهُو هوسين، تو هيڪي نا
تيڙيو جاسي، آن بِيجي نا ڇڏيو جاسي.)'
37تڏهين چيلان پُڇيو تہ، 'پريُو، اي واتين ڪِٿ ٿيسين؟'
تو يِسُوع ڪهيو تہ، 'جِٿ ڊُونڊِي هوسي، اُٿ گِرجهان پڻ آئي
پيڙين ٿيسين.'

رنڈول ڏوسِي آن جج رو مِثال

18 1پڇي يِسُوع آپري چيلان نا هميشہ دُعا منگڻ آن هِمٿ
نہ هارڻ رِي سِکيا ڏيڻ لگو. اُوئي اي مِثال ڏي ڪهيو تہ،
2'هيڪي شهر مِ هيڪ جج هتو. اُوئي نا نِڪو اِيشوَر رو بِيه هتو،
نِڪو ئي ماڙهُوئان رِي پروَاه هتِي. 3اُوئي ئيج شهر مِ هيڪ رنڈول
ڏوسِي پڻ رهتِي. او گهڙِي گهڙِي اُوئي جج وٹ آئي ڪهتِي تہ،
'هيڪ ماڙهُو مانهجي خِلاف ٿيو اَهي. اَوهِين مانهجو اِنصاف ڪرو.'
4گهڻان ڏِينهان تائِين جج اُوئي رِي وات ڪو سنيڙِي. پڻ نيٺ اُوئي
آپرِي دِل مِ ڪهيو تہ، مِنا نِڪو اِيشوَر رو بِيه اَهي، نِڪو ئي ماڙهُوئان
رِي پروَاه اَهي. 5توئي پڻ اي رنڈول مِنا اِتا رويا ڏي تِي جو هُون
اِيئي رو اِنصاف ڪرِيس، نِتاٹي اي گهڙِي گهڙِي آئي مِنا تپائي
ڇڏسي.'

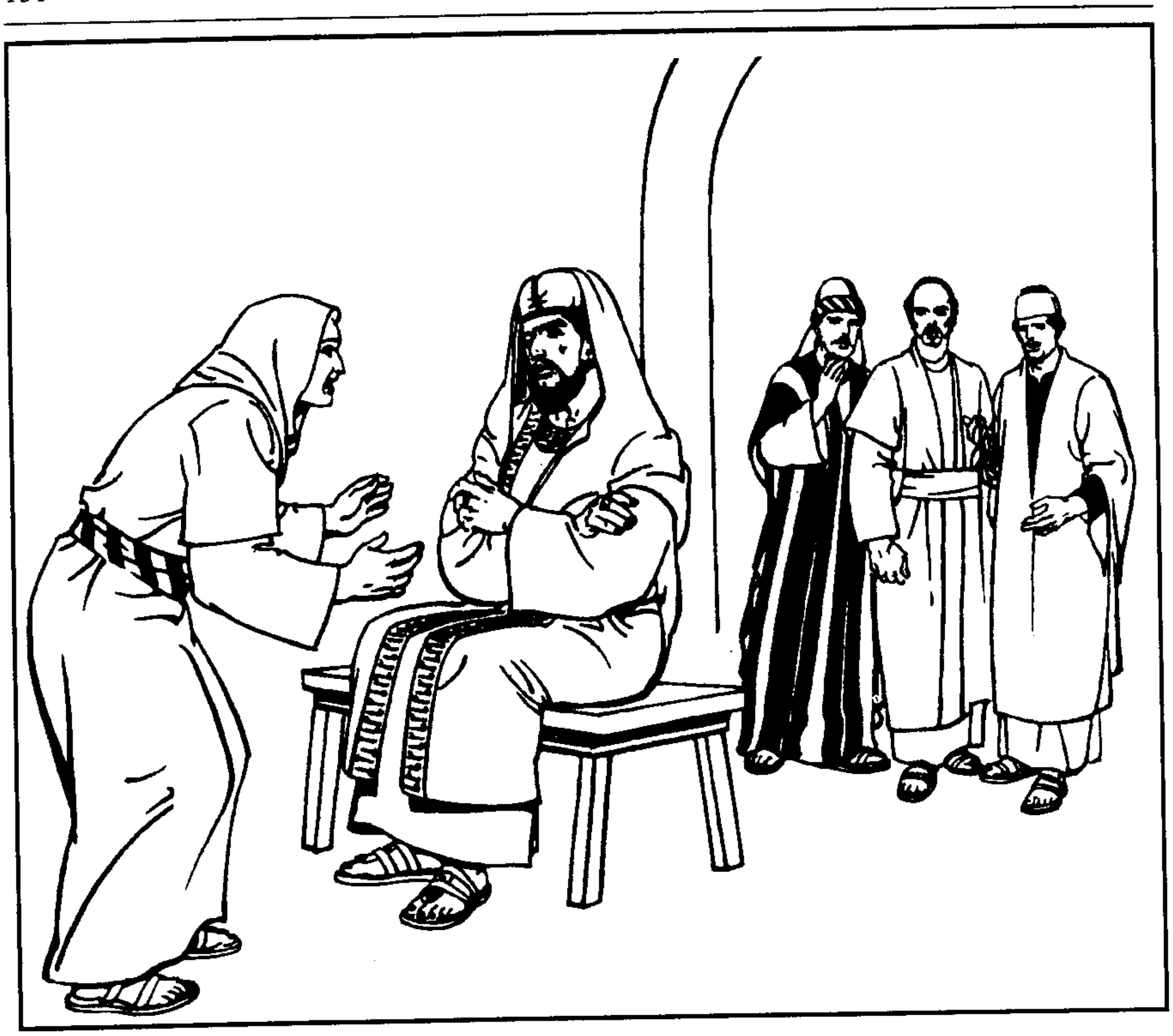

6 تڏهين پريُو يِسُوع کهيو ته، 'سنيڙو. اي بي اِنصاف جج ڪِي
تو کهي. 7 تو پڇي اِيشوَر آپري چُندبَل ماڙهُوئان رو اِنصاف ڪِنهِي
ڪري ڪِي؟ جِڪو ڏِينهه رات اُوئي وٽا مدد سارُون دُعا منگين تا.
او مدد ڪرڻ ۾ دير ڪرسي ڪِي؟ 8 هُون اَوهان نا ڪهان تو ته
او چيڪو اُوئان رو اِنصاف ڪرسي. پڻ جڏهين مُنش پُتر پڇو آسي،
تڏهين ڪِي دُنيا ۾ ايهڙا ويساهه رکڻ واڙا ماڙهُو ڏيکسي، يا نه؟'

فرِيسِي آن ناڪو ليڻ واڙِي رو مِثال

9 پڇي جِڪان ماڙهُوئان نا آپري نيڪ هوڻ رِي پڪ هتِي آن
بِيجان نا آپ سين گهٽ سمجهتا، اُوئان نا يِسُوع اي مِثال ڏي کهيو
ته، 10 'به ماڙهُو وڏي مندر ۾ دُعا منگڻ سارُون گيا. هيڪ فرِيسِي

ٿولي رو ماڙهُو هتو، آن ٻِيجو ناڪو ليڻ واڙو. 11 فرِيسِي اُٿ جائي
ٻِيٿو، آن آپري من ۾ اِين دُعا منگڻ لگو تہ، 'اي اِيشوَر، هُون تاهجا
ٿورا مچان تو تہ هُون ٻِيجان ري جِين ٺگِي، بي اِيمانِي آن بُرو ڪم
ڪو تو ڪران، آن نِڪو ئي اِيئي ناڪو ليڻ واڙي جيهڙو اَهان. 12 هُون
هفتي ۾ ٻہ ڏِينهہ وِرت رکان تو، آن آپرِي سجِي ڪمائِي رو ڏسون
حِصو تاهجي نان تي ڏيئان تو.'

13 پڻ ناڪو ليڻ واڙي اَڙگو ٻِيچي آڪاس سمهون اَنکين ڪٽڻ
پسند ڪو ڪرين. پڻ ڏُک وِچيا آپرِي ڇاتِي ڪُٽتي ڪهڻ لگو تہ،
'اي اِيشوَر، مين پاپِي تي دَيا ڪر.'

14 پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ فرِيسِي
نہ، پڻ اي ناڪو ليڻ واڙو اِيشوَر رِي نظر ۾ نيڪ ٺي گهري گيو.
ڪِي تہ جِڪو آپ نا وڏو سمجهي تو، اُوئي نا گهٽ ڪريو جاسي،
آن جِڪو آپ نا گهٽ سمجهي تو، اُوئي نا وڏو ڪريو جاسي.'

يِسُوع رو ننڍيان ٻاڙيان سين پريم ڪرڻ

(متِي 19:13–15، مرقس 10:13–16، لُوقا 18:15–17)

15 هيڪ ڏِينھ ڪينھڪ ماڙھُو آپرا نِنڍيا ٻاڙيا پڻ يِسُوع وٽ دُعا
رو ھٿ رکڻ سارُون تيڙي آيا. پڻ چيلان جڏھين اُوئان نا ڏِٺا، تڏھين
روڪڻ لگا. 16 تو يِسُوع ٻاڙيان نا آپ وٽ سڏ ڪريو، آن چيلان نا
ڪھيانتي تہ، 'ٻاڙيان نا مين وٽ آڻ ڏيو. اِيئان نا مَ روڪو. ڪِي تہ
اِيشوَر رو راج اُوئان ماڙھُوئان سارُون اَھي جِڪو اِيئان ٻاڙيان جيھڙا
اَھين. 17 ھُون اَوھان نا سچ تو ڪھان تہ جِڪو ماڙھُو ھيڪي ٻاڙِيئي
ري جِين اِيشوَر ري راج نا قبُول ڪو تو ڪري، او اُوئي ہِ ڪڏھي
پڻ ڪِنھِي آئي سگھي.'

شاهُوڪار ماڻهُو آن اِيشوَر رو راج

(متِي 16:19–30، مرقس 17:10–31، لُوقا 18:18–30)

⑱پڇي هيڪي اَگواڻ يِسُوع نا پُڇيو تہ، ’نيڪ گرُو، هُون ڪِي
ڪران جو مِنا هميشہ رو جِيوَن جُڙي؟‘
⑲تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، ’اَوهِين مِنا نيڪ ڪي ري ڪري ڪهو
تا؟ اِيشوَر بِنا بِيجو ڪوئِي نيڪ ڪو اَهي. ⑳اَوهان نا اِيشوَر ري
حُڪمان رِي تہ خبر اَهي تہ بُرو ڪم مَ ڪر، خُونَ مَ ڪر، چورِي مَ
ڪر، ڪُوڙِي شاهِدِي مَ ڏي، آن آپري ما باپ رِي عِزت ڪر.‘*
㉑اُوئي ڪهيو تہ، ’اِيئان سجان حُڪمان تي هُون نِنڍي ٽڪي
سين هلتو پيو آئُون.‘
㉒يِسُوع جڏهين اي وات سنيڙِي، تڏهين اُوئي نا ڪهيانتي تہ،

* خرُوج 12:20–16آن اِستِشنا 16:5–20 پڙهو

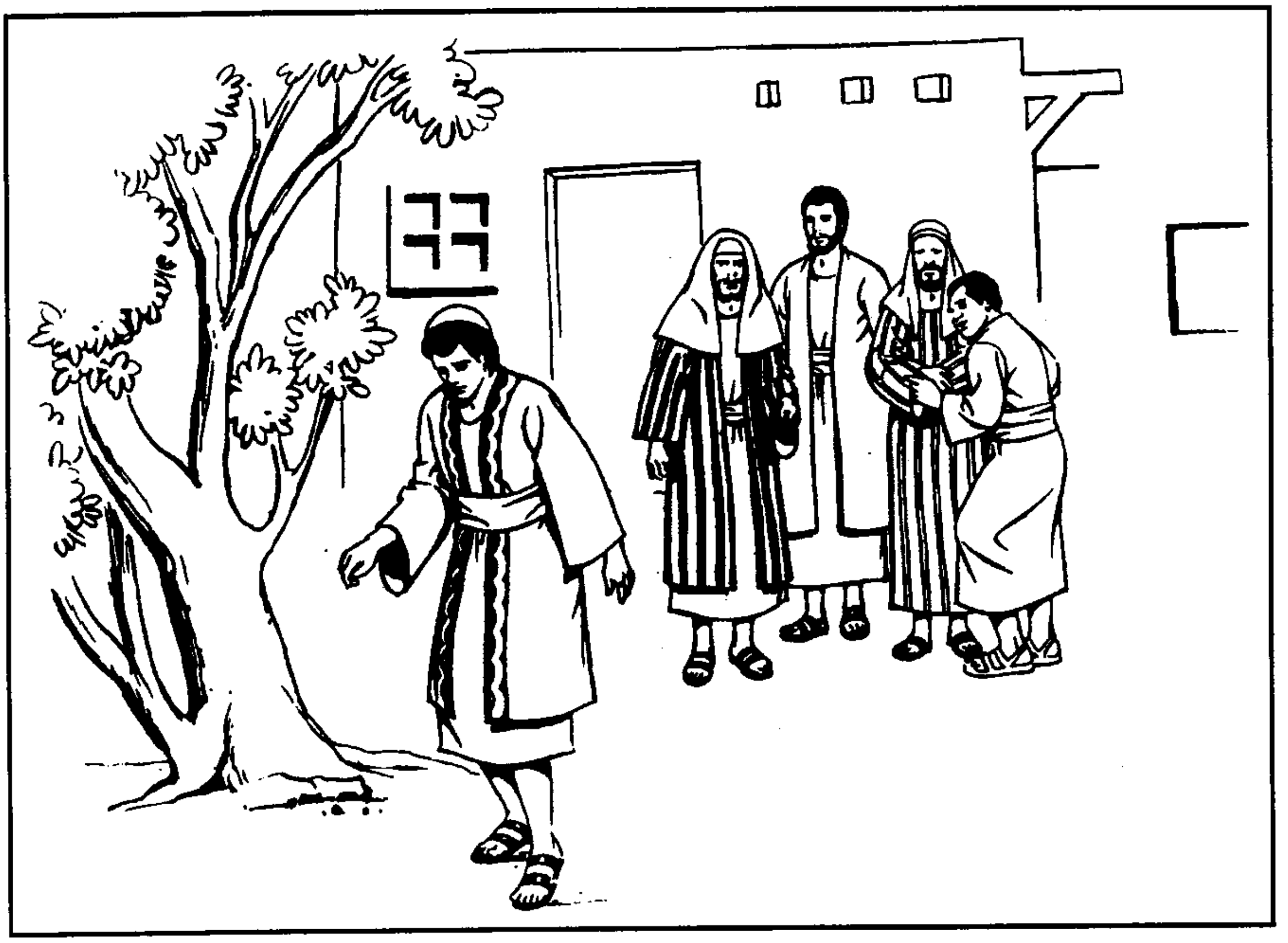

'اَوهان ۾ اَجان هيڪِي وات رِي ڪوٽ اَهي. اَوهان وٽ جِڪِين اَهي، او
سجو ئي ويچي غرِيبان ۾ وِرَهائي ڇڏو، تو اَوهان نا آڪاس ۾ خزانو
جُڙسي. پڇي آئي مين پُٺيا هلو.' 23اي وات سنيڙي اَگواڻ گٽِتي ۾
پئي گيو، ڪِي تہ او تمام شاهُوڪار ماڙهُو هتو.
24يِسُوع اُوئي نا گٽِتي ۾ ڏيکي ڪهيو تہ، 'شاهُوڪار ماڙهُوئان
سارُون اِيشوَر ري راج ۾ جاڻ تمام ڏُکيو اَهي. 25اُٺ رو سُوئِي ري
پاکي مان منڻ ڏُکيو اَهي. پڻ شاهُوڪار ماڙهُوئان سارُون اِيشوَر ري
راج ۾ جاڻ اُوئي سين پڻ ڏُکيو اَهي.'
26اِيئي تي جِڪان اي وات سنيڙي، اُوئان پُڇيو، 'تو پڇي ايهڙو
ڪوڻ هوسي جِڪي نا ڇوٽڪارو جُڙسي؟'
27تڏهين يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، 'جِڪو ڪم ماڙهُوئان سين تي
ڪو تا سگهين، او ڪم اِيشوَر ڪري سگهي تو.'
28پڇي پَطرس ڪهيو تہ، 'جوئو، اَسِين تہ آپرا گهر گهاٽ ڇڏي

آَوهان پُٽيا هلڻ لڳا آَهان.'
29تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'هُون آَوهان نا سچ تو ڪهان
تہ جِڪي ماڙهُو اِيشوَر ري راج سارُون آپرو گهر، آپرِي گهر واڙِي،
آپرا ڀائِي، آپرا ما باپ يا آپرا ٻاڙيا ڇڏيا آهين، 30اُوئي نا اِيئي دُنيا
مِ گهڻو وڌِيڪ جُڙسي، آن آڻ واڙِي دُنيا مِ هميشہ رو جِيوَن جُڙسي.'

يِسُوع رو آپري موت ري باري مِ وڙِي سنيڙاڻ

(متِي 17:20-19، مرقس 32:10-34، لُوقا 31:18-34)

31پڇي يِسُوع آپري ٻارهان چُندِيَل چيلان نا هيڪي پاسي تيڙِي
جائي ڪهيو تہ، 'جوئو، آپين يرُوشلم شهر سمهان هلان پيا. اُت او
سجين ئي واتين پُورين ٿيسين جِڪو مُنش پُتر ري باري مِ اِيشوَر رو
نياپو ڏيڻ واڙا لِکي گيا آهين. 32اُوئي نا ڌارِين قوم ري ماڙهُوئان
ري حَوالي ڪريو جاسي، جِڪو اُوئي تي ٺٺولين ڪرسين، اُوئي رِي
بي عِزتِي ڪرسين آن اُوئي تي ٿُڪسين. 33او اُوئي نا ڦٽڪا هڻسين
آن ماري ڇڏسين. پڇي تِيجي ڏِينهہ او جِيتو ٿي اُٺسي.'
34پڻ چيلا اُوئان واتيان مان ڪوئِي وات سمجهي ڪو سگهيا.
او واتين اُوئان سين لِڪيَل رهين، آن اُوئان نا خبر ڪو پئِي تہ يِسُوع
ڪِي پيو ڪهي.

يِسُوع رو هيڪي اَنڌي فقِير نا سجو ڪرڻ

(متِي 29:20-34، مرقس 46:10-52، لُوقا 35:18-43)

35جڏهين يِسُوع يريحُو شهر نا نيڙو پُگو، تو اُت رستي تي
هيڪي اَنڌي ماڙهُو ٻيسي پِنيو پي. 36اُوئي جڏهين ماڙهُوئان ري ميڙ
منڻ رو هُل سنيڙيو، تڏهين پُڇيانتي تہ، 'اي ڪِي آهي؟'

37 ماڙهُوئان اُوئي نا سنيڙايو تہ، 'يِسُوع ناصرت شهر واڙو
آئي پيو.'
38 تڏهين اُوئي وڏي سڏا ڪهيو تہ، 'اي يِسُوع، دائُود را اولاد،
مين تي دَيا ڪرو.'
39 تڏهين جِڪو ماڙهُو اَگ ہِ گيا پي، اُوئان دڙڪو ڏي ڪهيو
تہ، 'ماٺ ڪر.'
پڻ او وڌِيڪ زور سين ڪهڻ لگو تہ، 'دائُود را اولاد، مين تي
دَيا ڪرو.'
40 تڏهين يِسُوع پيچي رهيو، آن ماڙهُوئان نا حُڪم ڏِنانتي تہ،
'اِيئي نا مين وٽ تيڙي آئو.' جڏهين او نيڙو آيو، تڏهين يِسُوع اُوئي
نا پُچيو تہ، 41 'تاهجِي مرضِي ڪِي اَهي تہ هُون تين سارُون ڪِي
ڪران؟'

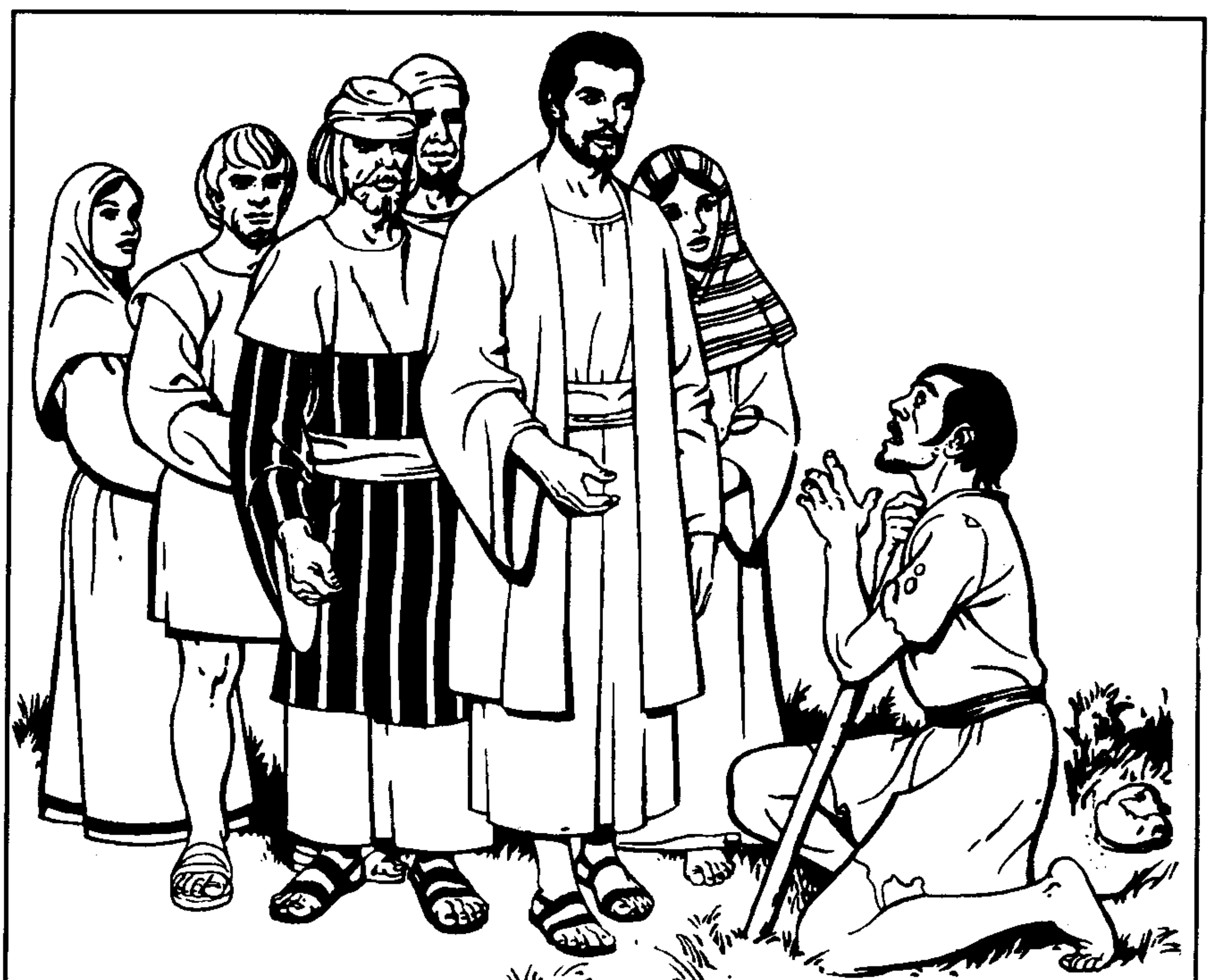

تڏهين اُوئي وڙتي ڏِني ته، 'ساڈُو جِي، هُون وڙي ڏيکڻ چاهُون تو.'
42 يِسُوع کهيو، 'تو پڇي ڏيک. تاهجي ويساه تِنا سجو کريو
اَهي.' 43 اُوئي ئيج ٽاٽي او وڙي ڏيکڻ لگو، آن اِيشوَر رِي واکاڻ
کرتو يِسُوع پُٺيا هلڻ لگو.
جڏهين ماڙهُوئان اي رنگ ڏِٺو، تڏهين سجان ئي اِيشوَر رِي واکاڻ
کري.

يِسُوع رو زکائِي ري گهري جاڻ

19 1 پڇي يِسُوع يريحُو شهر ۾ آئي اُوئي وِچيا منٿيو پي.
2 اُت هيک ماڙهُو هتو جِکي رو نان زکائِي هتو. او ناکو
ليڻ واڙان رو ٺيکيدار آن شاهُوکار ماڙهُو هتو. 3 اُوئي اي جوڻ
رِي کوشِش پي کرِي ته يِسُوع کِهو اَهي. پڻ ماڙهُو گهاٽا هتا،

آن اُوئي رو قد ننڍو هتو، اِيئي ڪري ڏيکي ڪو تي سگهيو. ④تو
يِسُوع نا جوڻ سارُون او آگهو ڊوڙي جائي هيڪي اَنجِيرَ ري وڻ مٿي
چڙهي بيسي رهيو، ڪِي تہ اُوئي وڍي سين يِسُوع مٿڻ واڙو هتو.

⑤يِسُوع جڏهين اُوئي جگها پُگو، تڏهين اُونچو جوئي کهيانتي
تہ، 'زڪائِي، اَوهِين چيڪا هيٺا اُتري آئو، ڪِي تہ اَج مِنا اَوهانجي
گهري تِڪٽو اَهي.' ⑥او جهٽ مِہ هيٺو اُتري آيو، آن يِسُوع نا خُوشِي
سين آپري گهري تيڙي گيو. ⑦اي ڏيکي سجا ئي ماڙهُو سُس پُس
ڪرڻ لگا تہ، 'جوئو، اي هيڪي پاپِي ري گهري تو تِڪي.'

⑧پڇي زڪائِي اُٿي پريُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'اي پريُو، جوئو.
هُون آپري سجِي مِلڪيَت رو اَڌ حِصو غرِيبان نا وِڙهائي تو ڏيئان. آن
مين جِڪي سين پڻ نگِي ڪرِي اَهي، اُوئي نا چئوٽو پري تو ڏيئان.'

⑨تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اَج اِيئي گهر نا چوٽڪارو جُڙي گيو
اَهي، ڪِي تہ اي ماڙهُو پڻ اِبراهِيمہ ري اولاد مان اَهي، ⑩آن مُنش
پُتر اُوئان نا جوڻ آن بچاڻ سارُون آيو اَهي جِڪو پُلجي گيا اَهين.'

سونان سِڪان رو مِثال

(متِي 25:14-30، لُوقا 19:11-27)

⑪جڏهين ماڙهُوئان اي واتين پي سنيڙين، تڏهين يِسُوع اُوئان نا
هيڪ مِثال پڻ سنيڙايو، ڪِي تہ او يرُوشلمہ شهر مِہ پُجڻ واڙو هتو، آن
ماڙهُوئان اِين پي سمجهيو تہ اِيشوَر رو راج اِيئي گهڙِي پڌرو ٿيڻ
واڙو اَهي. ⑫يِسُوع ڪهيو تہ، 'هيڪ وڏو ماڙهُو هتو. او آپري عِلائِقي
رو راجا ٿيڻ رو حق لي آڻ سارُون بِيجي ڪيهِي اَرگي مُلڪ سمهون
رَوانو ٿيو. ⑬رَوانو ٿيڻ سين آگ مِہ اُوئي آپري نوڪران مان ڏسان

نا سڏ ڪري هر هيڪ نا هيڪ هيڪ سونو سِڪو* ڏِنو، آن ڪهيانتي
تہ، 'جِتِي تائِين هُون وڑي پچو نہ آئُون، اُتِي تائِين اِيئان سين واپار
هلايا.' 14 پڻ اُوئي ري عِلائِقي را ماڑهُو اُوئي سين وير رڪتا. اِيئي
ڪري اُوئان اُوئي پُٺيا آپرا ماڑهُو ميلهيا تہ اَسانجِي مرضِي ڪو اَهي
تہ اي ماڑهُو اَسانجو راجا تي.
15 جڏهين او ماڑهُو راجا تيڻ رو حق لي پچو آيو، تڏهين اُوئي
حُڪم ڏِنو تہ جِڪان نوڪران نا هُون سونا سِڪا ڏي گيو تو، اُوئان
نا مين وٽ تيڙي آئو، تہ جِين هُون جوئان تہ اُوئان واپار مان ڪِتو
ڪِتو ڪمايو اَهي. 16 پهلڪي آئي ڪهيو تہ، 'سائِين، اَوهانجي ڏِنل
سِڪي مان ڏس سِڪا ڪمايا اَهين.'
17 تڏهين اُوئي ڪهيو تہ، 'شاباس. اي سُٺا نوڪر، تُون ٿوڙهي ۾
اِيماندار اَهين. اِيئي ڪري هُون تِنا ڏسان شهران رو راج ڏيئان تو.'
18 بِيجي نوڪر آئي ڪهيو تہ، 'سائِين، اَوهانجي ڏِنل سِڪي مان
پنچ سِڪا ڪمايا اَهين.'
19 تڏهين راجا اُوئي نا پڻ ڪهيو تہ، 'هُون تِنا پنچان شهران رو
راج ڏيئان تو.'
20 تِيجي نوڪر آئي ڪهيو تہ، 'سائِين، اي پيو اَهي اَوهانجو ڏِنل
سِڪو. اِيئي نا مين رُومال ۾ ٻڌي رکيو تو. 21 ڪِي تہ هُون اَوهان
سين بِيهاجيو پي جو اَوهِين ڏُکيا ماڑهُو اَهو. جِڪِين اَوهان پيڙو ئي
ڪو ڪريو اَهي، او اَوهِين ڪٽو تا. آن جِڪِين اَوهان پوکيو ئي ڪو
اَهي، او اَوهِين لُٽو تا.'
22 تڏهين راجا ڪهيو تہ، 'اي بيڪار نوڪر، تاهجي آپري واتيان
سين هُون تِنا ڏوهارِي ڪرِيس. جڏهين تين اِين سمجهيو تي تہ هُون

* هيڪ سونَ رو سِڪو ٽِنهان مهِينان رِي مزُورِي هتِي.

ڏُکيو ماڙهُو اَهان، آن جِڪين مين پيڙو ڪو ڪريو اَهي، او هُون ڪٺان
تو، آن جِڪين مين پوکيو ئي ڪو اَهي، او هُون لُٽان تو، 23 تو پڇي
مانهجا پئِيسا بئنڪ مِ ڪِي ڪو رکيا؟ اِين ڪرڻ سين مِنا وڙي آڻ
ري ٺاٺي وياج تہ جُڙيو هونت.' 24 پڇي جِڪو اُٺ پيٽل هتا، اُوئان
نا راجا ڪهيو تہ، 'اِيئي وٺا او هيڪ سِڪو ڦُڙي ليو، آن اُوئي ڏسان
سِڪان واڙي نا ڏي ڇڏو.'

25 تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، 'سائِين، اُوئي وٺ تہ ڏس سِڪا اَگي
اَهين.

26 تو راجا ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ جِڪي وٺ
ڪينهڪ اَهي، اُوئي نا وڌيڪ ڏِنو جاسي. پڻ جِڪي وٺ ڪِينهِ ڪو
اَهي، اُوئي وٺا او پڻ ليو جاسي جِڪين اُوئي وٺ اَهي.

27 پڻ مانهجا او دُشمن جِڪان رِي مرضِي ڪو هتِي تہ هُون
اُوئان تي راج ڪران، اُوئان نا اِٺ تيڙي آئو، آن مانهجي اَنکيان اَگيا
قتل ڪرو.'

يرُوشلم شهر مِ يِسُوع رو پڇاڙِي واڙو هفتو

يِسُوع رو يرُوشلم شهر نا نيڙو عِزت سين پُڇڻ

(متِي 21:1-11، مرقس 11:1-11، لُوقا 19:28-40، يُوحنا 12:12-19)

28 پڇي يِسُوع اي واتين ڪري اَگهو وڌي يرُوشلم شهر سمهون
هلڻ لگو. 29 جڏهين او جيتُونَ نان ري جبل وٺ بيت فگي آن بيت
عنياه گامان نا نيڙو آيو، تڏهين آپري چيلان مان بِيان نا اِين ڪهي
ميلهيا تہ، 30 'سمهلي گان جائو، آن جِين اَوهِين اُٺ پُجسو، تو هيڪ
ڪودو بڌل ڏيکسو، جِڪي تي اَجان ڪوئِي ماڙهُو ڪو چڙهيو اَهي.

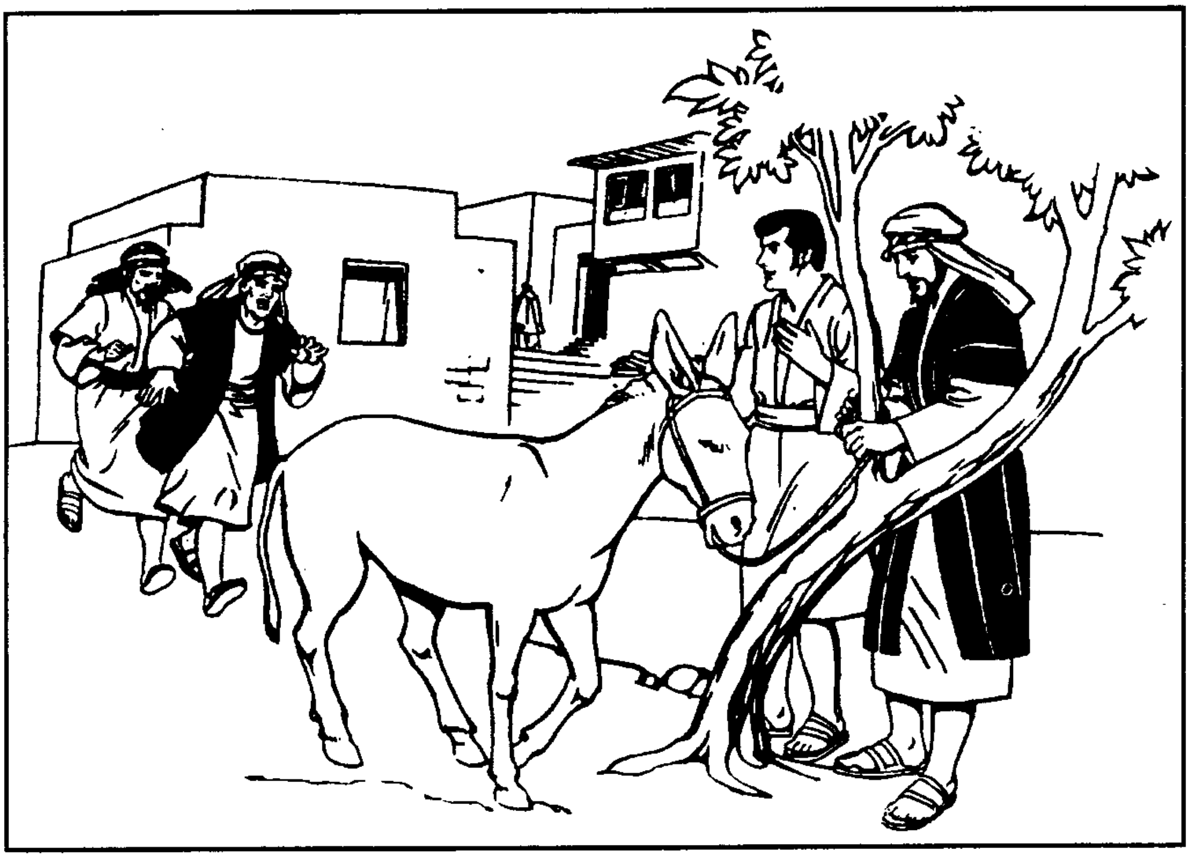

او چوڙهي اُرهو لي آئو. ⑶ جي اَوهان نا ڪوئِي پُڇي، تہ 'اِيئي نا
ڪِي تا چوڙهو؟'، تو اَوهِين ڪهيا تہ، 'اي پرڀُو نا کپي تو."
(32) پڇي ميلهيَل چيلان اُٽ جائي ڏِٺو تہ يِسُوع جِين ڪهيو تو،
اِين رو اِين اَهي. (33) جڏهين اُوئان ڪودو چوڙهيو پي، تڏهين اُوئي ري
ڏٽيان پُڇيو تہ، 'اِيئي نا ڪِي تا چوڙهو؟'
(34) اُوئان ڪهيو تہ، 'اي پرڀُو نا کپي تو.' (35) پڇي او ڪودو يِسُوع
وٽ لي آيا، آن اُوئي تي آپرا ٽوئال رکي يِسُوع نا متي چاڙهيانتي.
(36) جڏهين يِسُوع چڙهي رَوانو ٿيو، تڏهين ماڻهُوَ آپرا ٽوئال وِڇي تي
وِڇاتا پي گيا.
(37) پڇي يِسُوع اُوئي جگها نا نيڙو آئي پُگو جِٿ وِڇو جيتُونَ نان
ري جبل وٽا هيٺو جائي تو. اُٽ چيلان رو سجو ميڙ خُوش ٿي وڏي
آواز سين اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرڻ لگو، ڪِي تہ اُوئان يِسُوع را وڏا
ڪم ڏِٺا تا. (38) اُوئان ڪهيو پي تہ،

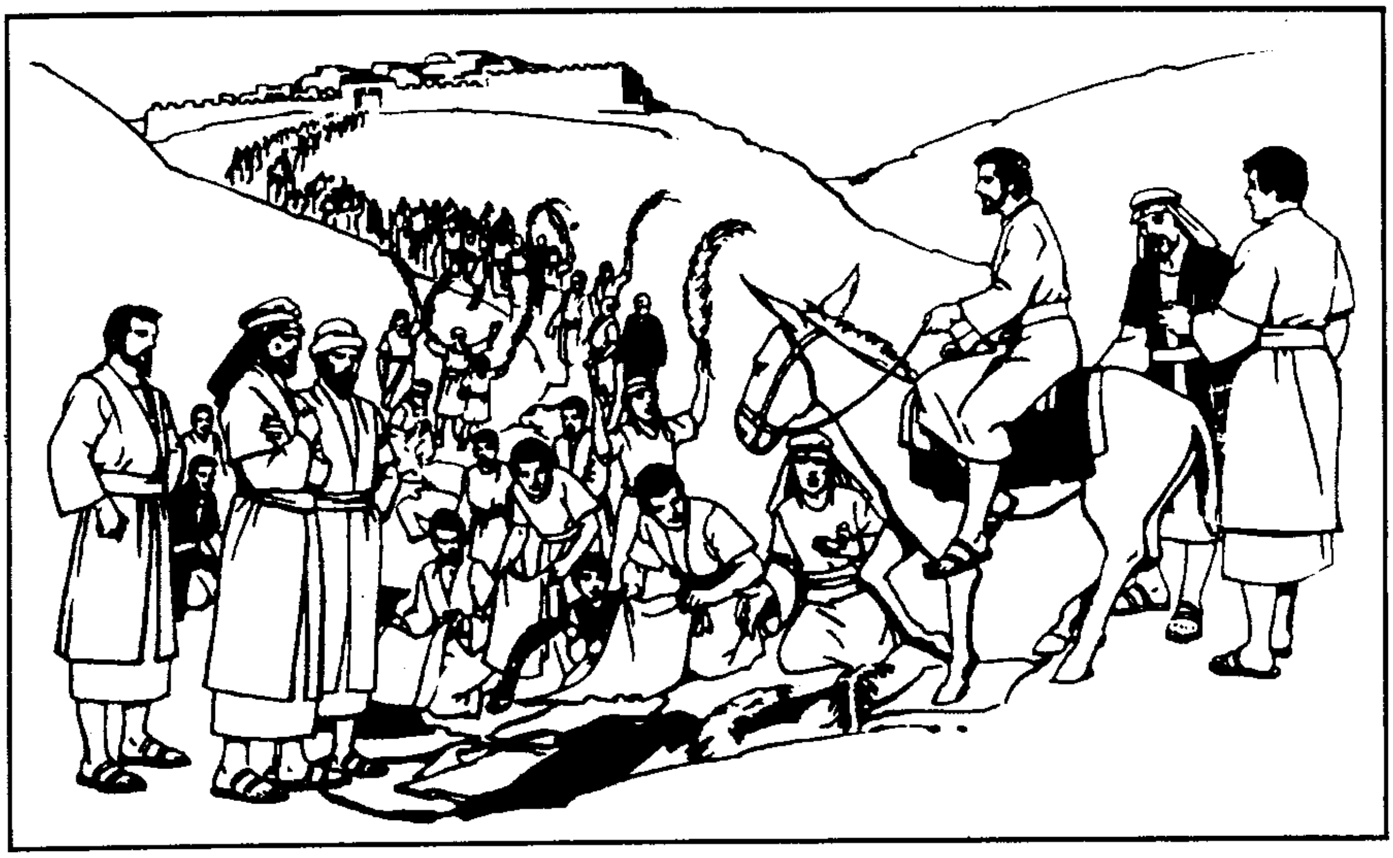

'اِيشوَر رِي آسِيس اِيئي راجا تي هوئي،
جِڪو پريُو اِيشوَر ري نان سين آئي تو.
آڪاس ۾ سُک تي،
آن سرگ ۾ اِيشوَر رِي واکاڻ.'*

(39)اُوئي ميڙ مان فرِيسِي تولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا
ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهانجي چيلان نا ماٺ ڪرائو.'

(40)تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا يقِينَ سين ڪهان تو
تہ جي اي ماٺ ٿيا، تو جِڪو پٿر اَهين، او پڻ زور سين ٻولسين.'

يِسُوع رو يرُوشلم شهر سارُون روڻ

(41)جڏهين يِسُوع يرُوشلم نا نيڙو آيو، تڏهين شهر نا ڏيکي اُوئي
سارُون گهڻو روڻ لڳو، (42)آن ڪهيانتي تہ، 'اي يرُوشلم واڙان، جي
اَوهان رُڳو اَجوڪي ڏِينهہ او واتين اوڙکين هونت جڪو سُک ڏيئين تين،
تو تمام سُتو ٿيو هونت. پڻ هي او واتين اَوهانجي سمجهہ سين ٻاهر اَهين.

* زبُور 118:26 پڙهو

43 ڪِي تہ ايھڙا ڏِينھ اَوھان تي آسين، جڏھين اَوھانجا دُشمن اَوھانجي
چاري پاسي گھيرو ڏي مورچا ٺاھسين، آن اَوھان نا سجان پاسان سين
سوڙا ڪرسين. 44 اَوھِين جِڪو شھر ۾ رھو تا، اَوھانجا دُشمن اَوھان
نا پٽ سين ھٽي ماري چڏسين، آن اَوھانجي شھر نا اِين ناس ڪرسين
جو ڪوئِي پٿر آپرِي جگھا تي ڪِنھِي رھي. ڪِي تہ اَوھان او ٽاٽو ڪو
اوڙکيو جڏھين اِيشوَر اَوھان نا بچاڻ سارُون آيو تو.

يِسُوع رو وڏي مندر ۾ جاڻ

(متِي 12:21-17، مرقس 15:11-19، لُوقا 45:19-48، يُوحنا 13:2-22)

45 اُوئي سين پڇي يِسُوع وڏي مندر ۾ گيو، آن اُٿ جِڪو ڏيتِي
ليتِي ڪرتا، اُوئان نا باھر ڪيڻ لگو، 46 آن ڪھيانتي تہ، 'شاستر ۾
لِکيَل اَھي تہ

'مانھجو گھر دُعا منگڻ رو گھر تيسي.'*

پڻ اَوھان اِيئي نا ڏاڙيلان رو اَڏو ٺاھي چڏيو اَھي.'

47 پڇي يِسُوع ھر روز وڏي مندر ۾ جائي سِڪاڻ لگو. پڻ جِڪو
وڏا پُوجارِي، پندت آن اِسرائيلِي قوم را وڏا ماڙھُو ھتا، او يِسُوع نا
مارڻ رِي ڪوشِش ڪرتا رھيا. 48 پڻ اُوئان نا اِين ڪرڻ رو وجھ ڪو
تي جُڙيو، ڪِي تہ سجا ئي ماڙھُو يِسُوع رين واتين ڪن ڏي سنيڙتا.

يِسُوع ري ڪم ڪرڻ ري حق ري باري ۾ سَوال

(متِي 23:21-27، مرقس 27:11-33، لُوقا 1:20-8)

20 1 اُوئان ئيج ڏِينھان ۾ ھيڪ ڏِينھ يِسُوع وڏي مندر ۾
ماڙھُوئان نا سِڪايو پي، آن خُوشخبرِي پي سنيڙا يانتي.

* يسعياه 7:56 پڙھو

تڏهين ڪِي ٿيو تہ وڏا پُوجارِي، پنڊت، آن اِسرائيلِي قوم را اَگواڻ
اُوئي وٽ آئي پِيتا، ②آن پُڇيانتي تہ، 'اَوهان نا اي ڪم ڪرڻ رو
ڪيھڙو حق اَهي؟ آن اَوهان نا اي حق ڪي ڏِنو اَهي؟'

③اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'هُون پڻ اَوهان نا هيڪ
وات پُڇان تو. اَوهِين مِنا اي سنيڙائو، ④تہ يُوحنا اِيشوَر ري طرف
سين پَوِيتر سِنانَ ڏيتو، يا ماڙهُوئان ري طرف سين؟'

⑤تو او آپت ۾ ڪھڻ لگا تہ، جي آپِين اِين ڪھسان تہ 'اِيشوَر
ري طرف سين'، تو اي آپان نا ڪھسي 'تو پڇي اَوهان اُوئي رِي وات
ڪِي ڪو مڃِي؟' ⑥آن جي آپِين اِين ڪھسان تہ 'ماڙهُوئان ري طرف
سين'، تو سجا ماڙهُو آپان نا پٿر هٽي ماري ڇڏسين. ڪِي تہ اُوئان
نا پڪ اَهي تہ يُوحنا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو هتو.' ⑦تو اُوئان
ڪھيو تہ، 'اَسان نا خبر ڪو اَهي تہ ڪي ري طرف سين ڏيتو.'

⑧تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪھيو، 'تو پڇي هُون پڻ اَوهان نا ڪِنهِي
سنيڙائُون تہ مِنا اي ڪم ڪرڻ رو ڪيھڙو حق اَهي.'

ظُلمِي هاڙيان رو مِثال

(متِي 33:21-44، مرقس 1:12-11، لُوقا 9:20-18)

⑨پڇي يِسُوع ماڙهُوئان نا اي مِثال ڏي ڪھڻ لگو تہ، 'هيڪ
ماڙهُو هتو. اُوئي هيڪ اَنگُوران رو باغ پوڪايو. پڇي او باغ هاڙيان
نا ٺيڪي تي ڏي آپ گھڻا ڏِينهہ ڪيھِي بِيجي مُلڪ هليو گيو.

⑩جڏهين اَنگُور توڙڻ را ڏِينهہ آيا، تڏهين ڌڻِي هيڪ نوڪر
ميلهيو تہ او هاڙيان وٽا اَنگُوران رو حِصو لي آئي. پڻ هاڙيان اُوئي
نا ڪُٽي ٺلي هٿي پڇو رَوانو ڪري ڇڏيو. ⑪پڇي ڌڻِي هيڪ بِيجو
نوڪر ميلهيو. پڻ اُوئان اِيئي نا پڻ ڪُٽي بي عِزتِي ڪري ٺلو پڇو

رَوانو ڪري ڇڏيو. 12 پڇي ڏاڍي وڙي ٽيجو نوڪر ميلهيو. پڻ اُوئان
اِيئي نا پڻ ڪُٽيو، آن لوهِيئاڙو ڪري ڏِڪي باغ مان ٻاهر ڪڍي ڇڏيو.
13 اِيئي تي باغ ري ڏاڍي ڪهيو تہ، 'هي هُون ڪِي ڪران؟ آپرو
پريمِي ڏِڪرو ميلهان. هاڙِي پڪ سين اُوئي رِي عِزت ڪرسين.'
14 پڻ جڏهين هاڙيان ڏاڍي ري ڏِڪري نا آتي ڏِٺو، تڏهين او آپت
مِ ڪهڻ لگا تہ، 'اي تہ باغ رو وارث اَهي. آئو تہ اِيئي نا ماري
ڇڏان، پڇي مِلڪيَت آپڻِي ٿيسي.' 15 پڇي اُوئان اُوئي نا باغ مان
ٻاهر ڪڍي ماري ڇڏيو.
هي باغ رو ڏاڍي هاڙيان نا ڪِي ڪرسي؟ 16 او آپ آسي، آن
اِيئان هاڙيان نا ماري ڇڏسي. پڇي آپري باغ مِ ٻِيجا ماڙهُو سنڀالڻ
سارُون ڀيڇاڙسي.'
اي سنيڙي ماڙهُوئان ڪهيو تہ، 'اِين نہ ٿي.'
17 پڻ يِسُوع اُوئان سمهون جوئي ڪهيو تہ، 'جي اِين نہ ٿينت،
تو پڇي اِيئي شاستر رِي وات رو ڪيهڙو مطلب اَهي؟

'جِڪو پٿر مِستريان رد ڪري ڇڏيو تو،
او ساڳِي پٿر گهر ري ڪُنڊ مِ سجان سين
ضرُورت واڙو ٿيو اَهي.'*

18 جِڪو اُوئي پٿر مٿي ڪِرسي، او ٽُڪرا ٽُڪرا ٿي جاسي. آن جِڪي
مٿي او پٿر ڪِرسي، اُوئي نا چُورا چُورا ڪري ڇڏسي.'

ٽيڪس ڀرڻ ري باري مِ سوَال

(مٿِي 21:45-46، 22:15-22، مرقس 12:12-17، لُوقا 20:19-26)

19 اُت جِڪو پنڊت آن وڏا پُوجارِي هتا، او سمجهي گيا تہ

* زبُور 118:22 پڙهو

يِسُوع اي مِثال اَسانجي باري ۾ ڏِنو اَهي. اِيئي ڪري اُوئان يِسُوع
نا اُوئي ئيج تاڻي جهلاڻ رِي ڪوشِش ڪرِي. پڻ او ماڙهُوئان سين
بِيهاجيا پي.
20 پڇي اُوئان يِسُوع نا اَنک ۾ رکيو، آن اُوئي پُٺيا آپرا چاڙتا
ميلهيانتي تہ جِين او آپ نا ڌرمِي ماڙهُو سڌائي يِسُوع نا آپرِي وات
۾ ڦاسائين، آن پڇي رُومِي راج ڪرڻ واڙي ري حَوالي ڪرين.
21 اُوئان چاڙتان يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَسان نا خبر اَهي
تہ جِڪِين اَوهِين ڪهو تا آن سِکائو تا او سچو ئي صحِيح اَهي، آن
اَوهِين ڪيهِي رو پاسو ڪو تا ڪٽو. پڻ اَوهِين سچ سين اِيشوَر رِي
وات ڏيکاڙو تا. 22 هي اي سنيڙائو تہ شاستر ري جِين اَسان نا رُومِي
راجا نا ٽيڪس ڏيڻ کپي، يا نہ؟'
23 يِسُوع اُوئان رِي چالاڪِي سمجهي گيو، آن اُوئان نا ڪهيانتي
تہ، 24 'چاندِي رو هيڪ سِڪو مِنا ڏيکاڙو. اِيئي تي ڪي رو ڦوٽو
اَهي، آن ڪي رو نان لِکيَل اَهي؟'
25 تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، رُومِي مُلڪ ري راجا رو.'
اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو، 'تو پڇي جِڪو راجا رو اَهي، او
راجا نا ڏيو، آن جِڪو اِيشوَر رو اَهي، او اِيشوَر نا ڏيو.'
26 او چاڙتا ماڙهُوئان اَگيا يِسُوع نا آپرِي وات ۾ ڦاسائي ڪو
سگهيا. پڻ اُوئي رِي وڙتِي تي حيرانَ تي ماٺ تي گيا.

جِيتو تي اُٺڻ ري باري ۾ سَوال

(متِي 22:23-33، مرقس 12:18-27، لُوقا 20:27-40)

27 پڇي صدُوقِي ٽولي را ڪينهڪ ماڙهُو يِسُوع وٽ آيا. اُوئان
رو پڪو ويساهہ هتو تہ مرڻ سين پڇي ماڙهُو وڙي جِيتو ڪو تو ٿي.

اُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، (28) گرُو جِي، مُوسيٰ آپان سارُون لِکيو اَهي
تہ جي ڪوئِي پرڻيَل ماڙهُو بِنا اولاد مري جائي تو، تو اُوئي رو ڀائِي
آپرِي ڀاڀِي نا گهر ۾ ٻيساڙِي، تہ جِين آپري ڀائِي سارُون اولاد ٿي.
(29) تو ست ڀائِي هتا. وڏي ڀائِي شادِي ڪرِي، آن بِنا اولاد مري
گيو. (30) تو ٻيجي ڀائِي آپرِي ڀاڀِي نا گهر ۾ ٻيساڙِي، آن او پڻ بِنا
اولاد مري گيو. (31) پڇي تِيجي ڀائِي سين پڻ اِين رو اِين ٿيو. اِيئي
نمُوني ست ئي ڀائِي اُوئي ساگِي ڏوسِي نا آپري گهر ۾ ٻيساڙي بِنا
اولاد مري گيا. (32) نيٺ او ڏوسِي پڻ مري گئِي.
(33) هي جڏهين اِيشوَر ماڙهُوئان نا جِيتا ڪري اُٺاڙسي، تو اُوئان
ڀايان مان او ڏوسِي ڪي رِي ٿيسي؟ ڪِي تہ ستان ئي ڀايان اُوئي
نا گهر ۾ ٻيساڙِي تِي.'
(34) تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'اِيئي دُنيا را ماڙهُو پرڻجين
تا، آن آپرين نِينگرين پرڻائين تا. (35) پڻ او ماڙهُو جِڪان نا اِيشوَر
مُئلان مان جِيتا ڪرڻ جيهڙا آن ٻيجِي دُنيا ۾ رهڻ جيهڙا سمجهي تو،
او اُت نِڪو پرڻجين تا نِڪو ئي آپرين نِينگرين پرڻائين تا، (36) ڪِي تہ
او فرِشتان جيهڙا اَهين، آن ڪڏهي پرڻجي ڪو تا سگهين. او اِيشوَر
را اولاد اَهين، ڪِي تہ اِيشوَر اُوئان نا مُئلان مان جِيتا ڪريا اَهين.
(37) هي مُئلان رو جِيتا ٿي اُٺڻ ري باري ۾ اي وات مُوسيٰ آپ
ثابت ڪري سنيڙائِي اَهي. شاستر ۾ جِٿ ٻرتل ٻُوٽي ري باري ۾ لِکيَل
اَهي، اُوئي جگها مُوسيٰ پربُو اِيشوَر نا 'اِبراهِيم، اِضحاق آن يعقُوب
رو اِيشوَر'* ڪهي تو. (38) تو اِيشوَر مُئلان رو نہ، پڻ جِيتان رو اَهي،
ڪِي تہ اِيشوَر ري نظر ۾ او سجا ئي جِيتا اَهين.'
(39) اي سنيڙي ڪينهڪ پندتان ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهِين ٺِيڪ

* خرُوج 6:3 پڙهو

تا ڪهو.

40 پڇي اُوٺان ۾ يِسُوع وٽا وڌِيڪ واتين پُڇڻ رِي هِمت ڪو رهِي.

اِيشوَر ري چُنديَل مسِيح ري باري ۾ سوَال

(متِي 22:41-46، مرقس 12:35-37، لُوقا 20:41-44)

41 تڏهين يِسُوع اُوٺان نا پُڇيو ته، 'ماڙهُو اِين ڪِين ڪهي
سگهين تا ته اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح دائُود راجا رو اولاد اَهي؟
42 ڪِي ته دائُود آپ آپري يُجنان ري ڪِتاب زبُور ۾ لِکيو اَهي ته،

'پرڀُو اِيشوَر مانهجي پرڀُو نا ڪهيو ته،
مانهجي سُبتي پاسي اُتِي تائِين بيس،
43 جتِي تائِين هُون تاهجي دُشمنان نا
تاهجي پگان ۾ نه ناکان.'*

44 جڏهين دائُود آپ مسِيح نا پرڀُو ڪهي تو، تو پڇي مسِيح
اُوئي رو اولاد ڪِين تيو؟'

يِسُوع رو پندتان سين هُوشيار رهڻ رو ڪهڻ

(متِي 23:1-36، مرقس 12:38-40، لُوقا 20:45-47)

45 تڏهين سجان ماڙهُوٺان ري رُوبرُو يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو
ته، 46 'پندتان سين هُوشيار رهو. اُوٺان نا ڊِگها گگها پهري
ماڙهُوٺان ۾ گهُمڻ رو شونق اَهي. اُوٺان نا اي پڻ شونق اَهي ته
ماڙهُو اُوٺان سين بازاران ۾ عِزت سين نمسڪار ڪرين. بِيجو ته
او مندراڻ ۾ خاص جگهايان تي بيسڻ، آن دعوَتان ۾ عِزت واڙيان
جگهايان تي بيسڻ پسند ڪرين تا. 47 او اِين پڻ ڪرين تا جو رنڈول

---

* زبُور 110:1 پڑهو

ڏوسيان را گهر ڦُرين تا، آن آپ نا سُنا ثابت ڪرڻ سارُون وڏين وڏين
دُعائين منگين تا. ايهڙان ماڙهُوئان نا تمام گهٽِي سزا جُڙسي.'

هيڪِي رنڌول ڏوسِي رو ڏرم دانَ

(مرقس 12:41-44، لُوقا 21:1-4)

21 ①پڇي يِسُوع متي جويو تہ اُوئي ڪينهڪ شاهُوڪار
ماڙهُوئان نا وڏي مندر ۾ ڏِنا جِڪان ڏرم دانَ واڙيان پيتيان
۾ دانَ پي ناکيو. ②اُوئي هيڪِي غرِيب رنڌول نا پڻ ہم آنا ناڪتي
ڏِني. ③تڏهين يِسُوع چيلان نا ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا سچ تو
ڪهان تہ اِيئي غرِيب رنڌول ڏوسِي سجان سين گهٽو دانَ ڏِنو اَهي.
④ڪِي تہ اُوئان سجان آپرِي بچت مان دانَ ڏِنو اَهي. پڻ اِيئي رنڌول
ڏوسِي غرِيبِي ۾ جِڪو پڻ اِيئي وٽ هتو، او دانَ ڏي چڏيو.'

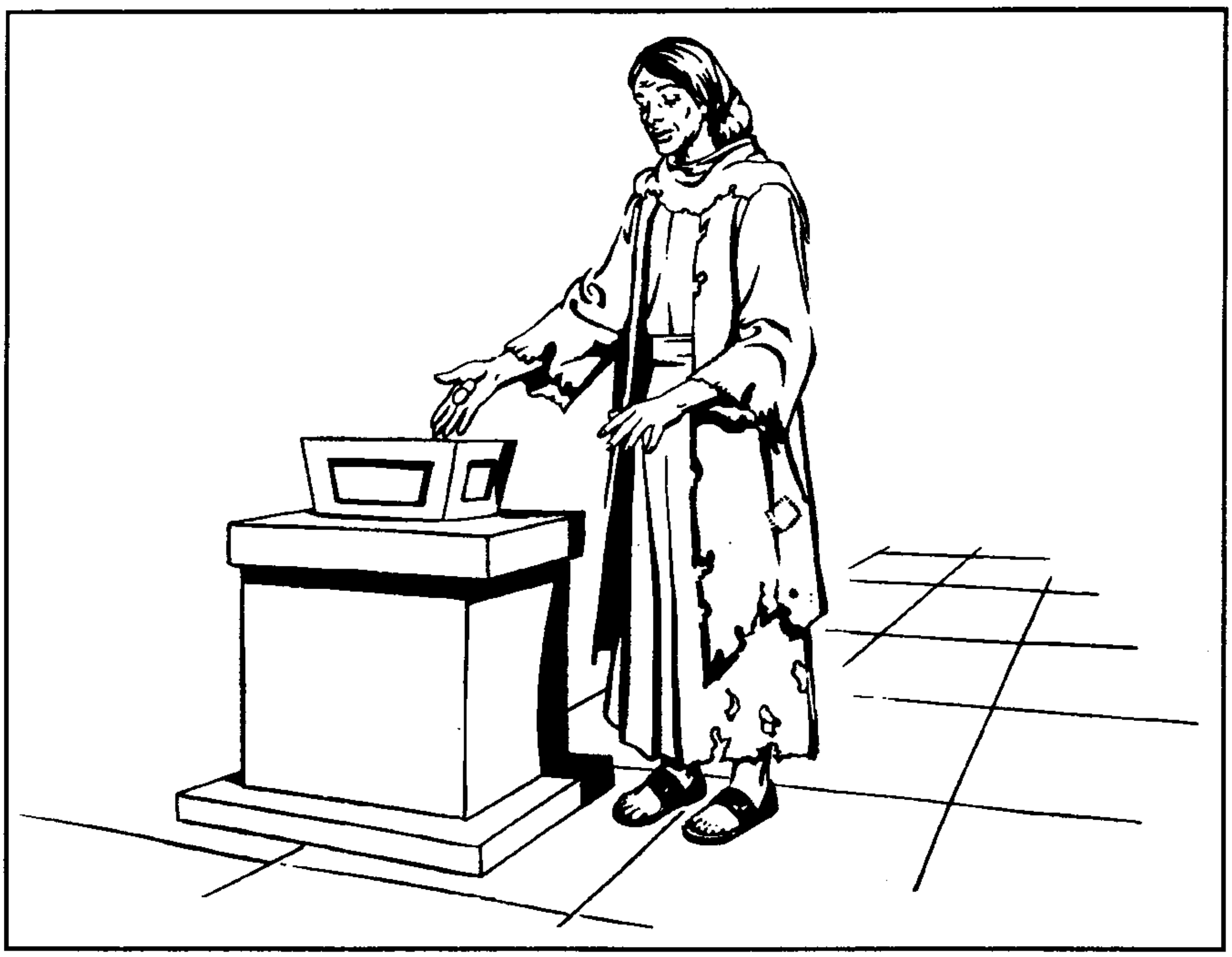

يِسُوع رو وڏو مندر ناس ٿيڻ ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 24:1–2، مرقس 13:1–2، لُوقا 21:5–6)

5 ڪينهڪ ماڑهُوئان وڏي مندر ري باري ۾ واتين پي ڪرين تہ، 'ڪيھڙا سُنا پٿر آن اِيشوَر ري نان تي ڈِنل شئين اَهين جِڪان سين اي سِينگاريَل اَهي.'

تڈهين يِسُوع ڪهيو تہ، 6 'اي جِڪو اَوهِين هيٺا ڈيڪو پيا، ڪو ايھڑو وقت آسي جڈهين اي سجو ئي جهوريو جاسي. ڪوئِي پٿر آپرِي جگها تي ڪِنهِي رهي.'

دُنيا ري پڇاڑِي واڑي ٽاڻي سين اَگ ۾ نِشانين

(متِي 24:3–14، مرقس 13:3–13، لُوقا 21:7–19)

7 تڈهين اُوئان ماڑهُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'گرُو جِي، او وات ڪڈهين ٿيسي؟ آن ڪيھڑِي نِشانِي پڌرِي ٿيسي، جِڪي سين خبر پاسي تہ او وات ٿيڻ واڑِي اَهي؟'

8 تڈهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'هُوشيار رهو، متان اَوهِين ٺگجي نہ جائو. ڪِي تہ گهڻا ماڑهُو مانهجو نان لي آسين. او ڪهسين تہ، 'اِيشوَر رو چُنديَل بچاڻ واڑو هُون اَهان'، آن 'پڇاڑِي واڑو ٽاڻو آئي پُگو اَهي.' پڻ اُوئان پُٺيا متان جايا. 9 جڈهين اَوهِين جهيڑان آن جهگڑان ري باري ۾ سنيڑو، تڈهين بِيهاجيا متان، ڪِي تہ اَگ ۾ اي سجين واتين ٿيڻ کپين. تڈهين پڻ يڪدم دُنيا رِي پڇاڑِي ڪِنهِي ٿي.'

10 پڇي يِسُوع اَگتي ڪهيو تہ، 'قوم قوم سين وِڑهسي، آن مُلڪ مُلڪ سين وِڑهسي. 11 زمِينَ گهڻِي ڈُبسي، آن گهڻان هندان

تي بِيمارين تيسين آن ڏُڪارَ پاسين. آڪاس ۾ ايھڙين وڏين نِشانين پڌرين تيسين جِڪان سين ماڙھُو بِيھاجي جاسين.
⑫پڻ اي سجين واتين تيڻ سين آگ ۾ ماڙھُو اَوھان نا مانھجي ڪري آئي جھلسين آن ستاسين. او اَوھان نا مندران ري پنچائِتان ري حَوالي ڪرسين، آن جيلان ۾ بند ڪرسين. ماڙھُو اَوھان نا راجا آن راج ڪرڻ واڙان وٹ تيڙي جاسين. ⑬اُوئي تاٹي اَوھان نا مانھجِي شاھِدِي ڏيڻ رو موقعو جُڙسي. ⑭اِيئي ڪري آپري من ۾ اي پڪو فيصلو ڪري چڏو تہ اَوھِين وڙتِي ڏيڻ سارُون اَگ ۾ ڪوئِي گٹتِي ڪِنھِي ڪرو، ⑮ڪِي تہ ھُون آپ اَوھان نا ايھڙِي عقل واڙِي بولِي ڏيئِيس جو اَوھانجو ڪوئِي دُشمن اَوھانجو مُقابلو ڪري ڪِنھِي سگھي، نِڪو ئي اَوھانجِي وات نا ڪُوڙِي ڪري سگھي.
⑯اَوھانجا آپرا ما باپ، ڀائِي، عزِيز آن دوست پڻ اَوھان نا جھلاسين، آن او اَوھان مان ڪينھڪ مارائي چڏسين. ⑰مانھجي ڪري سجا ئي ماڙھُو اَوھان سين وير رکسين. ⑱توئي پڻ اَوھانجو وار ئي ونگو ڪِنھِي تي. ⑲اي سجو ئي صبر سين سھيا، تو اَوھان نا ھميشہ رو جِيوَن جُڙسي.

يِسُوع رو يرُوشلم شھر ختم تيڻ ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 15:24-21، مرقس 14:13-19، لُوقا 20:21-24)

⑳جڏھين اَوھِين ڏيکو تہ يرُوشلم شھر ري چاري پاسي فوج گھيرو پئِي ڪري، تڏھين اِين سمجھيا تہ او ختم تيڻ واڙو اَھي. ㉑پڇي جِڪو ماڙھُو يھُوديہ صُوبي ۾ ھوئين، او جبلان سمھان پڇي جائين، جِڪو يرُوشلم ۾ ھوئين، او ٻاھر ھليا جائين،

آن جِڪو ٻاهراڙِي ۾ هوئين، او شهر مهِين نہ آئين. 22ڪِي تہ
اي ڏِينهہ او هوسين جڏهين اِيشوَر ڏوهاريان نا سزا ڏيسي.
ايهڙي نمُوني جِڪو واتين شاستر ۾ لِکيَل آهين، او سجين پُورين
تيسين.
23ڏُک اُوئان ڏوسيان رو اَهي جِڪو اُوئان ڏِينهان ۾ اُميد سين
هوسين يا نِنڍيا ٻاڙيا اُوئان ري ٻُبان تي هوسين، ڪِي تہ اِيئي مُلڪ
تي وڏِي مُصِيبت آسي، آن اِيئي قوم تي اِيشوَر رِي سزا آسي.
24اِيئان مان ڪينهڪ تلوار سين ماريا جاسين، آن ڪينهڪ قيدِي
ڪري ٻِيجان مُلڪان سمهان ميلهيا جاسين، آن يرُوشلم شهر نا ڏارين
قومان اُتِي تائِين چِپلتين رهسين، جِتِي تائِين اُوئان رو راج ختم نہ
تيسي.

يِسُوع رو آپرو پڇو آڻ ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 29:24-31، مرقس 24:13-27، لُوقا 25:21-28)

25پڇي ڏِينهہ، چندر آن تاران ۾ نِشانين پڌرين تيسين، آن ڌرتِي
مٿي قومان سمنڊ ري ڇوليان رو گوڙ سنيڙي ٻِيهہ آن گٽتيان ۾ پئي
جاسين. 26ماڙهُوئان رو ساس اِيئي وات ري اوسِيڙي آن ٻِيهہ ۾ سُڪي
جاسي تہ هي ڌرتِي مٿي ڪِي تيڻ واڙو اَهي، ڪِي تہ جِڪين آڪاس
۾ اَهي، او ڌُٻي جاسي.
27پڇي ماڙهُو مُنش پُتر نا ڪڪر ۾ گهڻِي طاقت سين آن گهڻي
سوجهري سين آتو ڏيکسين.
28جڏِهين او واتين تيڻ لگين، تڏهين اَوهِين اُنِي خُوشِي سين واٽ
جويا، ڪِي تہ اَوهانجي ڇوٽڪاري رو ٽاٽو نيڙو آيَل هوسي.

اَنجِير ري وٺ رو مِثال

(متِي 24:32–35، مرقس 13:28–31، لُوقا 21:29–33)

29پڇي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال ڏي کھيو تہ، 'اَنجير ري وٺ
آن بِيجان سجان وٺان نا جوئو. 30جڏھين او پن ڦُٽين تا، تڏھين
اَوھان آپ نا خبر پئي تِي تہ ھي اُونھاڙو آڻ واڙو اَھي. 31ساگِي
نمُوني جڏھين اَوھِين اي واتين ٿيتين ڏيکو، تڏھين اِين سمجھيا تہ
اِيشوَر رو راج آڻ واڙو اَھي. 32ھُون اَوھان نا سچ کھان تو تہ جِتِي
تائِين اي سجين واتين نہ ٿيسين، اُتِي تائِين اِيئي زماني را ماڑھُو
ختم کِنھِي ٿيئين. 33آکاس آن ڌرتِي ختم ٿي جاسين، پڻ مانھجين
کھيَل واتين کڏھي پڻ ختم کِنھِي ٿيئين.'

يِسُوع ري پڇو آڻ ري ڏِينھ سارُون ھُوشيار رھو

34ھُوشيار رھو تہ اَوھِين گھڻو کاڻ پِيئڻ، نشي، آن حَياتِي ري
گڻتيان ۾ ڦاسجي نہ جائو، متان او ڏِينھ اَوھان نا ڦندي ري جِين
اوچتو آئي نہ ڦاسائي. 35کِي تہ او ڏِينھ پُورِي دُنيا ري سجان
ماڑھُوئان تي آسي.
36ھر وقت تَيار رھو، آن دُعا منگتا رھو تہ اَوھان نا ايھڙِي
ھِمٿ جُڙي، جو اي سجين ٿيڻ واڙين واتين سھي اَوھِين بچي جائو،
آن مُنش پُتر سمھان پيچي سگھو.'
37اُوئان ڏِينھان ۾ يِسُوع ڏِينھ رو وڏي مندر ۾ ماڑھُوئان نا
سِکاتو، آن رات رو شھر سين نِسري جيتُونَ نان ري جبل تي ٽِکي
رھتو. 38سجا ئي ماڑھُو صُبح را ويھلا اُٺي وڏي مندر ۾ يِسُوع رين
واتين سنيڙڻ سارُون جاتا.

يِسُوع نا ماراڻ سارُون رِت

(مِتِي 5-1:26، 14-16، مرقس 2-1:14، 10-11، لُوقا 6-1:22، يُوحنا 53-45:11)

22 ①هي فطِير نان رو پربِ نيڙو آيو جِڪي نا پاسڪا پربِ
پڻ کهين تا. ②وڏا پُوجارِي آن پنڊت اي وجه پيا جوتا تہ
يِسُوع نا کيهڙِي نمُوني مارائُون، ڪِي تہ او ماڙهُوئان سين بِيهاجتا.
③پڇي يهُوداه رِي دِل ۾ شيطانَ آيو. يهُوداه نا اِسڪريوتِي پڻ
کهتا، آن او يِسُوع ري چُنديَل بارهان چيلان مان هتو. ④تڏهين
اُوئي وڏان پُوجاريان آن وڏي مندر ري سِپاهيان ري آفِيسران سين
جائي صلاح ڪرِي تہ، 'هُون يِسُوع نا ڪيهڙِي نمُوني اَوهانجي حَوالي
ڪران؟' ⑤اِيئي تي او ڏاڍا خُوش ٿيا، آن يهُوداه نا پئِيسا ڏيڻ رو
واعِدو ڪريانتي. ⑥اي واعِدو اُوئي قبُول ڪريو، آن ايهڙو وجه جوڻ
لگو تہ جڏهين ماڙهُو
گهڻا نہ هوئين، تڏهين
هُون يِسُوع نا اُوئان ري
حَوالي ڪران.

يِسُوع رو پاسڪا پربِ رِي تَيارِي ڪراڻ

(مِتِي 17-19:26، مرقس 12-16:14، لُوقا 7-13:22)

⑦پڇي فطِير نان ري پربِ رو او ڏِينهہ آيو، جِڪي تي پاسڪا
پربِ سارُون گهيٽان رِي قُربانِي چاڙهِٽِي هتِي. ⑧تڏهين يِسُوع پَطرس
آن يُوحنا نا اِين ڪهي ميلهيا تہ، 'اَوهِين جائي آپان سارُون پاسڪا
پربِ رِي تيارِي ڪرو تہ آپِين کائُون.'

⑨اُوئان پُڇيو تہ، ’اَوهانجِي ڪيهڙِي مرضِي اَهي تہ اَسِين ڪِٿ
تَيارِي ڪران؟‘
⑩تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، ’جوئو، جڏهين اَوهِين شهر ۾ جاسو،
تو اَوهان نا هيڪ ماڙهُو پيڙو تيسي، جِڪو پاڻِي رو گهڙو ڪٽي جاتو
هوسي. اُوئي پُٺيا هليا جايا، آن جِڪي گهر ۾ او جائي، اُوئي ۾
اَوهِين پڻ هليا جايا. ⑪اُت اُوئي گهر ري ڌڻِي نا جائي ڪهيا تہ،
’گرُو جِي اَوهان نا اِين ڪهيو اَهي تہ او اوطاق ڪِٿ اَهي، جِڪي
۾ هُون آپري چيلان پيڙو پاسڪا پرب ڪائُون؟‘ ⑫تڏهين او اَوهان نا
ماڙِي تي هيڪ وڏِي ڪوٺِي تَيار ڪريَل ڏيکاڙسي. اُت اَوهِين پرب
ڪاڻ سارُون تَيارِي ڪريا.‘
⑬او بئِي چيلا رَوانا ٿيا، آن جِين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تو، اِين
رو اِين جائي ڏِٺانتي. پڇي اُت اُوئان پاسڪا پرب رِي تَيارِي ڪرِي.

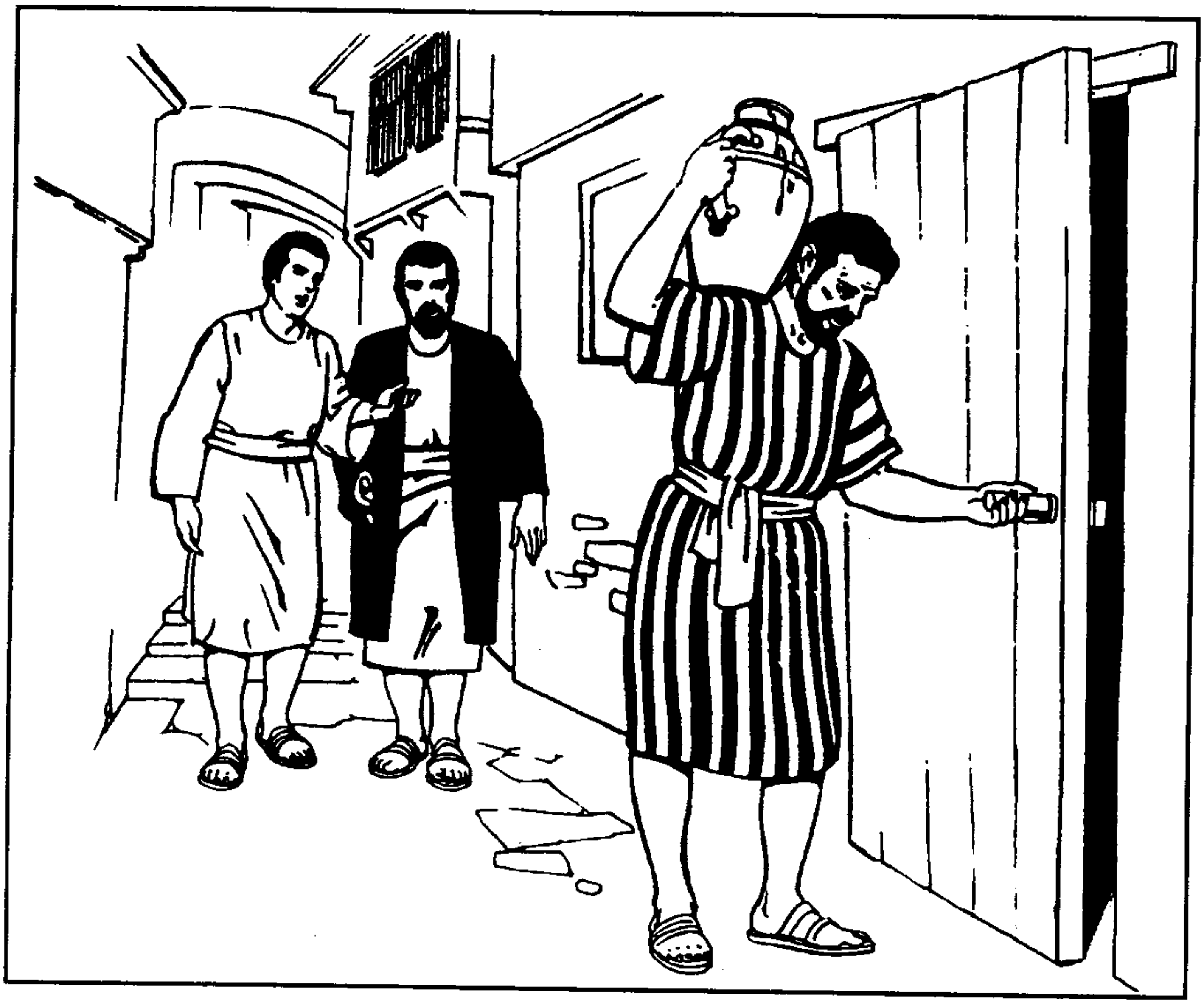

يِسُوع رو آپري چيلان پيڙو آخرِي گهوئِي روٽِي کاڻ

(متِي 26:20-30، مرقس 14:22-26، لُوقا 22:14-23، 1 ڪُرِنتيان 11:23-25)

⑭جڏهين روٽِي رو ٽاٽو آيو، تڏهين يِسُوع آپري خاص چيلان پيڙو
کاڻ سارُون بيٺو، ⑮آن اُوئان نا کهيانتي تہ، 'مانهجِي اي ڏاڍِي آس
هتِي تہ هُون ڏُک سهڻ سين اَگ ۾ اَوهان پيڙي پاسکا پربِ رِي روٽِي
کائُون. ⑯ڪِي تہ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِتِي تائِين اِيشوَر
ري راج ۾ اِيئي پربِ رو مطلب پُورو نہ ٿيسي، اُتِي تائِين هُون اي
پربِ وڙي ڪِنهِي کائُون.'
⑰پڇي يِسُوع پِيئالو لي اِيشوَر وٽا دُعا منگِي، آن اُوئان نا
کهيانتي تہ، 'اي ليو آن سجا ئي اِيئي مان پِيئو. ⑱ڪِي تہ هُون
اَوهان نا کهان تو تہ جِتِي تائِين اِيشوَر رو راج نہ آسي، اُتِي تائِين
هُون اَنگُوران رو رس وڙي ڪِنهِي پِيئان.'
⑲پڇي اُوئي روٽِي لي اِيشوَر را ٿورا مڃي ٽوڙيانتي، آن اِين
کهي اُوئان نا ڏِنانتي تہ، 'اي مانهجو بدن اَهي، جِڪو هُون اَوهان
سارُون ڏيئان تو. مِنا ياد ڪرڻ سارُون اِين ڪرتا رهيا.'
⑳ساگِي نمُوني روٽِي کاڻ سين پڇي يِسُوع پِيئالو لي اِين کهي
اُوئان نا ڏِنو تہ، 'اي پِيئالو اِيشوَر رو نَوو پڪو وچن اَهي، جِڪو اَوهان
سارُون مانهجي واهيَل لوهِي سين بڌل اَهي.
㉑پڻ جوئو. جِڪو مِنا جهلائي تو، او پڻ مين پيڙو بيٺو روٽِي
کائي. ㉒ڪِي تہ جيهڙي نمُوني اِيشوَر فيصلو ڪريو اَهي، ساگِي
نمُوني مُنش پُتر اِيئي دُنيا مان جائي پيو. تڏهين پڻ ڏُک اُوئي سارُون
اَهي جِڪو مِنا جهلائي تو.'
㉓اِيئي تي چيلا آپت ۾ واتين ڪرڻ لگا تہ آپان ۾ ڪوڻ اَهي

جِڪو ايهڙو ڪم ڪرسي؟

خاص چيلان رِي آپت مِ عِزت واڙِي وات تي ڏنت اوٿل

24 پڇي چيلان رِي آپت مِ اِيئي وات تي ڏنت اوٿل پڻ تي گئِي
تہ ماڙهُو آپانْ مان ڪي نا وڏو سمجهين تا؟
25 تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'ڏاريان قومان را راجا آپري
ماڙهُوئان تي حُڪم هلائين تا، آن اُوئان تي راج ڪرڻ واڙا آپ نا
پلائِي ڪرڻ واڙا سڏائين تا 26 پڻ اَوهِين اُوئان ري جِين متان ڪريا.
اَوهان مان وڏي نا نِندي ري جِين ٿيڻ کپي، آن اَگواڻ نا شيوا ڪرڻ
واڙي ري جِين ٿيڻ کپي. 27 وڏو ڪوڻ اَهي؟ او جِڪو کاڻ تو بيسي؟
يا او جِڪو شيوا تو ڪري؟ بيشڪ او وڏو اَهي جِڪو کاڻ تو بيسي.
پڻ هُون تہ اَوهان مِ شيوا ڪرڻ واڙي ري جِين اَهان.
28 اَوهِين تہ او اَهو جِڪان مانهجي سجان آزمتان مِ سات ڏِنو
اَهي. 29 اِيئي ڪري جِين مانهجي پِتا مِنا راج ڪرڻ ڏِنو اَهي، تِين
هُون پڻ اَوهان نا راج ڪرڻ ڏيئان تو، 30 تہ جِين اَوهِين مانهجي راج
مِ مين پيڙا بيسي کائو پِيئو، آن گاديان تي بيسي اِسرائيلِي قوم ري
بارهان پِيڙهيان را فيصلا ڪرو.'

يِسُوع رو شمعُونَ پَطرس نا اِين کهڻ تہ،
'تُون مانهجو چيلو هوڻ رو اِنڪار ڪرِيس'

(متِي 26:31-35، مرقس 14:27-31، لُوقا 22:31-34، يُوحنا 13:36-38)

31 پڇي يِسُوع شمعُونَ پَطرس نا کهيو تہ، 'شمعُونَ، او شمعُونَ،
مانهجِي وات سنيڙ. شيطانَ اَوهان سجان نا ڪٽڪ ري جِين اُونڏٽڻ رِي
موڪل لئِي اَهي. 32 پڻ مين تين سارُون دُعا منگِي اَهي تہ تُون آپرو

ويساھ نہ ڇڏين. پڇي جڏھين تُون پڇو وڙي مين وٽ آئين، تڏھين آپري ڏرمِي ڀايان نا ويساھ رکڻ رِي ھِمت ڏيئِي.'

33تڏھين پَطرس ڪھيو تہ، 'پرڀُو، ھُون اَوھان ڀيڙو جيل مِ ھلڻ آن مرڻ سارُون پڻ تَيار اَھان.'

34پڻ يِسُوع ڪھيو تہ، 'پَطرس، ھُون تِنا ڪھان تو تہ اَجوڪِي رات ڪُڪڙ رِي ٻانگ سين اَگ مِ تُون مانھجو تِن دفعا اِنڪار ڪري ڪھِيس تہ ھُون يِسُوع نا اوڙکان ئي ڪو تو.'

يِسُوع رو آڻ واڙي خطري ري باري مِ سنيڙاڻ

35پڇي يِسُوع آپري چيلان نا پُڇيو تہ، 'جڏھين مين اَوھان نا بِنا ٻٽُون، بِنا جھوڙِي، آن بِنا ٻيجِي جُتِي ڪم تي ميلھيا تا، تڏھين ڪِي اَوھان نا ڪيھِي شئي رِي ضرُورت ھتِي يا نہ؟'

اُوئان ڪھيو تہ، 'ڪيھِي رِي پڻ ضرُورت ڪو ھتِي.'

36تڏھين يِسُوع ڪھيو تہ، 'پڻ ھي جِڪي وٽ پئِيسا اَھين، او پيڙا ڪٽي، جِڪي وٽ جھوڙِي اَھي، او پڻ پيڙِي ڪٽي، آن جِڪي وٽ آپرِي تلوار ڪو اَھي، او آپرو توئال ويچي پڻ لي آئي، 37ڪِي تہ ھُون اَوھان نا ڪھان تو تہ شاستر رِي اي وات مين سارُون پُورِي ٿيڻ کپي، تہ 'ماڙھُوئان اُوئي نا ڏوھاريان جيھڙو سمجھيو،'* ڪِي تہ

* يسعياه 53:12 پڙھو

جِڪِين مانهجي باري ۾ ٿيڻ ڪپي، او هِيٽا پُورو ٿيَ پيو.
38 اِيئي تي چيلان ڪهيو تہ، 'پريُو، اي جوئو، اَسان وٹ بہ تلواران اَهين.'
تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'بس، هي نهيو.'

يِسُوع رو جيتُونَ نان ري جبل تي دُعا منگڻ

(متِي 26:36-46، مرقس 14:32-42، لُوقا 22:39-46)

39 پڇي يِسُوع اُوها نِسري اَگي ري جِين جيتُونَ نان ري جبل تي
گيو. اُوئي را چيلا پڻ اُوئي پيڙا گيا. 40 او جڏهين اُوئي جگها پُگو،
تڏهين آپري چيلان نا ڪهيانتي تہ، 'دُعا منگو تہ اَوهِين آزمتي ۾
نہ پئو.'
41 پڇي يِسُوع آپ اُوئان سين ٿوڙهو اَڙگو جائي گوڏا ڪوئي اِين
دُعا منگڻ لگو تہ، 42 'اي پِتا، جي تاهجِي مرضِي هوئي، تو مين تا
اي ڏُکان رو پيئالو ٿاڙي ڇڏ. توئي پڻ مانهجِي مرضِي نہ، پڻ تاهجِي
مرضِي پُورِي ٿي.' 43 اُوئي ئيج ٽاڻي آڪاس مان هيڪي فرِشتي اُوئي
نا هِمت ڏيڻ سارُون آئي درشن ڏِنو. 44 پڇي يِسُوع ڏاڍو ڏُکِي ٿي
گيو، آن وڏيڪ جوش سين دُعا منگڻ لگو. اُوئي رو پگهر لوهِي ري
ٽِيپڪان ري جِين زمِينَ تي ڪِريو پي.
45 دُعا منگڻ سين پڇي جڏهين او اُٺي چيلان وٹ آيو، تڏهين
آئي ڏِٺانتي تہ او ڏُک ري ڪري اُونگهاٽا پيا اَهين. 46 تڏهين يِسُوع
اُوئان نا ڪهيو تہ، 'اَوهِين سُتا ڪِي پيا اَهو؟ اُٿو آن دُعا منگو تہ
اَوهِين آزمتي ۾ نہ پئو.'

يِسُوع رو جهلجڻ

(متِي 26:47–56، مرقس 14:43–50، لُوقا 22:47–53، يُوحنا 18:3–11)

47 يِسُوع اَجان بولِيو پي، تڏهين ڪِي ٽيو تہ هيڪ وڏو ٽولو آئي
پُگو. بارهان چُنديَل چيلان مان او چيلو جِڪي رو نان يهُوداه هتو، او
پڻ اُوئي ٽولي ري اَگ مہ پي آيو. او چُمِي ڏيڻ سارُون يِسُوع نا نيڙو
آيو. 48 تڏهين يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'يهُوداه، ٿُون مُنش پُتر نا
چُمِي ڏي جهلائين تو ڪِي؟'

49 يِسُوع پيڙا جِڪو چيلا هتا، اُوئان جڏهين سمجهيو تہ ڪِي
ٿيڻ واڙو اَهي، تو پُڇيانتي تہ، 'پربُو، ڪِي اَسِين تلواران هلائُون؟'
50 تڏهين چيلان مان هيڪي جٿي مُک پُوجارِي ري نوڪر نا ڏڪ هٽيو
آن اُوئي رو سُبتو ڪن وڍِي چڏيو.

51 اِيئي تي يِسُوع ڪهيو تہ، 'بس، اِتو گهڻو ئي اَهي.' پڇي ڪن
نا هٿ لگائي اُوئي نا سجو ڪريانتي.

52 پڇي وڏا پُوجارِي، وڏي مندر ري سِپاهيان را آفِيسر، آن
اِسرائيلِي قوم را اَگواڻ جِڪو يِسُوع نا جهلڻ آيا تا، اُوئان نا
يِسُوع ڪهيو تہ، 'ڪِي اَوهان مِنا ڪوئِي ڏاڙيل سمجهيو اَهي؟
جِڪو مين تي تلواران آن ڏڪا ڪٽي آيا اَهو. 53 هُون تہ روز وڏي
مندر مہ اَوهان پيڙو هوتو. پڻ اُت تہ اَوهان مانهجو نان ئي ڪو
ليو. پڻ هِيٽا اَوهانجو وقت اَهي، آن شيطانَ ري اَنڌاري رو راج
اَهي.'

پَطرس يِسُوع رو چيلو هوڻ رو اِنڪار ڪري تو

(متِي 26:57–58، 69–75، مرقس 14:53–54،
66–72، لُوقا 22:54–62، يُوحنا 18:15–18، 25–27)

54 پڇي او ماڙهُو يِسُوع نا جهلي مُک پُوجارِي ري گهري لي
آيا، آن پَطرس گهڻِي ڇيٽِي سين اُوئان پُٺيا پي آيو. 55 جڏهين او
اوڻي ري وِچ ۾ جوت ٻاڙي بيٺا، تڏهين پَطرس پڻ آئي اُوئان ڀيڙو
بيسي رهيو. 56 هيڪِي نوڪرياڻِي جڏهين اُوئي نا جوت ري ساهي ۾
بيٺل ڏِٺو، تڏهين اُوئي نا ڇِٽائي جوئي ڪهيانتِي ته، 'اي ماڙهُو پڻ

يِسُوع پيڙو هتو.'
57 پڻ پَطرس اِنڪار ڪري ڪهيو تہ، 'ٻائِي، هُون اِيئي نا
اوڙکان ئي ڪو تو.'
58 توڙهِي دير سين پڇي ٻِيجي ڪيهِي اُوئي نا ڪهيو تہ، 'تُون
پڻ اُوئان مان اَهين.'
پڻ پَطرس ڪهيو تہ، 'ڀائِي، هُون ڪو اَهان.'
59 ڪلاڪ ڪن سين پڇي هيڪي ٻِيجي ماڙهُو يقِينَ سين ڪهيو
تہ، 'اي ماڙهُو پڻ پڪ سين اُوئي پيڙو هتو، ڪِي تہ اي پڻ گلِيل
صُوبي رو رهڻ واڙو اَهي.'
60 پڻ پَطرس ڪهيو تہ، 'اَوهِين جِڪو واتين ڪرو پيا، او هُون تہ
سمجهان ئي ڪو تو.' اي اَجان ٻوليو پي، تو اُوئي ٽاٽي ڪُڪڙ ٻانگ
ڏِني. 61 تڏهين پريُو يِسُوع لوٽو ڦيري پَطرس سمهون جويو. اِيئي تي
پَطرس نا پريُو را اي ٻول ياد آيا تہ، 'اَجوڪِي رات ڪُڪڙ رِي ٻانگ
سين اَگ مِہ تُون مِنا اوڙکڻ رو تِن گهوئِي اِنڪار ڪرِيس.'
62 پڇي پَطرس ٻاهر نِسري جائي زارو زار روڻ لگو.

يِسُوع نا مار ڏيڻ آن اُوئي تي ٺٺولين ڪرڻ

(متِي 26:67–68، مرقس 14:65، لُوقا 22:63–65)

63 پڇي جِڪان ماڙهُوئان يِسُوع تي چوڪِي پي ڏِني، او اُوئي نا
مار ڏيڻ آن ٺٺولين ڪرڻ لگا. 64 او اُوئي رين اَنکين ٻڌي پُڇڻ لگا
تہ، 'اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙا، هي سنيڙا. تِنا ڪي ڏڪ هٽيو اَهي؟'
65 اُوئان ٻِيجين پڻ گهڻين واتين ڪري يِسُوع رِي بي عِزتي پي ڪرِي.

يِسُوع نا ڌرمِي پنچائِت سمهون لي جاڻ

(متِي 26:59–66، مرقس 14:55–64، لُوقا 22:66–71)

66جڌهين ڏِينهہ اُگو، تڌهين اِسرائيلِي قومہ را آگواڻ، وڏا پُوجارِي آن پندت آئي ڀيڙا ٿيا، آن يِسُوع نا اُوئان رِي پنچائِت ۾ لي آيا.

67پڇي اُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، ’جي تُون اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح اَهين، تو اَسان نا سنيڙا.‘

پڻ اُوئي کهيو تہ، ’جي هُون اَوهان نا کهِيس، تو اَوهِين اِعتبار کِنهِي کرو، 68آن جي هُون اَوهان نا سَوال پُڇِيس، تو اَوهِين وڙتِي کِنهِي ڏيو. 69پڻ اَج سين لي مُنش پُتر طاقت واڙي اِيشوَر ري سُبتي پاسي بيٺل هوسي.‘

⑩70 تڏهين اُوئان سجان پُڇيو، 'تو پڇي ڪِي تُون اِيشوَر رو پُتر اَهين؟'

يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، 'اي تہ اَوهِين آپ پيا کهو تہ هُون اَهان.'

⑪71 اِيئي تي اُوئان کهيو تہ، 'هي اِيئي سين متي بيجِي شاهِدِي رِي ڪيهڙِي ضرُورت اَهي؟ ڪِي تہ آپان آپ اِيئي ري مُونها سنيڙيو اَهي.'

بِسئوع نا راج ڪرڻ واڙي پِيلاطُس وٹ لي جاڻ

(متِي 27:1–2، 11–14، مرقس 15:1–5، لُوقا 23:1–5، يُوحنا 18:28–38)

23 ① پڇي سجِي پنچائِت اُٹي پيتِي، آن يِسُوع نا راج ڪرڻ واڙي
پِيلاطُس وٹ لي آيا. ② اُٹ آئي او يِسُوع تي ڏوه ڏي کهڻ
لگا تہ، 'اَسان ڏِٺو اَهي تہ اي ماڙهُو اَسانجِي قوم ري ماڙهُوئان نا
ڦيرائي تو، آن جِڪو ماڙهُو رُومِي مُلڪ ري راجا نا ٽيڪس ڏيئين
تا، اُوئان نا روڪي تو. بِيجو تہ او آپ نا اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح
کهي راجا سڏائي تو.'

③ تڏهين پِيلاطُس يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'ڪِي تُون يهُوديان رو راجا اَهين؟'

اِيئي تي يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، 'اي تہ اَوهِين آپ پيا کهو.'

④ تڏهين پِيلاطُس وڏان پُوجاريان آن سجان ماڙهُوئان نا کهيو تہ، 'اِيئي ۾ مِنا ڪوئِي ڏوه ڏيکڻ ۾ ڪو تو آئي.'

⑤ پڻ او وڌيڪ زور پري کهڻ لگا تہ، 'اي آپرِي سِکيا سين سجي يهُوديہ ري ماڙهُوئان ۾ گوڙ گهتي تو، جِڪو گلِيل صُوبي وٹا شرُوع ٿي اِتي تائِين پُڄي گيو اَهي.'

يِسُوع نا راج ڪرڻ واڙي هيروديس وٽ لي جاڻ

6 پيلاطُس اي وات سنيڙي پُڇيو تہ، ’ڪِي اي گلِيل صُوبي رو
اَهي؟‘ 7 جڏهين اُوئي نا خبر پئِي تہ يِسُوع هيروديس رِي حد رو
اَهي، تڏهين اُوئي يِسُوع نا هيروديس سمهون ميلهيانتي، ڪِي تہ او
پڻ اُوئان ڏِينهان ۾ يرُوشلم شهر ۾ آيَل هتو.
8 هيروديس يِسُوع نا ڏيکي ڏاڍو خُوش ٿيو. اُوئي اَگي يِسُوع
ري باري ۾ سنيڙيو تو، اِيئي ڪري اُوئي نا گهڻي وقت سين يِسُوع
سين مِلڻ رِي سِڪ هتِي، آن اُوئي رِي مرضِي هتِي تہ يِسُوع رو ڪوئِي
پرچو ڏيکان. 9 او يِسُوع وٽا گهڻا سَوال پُڇڻ لگو، پڻ اُوئي ڪوئِي
وڙتِي ڪو ڏِنِي. 10 اُٿ جِڪو وڏا پُوجارِي آن پندت پِيٽا تا، او زور
پري يِسُوع تي ڏوهہ ڏيڻ لگا.
11 پڇي هيروديس آپري سپاهيان پيڙو يِسُوع تي ٺٺولين ڪري
اُوئي رِي بي عِزتِي ڪرڻ لگو، آن اُوئي نا قِيمتِي گيو اوڍائي پڇو
پِيلاطُس سمهون ميلهيانتي.
12 اُوئي ئيج ڏِينهہ پِيلاطُس آن هيروديس رِي آپت ۾ دوستِي تي
گئِي، جِڪو اَگي وِڙهيَل هتا.

يِسُوع نا موت رِي سزا جُڙڻ

(متِي 15:27-26، مرقس 6:15-15، لُوقا 13:23-25، يُوحنا 39:18-16:19)

13 پڇي پِيلاطُس وڏان پُوجاريان، اَگواٽان آن سجان ماڙهُوئان نا
سڏ ڪرائي آپ وٽ پيڙا ڪريا، 14 آن اُوئان نا ڪهيانتي تہ، ’اَوهِين
اِيئي ماڙهُو نا مين وٽ اي ڏوهہ ڏي لي آيا اَهو تہ اي اَوهانجِي
قوم نا ڦيرائي تو.

جوئو. مين اَوهانجي رُوبرُو اِيئي رِي جانچ كرِي اَهي، آن جِكو
ڏوه اَوهِين اِيئي تي هٽو پيا، اُوئان مان مِنا كوئِي ڏيكڻ ۾ كو
تو آئي. (15)نِكو ئي هيروديس نا اِيئي ۾ كوئِي ڏوه ڏيكڻ ۾ آيو،
كِي تہ اُوئي اِيئي نا پچو اَسان وٽ ميلهيو اَهي. جوئو. اِيئي ايهڙو
كوئِي ڏوه كو كريو اَهي جِكي سين اِيئي نا موت رِي سزا ڏِنِي
جائي. (16)اِيئي كري هُون اِيئي نا چابك هٽائي چِڏي تو ڏيئان.'
(17) (هر پاسكا پرب تي پِيلاطُس نا اُوئان سارُون هيك قيدِي چِڏٹو
پاتو.)
(18)پڻ او سجا ئي ماڑهُو رڑين كري كهڻ لگا تہ، 'اِيئي نا
ماري چِڏو آن اَسان سارُون برابا نا چِڏي ڏيو.'
(19)برابا نا شهر ۾ فساد آن خُونَ كرڻ ري كري جيل ۾ هٽيو
گيو تو.
(20)پِيلاطُس رِي مرضِي هتِي تہ هُون يِسُوع نا چِڏي ڏيئان. اِيئي

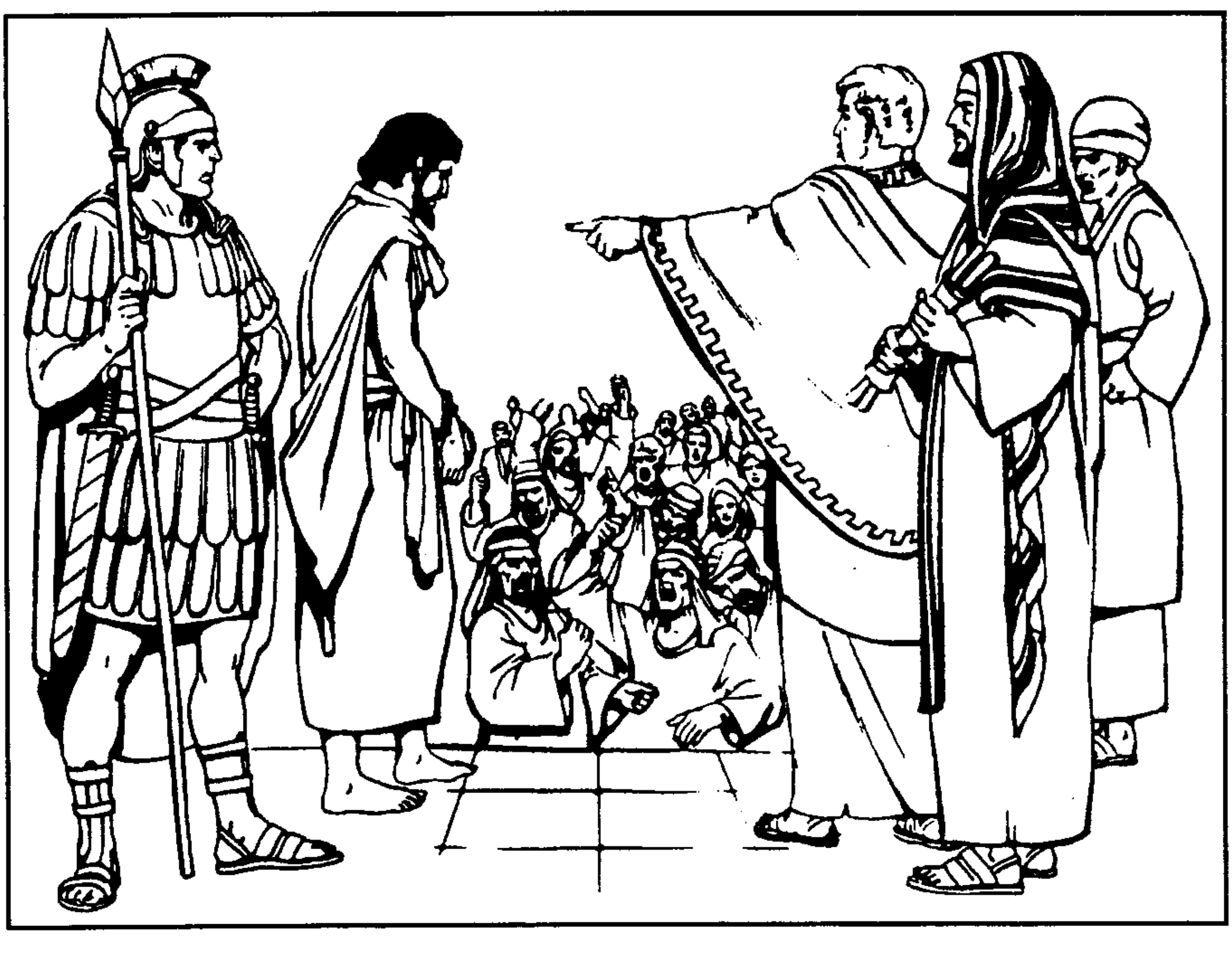

كري اُوئي هيڪِي گھوئِي وڙي ماڙھُوئان نا سمجھايو. 21 پڻ او رڙين
ڪري ڪھتا رھيا تہ، 'اِيئي نا سُولِي تي چاڙھي ماري ڇڏو. اِيئي نا
سُولِي تي چاڙھي ماري ڇڏو.'
22 تڏھين پيلاطُس تِيجِي گھوئِي اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ڪِي؟ اِيئي
ڪيھڙو ڏوھ ڪريو اَھي؟ مين اِيئي مِ ايھڙو ڪوئِي ڏوھ ڪو ڏِنو
اَھي، جِڪي تي اِيئي نا موت رِي سزا ڏِني جائي. اِيئي ڪري ھُون
اِيئي نا چابڪ ھٽائي ڇڏي تو ڏيئان.'
23 پڻ او زور سين رڙين ڪري ڪھتا رھيا تہ، 'اِيئي نا سُولِي
تي چاڙھي ماري ڇڏو'، آن او گوڙ ڪري آپري وات مڃائي گيا.
24 تڏھين پيلاطُس فيصلو ڏِنو تہ اِيئان رِي مرضِي پُورِي ڪرِي جائي.
25 او ماڙھُو جِڪو فساد آن خُونَ ڪرڻ ري ڪري جيل مِ بند ڪريو
گيو تو، آن ماڙھُوئان رِي جِڪي نا ڇڏاڻ رِي مرضِي ھتِي، اُوئي نا
پيلاطُس ڇڏي ڏِنو. پڻ يِسُوع نا اُوئان رِي مرضِي تي فوجيان ري
حَوالي ڪريانتي.

يِسُوع نا سُولِي تي چاڙھڻ

(متِي 27:32-44، مرقس 15:21-32، لُوقا 23:26-43، يُوحنا 19:17-27)

26 جڏھين فوجِي يِسُوع نا تيڙي پي گيا، تڏھين اُوئان نا ھيڪ
ماڙھُو پيڙو تيو، جِڪو باھراڙِي سين آيو پي. اُوئي رو نان شمعُونَ
ھتو، آن او ڪُريني شھر رو ھتو. فوجيان اُوئي نا بيگر مِ جھلي
سُولِي ڪٹائِي، تہ او يِسُوع پُٺيا ڪٹي ھلي.
27 يِسُوع پُٺيا گھڻا ماڙھُو پي آيا. اُوئان مِ ڏوسين پڻ ھتين، جِڪو
اُوئي را پار ڪٹي روتين پي آئين. 28 تڏھين يِسُوع اُوئان سمھون ڦِري
ڪھيو تہ، 'اي يرُوشلم رين بائين، مين سارُون مَ روئو، پڻ آپ آن

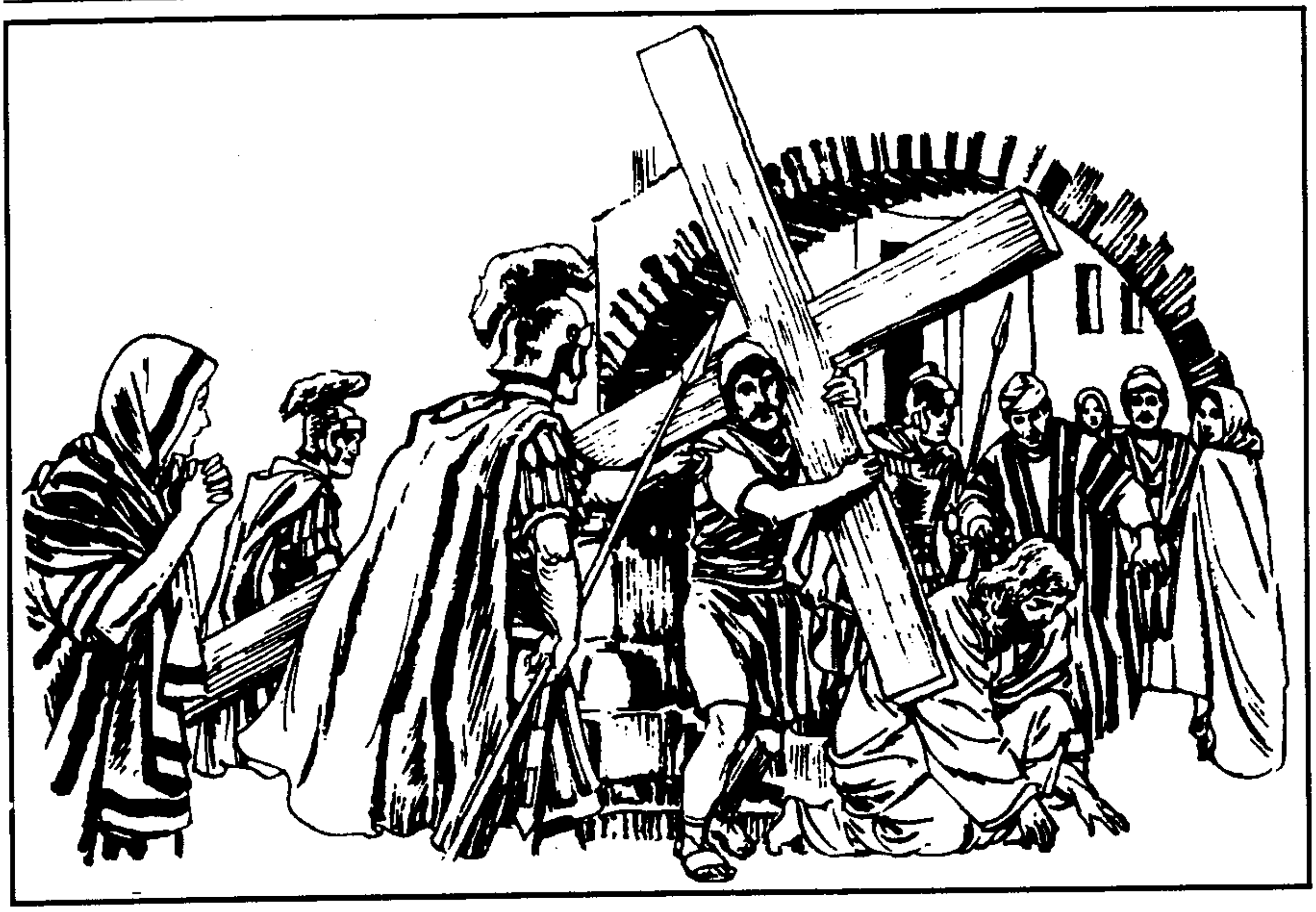

آپري ٻاڙيان سارُون روئو. (29)ڪِي تہ ايھڙا ڏِينھ آڻ وارا آھين، جڏھين
ماڑھُو اِين ڪھسين تہ، 'ڀاگوارڙين آھين او ٻائين جِڪو وانجھياٽين
اَھين، جِڪان نِڪو ٻاڙ جِٽيو، آن نِڪو ئي اُوئي نا ٻُبو ڏِنو.' (30)اُوئي
ٽاٽي ماڑھُو جبلان نا ڪھسين تہ، 'اَسان متي ڪِرو'، آن ٽڪران نا
ڪھسين تہ، 'اَسان نا ٻُوري چڏو.' (31)ڪِي تہ جي ماڑھُو سائي وڻ
سين اِين پيا ڪرين، تو پڇي سُڪل سين ڪِي نہ ڪرسين؟'

(32)فوجِي ٻِيجان ٻِيان ماڑھُوئان نا پڻ يِسُوع ڀيڙو مارڻ سارُون
تيڙي پي گيا، جِڪو ڏوھارِي ھتا.

(33)جڏھين او سجا ئي اُوئي جگھا تي پُگا جِڪي نا 'ڪوپرِي'
ڪھين تا، تڏھين اُوئان يِسُوع آن ٻِيان ڏوھاريان نا آپري آپرِي سُولِي
تي چاڑھيا، ھيڪي نا يِسُوع ري سُبتي پاسي آن ٻِيجي نا يِسُوع ري
اُبتي پاسي. (34)پڻ يِسُوع دُعا منگي اِين پي ڪھيو تہ، 'اي پِتا، اِيئان
نا معاف ڪر، ڪِي تہ اي ڪو تا سمجھين تہ اي ڪِي پيا ڪرين.'
پڇي فوجِي يِسُوع را گيا آپت مِ وِڙھاڻ سارُون ياگ آزماڻ لگا.

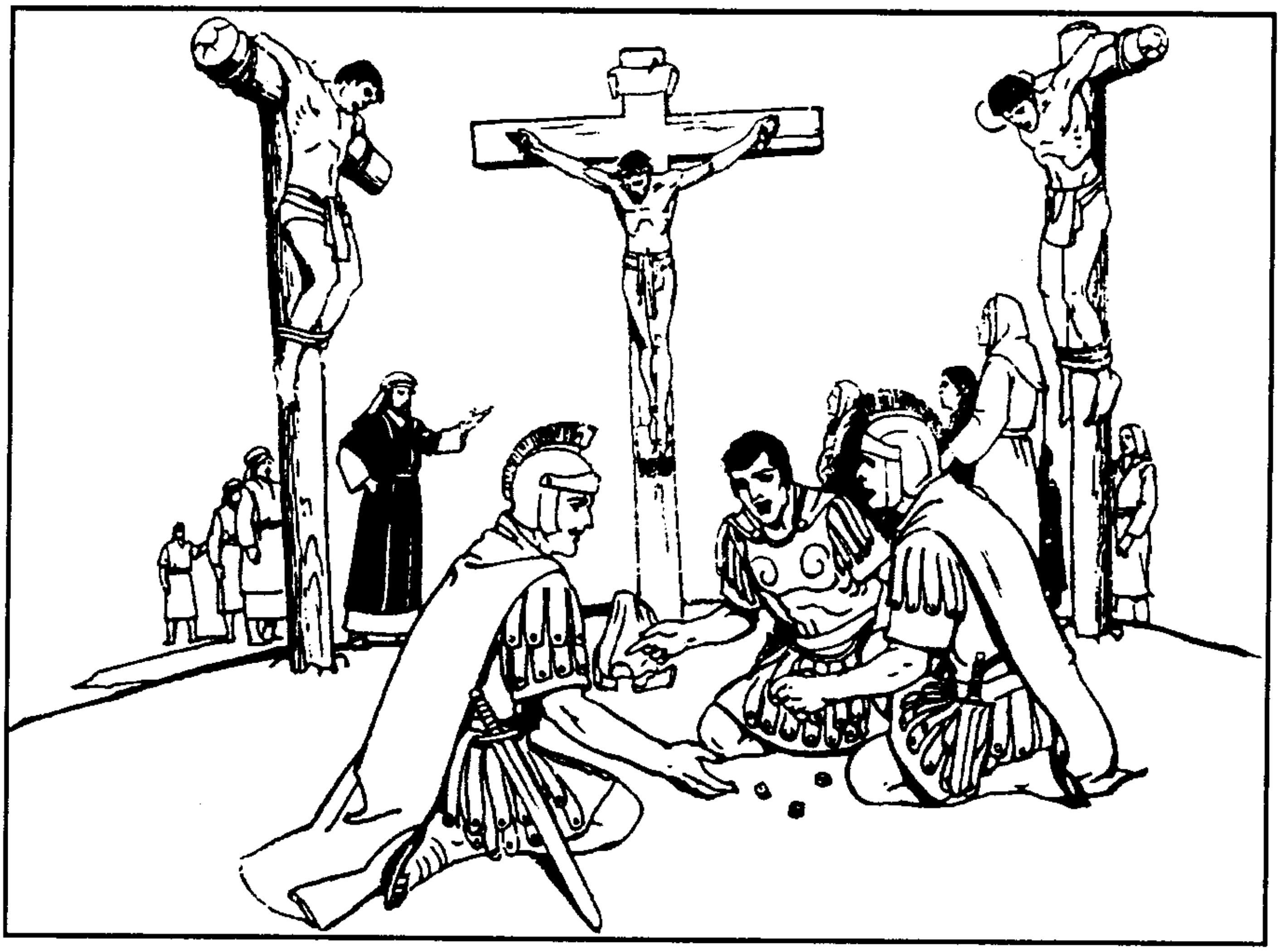

(35)اُت ماڙهُوئان پِيچي جويو پي، آن جِڪو اَگواڻ هتا، او ٺٺولين
ڪري اِين ڪهڻ لگا تہ، ’اي تہ بِيجان نا بچاتو. جي اي اِيشوَر
رو مسِيح آن اُوئي رو خاص چُندِيَل اَهي، تو هي آپ نا ڪِي ڪو
تو بچائي؟‘
(36)فوجيان پڻ اُوئي تي ٺٺولين ڪرين. اُوئان يِسُوع وٽ آئي اُوئي
نا اَنگُوران ري ڪٽي رس رِي صلاح ڪرِي، (37)آن ڪهيانتي تہ، ’جي
تُون يهُوديان رو راجا اَهين، تو آپ نا ڪِي ڪو تو بچائين؟‘ (38)يِسُوع
ري مٿلي پاسي هيڪ پَٽِي لگل هتِي جِڪي تي لِکيَل هتو تہ، ’اي
يهُوديان رو راجا اَهي.‘
(39)جِڪو ڏوهارِي يِسُوع بِيڙا ٽنگيَل هتا، اُوئان مان هيڪ جٺو
ميهڻو ڏي ڪهڻ لگو تہ، ’تُون تہ اِيشوَر رو چُندِيَل مسِيح اَهين. تو
پڇي اَسان آن آپ نا ڪِي ڪو تو بچائين؟‘
(40)اِيئي تي بِيجي ڏوهارِي اُوئي نا دڙڪو ڏي ڪهيو تہ، ’ڪِي

تُون اِيشوَر سين پڻ ڪو تو ڀِهاجين؟ جڏهين تہ تِنا پڻ ساڳِي سزا
جُڙيَل اَهي. ④①آپان نا تہ حقِي واجبِي سزا جُڙِي اَهي، ڪِي تہ جِڪو
آپان ڏوهہ ڪريا اَهين، اُوئان رو بدلو آپان نا جُڙِي پيو. پڻ اِيئِي تہ
ڪوئِي ڏوهہ ڪو ڪريو اَهي.' ④②پڇي اُوئي ڪهيو تہ، 'اي يِسُوع،
جڏهين اَوهِين راجا ٿي آئو، تڏهين مِنا ياد ڪريا.'
④③تڏهين يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'هُون تِنا سچ تو سنڀڙائُون تہ
اَج ئي تُون مين پيڙو آڪاس مِ هوئِيس.'

يِسُوع رو موت

(متِي 27:45–56، مرقس 15:33–41، لُوقا 23:44–49، يُوحنا 19:28–30)

④④-④⑤هي ڏِينهہ زا اَٽڪل بارهي ٿيا تا تہ ڏِينهہ رِي روشنِي ختم
ٿي گئِي آن تِنهان بجان تائِين سجي مُلڪ مِ اَنڌارو ٿي گيو. تڏهين
وڏي مندر رِي پَوِيتر جڳها مِ
جِڪو پڙدو هتو، او بِيان ٽُڪران
مِ ڦاٽي گيو.

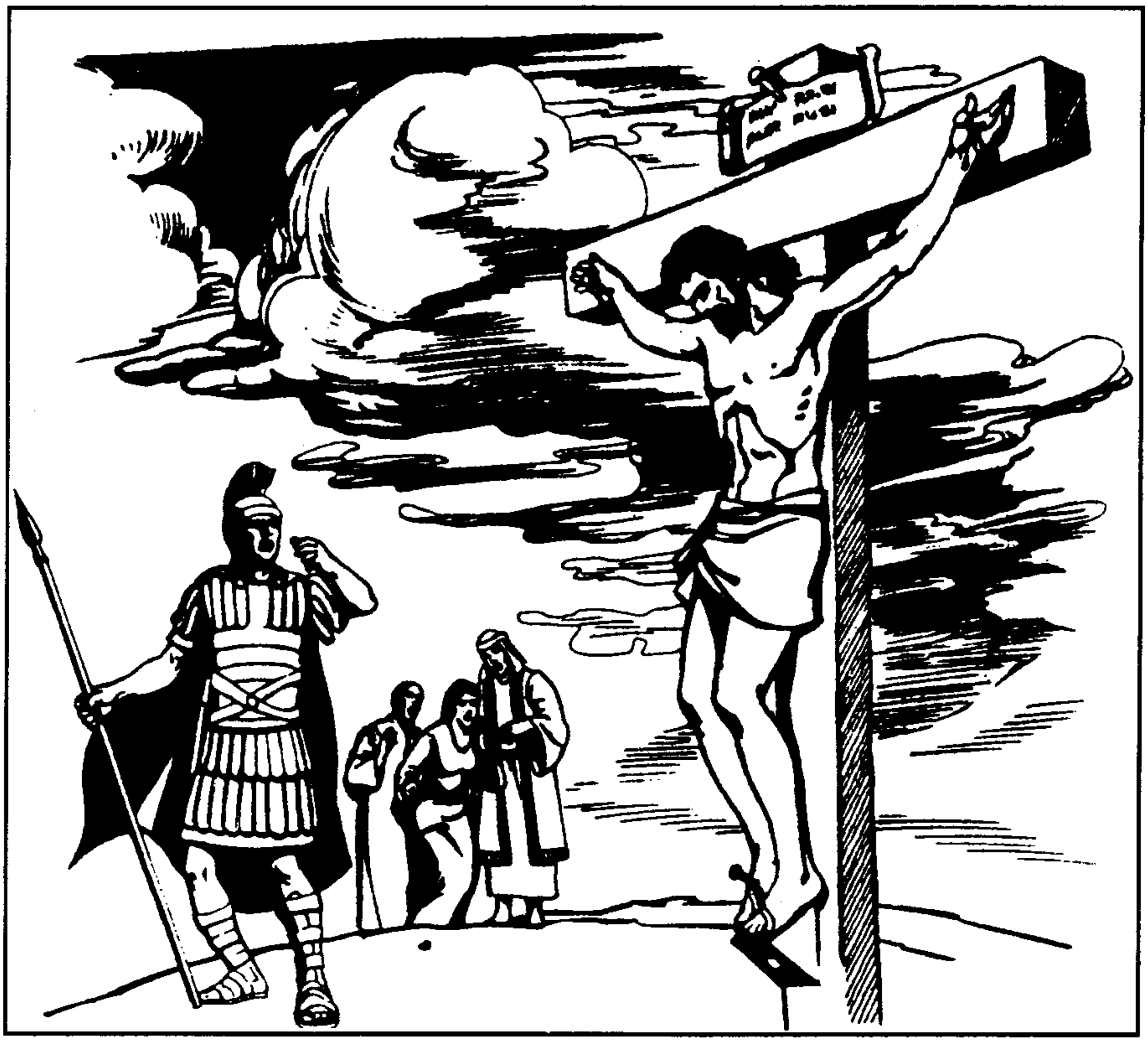

46 پڇي يِسُوع وڏي آواز سين رڙ ڪري ڪهيو تہ، ’اي پِتا، هُون
آپرو جِيوَ تاهجي حَوالي تو ڪران.‘ اِين ڪهي اُوئي دم ڏِنو.
47 اُت جِڪو فوجِي آفِيسر هتو، او اي سجين واتين ڏيکي اِيشوَر
رِي واکاڻ ڪري ڪهڻ لگو تہ، ’سچئين اي هيڪ نيڪ ماڙهُو هتو.‘
48 پڇي جِڪو گهڻا ماڙهُو اي واقعو جوڻ سارُون آئي ڀيڙا ٿيا تا،
جڏهين اُوئان اي واتين ڏِنين، تڏهين سجا ئي آپرين ڇاتين ڪُٽتا
پڇا گيا. 49 پڻ او سجا ئي ماڙهُو جِڪو يِسُوع نا اوڙکتا، آن جِڪو
ڏوسين گلِيل صُوبي سين اُوئي ڀيڙين آئين تين، اُوئان اَڙگا ڀِيڇي اي
سجين واتين جوئين پي.

يِسُوع نا دفن ڪرڻ

(متِي 27:57-61، مرقس 15:42-47، لُوقا 23:50-56، يُوحنا 19:38-42)

50 هيڪ يُوسف نان رو ماڙهُو هتو. او ڏرمِي پنچائِت رو ميمبر
هتو. او سُتو آن نيڪ ماڙهُو هتو، 51 آن جِڪو فيصلو آن ڪم پنچائِت
ڪريو تو، اُوئي تي او خُوش ڪو هتو. او اَگي يهُوديان ري شهر
اَرمثيا رو هتو، آن اِيشوَر ري راج رِي واٽ پي جويانتي.
52 اُوئي پِيلاطُس وٽ جائي يِسُوع رو لاش منگيو. 53 پڇي اُوئي
لاش نا سُولِي تا هيٺو اُتارائي اُوئي نا قِيمتِي سوتِي ڪڦڻ ۾ ويڙهي
هيڪِي قبر ۾ رکيانتي، جِڪو جبل ۾ کوتريَل هتِي. اُوئي قبر ۾ اَگي
ڪوئِي لاش رکيَل ڪو هتو.

54 او تَيارِي رو ڏِينھ* جِمعو هتو، آن پَوِيتر ڏِينھ شرُوع ٿيڻ واڙو
هتو.** 55 تڏهين او ڏوسين جِڪو گلِيل صُوبي سين يِسُوع پيڙين
آئين تين، او پڻ پُٺيا گئين. اُوئان قبر جوئي اِين ڏِٺو تہ لاش ڪيھڙي
نمُوني رکيَل اَهي. 56 پڇي اُوئان گهري جائي لاش سارُون خُوشبُو
واڙين شئين آن عنطر تَيار ڪريو. پڇي پَوِيتر ڏِينھ تي اِيشوَر ري
حُڪم موجب اُوئان آرام ڪريو.

يِسُوع رو جِيتو ٿي اُٺڻ، درشن ڏيڻ، آن آڪاس تي ڪجي جاڻ

يِسُوع رو موت سين جِيتو ٿي اُٺڻ

(متِي 28:1–10، مرقس 16:1–8، لُوقا 24:1–12، يُوحنا 20:1–10)

24 1 پڇي آچر ري ڏِينھ سوجهاڪي رو او ڏوسين آپرين
خُوشبُو واڙين شئين ڪٺي قبر تي آئين، جِڪو اُوئان اَگ ہِ
تَيار ڪري رکين تين. 2 او آئي جوئين تہ جِڪو وڏو پٿر قبر ري
مُونھ آڏو ڏِنل هتو، او پرهو گڙگڙايو پيو اَهي. 3 پڇي جڏهين او
قبر مھِين گئين، تڏهين جوئين تہ پريُو يِسُوع رو لاش تہ اَهي ئي
ڪونھِي. 4 اَجان او اِيئي وات تي واڙين ٿي پيِتين تين تہ چمڪدار
گيان سين بہ ماڙهُو اُوئان وٽ آئي پيِتا. 5 اِيئي تي او گهٽين
بِيهاڄڻ لگين، آنَ هيٺين نِمي گئين. اُوئان ماڙهُوئان ڪهيو تہ،

* يهُودِي قوم واڙان رو پَوِيتر ڏِينھ ڇنڇر هتو، جِڪي ڏِينھ تي شاستر ري جين اُوئان نا ڪوئِي بِنا ضرُورت واڙو ڪم ڪو ڪرٽو هتو. تو اُوئي سين اَگلي جِمعي ري ڏِينھ او ايھڙا سجا ئي ڪم پَوِيتر ڏِينھ رِي تَيارِي سارُون ڪرتا. اِيئي ڪري او جِمعي ري ڏِينھ نا تَيارِي رو ڏِينھ پڻ ڪهتا.

** يهُوديان سارُون ڏِينھ شام رو ڇھ بجي بدلتو.

جِـﮑـو جِيتو اَهي، اُوئي نا اَوهِين مُئلان ۾ ڪِي تين جوئو؟ ⑥او
اِت ڪو اَهي، پڻ جِيتو ٿي اُٿي گيو اَهي. ياد ڪرو تہ جڏهين
او اَجان گلِيل صُوبي ۾ هتو، تڏهين اُوئي اَوهان نا ڪهيو تو تہ
⑦اِين ٿيڻ کپي تہ مُنش پُتر نا پاپِيان ري حَوالي ڪريو جائي،
آن سُولِي تي چاڙهي ماريو جائي، پڇي تِيجي ڏِينهہ وڙي جِيتو ٿي
اُٿي.

⑧تڏهين ڏوسيان نا يِسُوع را ٻول ياد آيا، ⑨آن قبر سين پڇين
آئي اُوئان اي واتين اِگياران چُنديَل چيلان آن ٻِيجان سجان نا جائي
سنيڙائين. ⑩جِڪان ڏوسيان چُنديَل چيلان نا اي واتين سنيڙائين پي،
او مريَم مگدلِينِي، يُوئانہ آن يعقُوب رِي ما مريَم هتين. اُوئان پيڙين
ٻِيجين ڏوسين پڻ هتين. ⑪پڻ چيلان نا اي واتين اَجائين لگين، آن
اُوئان اِعتبار ڪو ڪريو.

⑫پڻ پَطرس اُٿي قبر سمهون ڊوڙيو. اُت جائي اُوئي نِنگڙي جويو

تہ رُگو ڪفڻ پيو اَهي. پڇي جِڪِين ٿيو تو، اُوئي تي حيرانَ ٿيتو
گهري گيو.

يِسُوع رو بِيان چيلان نا وات ۾ درشن ڏيڻ

(مرقس 16:12-13، لُوقا 24:13-35)

13اُوئي ساڳِي ڏِينهہ يِسُوع ري چيلان مان بہ جڻا اَمائُوس گان
سمهاڻ گيا پي، جِڪو يرُوشلم شهر سين اَٽڪل چار ڳائُو اَڙگو هتو.
14او سجان ٿيل واقعان ري باري ۾ واتين ڪرتا پي گيا.
15جڏهين او آپت ۾ اِين واتين ڪرتا پي گيا، تڏهين ڪِي ٿيو تہ
يِسُوع آپ آئي اُوئان پيڙو هلڻ لڳو. 16پڻ اُوئان ۾ يِسُوع نا اوڙکڻ
رِي سمجهہ ڪو آئِي. 17تڏهين يِسُوع اُوئان نا پُڇيو تہ، 'اَوهِين آپت ۾
ڪيهڙين واتين ڪرتا پيا جائو؟' اِيئي تي او مُونهہ اُتاري پِيڇي رهيا.
18اُوئان مان هيڪي رو نان ڪلِيئُوپاس هتو. اُوئي ڪهيو تہ، 'ڪِي
يرُوشلم ۾ آيَل ماڙهُوئان مان اَوهِين هيڪ ئيج اَهو جِڪي نا اي خبر
ڪو اَهي تہ اِيئان ڏِينهان ۾ اُت ڪِي ٿيو اَهي؟'

19تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'ڪِي ٿيو اَهي؟'
تو اُوئان ڪهيو تہ، 'ناصرت شهر واڙي يِسُوع رو واقعو، جِڪو
هيڪ اِيشوَر رو نياپو ڎيڻ واڙو هتو، آن اِيشوَر آن سجان ماڙهُوئان
ري نظر ۾ آپري وچن آن ڪم ۾ طاقت واڙو هتو. 20آپڻي وڎان
پُوجاريان آن اَگواڻان اُوئي نا موت رِي سزا ڎيڻ سارُون جهلايو، آن
اُوئي نا سُولِي تي چاڙهائي مارائي ڇڎيو. 21پڻ اَسان نا اي اُميد
هتِي تہ اي او رو او اَهي جِڪو اِسرائيلِي قوم نا ازاد ڪرسي. پِيجو
ڪِي اَهي تہ اِيئان واتيان نا اَج ٽِيجو ڎِينهہ ٿيو اَهي.
22اُوئي سَوا اَسان مان ڪينهڪ ڎوسيان اَسان نا عجب ۾ گهتي
ڇڎيا. او سوجهاڪي رين قبر تي گئين تين، 23پڻ اُوئان اُت يِسُوع
رو لاش ڪو ڎِٺو. اُوئان وڙي آئي سنيڙايو تہ اَسان نا فِرشتان درشن
ڎي ڪهيو اَهي تہ، 'يِسُوع جِيتو اَهي.' 24پڇي اَسان مان ڪينهڪ
ماڙهُو قبر تي گيا، آن اُوئان اِين ئيج ڎِٺو جِين ڎوسيان ڪهيو تو. پڻ
اُوئان يِسُوع آپ نا ڪو ڎِٺو.'
25تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'اي بي وقُوفان، اَوهِين
اِيشوَر رو نياپو ڎيڻ واڙان ري سجيان واتيان تي ويساهہ ڪرڻ ۾
ڪي ري ڪري دير لگائو تا؟' 26اي بِلڪُل ضرُورِي هتو تہ اِيشوَر رو
چُنديَل مسيح اِين ڎُک سهي مري، آن پڇي آڪاس ۾ جائي آپرو مانَ
لي.' 27پڇي يِسُوع اُوئان نا مُوسيٰ ري شاستر آن بِيجان اِيشوَر رو
نياپو ڎيڻ واڙان ري ڪِتابان سين لي سجان پَوِيتر شاستران ۾ آپري
باري ۾ لِکيَل واتين سمجهائين.
28جڏهين او اُوئي گان نا نيڙا آيا جِت چيلا گيا پي، تڏهين يِسُوع
اِين هلڻ لگو جِين اُوئي نا اَجان اَگهو جاڻو هوئي. 29پڻ اُوئان زور
پري ڪهيو تہ، 'اَسان وٽ ٽِڪي پئو، ڪِي تہ هي شام ٿي گئِي اَهي،

آن ڏِينھ آنتوڻ واڙو اَهي.' تڏھين او اُوئان وٽ تِڪڻ سارُون اُوئان
ري گھري گيو.
30پڇي يِسُوع جڏھين اُوئان پيڙو روٽِي كاڻ بيٺو، تڏھين روٽِي
كٽي اِيشوَر را ٿورا مڃيانتي آن پڇي روٽِي جھوري اُوئان نا وِرھائي
ڏيڻ لڳو. 31اِيئي تي اُوئان نا ايھڙِي سمجھ آئي گئِي، جو يِسُوع
نا اوڙكي گيا. پڻ او اُوئان ري اَنكيان سين اَلوپ ٿي گيو. 32تڏھين
او هيڪي بِيجي نا كھڻ لڳا تہ، 'واٽ مِ جڏھين او آپان سين بوليو
پي، آن پَوِيتر شاستر رين واتين پي سمجھايانتي، تڏھين آپڻي دِل مِ
كِتِي ئي خُوشِي ٿئِي پي.'
33اُوئي ئيج ٽاٽي او اُٺي پڇا يرُوشلم آيا. اُٺ آئَي اُوئان ڏِنو تہ
اِگياري چُنديَل چيلا آن بِيجا ماڑھُو ڀيڙا ٿي 34اِين پيا كھين تہ،
'پرڀُو يِسُوع سچ پڇ جِيتو ٿي اُٺيو اَهي، آن اُوئي شمعُونَ نا درشن
ڏِنو اَهي.'
35تڏھين اِيئان بِيان جڻان اُوئان نا سجا سماچار ڏِنا تہ واٽ مِ
كِي ٿيو، آن بِيجو تہ روٽِي جھورڻ ري ٽاٽي اَسان يِسُوع نا اوڙكي ليو.

يِسُوع رو يرُوشلم شھر مِ آپري چيلان نا درشن ڏيڻ

(مرقس 14:16، لُوقا 24:36-43، يُوحنا 20:19-23).

36اَجان اُوئان اي واتين پي كرين، تہ يِسُوع آپ اُوئان ري وچ مِ
آئي بيٺو، آن كھيانتي تہ، 'اَوھِين سُكِي رھو.' 37اِيئي تي او تمام
گھٹا بِيھاجڻ لڳا، آن اِين سمجھيانتي تہ كو يُوت پيا ڏيكان.
38تڏھين يِسُوع اُوئان نا كھيو تہ، 'وائِڙا كِي ٿيا اَهو؟ اَوھِين
آپري دِل مِ شك كِي تا كرو؟ 39مانھجا هٿ جوئو، مانھجا پگ
جوئو، تہ هُون او ئيج اَهان. مِنا هٿ لڳائي جوئو تہ جيھڙا هڏا آن

مانس مين ۾ اَهين، ايهڙا ڀُوت ۾ ڪو تا هوئين.' ⑩40اِين ڪهي اُوئي
آپرا هٿ پڳ اُوئان نا ڏيکاڙيا.
(41)او خُوش ٿيا، توئي پڻ اَجان اِعتبار ڪو تي ڪريو، آن حيرانَ
هتا. اِيئي ڪري يِسُوع اُوئان نا پُڇيو تہ، 'اَوهان وٽ ڪاڻ سارُون ڪِينھ
اَهي؟' (42)تڏهين اُوئان ڀُونجيَل مڇِي رو ٽُڪرو آڻي ڏِنو، (43)جِڪو
يِسُوع لي اُوئان ري رُوبرُو ڪاڌو.

يِسُوع رو آپري چيلان نا پڇاڙِي واڙين واتين سنيڙاڻ، آن پڇي آڪاس تي ڪجي جاڻ

(مرقس 16:19-20، لُوقا 24:44-53، خاص چيلان را ڪم 1:4-11)

(44)پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'جڏهين هُون اَجان اَوهان ڀيڙو
هتو، تڏهين مين اَوهان نا اي سنيڙايو تو تہ مانهجي باري ۾ لِکيَل

اي سڄين واتين ضرُور پُورين ٿيسين، جِڪو مُوسيٰ ري شاستر، اِيشوَر
ري ڀيڄان نياپو ڏيڻ واڙان ري ڪِتابان آن يُجنان ري ڪِتاب زبُور
ﮨ لِکيَل اَهين.'

45پڇي يِسُوع اُوئان را دِماغ کوليا، ته جِين او شاستر رين واتين
سمجھي سگهين، 46آن اُوئان نا کھيانتي ته، 'شاستر ﮨ لِکيَل اَهي
ته اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح ڏُک سهي مرسي آن تِيجي ڏِينهِ مُئلان
مان جِيتو ٿي اُٿسي، 47ڀِيجو ته يرُوشلم شهر سين لي سڄيان قومان
نا اي سنيڙايو جائي ته، 'يِسُوع ري نان ﮨ آپري پاپان سين تويان
ڪرو، تو اَوهان نا پاپان رِي معافِي جُڙسي.' 48اَوهِين اِيئان واتيان را
شاهِد اَهو. 49آن سنيڙو. جِڪي ري باري مانهجي پِتا واعِدو ڪريو
اَهي، او اَوهان نا هُون ميلهِيس. پڻ جِتي تائِين اَوهان نا آڪاس سين
طاقت نه جُڙي، اُتي تائِين اِيئي شهر ﮨ رهو.'

50اُوئي سين پڇي يِسُوع اُوئان نا شهر سين باهر بيت عنياه گان
نا نيڙا تيڙي گيو، آن اُت آپرا هٿ اُونچا ڪٽي اُوئان نا آسِيس ڏِنانتي.
51جڏهين اُوئي آسِيس ڏِني پي، تڏهين ڪِي ٿيو ته او اُوئان سين ڏار
ٿي آڪاس مٿي ڪجي گيو.

52پڇي اُوئان گوڏا کوئي سِيس نِمائِي، آن خُوشِي سين پرجي
پڇا يرُوشلم شهر آيا. 53پڇي اُت او هميشه وڏي مندر ﮨ اِيشوَر
رِي واکاڻ ڪرتا رهيا.